BIATORBÁGY

ELŐLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

AZ ELŐTERJESZTÉS CÍME: **Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással**

MELLÉKLETEI:

Koncepció, Kérelem

AZ ELŐTERJESZTÉST TÁRGYALJA: **Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete**

ÜLÉS TÍPUSA: **nyílt**

ÜLÉS IDŐPONTJA: 2020. október 29.

AZ ELŐTERJESZTÉST VÉLEMÉNYEZI: Oktatási, Kulturális és Egészségügyi Bizottság, Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság

MEGHÍVOTTAK: Regős Zoltánné

A HATÁROZATRÓL ÉRTESÜLNEK: Regős Zoltánné

ELŐTERJESZTŐ: Tarjáni István polgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST ÖSSZEÁLLÍTOTTA: Veres-Czinege Anita

AZ ELŐTERJESZTÉST ELLENŐRIZTE: dr. Hajdu Boglárka jegyző

2020. október 16.

BIATORBÁGY
VÁROS POLGÁRMESTERE
2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a • Telefon: 06 23 310-174/213 mellék
Fax: 06 23 310-135 • E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

ELŐTERJESZTÉS

Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással

A Biatorbágyra települő kisgyermekes családok egyre növekvő száma miatt a Gólyafészek Bölcsőde 84 férőhelye és a folyamatban lévő 20 férőhelybővítés is kevésnek bizonyul. A 2020/2021 évre a felvételnél 42 gyermeket kellett hely hiányában elutasítani. Regős Zoltánné Intézményvezető asszony, Vokony Éva szakértővel kidolgozott egy lehetséges megoldást a probléma orvoslására, mely szerint egy négy csoportos minibölcsőde (max. 28 fő) megoldást jelenthetne a férőhely hiányra. A koncepció 220 millió forintot nevesít a tervezés és kivitelezés tekintetében, abban az esetben, amennyiben önkormányzati ingatlan rendelkezésre áll. A kidolgozott koncepció és ütemterv jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést és foglaljon állást a bölcsődei ellátás mini bölcsődével történő bővítése kapcsán.

Biatorbágy, 2020. október 19.

Tarjáni István s.k.
polgármester

„A” Határozati Javaslat

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testületének
…/2020 (X. 29.) határozata

Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással témájú előterjesztést és támogatja egy minibölcsőde létrehozását Biatorbágy közigazgatási területén…

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester
Végrehajtásért felelős: Műszaki Osztály, Szervezési Osztály

„B” Határozati Javaslat

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testületének
…/2020 (X. 29.) határozata

Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bölcsődei férőhelyek biztosítása mini bölcsődei ellátással témájú előterjesztést és nem támogatja az abban foglaltakat.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester
Végrehajtásért felelős: Szervezési Osztály

Biatorbágy Város Önkormányzat
Gólyafészek Bölcsőde
2051. Biatorbágy, Szent István u. 2.
Tel: 06 23 820-100, Tel: 06 30 337-4766
E-mail: *regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu*

Iktató sz.: /2020.

Felkérés: Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatal
dr. Hajdu Boglárka jegyző asszony és Tarjáni István polgármester úr részéről
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a.

Tárgy: Telek igénylés iránti kérelem
Mini bölcsőde kialakításának lépései Szakértővel kidolgozva…

Tisztelt Címzettek!

A mini bölcsőde kialakításával a jelenlegi 3 év alatti kisgyermekek napközbeni ellátása iránti jelentkező gondok megoldását szeretnénk biztosítani.
A Gólyafészek Bölcsőde 84 férőhelye és a +20 férőhelybővítés (2020-2021) is kevésnek bizonyul. 2020/2021 évre a felvételeknél 42 gyermeket kellett hely hiányában elutasítani.
A Tópark bölcsődei csoportja megnyitása után az ott lakók számára is alig fedezi az igényeket.
A városban működő Családi Bölcsődei és egyéb 3 év alatti gyermekek ellátását biztosító szolgáltatások is csak némileg enyhítik a gondokat. Folyamatosan bővülő városunk igénye növekszik és a beköltöző családok minden héten újabb érdeklődőt jelentenek bölcsődénk férőhelyeire.

I. Mini bölcsőde kialakítása

Pályázati lehetőség jelenleg nincs. Megoldás lenne mini bölcsőde kialakítása.

Mini bölcsőde - 1997. évi XXXI. tv.

43/A. § [*] *(1) A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a* ***Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*** *szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelés.*

Szakmai, jogszabályi előírások: ***Lásd 1. sz. melléklet*** Gyvt, és 15/1998.(IV.30.) NM rendelet

Elképzelésünk egy telephelyen 4 csoportos Mini Bölcsőde kialakítása, tálaló konyhával.

MINI BÖLCSDE kialakításának lépései:

Lásd 2. számú melléklet: Mini bölcsőde tájékoztató

1. **Telek igénylése –** 1 200 m² - Önkormányzati ingatlan – 2020.11.30.
   A telken felül a kialakítás kb. 220 000 000 Ft (tervezés, kivitelezés)
   Ebből eszközök = 20 000 000 Ft
   Határidő: 2020.10.31.

2. **A tervek elkészítése –** 4 csoport kialakítása, OTÉK, bölcsőde szabvány
   Lásd 3. számú melléklet: Bölcsődei szabvány
   Határidő: 2020.11.30.

Épület kialakításánál

OTÉK - 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet - az országos településrendezési ás építési követelményekről. – kötelező!

MSZ -24210:2012 - bölcsőde szabvány nem kötelező, csak irányadó!

Szakértőként, ha telek rendelkezésre áll, szívesen segítek a tervezésben.

Telek		**1 200 m²**
Telken belüli kötelező parkoló … db		**-300 m²**
Játszó kert + terasz 4x7gy=28 x 10m²=280+80m²		**-400 m²**
Épület – helyiségek 30% beépíthetőség	-max	**-360 m²**
- 4 db gy. csoport szoba x 25-30m²	100 -120m²	(3m²/fő)
- 2 db gy. fürdőszoba x 15 m²	30m²	
- 2 db gy. öltöző x 15m²	30m²	
- raktár: ruha, edény, stb. 5x6=	30m²	
- gy. udvari mosdó játék t.2x15 =	30m²	
- dolgozói mosdó, WC	5m²	
- szülői akadálym. mosdó WC	5m²	
- felnőtt öltöző, zuhanyozó, WC	20m²	
- gépészet, takarítószer raktár	10m²	
- átvevő, tálaló konyha, mosogató, raktár, étel hulladék	30m²	
- iroda, tárgyaló	15m²	
- étkező, aula	25m²	
- előtér, babakocsi tároló	10m²	
- szeméttároló - udvaron		
Összesen:		**-1 060 m²**
Tartalék		**140 m²**

Kék színűek nem kötelezőek.

3. **Átalakítás megvalósítása –** kivitelezési munkálatok elvégzése, játszókert kialakítása
   Határidő: 2021.04.30.

4. **Beszerzések –** kötelező berendezés, felszerelés – Eszközlista a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. sz. melléklete alapján
   Lásd 4. számú melléklet: Eszközlista terv – ez csak egy első terv, de a paraméterek függvényében változhat. A vérleges a mini bölcsődei tervek elkészítése után lehetséges.
   15/1998.(IV.30.) NM rendelet 10 – 11. sz. melléklete alapján
   Lásd 5. számú melléklet: 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. sz. melléklete – Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről – alapján.
   II. rész tartalmazza a kötelezően kialakítandó helységeket, játszóudvart, a III. rész helységenként a kötelező bútorokat, berendezési tárgyakat és mennyiségüket.
   Határidő: 2021.05.31.

5. **Engedélyeztetés –** Pest Megyei Kormányhivatal, szakhatóságok – szakmai anyagok (szakmai program, házirend stb.) elkészítése
   Határidő: 2021.07.31.
   Szervezetileg működhet a Gólyafészek Bölcsődéhez integrálva. Az étkeztetés is onnan történne, ha az ott lévő főzőkonyha bővítése eléri a 150 főre bővített létszámot. Jelen helyzetben a konyhabővítésünket fenntartónk elbírálásra váró pályázattal kívánja megoldani.

Személyi feltételek

15/98. NM r. 2. sz. melléklet

Kisgyermeknevelő	4 csoport x 1 fő =	4 fő
Bölcsődei dajka	4 csoport	4 fő
Összesen:		**8 fő**

6. **Megnyitás –** munkatársak felvétele, gyermekek fogadása 2021.09.01.

Reméljük javaslatunkkal segítettük a Mini bölcsőde kialakítását.

Tisztelettel:

Biatorbágy, 2020.10.19.

Vokony Éva / szakértő *Regős Zoltánné / intézményvezető*

Gyermekek napközbeni ellátása szakértő
06-30-859-9903, vokony.eva.0418@gmail.com
Országos Gyermekvédelmi Szakértői névjegyzékbe
Gy-68/2013. számon nyilvántartva.

Melléklet

1. számú melléklet

Jogszabályok

1997. évi XXXI tv.

Gyermekek napközbeni ellátása *

Általános rendelkezések *

41. § * (1) A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,

b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,

c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

(3) A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

a) a bölcsődei ellátás,

b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és

c) az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsődei ellátás *

42. § * (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) * Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § * (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) * a a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Bölcsőde *

43. § * (1) A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

(2) A bölcsőde szervezetileg működhet

a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,

b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,

c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy

d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

(3) * A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

(4) A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő, törvényes képviselő kérésére gondoskodik a gyermek intézményi gondozásának, nevelésének megszervezéséről.

(5) A miniszter rendeletben a bölcsődék számára - a bölcsődei dolgozók szakmai fejlesztése, szakmai ünnepségek megtartása és a bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó szakmai célok megvalósítása érdekében - nevelés-gondozás nélküli munkanapot határoz meg. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés és gondozás szünetel, a fenntartónak azonban erre irányuló szülői, törvényes képviselői kérésre gondoskodnia kell a gyermekek felügyeletének megszervezéséről.

Mini bölcsőde *

43/A. § * (1) A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

(2) A mini bölcsőde szervezetileg működhet

***a)* önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,**

b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,

c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy

d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

(3) A mini bölcsőde működtetésére a 43. § (3)-(5) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

15/1998.(IV.30.) NM rendelet

3. Cím *

A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA *

Bölcsődei ellátás *

34. § * Ha a települési önkormányzat nem biztosít bölcsődei ellátást, - a Gyvt. 94. § (3a) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében -

a) minden év március 1-jéig a helyben szokásos módon felhívást tesz közzé arról, hogy a szülő vagy más törvényes képviselő (e Cím alkalmazásában a továbbiakban együtt: szülő) április 15-éig jelezheti a települési önkormányzat felé a bölcsődei ellátás biztosítása iránti igényét, és

b) minden év március 31-éig megvizsgálja, hogy a Központi Statisztikai Hivatal adott év január 1-jei adatai alapján a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja-e a negyven főt.

35. § * (1) * Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra (a továbbiakban: korai fejlesztésre és gondozásra) jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével

a) bölcsődében és mini bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt,

b) munkahelyi bölcsődében és családi bölcsődében a gyermek orvosa, a család- és gyermekjóléti központ munkatársa, a szolgáltatást nyújtó személy vagy a kisgyermeknevelő a szülővel együtt

értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(2) * Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

(3) A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet *

a) * a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban, vagy

b) speciális bölcsődei csoportban.

(4) Egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy a speciális bölcsődei csoportban

a) bölcsőde, mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén legfeljebb három gyermeket,

b) családi bölcsőde esetén legfeljebb kettő gyermeket

nevelhet, gondozhat.

(5) * A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek szükségleteihez igazodóan a (4) bekezdésben foglaltnál kevesebb számban is meghatározható az egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy által nevelhető, gondozható gyermekek száma.

(6) * Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosultságát, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

36. § * Ha a fenntartó eltérően nem rendelkezik, a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak munkáltatói igazolást nyújt be, vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

37. § * (1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek bölcsődei ellátását.

(2) * A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

(3) A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

(4) * A bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 15-éig tájékoztatást küld az Oktatási Hivatalnak azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. Az Oktatási Hivatal a tájékoztatást minden év április 20-ig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének.

(5) A (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek szülője mentesül a gyermek óvodai beíratásának kötelezettsége alól.

(6) Ha a (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek ellátására vonatkozó megállapodás a bölcsődei nevelési év közben megszűnik, arról a bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója haladéktalanul tájékoztatja a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

38. § * (1) Nem gondozható bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos vagy a háziorvos nem igazolja, hogy ez az állapot már nem áll fenn.

(2) * A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt - nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermek esetén - kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.

39. § * A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább három négyzetméter.

40. § * (1) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatások biztosítása nem veszélyeztetheti a bölcsődei ellátás keretében kötelezően nyújtandó, a Gyvt. 42. § (1) bekezdésében foglalt ellátás biztosítását. A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető.

(2) Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

(3) A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

(4) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsönzés. A játszócsoportban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége - a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével - biztosítható

a) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy

b) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

41. § * (1) * A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium és a bölcsődei módszertani szervezet honlapján közzétett Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik. A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja tartalmazza:

a) a bölcsődei nevelés céljának meghatározását,

b) a bölcsődei nevelés alapelveit,
c) a bölcsődei nevelés feladatait,
d) a bölcsődei nevelés főbb helyzeteit,
e) a bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételeit,
f) a családok támogatásának módszereit és lehetőségeit,
g) a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató más szolgáltatásokkal, intézményekkel való együttműködésére vonatkozó elveket,
h) a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásai nyújtására vonatkozó elveket.
(2) A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, szolgáltató helyi szakmai programot készít.
(3) A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét (a továbbiakban: felszerelési jegyzék) a 11. melléklet tartalmazza.
(4) A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell
a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
ac) a játéktevékenység feltételeit,
ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és
b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy
ba) a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,
bb) a saját otthonban nyújtott családi bölcsődei szolgáltatás keretében biztosított étkeztetés családi étkeztetésnek minősül.

A bölcsődére és a mini bölcsődére vonatkozó közös rendelkezések *

42. § * (1) A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával
a) a körzeti védőnő,
b) a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,
d) a gyámhatóság
is kezdeményezheti.
(2) Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.
(3) Ha a többcélú óvoda-bölcsődeként működő bölcsőde vagy mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a három éven aluli gyermekek számára.
43. § * (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében az április 21-én vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.
(2) Az (1) bekezdés szerinti nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében és a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.
(3) A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell.
(4) A szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.
44. § * (1) Bölcsődében és mini bölcsődében bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.
(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében a bölcsődei dajka munkavégzését a nyitvatartási időn belül nyolcórás munkarendben kell megszervezni. Ha a bölcsődében, mini bölcsődében kettőnél több bölcsődei csoport működik, a bölcsődei dajka munkarendje két műszakos munkarendben is megszervezhető.
(3) A bölcsőde és a mini bölcsőde a 37. § (1) bekezdése szerinti napi nyitvatartási időn kívül is biztosíthatja a gyermekek felügyeletét ügyelet keretében. Az ügyelet igénybevételére a fenntartó külön térítés díjat állapíthat meg. Az ügyelet időtartama a napi három órát nem haladhatja meg azzal, hogy az ügyelet délután legfeljebb 19 óráig biztosítható.
45. § * (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti, érvényes **Egészségügyi Nyilatkozattal** (a továbbiakban: Egészségügyi Nyilatkozat) kell rendelkeznie.
(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyeknek a munkaruha juttatás keretében legalább a **12. mellékletben foglaltakat** kell biztosítani. A további munkakörökben dolgozó személyek részére a bölcsődében és a mini bölcsődében a fenntartó a 3. § (6) bekezdése alapján biztosítja a munkaruhát.
45/A. § * A bölcsődében és a mini bölcsődében nem kell a szülőnek a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdése előtt benyújtania a 36. § szerinti munkáltatói igazolást az intézménynek, ha a Gyvt. 43. § (3) bekezdés *a)* pontja alapján a bölcsődei felvételi kérelemhez már benyújtotta azt, és az abban foglaltakban változás nem történt.

A bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések *

46. § * (1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) * sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) * Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek
nevelhető, gondozható.

(3a) * A fenntartó döntése alapján a bölcsődei csoportban a (3) bekezdés *c)* pontjában meghatározott létszámon felül legfeljebb további három gyermek nevelhető, gondozható, feltéve, hogy

a) az 1. számú melléklet I. Alapellátások cím 2.1. pontjában a kisgyermeknevelő munkakörre előírt létszámfeltétel teljesítésén túl további egy fő kisgyermeknevelő alkalmazása biztosított, és

b) az intézmény vezetőjéből, orvosából, gyógypedagógusából és kisgyermeknevelőjéből álló szakmai csoport a bölcsődei csoportba járó és oda jelentkező gyermekek állapota alapján azt támogatja.

47. § * (1) A bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

(2) A bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak és a nevelési intézmények tervezési előírásairól szóló MSZ 24210 szabványnak vagy azzal egyenértékű más műszaki megoldásnak az alkalmazásával kell eljárni.

(3) A bölcsőde egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal végzi. A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a bölcsődei módszertani szervezetet vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben szereplő bölcsődei ellátás, csecsemő- és kisgyermekgondozás-, nevelés vagy gyermekek napközbeni ellátása szakterületre bejegyzett szakértőt.

48. § * (1) A bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez.

(2) A bölcsődében az ügyelet időtartama alatt

a) ha egyidejűleg több mint tizenkét gyermek tekintetében igénylik a szülők az ügyelet biztosítását, legalább két fő kisgyermeknevelő,

b) az *a)* pont alá nem tartozó esetben legalább egy fő kisgyermeknevelő és egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

A mini bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések *

49. § * (1) A mini bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) * sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a) * egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek,

b) * kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek
nevelhető, gondozható.

50. § * (1) A mini bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

(2) A mini bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az **országos településrendezési és építési követelményekről szóló** kormányrendelet előírásainak az alkalmazásával kell eljárni.

51. § * (1) A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez. A mini bölcsőde fenntartója úgy szervezi a napi munkát az intézményben, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon.

(2) A mini bölcsődében az ügyelet időtartama alatt legalább egy fő kisgyermeknevelő vagy egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

(3) A mini bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel.

(3a) * Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt kisgyermeknevelő helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvónő is elláthatja a helyettesítést, ha

legalább 60 órás felkészítő tanfolyam keretében elsajátította a három évnél fiatalabb gyermekek neveléséhez, gondozásához szükséges alapismereteket.

(3b)* Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt bölcsődei dajka helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvodai dajka is elláthatja a helyettesítést.

(4)* A (3)-(3b) bekezdés szerinti helyettesítő személynek rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

2. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez* II. Rész

***Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban dolgozók részére*I.* Alapellátások**

2.2. Mini bölcsőde	kisgyermeknevelő	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) - vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, szakoktató, pedagógus szakképzettségű személy, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]	1 fő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát
	bölcsődei dajka	a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam	1 fő
		önálló mini bölcsőde esetén intézményvezető - (a fenntartó döntése alapján)	heti 20 óra

2. számú melléklet

CSALÁDBARÁT ORSZÁG
NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.

Mini bölcsőde
Tájékoztató

2018. január

BEVEZETÉS

A családok támogatása, segítése befektetés a jövőbe. Alaptörvényünk kimondja, hogy „együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet. A közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.” A mai társadalmi viszonyok között egyre kevésbé jellemző a többgenerációs családmodell. A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, kevésbé tudnak a fiatal családok számára rendszeres és kiszámítható segítséget nyújtani. A gyermekvállalás ideje későbbi életévekre tolódott ki. A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni. A változó élethelyzetekre megoldás a 3 év alatti gyermeket nevelő családok számára egy olyan differenciált bölcsődei ellátó rendszer működtetése, mely figyelembe veszi a családok különböző szükségleteit, igényeit, és próbál adekvát válaszokat adni azokra. A bevezetésre került új ellátó rendszer − a klasszikus bölcsődei ellátási forma mellett − felkínál egyéb alternatívákat is, mint a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a családi bölcsőde és a napközbeni gyermekfelügyelet. Minden ellátási formában lehetőség van az egészségesen fejlődő gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek ellátására is.

A jelen tájékoztató a **mini bölcsőde** létesítésével és működtetésével kapcsolatos legfontosabb szakmai-módszertani előírásokat mutatja be. Célja a mini bölcsőde iránt érdeklődők: fenntartók, működtetők, igénybe vevők, továbbá az ellátás szakmai támogatását, monitorozását és fejlesztését végzők segítése a számukra szükséges információk megszerzésében.

A mini bölcsőde működését meghatározó jogszabályok jegyzéke a tájékoztató végén olvasható.

TARTALOM

1. A mini bölcsőde fogalma, funkciója, az ellátás célcsoportja ... 3

2. A mini bölcsőde létesítésének feltételei ... 3

2. 1 A mini bölcsőde létesítése ... 3

2. 2 A mini bölcsőde gyermeklétszáma ... 4

2. 3 A mini bölcsőde személyi feltételei ... 4

2. 4 A mini bölcsőde finanszírozása ... 5

2. 5 A nyitvatartás és a nyári szünet ... 5

2. 6 A mini bölcsőde ellenőrzése ... 6

3. A mini bölcsőde működése ... 6

3. 1 A mini bölcsőde létesítésének és működésének közegészségügyi feltételei, az egészségvédelem főbb szabályai ... 6

3. 2 A mini bölcsőde helyiségei és működésének tárgyi követelményei ... 6

4. A gyermekek nevelése-gondozása a mini bölcsődében ... 8

4. 1 A nevelés-gondozás elvi alapjai ... 8

4. 2 A nevelés-gondozás főbb kérdéskörei a mini bölcsődében ... 9

4.5.1 A családok támogatása, a szülői kompetencia erősítése ... 9

4.5.2 A gyermekek beszoktatása, beilleszkedése a mini bölcsődébe ... 10

4.5.3 A gyermekek napirendje ... 10

4.5.4 Alvás, pihenés ... 10

4.5.5 Étkezés ... 10

4.5.6 Gondozás ... 11

4.5.7 A játék ... 11

4.5.8 A tanulás ... 12

4. 3 A kisgyermeknevelő feladatai sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén ... 12

5. Étkeztetés a mini bölcsődében ... 13

5. 1 Étrendtervezés, ajánlott élelmiszerek ... 13

5.5.1 A korosztályos élelmezés általános elvei ... 14

5.5.2 Élelmezéshigiéniai előírások ... 15

6. A dolgozók nyilvántartása, továbbképzése ... 17

7. Dokumentáció a mini bölcsődében ... 17

8. A mini bölcsőde kapcsolatai és ezekből adódó feladatai ... 18

9. A mini bölcsőde gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatai ... 18

10. Szolgáltatások a mini bölcsődében ... 19

11. A mini bölcsőde létesítését és működését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke 20

1. A MINI BÖLCSŐDE FOGALMA, FUNKCIÓJA, AZ ELLÁTÁS CÉLCSOPORTJA

2. A MINI BÖLCSŐDE LÉTESÍTÉSÉNEK FELTÉTELEI

2. 1 A MINI BÖLCSŐDE LÉTESÍTÉSE

A mini bölcsőde működhet állami, nem állami és egyházi fenntartású intézményként. A fenntartó kötelezően ellátandó feladatait jogszabály rögzíti.

A mini bölcsőde működtetése szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéshez - működési engedélyhez - kötött tevékenység. A működést engedélyező szerv a megyei kormányhivatal, mely a működést akkor engedélyezi, ha

- a fenntartó becsatolta a szükséges dokumentumokat, iratokat;
- a személyi feltételek megfelelnek a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek;
- a tárgyi feltételek megfelelnek a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek;
- a szakhatóságok (első fokon a népegészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatal, az építésügyi hatóság, a tűzvédelmi szakhatóság és a megyei kormányhivatal az élelmiszerlánc- biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) a szakvéleményükben hozzájárulnak a működtetéshez.

A működtetési engedélyeztetési eljárás során be kell nyújtani a mini bölcsőde helyi szakmai programját. A mini bölcsőde szervezetileg működhet:

- önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként;
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként;
- többcélú óvoda-bölcsődeként; vagy
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

A működési forma kiválasztásánál figyelembe kell venni a helyi igényeket és az intézményfenntarthatóságot.

Mini bölcsőde létrehozása ajánlott akkor, ha a településen nem megoldott a gyermekek napközbeni ellátása, és több mint 5, de várhatóan 8-nál kevesebb családnak van szüksége a 3 éven aluli gyermekek ellátásra. Abban az esetben, ha több családnak is igénye van a bölcsődei ellátásra, de a rendelkezésre álló, átalakítható épület adottságai nem alkalmasak klasszikus bölcsődei csoport kialakítására, javasolt egy épületen belül több mini bölcsődei csoport létrehozása. Előnyös lehet a mini bölcsőde létrehozása akkor is, ha már működő klasszikus bölcsőde kisebb mértékű férőhelybővítésére van szükség, vagy akkor, ha a településen belül az ellátáshoz való hozzáférés területi aránytalanságainak kiegyenlítése a cél, illetve a családok szükségleteit figyelembe véve az adott településen előnyösebb több helyszínen több kisebb létszámú csoportban megoldani a napközbeni gyermekellátást.

2. 2 A MINI BÖLCSŐDE GYERMEKLÉTSZÁMA

Egy mini bölcsődében legfeljebb 7 gyermek nevelhető, gondozható. Ha a mini bölcsődében valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, abban az esetben a csoport létszáma 8 fő lehet.

Ha sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátnak, akkor a csoport létszáma legfeljebb 5 fő lehet. Ha a nevelési év közben derül ki egy gyermekről, hogy sajátos nevelési igényű, akkor a jogszabályban megengedett csoport létszám a nevelési év végéig egy fővel túlléphető. Ha 2 vagy 3 sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, akkor a csoportlétszám legfeljebb 3 fő lehet.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti. Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

2. 3 A MINI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A gyermekek ellátását csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka végzi.

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát. A kisgyermeknevelői munkakörben alkalmazott személyt az alapszabadság mellett évi 25 nap nevelői pótszabadság illeti meg, valamint a bölcsődei csoportban napi 7 órát kell eltöltenie.

Bölcsődei dajka munkakörben az a személy alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési követelményeit tartalmazó rendeletben előírt tanfolyamot.

A kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

A fenntartónak úgy kell megszerveznie a teljes nyitva tartás idejére a gyermekellátást, hogy az biztonságos legyen. A bölcsődei dajka munkakör napi nyolcórás munkarendben kell megszervezni. A központi költségvetés a feladatalapú finanszírozás keretén belül a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka támogatása mellett lehetővé teszi további 0,5 fő bölcsődei dajka alkalmazását.

Az önálló mini bölcsődében a fenntartó döntése alapján heti 20 órában lehetőség van intézményvezetőt alkalmazni, aki vezetői teendői mellett a gyermekek ellátását is segítheti.

A fenntartó a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy más váratlan helyzet esetén helyettest biztosít. A helyettesnek az adott munkakörhöz előírt képesítéssel és érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie. A jogszabály lehetővé teszi, hogy amennyiben az adott munkakör betöltéséhez előírt végzettséggel rendelkező személy nem áll rendelkezésre, abban az esetben a kisgyermeknevelőt helyettesítheti a többcélú óvoda-bölcsőde esetén az az óvónő is, aki a jogszabályban előírt 60 órás továbbképzésen részt vett, illetve a bölcsődei dajkát helyettesítheti az óvodai dajka.

2. 4 A MINI BÖLCSŐDE FINANSZÍROZÁSA

A mini bölcsőde működéséhez állami támogatás vehető igénybe a mindenkori költségvetési törvényben meghatározottak alapján.

A települési önkormányzat automatikusan kerül a finanszírozási rendszerbe.

A mini bölcsődei ellátás (gondozás) **ingyenes, ha** a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg, vagy fogyatékkal él, vagy három vagy több gyermekes családban él, vagy nevelésbe vették, vagy védelembe vettek. **Ingyenes az étkeztetés, ha** a

gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg, vagy fogyatékkal élvagy olyan családban él, amelyikben tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermeket is nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nettó összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130 %-át; illetve, ha a gyermeket nevelésbe vették.

Az ingyenes étkeztetésre, gondozásra való jogosultság megállapításához elegendő a szülő nyilatkozata, vagyonnyilatkozat nem kérhető.

A fenti eseteket kivéve az étkeztetésre és a gondozásra térítési díj kérhető a jogszabályban meghatározottak figyelembe vételével. Az intézményi térítési díjból kell kiszámítani a személyi térítési díj összegét, amely a szülő által fizetendő összeg. A személyi térítési díj összegét az intézmény vezetője állapítja meg. A törvényi előírások értelmében, a mini bölcsődében a személyi térítési díj összege - az étkezéssel együtt - nem haladhatja meg család egy főre eső nettó jövedelmének 25 %-át, amennyiben a gyermek nem részesül ingyenes étkeztetésben, illetve a nettó jövedelem 20-át, ha a gyermek ingyenes étkeztetésben részesül.

2. 5 A NYITVATARTÁS ÉS A NYÁRI SZÜNET

A mini bölcsőde nyitvatartási idejét a családok szükségleteinek figyelembevételével határozza meg a fenntartó. A mini bölcsődei ellátás keretén belül a gyermekek napi gondozási ideje legalább 4 óra, azonban a 12 órát nem haladhatja meg a. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek napi gondozási ideje lehet 4 óránál kevesebb is.

Azoknak a szülőknek, akiknek a munkaideje szükségessé teszi, a mini bölcsőde a napi nyitvatartási időn túl ügyelet keretében biztosíthatja a gyermekek felügyeletét. Az ügyelet időtartama nem lehet több naponta 3 óránál és a mini bölcsőde legfeljebb 19 óráig lehet nyitva. Az ügyeletet úgy kell megszervezni, hogy teljes időtartama alatt legalább egy fő kisgyermeknevelő vagy egy fő bölcsődei dajka biztosítsa a gyermekek felügyeletét. Az ügyelet igénybevételére a fenntartó külön térítési díjat állapíthat meg.

A mini bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartónak kell jóváhagynia. A nyári zárás időtartama 5 hétnél nem lehet több. Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Ha április 21. a heti pihenőnapra esik, akkor az azt követő munkanap a nevelés-gondozás

nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nyári nyitvatartás rendjéről, a nevelés-gondozás nélküli munkanapról minden évben február 15-éig tájékoztatni kell a szülőket. A nevelés-gondozás nélküli munkanapokon szülői kérés esetén a fenntartónak a gyermek felügyeletét és étkezését.

2. 6 A MINI BÖLCSŐDE ELLENŐRZÉSE

A működést engedélyező szerv legalább kétévente helyszíni ellenőrzés keretében törvényességi szempontok alapján ellenőrzi, hogy a mini bölcsőde intézménye a jogszabályban és a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően működik-e. A működést engedélyező szerv az ellenőrzésbe bevonhatja a kijelölt módszertani szervezetet szakértőként a szolgáltatás szakmai megfelelőségének kérdésében. Ha az ellenőrzésen a működést engedélyező szerv hiányosságokat tapasztal, felszólítja a mini bölcsőde fenntartóját legalább 20 napos, de legfeljebb 4 hónapos határidő megjelölésével azok megszüntetésére és a jogszerű működés helyreállítására.

3. A MINI BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSE

3. 1 A MINI BÖLCSŐDE LÉTESÍTÉSÉNEK ÉS MŰKÖDÉSÉNEK KÖZEGÉSZSÉGÜGYI FELTÉTELEI, AZ EGÉSZSÉGVÉDELEM FŐBB SZABÁLYAI

A mini bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, az ellátási formára vonatkozóan meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést, a játéktevékenység feltételeit, továbbá a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

Ha a mini bölcsődében fertőző betegség, vagy annak gyanúja fordul elő, azt jelenteni kell az népegészségügyi feladatokat ellátó területileg illetékes intézet felé.

A belső felszerelési és berendezési tárgyak könnyen tisztíthatók és fertőtleníthetők legyenek. Tisztításuk nedves, fertőtlenítős ruhával történjék. Járvány esetén a vonatkozó közegészségügyi szabályok szerint kell a takarítást végezni. A mini bölcsődében használatos mosható gyermekjátékokat szükség szerint naponta, akár többször is, folyó meleg vízzel le kell mosni. Hetente egyszer és járvány idején, soron kívül fertőtleníteni kell. A takarítás úgy szervezendő,

hogy az a gyermekeket ne zavarja. A tisztító- és fertőtlenítőszereket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően kell alkalmazni, az Országos Közegészségügyi Intézet rendszeresen felújított „Tájékoztató a fertőtlenítésről” című kiadványa alapján.

Az egyszer használatos pelenka zárt fóliazsákban a települési hulladékkal együtt kezelendő.

A gyermekek ruháit, ágyneműit, törülközőit, asztalterítőit közepesen szennyezettnek kell tekinteni, ennek megfelelő mosástechnikát kell alkalmazni. A kimosott textíliát óvni kell a szennyeződéstől és fertőződéstől.

3. 2 A MINI BÖLCSŐDE HELYISÉGEI ÉS MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI KÖVETELMÉNYEI

A mini bölcsőde működhet bölcsődének tervezett épületben, vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben. Mini bölcsőde emeleten nem alakítható ki. A mini bölcsőde tervezésénél, ill. más épületből történő kialakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak megfelelően kell eljárni.

A létrehozásnál figyelembe kell venni a korosztály környezeti ártalmakkal szembeni fokozott érzékenységét, ezért egészségre ártalmas, szennyezett, belvizes területen nem szabad kialakítani. A fokozottan zajterhelt forgalmas útvonal mellett, vagy egészségre ártalmas anyagot kibocsájtó üzem

közelében nem ajánlott létrehozni. Ha más helyszín nem áll rendelkezésre, akkor fokozott védelmi megoldásokat kell alkalmazni. A telepítésnél figyelembe kell venni, hogy a mini bölcsődének saját elkerített udvarral, udvarrésszel kell rendelkeznie. A mini bölcsőde tárgyi környezetének kialakításánál a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteiket kell figyelembe venni. Az épület kialakításánál a mini bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszteri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat minden esetben be kell tartani.

A mini bölcsőde esetében a csoportszoba alapterülete minimum 3m²/fő, de lehetőség szerint érdemes legalább 30 m² alapterületű szobát kialakítani a különböző életkori szükségletek feltételeinek megteremtése érdekében.

Az épület kialakításánál követendő szabály, hogy a csoportszobához és az átadóhoz közvetlenül kapcsolódjon a fürdőszoba.

Babakocsi tároló kialakítása is szükséges, ami az előzőekhez hasonlóan több csoporthoz is kapcsolódhat. A szülők számára *akadálymentes mosdót*, a gyerekfektetők, játékok számára *raktárhelyiséget* kell biztosítani.

Biztonságosan elkerített, *önálló udvarrész* kialakítása kötelező a mini bölcsődében. Ha a többcélú óvoda-bölcsődeként működő mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a három éven aluli gyermekek számára. A játszókertben kötelező mobil vagy beépített formában homokozót és mozgásfejlesztő eszközöket biztosítani. A homokozót a szennyeződéstől védeni kell.

Szükséges ezen kívül felnőtt öltöző, mosdó, WC helyiség a dolgozók részére. Külön mosoda nem szükséges, de a mosás lehetőségét biztosítani kell. Többcélú intézmény esetén az öltöző lehet közös a más területen dolgozókéval.

A mini bölcsődében főzőkonyhát vagy tálalókonyhát kell kialakítani attól függően, hogy helyben vagy kiszállítással biztosítják a gyermekek étkezését. Tálaló-mosogató, ételhulladék tároló kialakítása is szükséges. A mini bölcsőde helyiségeinek berendezése során a gyermekek életkori sajátosságait, a biztonságot, az egészségügyi és pedagógiai szempontokat kell figyelembe venni.

A ***csoportszobák*** *berendezésénél* a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket kell figyelembe venni. Egy csoport részére 8 db bölcsődei fektetőt, 2 db gyerekágyat, 1 db hempergőt, 2 db 4 személyes, állítható magasságú bölcsődei gyerek asztalt, 8 db állítható magasságú, támla nélküli bölcsődei gyermek széket, a játékok elhelyezésére 4 db bölcsődében ajánlott nyitott játéktároló polcot ajánlott beszerezni. Nem kötelező, de a csecsemők étkezéséhez ajánlott a kisgyermeknevelői asztal és szék biztosítása. A csoportszobában gyerekheverő, szivacs párnák alkalmasak a puhasarok, elkülönülésre alkalmas kuckók kialakítására.

A ***gyermek fürdőszobát*** 2 kis vécével, 2 kiscsappal és kisméretű káddal célszerű felszerelni. Szükséges berendezési tárgyak a pakolóasztal (ami lehet mobil is), 8 részes törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák, váltóruhák tárolására alkalmas fiókos szekrény vagy polc. Egy állótükör és a mosdókagylók fölé egy fekvő tükör is szükséges. A fürdőszoba felszereléséhez tartozik a gyógyszer szekrény.

A ***gyermeköltöztetőben*** a gyermekeknek külön-külön, elkülönített cipőtárolási lehetőséggel, öltözőszekrényt kell biztosítani. Attól függően, hogy hány csoport használja a helyiséget 1 vagy két pelenkázó asztal, gyermeköltöző pad vagy szivacs, fogas és egy hirdetőtábla szükséges.

A ***játékok*** elhelyezésénél figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A gyermekek önálló választását, a gyermeki kompetenciakésztetés erősítését szolgálja a jól látható, a gyermekek magasságában, nyitott polcokon történő elhelyezés. A játékok tematikus csoportosítása az állandó hely biztosítása, az összetartozó eszközök egy csoportba helyezése segíti az eligazodást, inspirálja a tevékenységet. A játékcsoportokat úgy kell elhelyezni, hogy a gyermekek ne zavarják egymás játékát, elegendő tér legyen számukra. A szoros felügyeletet igénylő játékokat a kisgyermeknevelő által elérhető polcon kell tárolni. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat kell követni.

<u>Egészségügyi szempontok:</u>

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,
- balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira,
- éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz,

  valamint ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba

  kerülhessen.

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését,
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- az élet első éveiben a kisfiúk is szívesen babáznak, a kislányok is szívesen szerelnek, autóznak, ezért a játékkészlet összeállításánál érdemes a gyermekek összlétszámával tervezni egy-egy játék mennyiségének a meghatározásánál.

A játékok kivitelezése legyen igényes és a csoportban való fokozott használat támasztotta követelményeknek is feleljen meg.

A mini bölcsőde játékkészletét úgy kell összeállítani, hogy 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységi formáihoz egyaránt biztosítsa a feltételeket, és figyelni kell arra, hogy minden gyermeknek jusson azonos típusú játékeszköz. Alapjáték a baba, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszközök és a labda.

A mini bölcsődében a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítéséhez kapcsolódóan különböző *textíliákat* és az étkezésekhez *edényeket* szükséges biztosítani. Kis és nagyméretű

takaróból egyaránt 2-2 db, ágyneműhuzatból mindkét takaró mérethez 3-3 db, gyermektörölközőből 2 db, textilpelenkából 5 db szükséges gyermekenként. A gyermekedények kiválasztásánál a különböző étkezési formákat és gyermekek életkorát kell figyelembe venni. Javasolt a porcelán és üveg edények használata a műanyag helyett.

4. A GYERMEKEK NEVELÉSE-GONDOZÁSA A MINI BÖLCSŐDÉBEN

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja keretet ad a magyarországi bölcsődékben folyó szakmai munkának, az Alapprogramhoz igazodás kötelezőségét jogszabály rögzíti. Az Alapprogram fejezetei a mini bölcsődére is vonatkoznak.

4. 1 A NEVELÉS-GONDOZÁS ELVI ALAPJAI

Az Alapprogram a bölcsődei nevelés következő alapelveit rögzíti:

1) A család rendszerszemléletű megközelítése.

2) A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása.

3) A családi nevelés elsődleges tisztelete.

4) A kisgyermeki személyiség tisztelete.

5) A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.

6) A biztonság és a stabilitás megteremtése.

7) Fokozatosság megvalósítása.

8) Egyéni bánásmód érvényesítése.

9) Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.

10) A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.

A kisgyermeknevelőnek tisztában kell lennie a családi szocializáció elsődlegességével, a családi kötődések meghatározó szerepével. A családi nevelés értékeit, hagyományait tiszteletben tartva, erősítve kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.

A kisgyermeknek egyszeri, megismételhetetlen individuumként kezelése az egyéni bánásmód alapja: az a nevelés lehet eredményes, melynek során a felnőtt tekintettel van a gyermek egyéni sajátosságaira, fejlődésének alakulására, pillanatnyi pszichés és fizikai állapotára, aktuális szükségleteire. A gyermek személyiségének tisztelete megkívánja, hogy mindezeket a kisgyermeknevelő másokkal is (gyermektársak és azok szülei, helyettes) tartassa tiszteletben.

A kisgyermek számára (de a gyermekkor későbbi szakaszaiban, sőt, felnőttkorban is) alapvető a biztonság, a stabilitás megteremtése, amely a személyi és a tárgyi környezet állandóságát, a

napirend folyamatosságát és kiszámíthatóságát, valamint a harmonikus légkört, a jó hangulatot jelenti. A környezethez és annak változásaihoz történő fokozatos hozzászoktatás lehetősége növeli a biztonságot, a stabilitást.

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van a gyermek fejlődésének alakulásában, az ellátás hatásrendszerének működtetésében. Fontos az empatikus, hiteles, elfogadó nevelői magatartás és a szakmai tudatosság, végiggondoltság. A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A nevelési módszerek közül előnyben részesítendők a megerősítés, elismerés és a dicséret, a gyermek kompetenciaigényének erősítése. Nagy jelentőségük van a reális követelmények támasztásának, a gyermek biztonságát, fejlődését szolgáló szokás- és szabályrendszernek, a szokások gyermekekhez igazított ütemben történő, de következetes alakításának. Fontos a gyermek viselkedésének, fejlődésének figyelemmel kísérése, szokatlan jelenségek, problémák esetén a beavatkozás lehetőségének, szükségességének mérlegelése.

A gondozási helyzetek és a játék a gyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak alakulása szempontjából egyformán fontos élethelyzetek.

4. 2 A NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB KÉRDÉSKÖREI A MINI BÖLCSŐDÉBEN

4.5.1 A CSALÁDOK TÁMOGATÁSA, A SZÜLŐI KOMPETENCIA ERŐSÍTÉSE

Alapja a szülők elsődleges szerepét elismerő együttműködés. A kisgyermeknevelő és a mini bölcsődébe járó gyermekek szülei között elengedhetetlen a kölcsönös tiszteleten és bizalmon, megbecsülésen alapuló partnerkapcsolat kialakulása a gyermekek jó közérzete és harmonikus fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő a gyermek felügyelete, nevelése-gondozása során figyelembe veszi az otthon kialakult szokásokat, a jellegzetes reakciókat, a gyermek érdeklődését. Elismeri a szülő elsődleges szerepét és befolyását a gyermek fejlődésére. A szülő kívánságainak megfelelően jár el, ha az nem szorítja háttérbe a többi gyermek érdekét és nem ellenkezik az ellátást nyújtó személy szakmai tudásával, meggyőződésével és szakmai módszertani elvekkel. Az ellátást nyújtó személy törekedjen a szülői szerepek, kompetenciák erősítésére. A szülőkkel való kapcsolattartás konkrét formái lehetnek: a

szülővel történő fokozatos beszoktatás, a mindennapi személyes beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések, egyéni beszélgetések aktuális kérdésekről, problémákról. Az ellátást nyújtó személy tegye láthatóvá az ellátást a szülő számára, támogassa a szülő kompetenciahatárokon belüli bevonódását.

4.5.2 A GYERMEKEK BESZOKTATÁSA, BEILLESZKEDÉSE A MINI BÖLCSŐDÉBE

A mini bölcsődébe beíratott kisgyermekek számára biztosítani kell a szülővel együtt történő fokozatos beszoktatás lehetőségét. Sok kisgyermek számára komoly lelki megrázkódtatást jelent, ha édesanyjától hosszabb-rövidebb időre el kell válnia. A szülő legyen ott vele, együtt ismerkedjenek az új hellyel, a gyermekekkel és a kisgyermeknevelővel. Meséljen sokat el a gyermek addigi életéről, szokásairól. Mondja el, hogyan és mit szeret enni, hogyan és mivel szokott elaludni, mivel szeret játszani, mit tud már egyedül elvégezni. Mutassa meg a szülő, hogyan tisztázza gyermekét, hogyan eteti, hogyan altatja.

„Beszokottnak” akkor tekinthető egy gyermek, ha már hevesebb vagy hosszabb ideig tartó sírás nélkül válik el a szüleitől, napközben jókedvűen játszik, jó étvággyal eszik, elfogadja társai és a kisgyermeknevelő közeledését.

4.5.3 A GYERMEKEK NAPIRENDJE

A kisgyermeknevelő úgy szervezze meg a napi tevékenységét, hogy az igazodjék a gyermekek korához, igényeihez, szükségleteihez, ami megteremti a biztonságot, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást. Ugyanakkor legyen kellően rugalmas, hogy lehetőséget adjon a változó igények, az alkalmi lehetőségek kihasználására. Várakozás, zavar és sürgetés nélkül biztosítson átmenetet az egyes tevékenységek között. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, ezzel növelve a gyermek biztonságérzetét.

A napirend kialakítását többek között befolyásolja még az évszakok változása, az időjárás, valamint a csoportlétszám.

4.5.4 ALVÁS, PIHENÉS

A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét.

A kicsik rácsos fa gyermekágyban (melynek rácstávolsága 7 cm), a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn aludjanak. Az ágyak egymástól karnyújtásnyira legyenek, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések

terjedése is. Ha mód van rá, a gyermekek – 5°C-ig aludjanak kint a szabad levegőn, megfelelő ruházatba felöltöztetve.

A csoportszobán belül kialakított puhasarok (gyermekheverő, szivacs, párnák) szolgálja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

4.5.5 ÉTKEZÉS

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása kapcsán – többek között – az étkezés általi kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen (erről bővebben ld. a jelen Tájékoztató *„Étkeztetés a mini bölcsődében”* c. fejezetét).

A napirend tegye lehetővé, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen. A gyermek korának megfelelően részt vehet az étkezés előkészítésében, a terítésben, a tálalásban, ha ehhez kedvet érez. Ha a csecsemőt ölben eteti a kisgyermeknevelő, a gyermek keze, karja szabadon mozoghasson. Fekve etetni, itatni soha nem szabad a gyermeket. A nagyobb gyermekek már kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak egy kanálnyi kóstolót kapjon a gyermek, csak akkor adjon a

felnőtt többet az ételből, ha a gyermek szívesen fogadja azt. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kapjon.

Soha ne legyen kötelező egyetlen kanállal sem többet fogyasztani a kívántnál. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sürgetik őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak.

Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják. Fokozatosan kialakulnak – a felnőtt példa hatására – az egészséges és higiénés táplálkozási szokások. A kisgyermeknevelő mintanyújtással, szoktatással, megerősítéssel, támogatással segíti ezt a folyamatot, melyben lényeges az esztétikus étel, terítés és tálalás is.

Tiszteletben kell tartani a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diéta, egyéni étrend betartása minden esetben kötelező.

4.5.6 GONDOZÁS

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a felnőtt és a kisgyermek között.

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódhatnak kizárólag a gondozási helyzetekre A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember segíti a tájékozódást, tapasztalatok, élmények feldolgozását, a kisgyermek érdeklődésétől függően ismeretet közvetít.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás, lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az önállósodási törekvések gyakorlására, mivel az egyes mozzanatok megtanulása egyéni fejlődési ütemben valósul meg.

A kisgyermeknevelő törekedjen arra, hogy a gyermek számára a gondozás pillanatai örömteliek legyenek. A gondozási helyzetekben megvalósuló interakció minősége nagymértékben befolyásolja a szokások kialakulását, az önállósodás folyamatát, valamint a gyermek egészséges személyiségének alakulását. Ennek elősegítése érdekében a kisgyermeknevelő részéről fontos a pozitív visszajelzés, biztatás és támogató segítés, a sikeres próbálkozások megerősítése, dicsérettel jutalmazása. A kisgyermeknevelő legyen tekintettel arra, hogy a gyermekek az egyes területeken nagyon különböző ütemben önállósodnak, és a megszerezett önállóságukat nem minden esetben érvényesítik szívesen.

4.5.7 A JÁTÉK

A gyermek központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben a tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás legfontosabb színtere a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

A kisgyermeknevelő a gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légkör és eszköz biztosításával tudja segíteni. A kisgyermeknevelő követve a gyermekek kezdeményezéseit,

magatartásával, javaslataival, információival támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, ötleteivel színesíti azt. A kisgyermeknevelő a gyermekek érdeklődéséhez, tevékenységéhez igazodva, esetenként kérdéseikre válaszolva ismereteket közvetít, melyek gazdagítják a gyermekek tudását, gondolkodását, figyelmüket környezetük és tevékenységük jellemzőire irányítják.

A kisgyermeknevelő a játékterületek kialakításánál figyel arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, alkotó tevékenységek (festés, vizezés) végzésére és nagymozgásra. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára. A kisgyermeknevelő a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően világos és egyszerű szabályokat állít fel, problémamegoldási javaslatokat tesz. Mindezzel segíti, hogy a gyermekek jól érezzék magukat egymás társaságában és szociális képességeik fejlődjenek.

A játéktevékenységen belül nagy jelentősége van az adott korosztály érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységeknek (mondóka, ének-zene, mese, vers, báb, rajzolás, festés, stb.). Az alkotó tevékenységek esetében az örömforrás maga a tevékenység, az érzelmek kifejezése, Az ellátást nyújtó személy a tárgyi feltételek biztosításával, az egyes technikák és az eszközhasználat megmutatásával,

a gyermek igényeihez igazodó technikai segítségnyújtással segítheti elő az alkotókedv fennmaradását. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a felnőtt megerősíti a gyermek alkotótevékenységek iránti érdeklődését.

A gyermekek egészséges fejlődéséhez a gyermekkor minden egyes szakaszában nélkülözhetetlen a lehetőség szerinti szabad levegőn történő mozgás is. A mozgás a játék egyik formája, melyhez folyamatosan lehetőséget és változatos eszközöket kell biztosítani.

4.5.8 A TANULÁS

A szó legtágabb értelmében vett tanulási, tapasztalatszerzési lehetőség minden egyes helyzetben adott, legyen szó játékról vagy gondozásról. Ezekben a helyzetekben a gyermek természetes kíváncsiságát erősítve, a gyermek számára élményt jelentő tevékenységek és tartalmak kínálásával, a tapasztalatok feldolgozásában nyújtott segítséggel, az érdeklődést kielégítő és fenntartó kommunikációval az ellátást nyújtó felnőtt segíti a gyermekek tanulását. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapítás kerülendő.

4.3 A KISGYERMEKNEVELŐ FELADATAI SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, ILLETVE KORAI FEJLESZTÉSRE, GONDOZÁSRA JOGOSULT GYERMEK ELLÁTÁSA ESETÉN

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén az ellátás kezdetétől számított legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról. Az ún. „próbaidőre” azért van szükség, mert a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek az esetek többségében nehezebben alkalmazkodnak az új személyekhez, körülményekhez, napirendhez. A kisgyermeknevelőnek is hosszabb időre van szüksége, hogy a gyermek szokásait, speciális igényeit megismerje, gondozásának, nevelésének sajátosságait megtanulja a szülőtől, valamint a gyermek fejlesztését végző gyógypedagógustól. A rendelkezésre álló idő alatt a gyermekcsoport és az adott gyermek egymásra való hatása is megfigyelhető, ez az inkluzív nevelés lehetőségének mérlegelése szempontjából fontos. A család- és a gyermekjóléti központ szakemberének véleménye abban az esetben lehet nagy jelentőségű, ha a gyermek családi körülményeit is szükséges vizsgálni a napközbeni ellátás igénybevételének szempontjából.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek számára a mini bölcsődében a megfelelő napközbeni ellátást kell biztosítani. A három év alatti gyermekek esetében a korai fejlesztést és gondozást a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat végzi.

A gyermek terápiás ellátása, valamint a szülők és a kisgyermeknevelők tanácsadásban való részesítése a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó pedagógiai szakszolgálatban történik, azonban megvalósulhat az adott mini bölcsődén belül abban az esetben, amennyiben ott a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek feladata, hogy a sajátos nevelés igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását a gyermek speciális igényeinek figyelembevételével végezze. Ebben segítségére vannak a speciális felkészültségű szakember útmutatásai.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek terápiás ellátását csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember végezheti. Az ő feladata, hogy azokat az elemeket, amelyek a gondozási, nevelési folyamatba beágyazhatók, megtanítsa a kisgyermeknevelőnek és a szülőknek is. Látássérült gyermek esetén pl. a gondozást végző személynek meg kell tanulnia, hogy a gyermek milyen felületeket lát jobban (sötétebbeket vagy világosabbakat), és a gondozási területet ehhez igazodva kell kialakítani (szükség lehet speciális megvilágításra, valamint a gyermek látásélességének megfelelő tárgyakra). A mozgásterapeuta

olyan eljárásokra tanítja meg a gondozást végző személyt, amellyel az elősegítheti a gyermek mozgásállapotának javulását sttb.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a fogyatékosság típusától és mértékétől függetlenül elősegítse a minél sokrétűbb mozgásos tapasztalatszerzés lehetőségét az önkiszolgálás, az önállóság mértékének növekedését, a megfelelő motiváció fenntartását. Ennek érdekében ki kell használni a természetes élethelyzetek adta lehetőségeket (játék, étkezés, tisztálkodás, stb.).

A speciális eljárások, gondozási, nevelési feladatok megoldása jórészt a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek szüleitől tanulható meg. Fontos megjegyzendő, hogy az egyik gyermek esetében sikeresen alkalmazott eljárás más, hasonló problémával küzdő gyermek esetén sem okvetlenül alkalmazható sikerrel, így kipróbálása nem javasolt (hatása még akár a kívánttal ellentétes is lehet). A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek esetében még nagyobb hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, a differenciálás, az adott gyermek sajátosságaihoz és igényeihez leginkább illeszkedő saját út megtalálása.

Az intézmények, szolgáltatók együttműködése jogszabályban rögzített feladat. Mulasztást követ el az az intézmény, aki nem jelzi, ha a gyermek fejlődését nem megfelelőnek ítéli meg. A gyermek szakértői bizottsági vizsgálatára a gondviselők beleegyezésével kerül sor. Amennyiben a gondviselő nem egyezik bele a gyermek vizsgálatába, azzal akadályozza gyermeke fejlődését, tehát veszélyezteti gyermekét. Ebben az esetben az intézménynek jeleznie kell a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ felé.

5. ÉTKEZTETÉS A MINI BÖLCSŐDÉBEN

A mini bölcsődében természetbeni ellátásként a gyermekek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani, az intézmény zárva tartásának ideje alatt (őszi, téli, tavaszi, nyári szünetek) alatt pedig szünidei gyermekétkeztetést. A mini bölcsődében a gyermekek az ellátási napokon reggeli főétkezést, délben meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést kapnak.

A mini bölcsődében nyújtott étkeztetés a közétkeztetés hatálya alá tartozik. Az élelmezés megoldható saját főzőkonyha kialakításával, többcélú intézmény intézményegységeként működő mini bölcsőde esetében a már működő főzőkonyhán belül elkülönített egységben, vagy kiszállítással. Amennyiben a mini bölcsőde nem működtet saját konyhát, melegítő konyhát kell kialakítani. Saját konyha működtetése esetén az étrendet élelmezésvezető állítja össze és ellenőrzi az ételek elkészítését, továbbá az étlapkészítést és a nyersanyag-kiszabati ív folyamatos vezetését. Diétás étrendet kizárólag dietetikus szakképesítéssel rendelkező szakember tervezhet, diétás étlap pedig csak dietetikus felügyeletével tervezhető.

A bölcsődés gyermekek étkeztetésében makrobiotikus, tisztán vegán étrendek nem szerepelhetnek. Speciális étend (pl. szemi-vegetáriánus, lakto-ovo vegetáriánus) szigorú szakmai feltételek teljesülése mellett vezethető be.

5. 1 ÉTRENDTERVEZÉS, AJÁNLOTT ÉLELMISZEREK

Az étrend tervezésének fontosabb szempontjai:

- a korosztályos élelmezés általános elveihez igazodás, ezen belül figyelembe vehető a gyermekek ízlése;
- csípős, erősen fűszeres, vagy a nyálkahártyát irritáló étel nem adható;
- a változatosság érdekében az egymást követő kétszer 10 élelmezési nap vonatkozásában egy ételsor lehetőleg csak egyszer forduljon elő;
- állati eredetű fehérjét minden főétkezésnek és az egyik kisétkezésnek is tartalmaznia kell;
- a receptúrák kidolgozásában, az étrend összeállításában, az ételek elkészítésében a mindenkor hatályos nyersanyag-kiszabati útmutatóban leírtak az irányadók.

A tejtermékekre vonatkozó ajánlás szerint az 1-3 éves korosztály számára 2,8 %-os vagy 3,6 %-os zsírtartalmú tejet kell biztosítani. Az italként kínált tej cukrozása nem megengedett

Tejföl és tejszín

kizárólag ételkészítéshez használható fel. Az ízesített tejkészítmények további cukrozása nem megengedett.

Édesség – a legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy 1/3 rész tejet vagy tejterméket tartalmazóakat kivéve – önálló fő- vagy kisétkezésként nem adható.

Folyadékpótlásra az ivóvízen kívül ásványvíz, világosan főzött (1,5 l vízhez 1 tea filter vagy 2 gramm teafű) és az előírásoknak megfelelően ízesített tea adható.

A gyermekétkeztetésben kerülendő élelmiszerek, élelmiszercsoportok:

- ételpor, leveskocka, sót tartalmazó ételízesítő;
- 30 %-nál magasabb zsírtartalmú hús;
- 23 % feletti zsírtartalmú húskészítmény;
- szénsavas vagy cukrozott üdítő, szörp;
- hozzáadott cukrot tartalmazó vagy 50 % alatti gyümölcstartalmú gyümölcslevek;
- sertés, baromfi zsír; valamint kókusz és pálmazsír sütéshez, főzéshez
- 12 %-nál magasabb zsírtartalmú tejföl.

5.5.1 A KOROSZTÁLYOS ÉLELMEZÉS ÁLTALÁNOS ELVEI

Csecsemők élelmezése

A csecsemők élelmezésénél alapvető követelmény a szülő és a gyermekorvos egyeztetése. Az élet első hat hónapjában a gyermek igényeit csak az anyatej elégíti ki optimálisan. Az anyatej nemcsak összetételében, hanem kalóriatartalmában is biztosítja a fejlődés táplálék-élettani feltételeit. Az anyatejes táplálásnak köszönhetően bizonyos betegségek ritkábban alakulnak ki az élet későbbi szakaszaiban (cukorbetegség, bizonyos allergiás megbetegedések), és az is kimutatható, hogy a szoptatott csecsemők fejlődése is optimálisabb.

Egy éven aluli gyermekek ellátása esetén a csecsemőételek, tápszerek elkészítéséhez a konyhán belül elkülönített részt kell biztosítani.

A csecsemőételek készítésére és a csecsemők táplálására szolgáló edényzetet más ételek főzésére és tárolására használni nem szabad, ezeket egymástól és a többi eszköztől elkülönítetten kell mosogatni és tárolni. Minden csecsemőnek külön étkészletet, kanalat és cumisüveget kell biztosítani. A cumisüveget és a cumit naponta ki kell főzni 10 percen át forrásban lévő vízben.

Csecsemőnek csak frissen készített étel, tápszer, ill. felbontás után azonnal felhasználásra kerülő bébiétel adható. A tápszert száraz, szellős helyen kell tárolni. Nyers tojást, nyers májat tartalmazó étel csecsemőnek, kisgyermeknek nem adható.

Kisgyermekek élelmezése

Az 1-3 éves gyermekek táplálásánál törekedni kell a változatosságra, arra, hogy a gyermek az ételek széles skáláját megismerje.

A fogzás megindulása után már a csecsemőt is rágásra kell késztetni. Darabos ételt a rágófogak kibújása után kezdjünk adagolni, − eleinte egy-egy falatot az étkezés elején a főzelékben. Ha már zárt fogsora van a gyermeknek (16 foga van), akkor ugyanígy cseréljük fel a darált húst apró kockára vágottra, ám a darabos gyümölcsöt csak akkor adjuk, ha a gyermek biztosan meg tudja rágni és a félrenyelés veszélye nélkül le tudja nyelni.

Az étkezés befejezéséig üljön az asztalnál a kisgyermek, ne engedjük, hogy szaladgáljon étkezés közben, mert félrenyelhet. Ne hagyjuk az étkező gyermeket magára. Az étkezés biztonságához hozzátartozik az is, hogy a kisgyermek számára ne legyenek elérhetőek a veszélyes ételek (dió, mogyoró, kukorica, szőlő, szeder, cseresznye, cukorka, nyers és kemény gyümölcs vagy zöldségdarab).

5.5.2 ÉLELMEZÉSHIGIÉNIAI ELŐÍRÁSOK

Általános szabályok

A konyha padozata hézagmentes, mosható és fertőtleníthető legyen. A mosogató és a munkaasztal melletti falat a szennyeződésnek kitett felületen mosható, fertőtleníthető burkolattal kell kiképezni. A konyha mérete, kialakítása olyan legyen, hogy az egyes nyersanyagok előkészítése térben vagy időben elkülöníthető legyen.

A természetes megvilágítás mellett gondoskodni kell kielégítő mesterséges megvilágításról. A természetes szellőzést biztosító ablaknak a padlószintről nyithatónak kell lennie, a nyitható ablakot rovarhálóval és szükség esetén kiesés gátlóval kell ellátni.

Az élelmiszerek előkészítéséhez és feldolgozásához, az ételkészítéshez és a mosogatáshoz, valamint az élelmezéssel foglalkozó dolgozó tisztálkodásához és a konyhai takarításhoz kizárólag ivóvíz minőségű vizet szabad használni. A hulladék részére jól zárható, fertőtleníthető és megfelelő méretű tároló edényt kell biztosítani.

Az étkeztetésnél figyelembe kell venni a gyermekek életkori sajátosságait. Az ételkészítés és étkeztetés egész ideje alatt olyan feltételeket kell teremteni, melyek megvédik az élelmiszerek és a készételek tisztaságát, minőségét, táp- és élvezeti értékét.

Raktározás

A tárolás során a nyersanyagokat, a félkész és a késztermékeket rendszeresen felül kell vizsgálni romlás és lejárati idő (fogyaszthatósági, minőség megőrzési idő) vonatkozásában.

A tárolandó anyagok részére olyan tároló hellyel és hűtőkapacitással kell rendelkezni, hogy a nyersanyagok, a félkész termékek és a fogyasztásra kész ételek, élelmiszerek egymástól elkülönített tárolása biztosítható legyen. Egy hűtőszekrény esetén a termékeket a keresztszennyeződést kizáró csoportosításban kell elhelyezni, jól zárható, fedett edényben. A fogyasztásra kész ételeket, élelmiszereket felül, a nyersanyagokat alul kell tárolni. A gyorsan romló élelmiszereket és ételeket 0 °C és +5 °C között, a mélyhűtött termékeket min. – 18 °C-on kell tárolni, felengedésük utáni visszafagyasztásuk tilos. Az előírt hőfok ellenőrzésére a hűtőszekrényben hőmérőt kell elhelyezni. A hűtők tisztántartásáról és folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell.

A tiszta edényeket szennyeződéstől védve kell tárolni. Az étkeztetés minden fázisában kizárólag erre a célra engedélyezett anyagból készült főző-, tálaló- és étkeztető edény, eszköz

használható. Sérült, csorba, hibás, lepattogzott zománcú, vagy repedezett, elöregedett műanyag edény nem használható.

Előkészítés

Az előkészítéshez használt munkaasztal lehetőleg a mosogató közelében, a főző-tálaló helytől távol legyen. A földes áru tisztítását a többi művelettől időben elkülönítetten kell végezni, utána a felületeket alaposan le kell tisztítani, fertőtleníteni.

Ételt készíteni kizárólag emberi táplálkozásra alkalmas nyersanyagokból, félkész és késztermékekből szabad. A saját termesztésű, növényvédő szerrel kezelt zöldséget, gyümölcsöt csak a szerre előírt élelmezés egészségügyi várakozási idő letelte után szabad felhasználni. saját készítésű, étkeztetési célra eltett savanyúságot, befőttet csak akkor szabad felhasználni, ha engedélyezett tartósítószerrel készítették. Csak üzletben vásárolt termesztett gombát vagy gombavizsgáló szakellenőr által megvizsgált és emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített szabadon termő gombát szabad étel készítéséhez felhasználni. A fagyasztott nyersanyag, félkész- és késztermék kiolvasztását hűtőszekrényben vagy kis mennyiség esetén erre a célra alkalmas mikrohullámú sütőben kell végezni. A nyers hús felengedése nem történhet szobahőmérsékleten vagy meleg vízben. A műveletet úgy kell végezni, hogy annak során egyéb élelmiszerek ne szennyeződhessenek.

A hús mosását, szeletelését, darabolását a baromfihústól és a többi nyersanyagtól térben vagy időben elkülönítetten kell végezni. A nyershús előkészítésének befejezése után alaposan kezet kell mosni, fertőtleníteni. Csak friss, tiszta, ép héjú tyúktojás használható fel.

Főzés, tálalás

A tűzhely főző-sütő kapacitása olyan legyen, hogy az ételek azonos időben készüljenek el. Minden étkezéskor csak frissen készített ételeket szabad adni a gyerekeknek, maradék ételt újból kínálni vagy felhasználni nem szabad.

Az elkészült ételt 2 órán belül el kell fogyasztani, a meleg ételt tálalásig legalább 63 °C hőmérsékleten kell tárolni. A hőmérséklet ellenőrzésére maghőmérő használata ajánlott.

Közétkeztetést végző konyháról történő ételszállítás vagy egyadagos kiszerelésben történő ételszállítás esetén a tálalás előtti hőkezelést nem szabad a szállító edényben végezni, az ételt az átvétel után a szállítóedényből azonnal saját edénybe kell átönteni, tálalás előtt a forralásnak megfelelő hőmérsékletűre átforrósítani. A szállításnál be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.

A mosogatás szabályai

A mosogatáshoz legalább kétmedencés, hideg-melegvizes mosogató szükséges. A medencéket minden használat után fertőtleníteni kell.

A főző- és a tálalóedények mosogatását két fázisban, az alábbiak szerint kell végezni:

I. fázis: zsíroldás és fertőtlenítés kombinált hatású szerrel,

II. fázis: öblítés, folyó vízzel.

Az edényeket csepegtetőtálcán kell elszárítani, törölgetni tilos.

Gépi mosogatás esetén 60 °C-on kell a mosogatást végezni az erre a célra engedélyezett szerekkel. Mosogatógép alkalmazása esetén is szükséges a kétmedencés mosogató biztosítása.

Az ételmaradékok részére a konyhán belül zárt, fedővel ellátott gyűjtőedényt kell biztosítani. Ennek folyamatos ürítéséről, rendszeres tisztításáról és fertőtlenítéséről gondoskodni kell.

Személyzetre vonatkozó előírások

Az ételkészítéssel foglalkozó személynek a főzés megkezdésétől a tálalás befejezéséig külön tiszta hajvédőt javasolt viselnie.

A munka kezdetekor és közben is minden olyan esetben, amikor a kéz szennyeződhetett, kezet kell mosnia / fertőtlenítenie. A mosdóhoz szappant (folyékony is lehet), körömkefét és tiszta törülközőt, valamit a gyermekek által el nem érhető helyen kézfertőtlenítőt kell kihelyez

6. A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE

A mini bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni. A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama hat év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

7. DOKUMENTÁCIÓ A MINI BÖLCSŐDÉBEN

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről egyéni dokumentációt, gyermek-egészségügyi törzslapot, üzenőfüzetet és fejlődési naplót vezet. A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak

annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszerességet és a folyamatosság.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

A gyermek-*egészségügyi törzslap* a gyermek egészségi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Három fő részből áll, melyek az anamnézis, a felvételi státusz és a bölcsődei fejlődés dokumentálása. A törzslapot fejlődési lap egészíti ki.

Az üzenőfüzet feladata a szülők illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása.

Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenőfüzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenőfüzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

A *fejlődési napló* a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

A bölcsődei *csoportnapló* vezetése kötelező, a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka is részt vesz a vezetésében. A csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban és

minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A napi történések naplóba történő leírása a bölcsődei dajkának is feladata, abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő már nincs jelen a mini bölcsődében.

8. A MINI BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI ÉS EZEKBŐL ADÓDÓ FELADATAI

Kapcsolat a családokkal

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A kisgyermekek optimális fejlődését segíti, ha a családi nevelés és az intézményi nevelés közelít egymáshoz.

A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos megfigyelések és beszélgetések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában a kisgyermeknevelő tudatosan választhatja meg azokat a lehetőségeket, módszereket, melyekkel erősítheti a családok működését.

A kapcsolatépítés, a bizalom megalapozása szempontjából fontos lépése, az első találkozás alkalma, a családlátogatás és a beszoktatás folyamata. A napi találkozások, egyéni beszélgetések, közös ünnepek, nyílt napok, a kapcsolat elmélyítését biztosítják. A mini bölcsődében a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések levezetése a kisgyermeknevelő feladata. A napi találkozásokhoz kapcsolódó információ adása a bölcsődei

dajka feladata abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő nincs jelen. A dajka a családoknak szervezett közös programokban is aktívan részt vesz.

Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével állítható össze a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek mini bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

9. A MINI BÖLCSŐDE GYERMEKVÉDELMI JELZŐRENDSZERI FELADATAI

A törvényi előírások értelmében a gyermeki jogok védelme a gyermekek ellátását biztosító minden személyre kötelezettséget ró. Ennek értelmében a mini bölcsőde minden dolgozójának feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás. Amennyiben a saját hatáskörükben nyújtott segítő beavatkozás nem elégséges, nem idéz elő pozitív változást a gyermek

helyzetében, kötelesek jelzéssel élni a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnál/központnál.

Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekek védelme minden gyermekekkel hivatásszerűen foglalkozó szakembernek, így a mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek is feladata és felelőssége. Amennyiben valamely területen veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében szükséges beavatkozniuk. Előfordulhat, hogy a kisgyermeknevelő által nyújtható segítség nem elegendő, az észlelt probléma az intézményen belül nem kezelhető, akkor a településen működő család és gyermekjóléti

szolgálat/központ segítségét szükséges kérni, jelezni kell az észlelt tüneteket, problémákat. A mini bölcsőde vezetőjének a gyermek veszélyeztetettsége esetén jelzést kell tenni a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó felé, vagy hatósági eljárást kell kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása esetén.

Annak érdekében, hogy a segítségre szoruló gyermekek és családjaik megkapják a megfelelő mértékű, szintű és színvonalú segítséget, adott helyen minden érintett, a gyermekkel és családjával kapcsolatban lévő személy, intézmény aktív közreműködése elengedhetetlen. Ennek a gyakran sokszereplős segítő csoportnak, a jelzőrendszernek a szervezése, működtetése és koordinálása a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. Ennek értelmében a hatékony együttműködés kialakulását biztosítja a kisgyermeknevelő részvétele a jelzőrendszeri tagok képviselői közötti rendszeres szakmaközi megbeszéléseken és éves szakmai tanácskozáson.

10. SZOLGÁLTATÁSOK A MINI BÖLCSŐDÉBEN

A mini bölcsőde az alapellátáson túl, annak zavartalanságát nem veszélyeztetve, a családi nevelést támogató szolgáltatásokat is szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, az eszköz- és játékkölcsönzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. A szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető. A mini bölcsőde által nyújtott szolgáltatások a gyermekek 6 éves koráig vehetők igénybe. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

Az időszakos gyermekfelügyelet

A gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. A bölcsődei csoport üres férőhelyein biztosított időszakos gyermekfelügyelet esetén a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az egy csoportban ellátható gyermekek maximális számát. A külön szobában biztosított gyermekfelügyelet esetén a gyermeklétszám nem haladhatja meg a 7 főt és a szoba alapterületének minimum 21 m^2-nek kell lennie.

Gyermekhotel

A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

Játszócsoport

A játszócsoport a gyermek és a szülő együttes játéklehetőségét biztosítja a kisgyermeknevelő. . Megszervezhető a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

Nevelési tanácsadás

A nevelési tanácsadás célja a kisgyermeket nevelő családok támogatása a mindennapokban felmerülő nevelési kérdésekben, a szülői kompetencia erősítése. A nevelési tanácsadást végezheti a kisgyermeknevelő és az erre felkészített szakember (pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus,

védőnő). A nevelési tanácsadásnak (akkor is, ha nem a kisgyermeknevelő végzi) szellemiségében illeszkednie kell a bölcsődei nevelési, gondozási elvekhez.

Eszköz- és játékkölcsönzés

A mini bölcsőde a szülők számára kölcsönöz játékot, gyermekbútort, gyermekkocsit a megállapított térítés ellenében. Csecsemők és kistipegők részére kizárólag mosható, fertőtleníthető játékot, bútort lehet kölcsönözni, melyet a visszavételkor a kölcsönadó köteles fertőtleníteni.

A játékkölcsönzés lehetővé teszi a szülők számára gyermekük érdeklődésének mélyebb megismerését, elősegítheti az egyes (főleg a drágább) játékok megvásárlásáról való döntést. Az eszközkölcsönzés lehetősége a drágább és / vagy a rövid ideig használandó eszközök megvásárlása esetén jelentős anyagi segítséget jelenthet a kisgyermekes családoknak.

11. A MINI BÖLCSŐDE LÉTESÍTÉSÉT ÉS MŰKÖDÉSÉT SZABÁLYOZÓ LEGFONTOSABB JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

- *1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról*
- *1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*
- *257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról*
- *369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi*

szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

- *15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről*
- *37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról*

2011. április

MAGYAR SZABVÁNY MSZ 24210-1

Nevelési intézmények tervezési előírásai

1. rész: Bölcsődék

Az MSZ-04-205-2:1987 helyett.

Design requirements of educational institutions.
Part 1: Crèches

E nemzeti szabványt a Magyar Szabványügyi Testület a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény alapján teszi közzé. A szabvány alkalmazása e törvény 6. §-ának (1) bekezdése alapján önkéntes. A törvény 6. §-ának (2) bekezdése értelmében műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy azzal az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek. A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy jelent-e meg módosítása, helyesbítése, nincs-e visszavonva, vagy műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik-e rá.

Tartalomjegyzék

1. Cél és alkalmazási terület 2
2. Általános előírások 2
3. Rendeltetés 2
4. Telepítés 3
5. Helyiségek 4
6. Funkcionális egységek 5
7. Szerkezetek 11
8. Berendezés 13
9. Környezetkultúra 13
10. Biztonság 14

ICS 91.040.10 Hivatkozási szám: MSZ 24210-1:2011

© MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET

Minden jog fenntartva, ideértve a címjogot, a sokszorosítás (nyomtatás, fénymásolás, elektronikai vagy más eljárás), a terjesztés, valamint a fordítás jogát is.
A szabvány szerzői jogi védelem alatt áll, részeiben vagy egészében felhatalmazás nélkül másolni, sokszorosítani, forgalmazni, árusítani vagy bármilyen egyéb módon terjeszteni, közreadni tilos; ezek végzése jogszabálysértő magatartás, amelynek összes következményét a jogsértésért felelősnek kell viselnie.

(14 oldal)

Árkategória: G

1. Cél és alkalmazási terület

E szabvány célja a bölcsődékre vonatkozó tervezési előírások meghatározása. Tartalmazza azokat a követelményeket, amelyek új bölcsődék tervezése, valamint meglévő bölcsődék átalakításának, korszerűsítésének, bővítésének, illetve más rendeltetésű létesítmény bölcsődévé való átalakításának tervezése esetén érvényesek.

E szabványt alkalmazni kell felújítás, helyreállítás (újjáépítés) esetén is a tervezési program alapján.

A megvalósításhoz legalább építész, belsőépítész, tartószerkezeti, épületgépész, épületvillamos, kertépítészeti, konyhatechnológiai kiviteli terveket kell készíteni.

A szabvány előírásait a más főrendeltetésű épületben létesítendő, két csoportszobás bölcsőde esetén is alkalmazni kell. E szabvány tartalmazza a bölcsődék és óvodák közös épületben való létesítésének a bölcsődékre vonatkozó tervezési előírásait is.

A hetes bölcsőde nem tárgya e szabványnak, azt a gyermekotthon programja szerint kell kialakítani.

2. Általános előírások

A bölcsődék tervezésének alapja a jóváhagyott tervezési program.

A bölcsőde nevelési-gondozási egységeit a földszinten kell kialakítani, egyéb helyiségei – közvetlen belső kapcsolattal – másik szinten is kialakíthatók.

A gyermekszobára vonatkozó előírásokat akkor is be kell tartani, ha a bölcsődei gyermeklétszám nem éri el a vonatkozó jogszabályban[1] meghatározott létszámot.

Bölcsőde és óvoda közös épületben vagy zárt folyosós összekapcsolással is létesíthető, ebben az esetben egymástól elválasztva kell kialakítani:

- a bölcsőde nevelési-gondozási egységeit,
- az óvoda nevelési egységeit és
- a közös gazdasági és üzemeltetési egységeket.

A bölcsőde nevelési-gondozási egységei és az óvoda nevelési egységei közvetlenül nem kapcsolódhatnak egymáshoz, telekrészeiket kerítéssel kell elválasztani. Az előírt számú bejáratokat, a gazdasági bejáratot egymástól elkülönítve kell létesíteni.

3. Rendeltetés

A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Az előző bekezdésben foglaltakon túl a bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is, legfeljebb a gyermek hatéves koráig. A sajátos nevelési igényű gyermekeket befogadó intézményeket az MSZ 24203-5 előírásait figyelembe véve kell kialakítani a tervezési program szerint.

3.1. Nagyságrend szerinti fokozatok

A fokozatok nagyságát a nevelési-gondozási egységek száma határozza meg.

[1] Jelenleg a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

1. táblázat: Nagyságrend szerinti fokozatok

A fokozat jele	Nevelési-gondozási egységek	Csoportszobák
	száma	
A	1	1 – 2
B	2	3 – 4
C	3	5 – 6
MEGJEGYZÉS: Egy központi közös gazdasági kiszolgálóegységre legfeljebb öt nevelési-gondozási egység kapcsolható.		

4. Telepítés

4.1. Az intézményt a helyi településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján kell telepíteni, továbbá figyelembe kell venni, hogy ártérbe, belvizes, egészségre ártalmas, szennyezett területre bölcsődét építeni nem szabad.

4.2. A bölcsőde telepíthető önállóan vagy óvodával, általános iskolával, középiskolával, szakiskolával, könyvtárral, uszodával, gyermekrendelővel, konyha-étteremmel és a település szabályozási tervében meghatározott más hasonló rendeltetésű – nevelést nem zavaró – intézménnyel közösen, de a bölcsőde közterület felöli megközelítését és bejáratait el kell különíteni, továbbá nem szabad a bölcsőde és a más rendeltetésű épületrész között közvetlen kapcsolatot létesíteni.

4.3. A bölcsőde két csoportszoba befogadóképességig létesíthető más főrendeltetésű épület földszintjén is (pl. lakó- vagy irodaépületben), ha a személyi és gazdasági bejárata független, megfelel a fokozott balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásoknak, továbbá a megfelelő méretű udvarterület (kert, játszóudvar) biztosítva van.

4.4. Városokban a telepítés legyen tömegközlekedéssel jól megközelíthető. Magas zajterhelésű és forgalmas útvonalhoz vagy egészségre ártalmas anyagot kibocsátó üzemhez közeli területen – ha más helyszín nem lehetséges – csak a megfelelő kültéri (növénysáv, zajvédő fal) és belső téri (ablakszigetelés) zajvédelmi megoldások tervezése és megvalósítása esetén építhető bölcsőde.

4.5. A telek

- nagysága: 36,0 m^2/fő, a megengedhető eltérés legfeljebb 10%, de a legfeljebb „B" fokozatú bölcsőde esetén 46,0 m^2/fő; elkülönített gazdasági udvar (teherszállítás céljára) és a külön jogszabályban előírt gépjármű-várakozóhelyek (parkoló) céljára többletterületet kell biztosítani.
- tagolása: játszó-, pihenőterületet kell létesíteni a szükséges közlekedő- és zöldfelületekkel. A játszó-, pihenőterület nagysága legalább 10,0 m^2/fő legyen. A nevelési-gondozási egységek előtt legalább 5,0 m^2/fő területű teraszt kell létesíteni. A teraszt részben fix tetővel, részben mozgatható árnyékolóval teljes mértékben fedni kell. A játszóudvarról nyíljanak a nevelési-gondozási egységek. A játszóudvaron szállítási útvonalak nem vezethetők át.
- beépítésének mértéke: legfeljebb 30% legyen, és tegye lehetővé, hogy a gyermekszoba természetes megvilágítását biztosító homlokzatfelülete a szomszédos telekhatártól legalább 10,0 m távolságra legyen, a vele szemközti épülettömeggel alkotott légtérarány legalább 1:2 legyen. Pavilon rendszerű bölcsődék esetén a pavilonok között játszóudvar céljára legalább 10,0 m széles teleksávot kell biztosítani.
- a bölcsőde létesítését történelmi városközpontokban – a szabvány helyiségekre vonatkozó előírásainak betartásával – tervezési programban kell meghatározni.

5. Helyiségek

5.1. Bölcsődének és óvodának közös épületben vagy zárt folyosós kapcsolattal való létesítése esetén a gazdasági és üzemeltetési helyiségeket egyesítve, a bölcsőde és az óvoda együttes létszámára méretezve, önálló bejárattal kell tervezni.

5.2. A gyermekcsoportok számától függően legalább a 2. táblázatban kötelezően előírt helyiségeket biztosítani kell az intézményben.

2. táblázat: Bölcsődék helyiségei

Helyiségek	A	B	C
	fokozat		
	1 – 2 csoport	3 – 4 csoport	5 – 6 csoport
Nevelési-gondozási egység	**1**	**2**	**3**
Bejárati előtér és gyermekkocsi-tároló	1	1 – 2	2 – 3
Akadálymentes mosdó-WC (szülők részére)	1	1 – 2	2 – 3
Gyermeköltöző, átadó	1 – 2	2 – 4	3 – 6
Fürösztő-biliző	1	2 – 4	3 – 6
Gyermekszoba	1 – 2	3 – 4	5 – 6
Gyermekszobai játék-, heverő-, ágynemű- és textilraktár	1	2	3
Terasz	1	2	3
Játszókert	1	2	3
Kerti játék- és matractároló	1	2	3
Takarítószer-raktár vagy -szekrény	1	2	3
Játszókerthez csatlakozó gyermek-WC és kézmosó	1	2	3
Igazgatási helyiségek			
Vezetői iroda	1	1	1
Gazdasági iroda	tervezési program szerint		
Élelmezésvezető	tervezési program szerint		
Gondozónői szoba	1	1	1
Irattár	1	1	1
Szociális helyiségek			
Étkező vagy teakonyha	1	1	1
Női öltöző	1	1	1
Női mosdó-zuhanyozó	1	1	1
Női WC előtérrel	1	1	1
Férfi-WC előtérrel	szükség szerint		
Férfiöltöző, -mosdó és -zuhanyozó	szükség szerint		
Konyha			
Főzőkonyha, befejező- vagy tálalókonyha	konyhatechnológiai terv szerint		

(A táblázat folytatódik)

2. táblázat (*folytatása*)

Helyiségek	A	B	C
	fokozat		
	1 – 2 csoport	3 – 4 csoport	5 – 6 csoport
Mosoda	tervezési program szerint		
Központi raktárak			
Takarítószer- és takarítóeszköz-raktár	1	1	1
Játékraktár	1	1	1
Selejtraktár	1	1	1
Szeméttároló	1	1	1
Fogyóeszközraktár	1	1	1
Kerékpárszín	tervezési program szerint		
Üzemeltetési helyiségek			
Karbantartó műhely	tervezési program szerint		
Női és férfiöltözők, vizes helyiségek	tervezési program szerint		
Nem kötelező helyiségek	tervezési program szerint		
Nagymozgást elősegítő vagy mozgásfejlesztő szoba			
Sószoba			
Baba-mama szoba			
Hidroterápiás medence és előtere			
Játszóház			
Időszakos gyermekfelügyeleti szoba			

6. Funkcionális egységek

6.1. Általános előírások

6.1.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

6.1.2. A funkcionális egységek befogadóképességét a tervezési program, a gyermekcsoport létszámát pedig a vonatkozó jogszabály[1)] alapján kell meghatározni.

6.1.3. A különböző funkcionális egységek tájolását a rendeltetésnek megfelelően kell meghatározni, de a látást és a jó közérzetet adó légállapotot zavaró napfénybesugárzástól a helyiségeket védeni kell.

6.1.4. A funkcionális egységeket a hatékonyabb működés érdekében lehetőleg tömör építészeti kialakítású alaprajzi rendszerekbe kell szervezni. Törekedni kell a közlekedőterek többcélú hasznosítására.

1) Jelenleg a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

6.1.5. A funkcionális egységekben:

- a bevilágítófelület és a helyiségterület aránya legalább 1:6; felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmeleg padló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg; a félmeleg padlóburkolathoz felhasznált anyag minősége legalább az MSZ EN 685 szerinti 34 osztályú, közösségi terek és közlekedők esetén pedig nem éghető legyen (lásd még: MSZ EN 649 és MSZ EN 14041);
- a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

6.2. Nevelési-gondozási egység

Lehetőleg minden nevelési-gondozási egység elkülönítetten, önálló bejárattal épüljön. Legfeljebb két nevelési-gondozási egység részére szabad közös bejáratot létesíteni. Megközelítését a játszókertből is biztosítani kell.

A nevelési-gondozási egységek bejárati ajtaja előtt a szabadban előtető létesítése szükséges.

6.2.1. Bejárati előtér és gyermekkocsi-tároló

Az előírt alapterület legalább 8,0 m^2. Két nevelési-gondozási egység bejárati előterének összevonása esetén az előírt alapterület kétszeresét kell tervezni.

Az előtérhez kapcsolódjon a szülői mosdó-WC és a gyermekátadó.

Takarítószer-szekrényt kell tervezni, a szellőzésről gondoskodni kell.

A gyermekkocsi-tárolót a közlekedési útvonaltól elkülönítve kell létesíteni.

6.2.2. Akadálymentes mosdó-WC (szülők részére)

A helyiségbe mosdót (hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel) és falikutat kell tervezni (hideg-meleg vízzel, tömlővéges csapokkal).

A helyiség közvetlen szellőzési lehetőségéről gondoskodni kell.

6.2.3. Gyermeköltöző, átadó

Nevelési-gondozási egységenként egyet kell tervezni a tervezett létszám figyelembevételével.

Az előírt alapterület nevelési-gondozási egységenként legalább 16,0 m^2; egy gyermekszobához 12,0 m^2.

A gyermekbejárati előtérből nyíljon, átlátszó mélyen üvegezett ajtóval a fürösztő-biliző helyiséghez és a gyermekszobákhoz kapcsolódjék.

Felnőttmosdó (hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel) elhelyezését biztosítani kell.

Ruhatárolók, cipőtárolók és ülőlapok elhelyezéséről gondoskodni kell.

Gyermekenként 40 cm széles, 25 cm mély és 20 cm magas az ülőpad mérete. Alatta cipőtartó, felette fogas vagy polcos, mosható felületű (60 × 60 × 240 cm méretű) zárható szekrény legyen.

6.2.4. Fürösztő-biliző, gyermekmosdó, WC

Nevelési-gondozási egységenként egyet vagy kettőt kell tervezni. Az előírt alapterület nevelési-gondozási egységenként legalább 24,0 m^2 (mindkét gyermekszobához kapcsolódjék).

Alapterülete gyermekszobánként legalább 14,0 m^2 legyen, ha az egységben két fürdőszoba van.

Közvetlenül, üvegezett ajtóval kapcsolódjon az átadóhelyiséghez, valamint a nevelési-gondozási egység egy vagy két gyermekszobájához. Átlátszó üvegezése a padlószinttől számított legalább 0,6 m-es magasságban kezdődjön. A mélyen üvegezett ajtókra 1,0 m magasságig függőleges osztású üvegvédő rácsot kell tervezni, a pálcák közötti távolság 8 cm legyen. A rács pótolható üvegvédő fóliával vagy biztonsági üveggel.

A 24,0 m^2-es helyiségben 2–4 db gyermek WC-csészét és 2–4 db gyermekmosdót (kevert vízzel) kell felszerelni. A mosdó peremmagassága 40–45 cm, felette fektetve egybefüggő tükör.

Szükséges továbbá:

- 1 db bilimosó, vattakiöntő hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel, WC-öblítőtartállyal,
- 1 db felnőtt kézmosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel,
- 1 db beépített gyermekfürdőkád (120 × 70 cm, peremmagassága 80 cm) vagy zuhanytálca kevert vízzel, flexibilis zuhanyozóval, beépített szappantartókkal, kapaszkodóval,
- 2 db mosható, fertőtleníthető pólyázóasztal, melyeket a kád közvetlen közelébe kell tervezni,
- törölközőtartó legalább 20 db törölköző, 20 db fésű és fogmosó pohár elhelyezésére,
- 1 db álló tükör (0,30 x 1,00 m méretű).

A 14,0 m^2-es, egy gyermekszobát kiszolgáló helyiségekbe szükséges:

- 2 db gyermek WC-csésze,
- 2 db gyermekmosdó kevert vízzel, a mosdó peremmagassága 40–45 cm, felette fektetve egybefüggő tükör,
- 1 db vattakiöntő, bilimosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel, WC-öblítőtartállyal,
- 1 db felnőtt kézmosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel,
- 1 db beépített gyermekfürdőkád (120 × 70 cm, peremmagassága 80 cm) vagy zuhanytálca kevert vízzel, flexibilis zuhanyozóval, beépített szappantartókkal, kapaszkodóval,
- 1 db mosható, fertőtleníthető pólyázóasztal, melyet a kád közvetlen közelébe kell tervezni,
- törölközőtartó legalább 10 db törölköző és legalább 10 db fésű és fogmosó pohár elhelyezésére,
- 1 db tükör, 0,30 × 1,0 m méretű.

A helyiséget hidegburkolattal, padlóösszefolyóval, ajtómagasságig csempézett falfelülettel kell tervezni.

A WC-csészéket fülkésíteni, falakkal elválasztani nem szabad.

A fürösztőkád talpazatánál a személyzetnek a biztonságos állás érdekében a belépést 15 cm-es belépővel biztosítani kell.

6.2.5. Gyermekszoba

Az előírt alapterület legalább 50,0 m^2, legkisebb alaprajzi mérete 6,0 m legyen.

A helyiség teljes alapterülete közvetlen természetes megvilágítású legyen.

A gyermekszobáknak közvetlen kijárata legyen az előttük levő teraszra.

Az erős benapozást mozgatható árnyékolószerkezettel kell meggátolni.

A gyermekszobák külső vagy belső nap elleni védelmét – balesetveszély miatt – lelógó zsinórok nélkül kell tervezni.

A gyermekszobákat úgy kell tervezni, hogy az adott korosztály számára megfelelő legyen. A bútorokat, berendezési tárgyakat, eszközöket balesetmentesen kell kialakítani. Az alvás, az étkezés, a csendes játék és a nagy mozgások területét egy szobán belül, korosztály szerint kell megtervezni.

Az ételszállító kocsi útvonalát küszöbmentesen kell biztosítani. A helyiségbe hézagmentes, mosható, fertőtleníthető és tartós melegpadlót kell tervezni, szőnyegpadló nem alkalmazható.

A gyermekszoba oldalfalát 1,30 m magasságig ütés- és kopásálló, mosható és fertőtleníthető melegburkolattal kell ellátni.

Egy egységen belül a két gyermekszoba elválasztásának legalább 1/3-át úgy kell megoldani, hogy átjárható és átlátható legyen.

6.2.6. Gyermekszobai játék-, heverő-, ágynemű- és textilraktár

Nevelési-gondozási egységenként kell létesíteni legalább 16,0 m^2 alapterülettel.

6.2.7. Terasz

A terasz közvetlenül kapcsolódjék a gyermekszobákhoz és közvetlen kapcsolata legyen a játszókerttel, valamint a kerti játék- és matractárolóval.

Burkolata tisztítható, fertőtleníthető, csúszásmentes és fagyálló legyen.

6.2.8. Játszókert

Az előírt alapterület legalább 200,0 m^2.

Legalább 4,0 m^2 alapterületű, lefedhető, ütéscsillapító anyagú peremmel határolt homokozót és szabályozható kevert vízzel, elfolyórendszerrel kialakított pancsolót, vízpermetezőt kell létesíteni.

A gyermekek által használt egész kertet füvesíteni kell. A füvesített terület lejtése legfeljebb 5% lehet. Fásítással a kertnek legfeljebb 25%-át szabad árnyékolni.

Kerékpározó helyként a bejárat és az épület közötti járda szolgál. A burkolt terület aránya a játszókert összterületéhez viszonyítva 20–25%-nál nagyobb ne legyen.

A kerti locsolócsapokat süllyesztve kell kialakítani.

Játszókertben szennyvízszikkasztó és -derítő nem helyezhető el.

A játszókertet a gazdasági udvartól és az utcától 1,20 m magas, függőleges osztású kerítéssel és élősövénnyel kell elválasztani. A pálcák közötti távolság 8 cm legyen. Az utcai kerítés kialakításához településképi szempontokat is figyelembe kell venni.

6.2.9. Kerti játék- és matractároló

Az előírt alapterület legalább 8,0 m^2.

A helyiség fűtési és szellőzési lehetőségéről gondoskodni kell.

6.2.10. Takarítószer-raktár vagy -szekrény

Az előírt alapterület legalább 3,0 m^2.

6.2.11. Játszókerthez csatlakozó gyermek-WC és kézmosó

Az alapterülete legalább 4,0 m^2 legyen, és egyterűen kell kialakítani.

Felszerelése:

- 1 db gyermek-WC,
- 1 db gyermekkézmosó kevert vízzel,
- 1 db felnőttkézmosó.

6.3. Igazgatási helyiségek

6.3.1. Vezetői iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2. A gyermekcsoportokhoz és a gazdasági egységekhez közel legyen.

6.3.2. Gazdasági iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2.

A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

A vezetői iroda mellett vagy annak közelében kell elhelyezni.

6.3.3. Élelmezésvezetői iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2.

A konyha közelében, a gazdasági részleg folyosójához kapcsolódjon.

6.3.4. Gondozónői szoba

Alapterületét a dolgozói létszámtól függően kell megtervezni, de legalább 12,0 m^2 legyen.

A nevelési-gondozási egység közelében kell elhelyezni.

6.3.5. Irattár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen. A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.4. Szociális helyiségek

6.4.1. Étkező vagy teakonyha

Alapterületét a dolgozók létszámától függően kell megtervezni, de legalább 12,0 m^2 legyen.
A konyha, illetőleg a tálaló közelében kell elhelyezni.

6.4.2. Női öltöző

Alapterülete a dolgozói létszámtól függ, de legalább 10,0 m^2 legyen.
A gazdasági bejárat közelében legyen, és a folyosóról nyíljon.

6.4.3. Női mosdó-zuhanyozó

Légtere nem lehet közös az öltözővel, közvetlen természetes szellőzési és megvilágítási lehetőséggel kell tervezni.
A zuhanytálcák száma legalább 1 db/25 fő.
A személyzeti öltözőhöz kapcsolódjon.

6.4.4. Női WC előtérrel

A WC az öltöző előteréből nyíljon.

6.4.5. Férfi-WC előtérrel

A gazdasági folyosóról nyíljon.

6.4.6. Férfiöltöző, -mosdó és -zuhanyozó

A gazdasági folyosóról nyíljon.
A zuhanytálcák száma legalább 1 db/25 fő.

6.5. Konyha

Főzőkonyha, befejező- vagy melegítőkonyha a tervezési program és konyhatechnológiai terv szerint.

6.6. Mosoda

Mosoda-szárító, vasaló-ruhajavító, tisztaruha-raktár, szennyesruha-raktár tervezési program szerint.

6.7. Központi raktárak

6.7.1. Takarítószer- és takarítóeszköz-raktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.
A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.2. Játékraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.
A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.3. Selejtraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.4. Szeméttároló

Alapterülete legalább 4,0 m^2, a helyiség természetes szellőzésű, közvetlen külső megközelítésű legyen. A szelektív hulladékgyűjtés feltételeit biztosítani kell.

6.7.5. Fogyóeszközraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

6.7.6. Kerékpárszín

A tervezési program szerint kell tervezni.

6.8. Üzemeltetési helyiségek

Tervezésük a tervezési program szerint.

6.9. Közlekedési terület

Az OTÉK szerint kell tervezni.

6.10. Nem kötelező helyiségek

6.10.1. Nagymozgást elősegítő vagy mozgásfejlesztő szoba

Alapterülete legalább 40,0 m^2 legyen. A gyermekszobák közelében kell elhelyezni. A mozgásfejlesztő szobába gyermekbordásfalat és 2,0 × 3,0 m méretű tükröt kell tervezni. Burkolata, világítása, szellőzése megegyezik a gyermekszobáéval.

6.10.2. Sószoba

Alapterülete legalább 8,0 m^2 legyen. A gyermekszobák közelében kell elhelyezni. Padlózata félmeleg, fala sima, 1,0 m magasságig mosható felületű legyen.

6.10.3. Baba-mama szoba

A gyermekbejárati előtérből nyíljon.

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

6.10.4. Hidroterápiás medence és előtere

A helyiség alapterülete legalább 9,0 m^2 legyen, melyből a medence alapterülete legalább 2,0 × 3,0 méter.

A medence legalább két oldalról megközelíthető legyen. A medence lehet süllyesztett vagy emelt, és 1,0 méteres vízmélységű. Vízforgató berendezést biztosítani kell. A medencében beépített pad legyen, a padok felett, derékmagasságban befúvók legyenek. A medence belső oldalára kapaszkodó felszerelése szükséges.

A lépcső (fix vagy mobil) korláttal és kapaszkodóval legyen ellátva.

A padló csúszásmentes kialakítású legyen, a helyiség megfelelő szellőzését biztosítani kell.

Az előtérben egy zuhanyzót és WC-t kell kialakítani, valamint egy pólyázó és egy öltözőszekrény biztosítása is szükséges.

6.10.5. Játszóház

A helyiség megegyezik a nevelési-gondozási egységek kialakításával.

6.10.6. Időszakos gyermekfelügyeleti szoba

A helyiség megegyezik a nevelési-gondozási egységek kialakításával.

6.11. Módszertani bölcsőde többlethelyiségei

Továbbképző terem, előtér, ruhatár, iroda, megfigyelő a tervezési program szerint.

7. Szerkezetek

7.1. Épületszerkezet

Az alapozást és talajvíz elleni szigetelést talajmechanikai szakvélemény alapján kell megtervezni.

Az épületszerkezeti kialakítások feleljenek meg a korszerű energiatakarékossági előírásoknak.

A szerkezetekhez lehetőleg természetes anyagokat és bevonatokat kell alkalmazni. Belső térben egészségre ártalmas anyagokat sem az építőanyagok tartósítására, sem állagmegóvására nem szabad használni.

A tartószerkezetet és válaszfalszerkezeteket úgy kell megtervezni, hogy a későbbi átalakítás lehetséges legyen.

A nyílászáró szerkezeteket a fokozott igénybevétel és balesetveszély figyelembevételével kell kialakítani.

Az ablakok biztosítsák a hatékony és balesetmentes szellőzést, megvilágítást, az egyszerű kezelhetőséget.

A mélyen üvegezett szerkezeteket üvegvédő fóliával vagy biztonsági üveggel, illetve a kiesést és az üvegtörést gátló szerkezettel kell kialakítani.

Valamennyi áttört korlátot, rácsot legfeljebb 8,0 cm nyílásszélességgel szabad kialakítani; felmászásra alkalmas, ismétlődő vízszintes elemeket nem szabad tervezni.

A külső falak és tetők nyári hőterhelését mérsékelni kell (pl. növényzet, külső árnyékolók, átszellőztetett tetők, zöldtetők stb.).

A kiálló falsarkokat legalább 1,8 m magasságig lekerített élvédőkkel kell ellátni. A hidegpadlós helyiségeket legalább egy sor lábazatburkolattal kell szegélyezni, a meleg- vagy félmeleg burkolatú helyiségekben a lábazat keményfából készüljön.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2. Épületgépészet

Az intézményeket csak közművesített (szükség esetén helyi szennyvízkezeléssel ellátott) telekre szabad építeni. A részletes épületgépészeti követelmények tekintetében a tervezési program az irányadó (ellátás színvonala, szakaszolás stb.).

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2.1. Vízellátás – csatornázás

Egyéb követelmény hiányában a következő vízfogyasztással kell számolni:

- gyermekenként: 35 liter/nap;
- nevelők és kisegítő személyzet: 50–70 liter/fő/nap;
- főzőkonyha, melegítőkonyha esetén adagonként: 80 liter/nap;
- a zöldterület öntözése: 5 liter/m^2/nap;
- a játszókert öntözése: 2 liter/m^2/nap.

7.2.2. Melegvíz-ellátás

Használati meleg vizet kell biztosítani egyedi igény szerint valamennyi funkcionális egységben, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

A gyermekek által használt vizes berendezések melegvíz-ellátását központilag kevert (35 °C hőmérsékletű) vízzel kell megoldani.

Minden nevelési-gondozási egység udvarában elhelyezett vízpermetezőhöz, pancsolóhoz kevert meleg vizet kell kivezetni.

7.2.3. Gázellátás

Gázellátást kell biztosítani a vonatkozó szabványok és hatósági előírások betartásával valamennyi funkcionális egységhez, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

PB-gázellátás kazánházi és konyhai célra használható.

7.2.4. Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, működési szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m, a padló felett 50,0 cm távolságra) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet a következő értékkel kell tervezni:

- mosdó, zuhany, fürösztő-biliző +24 °C;
- gyermekszoba, átadó, öltöző, igazgatási és szociális helyiségek +22 °C;
- nagymozgást biztosító szoba +18 °C;
- műhely, konyha, felnőttillemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős" legyen, hogy ne rontsa a hőátadást, és lehetővé tegye a takarítást. Gázkonvektor nem tervezhető.

7.2.5. Szellőzés

A gyermekek által használt helyiségek levegőcseréjét természetes szellőzéssel kell biztosítani. Lehetőség szerint biztosítani kell a folyamatos légcserét.

Azokon a helyeken, ahol a tervezési program, az OTÉK, hatósági előírások vagy az alkalmazott technológia megköveteli, mesterséges szellőzést kell alkalmazni.

A mesterséges szellőzés tervezésekor törekedni kell a légáram szabályozására, a huzatérzés elkerülésére, a zajtalanságra és az egyenletességre. A szociális helyiségek szellőzését lehetőleg természetes úton (ablakokkal, kürtőkkel), ilyen lehetőségek hiányában mesterségesen kell biztosítani.

A mesterséges szellőzés elszívásos legyen, és a levegő utánpótlását megfelelő nyílásokkal kell biztosítani.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2.6. Villamos berendezések és hálózatok

Az elektromos ellátást minden funkcionális egység részére a tervezési program szerint biztosítani kell.

Valamennyi villamos csatlakozást, szerelvényt, berendezést a vonatkozó létesítési szabványok és hatósági előírások betartásával kell szerelni.

A vészvilágítást központi szünetmentes áramforrásról vagy helyi akkumulátoros világítótestekkel kell megoldani.

Gondoskodni kell a gyengeáramú hálózatról a következők figyelembevételével:

- tűzjelző hálózat az előírásoknak megfelelően kötelező;
- vagyonvédelem (igény szerint);

- hangosítás, tv, antennarendszer (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése);
- számítógépes hálózat (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése).

Mesterséges megvilágítási értékek:

- munkafelület és padlósík legalább 400 lux,
- közlekedő, raktár, egyéb helyiségek legalább 80–100 lux.

7.3. Kiegészítő előírások

7.3.1. Akusztika

A helyiségek akusztikai méretezését a vonatkozó szabványok és hatósági előírások szerint kell végezni. Az épületen belüli és a homlokzati szerkezetekre vonatkozó hangszigetelési követelményeket az MSZ 15601-1 és az MSZ 15601-2 tartalmazza.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.3.2. Felvonó

Felvonót az OTÉK, valamint a vonatkozó jogszabály[2)] szerint kell létesíteni.

8. Berendezés

A berendezések fajtáira, számára vonatkozóan a tervezési program az irányadó.

A berendezések a következő alapkövetelményeknek megfelelők legyenek:

- az asztalok, székek, valamint az ágyak méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések lekerekített élűek, (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használat követelményeinek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztántarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg a bölcsőde sajátos követelményeinek;
- valamennyi helyiség berendezése feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri játszótéri eszközökre, illetve az egyéb eszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit fokozottan be kell tartani.

9. Környezetkultúra

Az intézmények külső-belső tereit az ízlésformálás érdekében lehetőség szerint képzőművészeti alkotásokkal gazdagítani kell.

A műszaki-kiviteli tervben az intézmény (külső-belső felületei) színezésére javaslatot kell adni.

A környezetkultúra szerves része a világos, egyértelmű **tájékoztatórendszer** (elemei: szín, szám, betű, jelkép), amely az intézményben való eligazodást lehetővé teszi gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

A játszóudvaron gondoskodni kell a lehető legnagyobb kiterjedésű zöldterületek létesítéséről és megóvásáról.

Gyümölcsfát, továbbá az apró (orr- és fülnyílásba helyezhető) bogyókat érlelő növényfajokat nem szabad telepíteni.

---

2) Jelenleg a 108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes rendelet

10. Biztonság

Az üzemeltetési előírásokban különös gondot kell fordítani

- az egészségvédelmi, kábítószer elleni,
- a tűzvédelmi,
- a balesetvédelmi,
- a munkavédelmi,
- a betörésvédelmi,
- az érintésvédelmi,
- a természeti katasztrófa elleni (villámcsapás, árvíz, földrengés stb.),
- a terrortámadás elleni

biztonsági előírásokra.

A fogyatékosok sajátos biztonsági igényeit figyelembe kell venni.

Vége

A szövegben hivatkozott magyar szabványok

MSZ EN 649	Rugalmas padlóburkoló anyagok. Homogén és heterogén poli(vinil-klorid) padlóburkoló anyagok. Előírás
MSZ EN 685	Rugalmas, textil és rétegelt padlóburkoló anyagok. Osztályba sorolás
MSZ EN 14041	Rugalmas, textil és rétegelt padlóburkoló anyagok. Alapvető jellemzők
MSZ 15601-1	Épületakusztika. 1. rész: Épületen belüli hangszigetelési követelmények
MSZ 15601-2	Épületakusztika. 2. rész: Homlokzati szerkezetek hangszigetelési követelményei
MSZ 24203-5	Oktatási intézmények tervezési előírásai. 5. rész: Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények

A szövegben hivatkozott jogszabályok

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

OTÉK: A kormány 253/1997. (XII. 20.) rendelete az országos településrendezési és építési követelményekről

108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes rendelet a felvonók biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

A szabványokkal kapcsolatos minden változást a Magyar Szabványügyi Testület a Szabványügyi Közlönyben hirdet meg. A Szabványügyi Közlönyt előfizetésben terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda: 1900 Budapest. A szabványok megvásárolhatók vagy megrendelhetők az MSZT Szabványboltban (Budapest VIII., Horváth Mihály tér 1. 1082, telefon: 456-6892, telefax: 456-6884, levélcím: Budapest 9., Pf. 24, 1450), illetve elektronikus formában beszerezhetők a www.mszt.hu/webaruhaz címen. A helyesbítő, módosító indítványokat és észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Testülethez (Budapest VIII., Horváth Mihály tér 1., levélcím: Budapest 9., Pf. 24, 1450, telefon: 456-6892, telefax: 456-6884) lehet benyújtani.
Kiadja: a Magyar Szabványügyi Testület.

4. számú melléklet

MINI BÖLCSŐDE (4x7, azaz 28 férőhelyre) Bútorzat, egyéb berendezés felszerelés

	MINI BÖLCSŐDE 4x7=28 fh Bútorzat, egyéb berendezés felszerelés	BIATORBÁGY	2020.október			Épülettartozék	Az új eszközök beszerzésének, szükségessének indoklása, a projektben bemutatott szakmai tartalomhoz való illeszkedés bemutatása.
	Megnevezés	Kötelező mennyiség db	Egység ár nettó Ft	Összesen nettó ár Ft		Összesen nettó ár Ft	
	Bejárat - szélfogó babakocsi tároló	**0**	**0**	0			
	Nagy és kiskapu biztonsági felső zárral kapucsengővel, beléptetővel,	1	50000	0	épület ta	50000	Gyermekek biztonsága érdekében
	Hátsó kétszárnyas kerti kapu (bob, teherautó beférjen homokcsere, stb)	1	400000	0	épület ta	400000	Homokcsere , stb miatt
	Cégtábla logóval - kerámia, vagy fa, múanyag, vagy felfestve	1	58400	58400			esztétikai nevelés
	Kerékpár tároló	1	58400	58400			kerékpárok elhelyezésére
	2 csavart örökzöld bejárat előtt	1	47450	47450			esztétikai nevelés
	Postaláda fém - kültéri - kerítésre	1	6500	6500			levelezés
	Esernyő tartó fém	1	2000	2000			praktikusság, esernyő lerakására, ha esik
	Lábtörlő- szennyfogó szőnyeg 150 x 85cm első-hátsó bejárathoz	3	20000	60000			szennyfogó
	Akadálymentes mosdó, WC szülőknek	0	0	0			
	Lábpedálos szemetes fém 12 l	1	5200	5200			hulladék elhelyezése
	Tükör a mosdó fölött	1	3500	0	épület ta	3500	esztétikai szempont
	Folyékony szappantartó adagoló	1	7500	0	épület ta	7500	higiénial feltételek biztosítása
	Pelenkázó lap lehajtható+ szivacslap	1	15000	15000			
	Társalgó	0	0	0			
	Kanapé 2 üléses , iroda előtt	1	55000	55000			érdeklődők fogadás, szülőkkel beszélgetés
	Kisasztal	1	10000	10000			érdeklődők fogadás, szülőkkel beszélgetés
	Tájékoztató - hirdető tánla 2x2m	1	10000	10000			információ nyújtása
	Virágok, dekoráció	1	30000	30000			esztétikai nevelés
	Lábpedálos fém szemetes badella 12l	1	5200	5200			hulladék elhelyezés
	Gyermeköltöző - átadó 2 db	0	0	0			
	Gyermeköltöző szekrény, (elkülönített cipőtároló lehetőséggel) 4db x 8-as szekrény	32	12000	384000			gyermekek ruháinak, cipőinek elhelyezése
	Jelek kerámiából az öltöző szekrényekre 4 szín - nsárga, pisztácia zöld, piros, kék x 8 db-3= 27 db OVIART	1	20000	20000			szekrények jelölése
	Öltöző szivacs 80 x 30 x20cm, műbőrrel bevonva Wesco ülőke - 3 színbe	4	32000	128000			önállóság segítése
	Pelenkázó asztal (+3cm szivacs drapp múbőr)-,2 db cipőtartó polcokkal - 2-es	2	50000	100000			gyermekek öltöztetése
	Ruhafogas 6-os -fali - mosható tapéta mögötte	2	12000	24000			szülők kabátok elhelyezése
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	2	5200	10400			hulladék elhelyezése
	Hirdetőtábla - mérete: 60 x 90 cm parafa,fa kerettel	2	5000	10000			szülők informálása
	Gyermekfürdőszoba 2 db	0	0	0			
	Törülköző+ fésűtartó -2-es akasztós falra erősítve 4x8 db-os - Wesco	4	12000	48000			gyermektörölközők elhelyezése
	Törölköző tartóra - Kerámia körbe vágott 4,5x4,5 cm jelek 27 db/4 szín OVIART	1	20000	20000			gyermekek tájékoztatására
	Falitükör - állótükör fektetve 2 mosdókagyló fölé - méret 50 x 100 cm, fa kerettel	2	20000	40000			önállóság segítése, én tudat kialakítása
	Gyermek pad + krém szivacs műbőr betét-öltözködéshez	2	20000	40000			önállóság segítése
	Állótükör, fa kerettel mérete 50 x 100 cm fsz/1	2	20000	40000			önállóság segítése, én tudat kialakítása
	Pelenkázó asztal- szekrényes, fiókos - szembe két oldalról használható, fiók 1 oldalon 1 db!!!	2	65000	130000			pelenkacsere bútorzata
	Ruhatároló polc 8 rekeszes - vagy álló, vagy fekvő 2	4	20000	80000			pelenkacsere bútorzata, pót ruha
	Gyógyszerszekrény (zárható) méret: 60x40x30cm egy polccal, 1 ajtóval- előírás szerinti felszereléssel - külön lita szerint	2	20000	40000			elsősegély nyújtásához
	Fogmosó felszerelés 2x8 db tartó szekrény- ua.kivitel, méret mint a győgyszeres szekrény	2	40000	80000			fogmosás feltételeinek biztosítása, higiéniai okoból zárt szekrényben
	Mentődoboz I.sz. üzemi, munkahelyi elsősegély doboz 1-30 fő	1	10000	10000			elsősegély nyújtásához
	Személymérleg digitális	2	3000	6000			súlyfejlődés kontrolálására
	Magasságmérő - fa szines Fakopáncs	2	2000	4000			hosszfejlődés kontrolálására
	Ruhaszárító (falra szerelhető) ????	0	2000	0			ezt a guninadrág szárítására , használtuk, de már nem tartom szükségesnek, mert egyszerhasználatos pelenkát használunk
	Badella dupla (lábpedálos) fehér - pelenkának	2	5500	11000			szennyes textilpelenka tárolására
	Szennyes tartó fehér fonott müanyag	2	6500	13000			használt törölköző, ruházat tárolására
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	2	5200	10400			hulladék elhelyzésére
	Kádba csúzsságátló (zöld krokodil)	2	2000	4000			elcsúszás megelőzésére
	Dobogó műanyag fehér - IKEA	3	1000	3000			gyermek WC -hez lébtartó kisebb gyermekeknél
	Szobai hőmérő	3	1500	4500			hőmérséklet ellenőrzésére

	Fésű, fogkefe, fogmosó pohár	30	1000	30000			jó szokások kialakítása
	Jeltábla, név, fénykép mérete: 30 x 60 cm parafa, v. mágneses tábla, 4x7dbx= 28 kerámia jel, 3 tábla	2	20000	40000			gyermekek tájékoztatására
	Gyermekszoba 4 db	0	0	0			
	Bölcsődei fektető, egymásba rakható, 4 garnitúra görgőkkel, cimketartóval - Wesco 8 db sárga, 8 db világoszöld, 8 piros láb szín,8 kék láb szín 130 x 54 cm méret,	32	8110	259520			kisgyermekek napközbeni alvása biztosításához
	Rácsos fa gyermekágy matraccal, 7 cm rácstávolsággal -IKEA 124x66x80 cm	4	15300	61200			csecsemők napközbeni alvása biztosításához
	Fa hempergő Cibó 140 x 140 x 65cm	1	36500	36500			csecsemők napközbeni megfelelő mosgástere biztosításához
	Elkerített szobasarok- sarokra , 2 oldal rácsos elem falra szerelhető,+ kisajtó,	1	40000	40000			csecsemők napközbeni megfelelő mosgástere biztosításához
	Gyermekszék - támlás szék -Wesco 28 db 26 cm, 4 db 21 cm ülőmagasság / egy szín bükk, v venga	32	7200	230400			étkezéshez, asztali játékhoz
	Gyermekasztal 70x70 cm lapppal,4-es, 2 láb méret - Wesco bükkv. venga	8	12000	96000			étkezéshez, asztali játékhoz
	Szőnyeg- 2 x3 m Wesco	4	40000	160000			játékterek kialakításához
	Szőnyeg - 1,5 x 2 m, v. 1,5 átm. kör, ugráló Wesco	4	20000	80000			játékterek kialakításához
	Szőnyeg - autós 1,0 x 0,80m - Diego	4	5000	20000			autós játéktér kialakításához
	Szőnyegvédő 10 m hosszú 70 cm széles	4	12000	48000			közlekedéskor védi a szoba tisztaságát
	Nyitott játéktároló polc, kétoldalas - Wesco	12	14000	168000			szobai játékok elhelyezésére
	Textil- és eszköztároló szekrény, fektető tároló szekrény(zárt, nyitott résszel) - méret: 6,50 x 220 x 60 cm Wesco Megrajzolni! Helyszínen lemérni!	4	450000	1800000			olyan játékok elhelyezésére, ami ne legyen elérhező állandóan a gyermekek részére, fektető, ágynemű, stb. tárolására
	Kisgyermeknevelői asztal 1 fiókos - Wesco	4	36000	144000			etetéshez, adminisztrációhoz
	Kisgyermeknevelői szék - Wesco	8	15000	120000			etetéshez, adminisztrációhoz
	Falióra	4	2500	10000			tájékoztat az időről
	Hőmérő - szobai	4	1500	6000			hőmérséklet ellenőrzésére
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	4	5200	20800			hulladék elhelyezésére
	Billenős badella előkének, abrosznak	4	1300	5200			használt előke, abrosz tárolására
	Szivacsmatreac 100x60x10cm, 1db szivacs, párna 150x50x 5cm, 2 db 60x50x5cm méretre:Helyszínen lemérni ha kész a szekrénysor	4	25000	100000			mesesarokba
	WESCO - nagy textil állat 82 old.	4	40000	160000			a gyermekeknek napközbeni pihenésére
	Mozgásfejlesztő eszközök - bújócska 4 féle	4	40000	160000			szobai nagymozgásos játékhoz
	Textilia	0	0	0			
	Takaró alsó felső 170x130 cm polar 4 szín 8 db, 32 x2 db+ 4 db cs,ágy, járóka	68	1500	102000			alváshoz takaró
	Ágynemű garnitúra huzat:-kreppanyagból 32 db alsó 130 x 60 cm, 24 db felső 100 x 90 cm	32	3500	112000			alváshoz takaró huzat
	Lepedő gumis 2 db gyermekenként 32x2	64	1300	83200			alváshoz lepedő
	Matrac huzat 4x3db 124x66x5cm+ takaró 10 db: 100 x 90 cm	12	3500	42000			csecsemő ágyba alváshoz ágynemű
	Gyermek törölköző 40 x30 cm Ikea, 2 db/gy.	60	250	15000			kéz, arc motörléséhez
	Gyermek abrosz mérete: 80 x 80 cm, a 70x70 cm asztalhoz	20	1500	30000			gyermkasztalokra étkezéshez
	Gyermek előke nagy méret	60	500	30000			gyermekeknek étkezéshez
	Textil pelenka	60	400	24000			pelenkázó asztalra a gyermekeket erre fektetjük
	Hempergő, elkerített szobasarok huzat - krepp egyszínű -	4	4000	16000			a hempergő aljára
	Felnőtt törölköző 50x100 cm Ikea	20	600	12000			felnőtt kéztörlésére
	Fürdőlepedő Ikea	28	1500	42000			fürdetéskor törölközéshez, nyári pancsoláshoz
	Jelek az ágyneműre, törölközőkre szekrényekre 4 szín - nsárga, pisztácia zöld, piros,kék x 8 db-= 32 db OVIART	170	300	51000			gyermekek tájékoztatására
	Terasz	0	0	0			
	Fém lábas 6-os aztal 4 db nsárga, zöld, piros	4	15000	60000			teraszon asztali játékhoz
	Fém lábas szék: 24 db	24	4200	100800			teraszon asztali játékhoz
	Udvari hőmérő	4	1900	7600			kinti hőmérséklet ellenőrzése
	Polifoam az ágyakra 130 x 54 x 1,5 cm 32db kintaltatáshoz	32	2500	80000			szabad levegőn történő altatáshoz
	Udvari szőnyeg 2 x 3 m Diego buklé barna 3 db	4	10000	40000			teraszon játékhoz
	Árnyákoló szerkezet (szobák hosszába) 3 db	4	200000	0	épület ta	600000	erős napsugárzás esetén a teraszt árnyékolja
	Játszóudvar	0	0	0			
	Kerti faház kerti játék tárolására 3x3 m	1	200000	0	épület ta	200000	kerti játék, szerszám tárolására
	Fakkok műanyyag nagy tároló 1x1x1m = labda, kismotor, biciklik tárolására	1	8000	8000			kerti játék tárolására
	Nagy műanyag kosarak -homokozó eszk. tárolására	4	3000	12000			kerti játék tárolására
	Esőbeálló házikó (fából)	2	43800	87600			gyermekenek nagymozgásos játékhoz
	Udvari homokozó (2 x 2 m) kialatása	2	150000	0	épület ta	300000	udvari játék biztosításához
	Takaróponyva + rögzítés	2	35000	70000			homokozó takarásához

	Homokozó árnyékoló (3m átm kör alakú színes napernyő sárga, zöld,beton talpazattal, vagy vitorlás árnyékolással	2	50000	0	épület ta	100000	erős napsugárzás esetén a homokozót árnyékolja
	Vízpermetező - kevert vízzel, gumiöntvény színes	1	400000	0	épület ta	400000	gyermekek hűtését
	Kerti pad felnőtt	4	13500	54000			kertbe a felnőttek részére
	Játszóvár fa - csúszdás	1	200000	0	épület ta	200000	nagymozgásos játék lehetőségét biztosítja
	Ütéscsillapító burkolat 12 m², 5.200Ft/m²+alapozás	1	80000	0	épület ta	80000	a mozgásfejlesztő eszköz ütéscsillapítása,
	Rugós játék 2 személyes	2	210000	0	épület ta	210000	a mozgásfejlesztő eszköz
	Ütéscsillapító burkolat 9 m², 5.200Ft/m²+alapozás	1	60000	0	épület ta	60000	elhelyezés
	JÁTÉKOK 4 Mini bölcsődei csoportba	0	0	0			
	Szobai játékkészlet	0	0	0			0
	Alapjátékok	0	0	0			0
	babák - alvós 38 cm Wesco -európai, ázsiai, néger	12	9500	28500			játékhoz
	- közepes 21 cm	4	6000	18000			játékhoz
	- puhatestű 32 cm Wesco - európai, ázsiai, néger	12	12000	144000			játékhoz
	babaruhák, játszókendők	40	2500	100000			játékhoz
	labda 18 cm	16	1528	24448			mozgásos játékhoz
	labda 22 cm	16	1653	26448			mozgásos játékhoz
	süni labda 8 cm	4	1100	4400			mozgásos játékhoz
	süni labda 10 cm	4	1539	6156			mozgásos játékhoz
	képeskönyvek - leporellók	40	1500	60000			mese, mondóka énekhez,információ adásához
	- mesekönyvek	40	2500	100000			mese, mondóka énekhez,információ adásához
	plüss állatok több méretben, mackók	40	2000	80000			szerepjátékhoz
	báb tartó	4	6220	24880			bábozáshoz
	bábok több méret (3, 5 ujjas, ujjbáb)	40	1500	60000			bábozáshoz
	Csecsemő játékok	0	0	0			0
	flotír labda	4	2500	10000			játékhoz
	vödrök , tálak, kosarak, táskák	8	1500	12000			ki-be pakoláshoz
	óriás piramis - Wesco 95 old	4	6500	26000			ügyességi játékhoz
	Montessori torony fakopáncs	8	2500	20000			logikai játékhoz
	pohársor, kockasorok Wesco 92, 94 o	8	8500	68000			egymásra, egymásba helyezéshez
	építőjátékok különféle Wesco 92-93-old	8	15000	120000			építő játékhoz
	Dupló alap készlet + építőalap	4	23000	92000			építő játékhoz
	Bébi-logikai játékok - Wesco 96 old	4	10000	40000			logikai játékhoz
	rongybaba nagy	4	3000	12000			játékhoz
	Mozgásfejlesztő eszközök	0	0	0			
	babakocsi	4	6000	24000			mozgásos, szerepjátékhoz
	Bébi modulok - félkocka, trapéz, kishullám, nagyhullám, két lépcső= 5db (9-10o)	1	105000	105000			mozgásos játékhoz
	Konstruáló játék	0	0	0			
	faépítőkocka 9 cm színes	12	10500	126000			építéshez
	formakirakók	12	5500	66000			kirakó játékhoz, logikai játékhoz
	telefonok	4	3000	12000			finom mozgások gyakorlásához, szerepjátékhoz
	fűzhető fagyöngy	16	2400	38400			finom mozgások gyakorlásához, szerepjátékhoz
	golyóvezető	8	5000	40000			logikai,kézügyesség fejlesztő játék
	Montessori játékok	8	3300	26400			épí,téshez, logikai játékhoz
	Nagymozgásos játékok	0	0	0			
	autók, dömperek, motorok	16	3500	56000			nagymozgásos játékhoz
	libikóka	8	4000	32000			nagymozgásos játékhoz
	Trambulin védőhálóval	1	25000	25000			nagymozgásos játékhoz
	Húzogaható, tologatható eszközök	0	0	0			
	Nagy fa dömper	4	4500	18000			mozgásos játékhoz

	Színes kisautók, maxi csomag 30 db-os Wesco	2	19906	39812			mozgásos játékhoz
	Vonatok, autók, állatok közepes	16	3000	48000			húzós -tolós játékhoz
	Utánzó játékeszközök	0	0	0			
	kiskonyhai tűzhely, mosogató	4	40000	160000			szerepjátékhoz
	fodrász aszatal - bölcsődés méret WESCO	4	25000	100000			szerepjátékhoz
	szerszámos pad, szerszámok	4	20000	80000			szerepjátékhoz
	konyhai eszközök (lábosok, tányérok, csészék, poharak, kanalak)	4	8500	34000			szerepjátékhoz
	műanyag gyümölcsök, ételek csoma	4	6500	26000			szerepjátékhoz
	házi és vadállatok műanyag	4	2000	8000			szerepjátékhoz
	Alkotó játékeszközök	0	0	0			
	zsírkréta cs	12	1800	21600			alkotó játékokhoz
	ceruzajátékeszközök cs Crayola	12	2500	30000			alkotó játékokhoz
	festő készlet (tempera) 4 alapszín 1 l.	4	3500	14000			alkotó játékokhoz
	színes papirok, dekorációk	4	10000	40000			alkotó játékokhoz
	Szerepjáték készlet	0	0	0			
	takarítóeszközök (seprű, lapát, felmosó)	4	1800	7200			szerepjátékhoz
	vasalók	8	1500	12000			szerepjátékhoz
	ruhaszárító	4	2500	10000			szerepjátékhoz
	hajas babák- kül. méretű, nemzetiségű	8	9500	76000			szerepjátékhoz
	orvositáska	4	4000	16000			szerepjátékhoz
	bölcső, babaágy, mózes kosár	8	4100	32800			szerepjátékhoz
	Építőjátékok	0	0	0			
	Legó	12	20000	240000			építőjátékhoz, szerepjátékhoz
	papírtégla 40 db	4	14500	58000			mozgásfejlődéshez
	geomozaik -pötyi építő	4	20000	80000			finomm motorika fejlesztéséhez
	tüske építő	4	20000	80000			finomm motorika fejlesztéséhez
	kocka építő -Wesco 173 old	8	10000	80000			betűk - számok megjelenése
	fa sín vonattal	8	15000	120000			szepepjátékhoz
	Logikai, konstruáló, alkotó játékok	0	0	0			
	képes lottó	12	3500	42000			logikai játékhoz
	dominó	8	4000	32000			
	kártya	12	2200	26400			logikai játékhoz
	Hangszerek (xilofon, metallofon, cintányér, triangulum, dob)	4	15600	62400			zenei élményekhez
	tüske építő	8	4600	36800			kézügyesség fejlesztéshez
	puzzle (vegyes)	20	2500	50000			kézügyesség fejlesztéshez, logikai játékhoz
	logikai játékok	15	2500	37500			kézügyesség fejlesztéshez, logikai játékhoz
	metchbox autók	20	2500	50000			finom mozgások segítése, szerepjáték
	Udvari játékok Európai Uniós szabványok szerint	0	0	0			
	tricikli lábpedálos, pedál nélküli	8	33000	264000			nagymozgásos játékhoz
	futóbicikli	4	11000	44000			
	műanyag motor	16	3500	56000			nagymozgásos játékhoz
	színes hernyó alagút műanyag	1	64500	64500			nagymozgásos játékhoz
	mobil csúszda műanyag	1	15000	15000			
	homokozó játékok (készlet)vödör, lapát, gerblye, szita formák = készlet	30	2000	60000			nagymozgásos játékhoz
	labdák 18, 22 cm színes	16	1700	27200			nagymozgásos játékhoz
	talicska fa	8	2500	20000			nagymozgásos játékhoz
	Udvari, kerti eszközök	0	0	0			
	fűnyíró benzines fűgyűjtős	1	70000	70000			kerti munkák elvégzéséhez
	locsoló tömlő 50 m, szórófejek	4	20000	80000			kerti munkák elvégzéséhez
	ásó, kapa, lapát, metszőolló, sövényolló, stb	6	2500	15000			kerti munkák elvégzéséhez

	Fém létra csúsztatható	1	20000	20000			
	Hólapát	4	3000	12000			kerti munkák elvégzéséhez
	Az egész épület - nyílászárókra függöny, sötétítő, + konyhába, msodába szunyogháló	0	0	0			
	Karnis dupla sines + szerelés: szobák 3x5=15+iroda 2= m Helyszínen mérni	17	8500	144500			függönyök tartására
	Fényáteresztő függöny: szobák 3x5=15x2=30 +irida 4x2=8m= 38 m +17m a vitrázshoz Helyszínen mérni!	55	5500	302500			fényszűrés, esztétikai szempontból
	Sötétítő függöny: 3x5=15x1,5=22,7 +irida 4x1,5=6m= 30 m - külön lista alapján! Helyszínen mérni!	30	6500	195000			fényszűrés, esztétikai szempontból
	Sötétító roló hátsó fsz. konyhába 90x150cm	4	6000	24000			fényszűrés, esztétikai szempontból
	Vitrázsrudak 40 db Külön listán! Helyszínen mérni!	40	2000	80000			fényszűrés, esztétikai szempontból
	Szunyogháló kerettelKülön lista alapján Helyszínen mérni!	10	7000	70000			előírás szerint
	Vezetői iroda + kgyn. szoba+ étkező	0	0	0			
	Íróasztal	1	25000	25000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Íróasztalhoz forgó szék	1	17000	17000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Tárgyalóasztal rész	1	15000	15000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Tárgyaló asztalhoz székek	2	10000	20000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Iratszekrény beépített	3	25000	0		75000	vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Telefon/fax mobil, hordozható	1	23000	23000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	200000	200000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Nyomtató, fénymásoló	1	45000	45000			vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Parafa tábla 90m x 120 cm fa keretes	1	4000	4000			információk továbbítására
	Dekoráció (szobanövények, kép)	1	15000	15000			esztétikai szempont
	Fedeles szemetes fém, rm. 12 l	1	5200	5200			hulladék elhelyezés
	Szőnyeg 1 x 1,5 Diego	1	15000	15000			esztétikai szempont
	Kisgyermeknevlőknek könyvtár rész	0	0	0			0
	Asztal 8 személyes	1	20000	20000			megbeszélésekhez, étkezésekhez
	Szék	8	15000	120000			megbeszélésekhez, étkezésekhez
	Polcos szekrény a könyveknek felül, alul zárt, zárható	1	20000	20000			Szakkönyvek elhelyeésére
	CD lejátszós magnó	2	15000	30000			Információ szerzés, ovábbképzésekhez
	Szakmai könyvek -alapszakmai könyvtár	20	2000	40000			szakmai információk szerzésére
	Hűtőszekrény - dolgozóknak 120 l	1	50000	50000			személyzet részére
	Abrosz	6	3000	18000			személyzet étkezéhez
	Takarítószer raktár	0	0	0			
	Polcok = 3 db 100x50cm tartó konzollal a falra szerelni , akasztók a felmos	2	13000	26000			tisztító, takarító szerek tárolásához
	Akasztó fém, 8 akasztós a flmosó moppoknak, partfisoknak	4	2000	8000			felmosómoppok, partfisok tárolásához
	Pórszívó - Karcher száraz -vizes pórszívó	2	33000	66000			takarításhoz
	Takarító eszközök: 3 db felmosó mopp+nyél, 4 db partfis+ nyél, 2 db cirok seprű,, 6 db műanyag lapát , 4 db műanyag tál, 6 db műanyag vödör 10 l. + konyha	4	25000	100000			takarításhoz elkülönítve 3 csop. és konyha
	Takarító kocsi (2 vödrös) 3 csoportnak	2	18500	37000			takarításhoz
	Alumínium vázas létra - 5 fokos	2	11000	22000			takarítási feladatok elltása
	Női öltöző			**0**			
	Öltöző szekrény	10	30000	0	épület ta	30000	dolgozók ruháinak tárolására
	Öltöző pad	1	15000	0	épület ta	15000	öltözködéshez
	Fogas 6-os falra szerelt .alattta mosható tapéta	1	12000	12000			kabátok tárolására
	Hirdető tábla	1	1500	1500			információ közlésére
	Szemetes rm 12 l	1	5200	5200			hulladék tárolására
	Zuhanytálcába gumiszőnyeg	1	3000	3000			csúszásmentességre
	Mosó - vasaló	0	0	0			
	Mosógép	1	100000	0	épület ta	100000	textília mosására
	Szárítógép	1	120000	0	épület ta	120000	textília szárítására
	Varrógép	1	38000	38000			textília javításához
	Vaslóasztal - hőszigetelő lappal	1	20000	20000			vasalásra

	Vasaló szék, +ülőke	1	10000	10000			vasalásra
	Vasaló gőzölős, sima	2	6000	12000			textília vasalására
	Ruha tárpoló polc	3	5000	15000			tiszta ruha tárolására
	Szekrény + akasztók	1	15000	15000			tiszta ruha tárolására
	Ruháskosár	4	3200	12800			tiszta ruha szállítására
	Szennyestartó	4	4000	16000			szennyes ruha tárplására
	Szemetes rm 12 l	1	5200	5200			hulladék gyűjtésére
	Csúszásgátló gumiszőnyeg mosógép elé	2	5000	10000			munkavédelmi előírás
	Ruhaszárító	2	3000	6000			textília szárítására
	Melegítő - tálaló konyha						
	Szállító edény						0
	Rozsdamentes duplafalú ételszállító (leves, főzelék) badella 1 db 20 l, 2 db 15 l	8	20000	160000			ebéd szállítására
	Rozsdamentes edény fedővel (csőbensültek) 20 fő, thermo dobozzal	4	24000	96000			ebéd szállítására
	Gépek	0	0	0			0
	Kerámialapos villanytűzhely - sütővel min 4 lapos	1	100000	0	épület ta	100000	ételmaradék gyűjtésére
	Hűtőszekrény kombinált (zöldség) 240 l	1	100000	0	épület ta	100000	zöldség tárolására
	Hűtőszekrény 240 l (tej, felvágott)	2	100000	0	épület ta	100000	tejtermék, felvágott tárolására
	Hűtőszekrény 120 l ételmintának	1	50000	50000			ételminta tárolása, készétel tárolása
	Háztartási állványos robotgép	1	30000	30000			ételkészítésre
	Digitális mérleg, 5 kg-ig mérő	1	6000	6000			mérésre
	Mikrohullámú sütő nagyméretű - tál beleférjen	1	33000	33000			melegítésre
	Turmix gép	1	15000	15000			turmixolásra
	Rúdmixer	1	12000	12000			aprításra
	Aprítógép elektromos	1	10000	10000			aprításra
	szeletelő gép - felvágott	1	20000	20000			szeletelésre
	Bútorok	0	0	0			
	Átvevő asztal rozsda mentes, mérete:100x60x83,5 cm alsó polccal	1	50000	0	épület ta	50000	szállított étel átvételére
	Középső asztal rozsda mentes, mérete:100x80x83,5 cm alsó polccal	1	60000	0	épület ta	60000	ételkészítésre, tálalásra
	Fekete(főző) edény mosogató 2 medencés , + csepegtetős, mérete: 40 x 40 x 30 cm	1	120000	0	épület ta	120000	fekete edények mosogatására
	Zöldségmosó rm.1 medencés csurgatós	1	19000	0	épület ta	19000	zöldség, gyümölcs, mosása
	Edénytároló szekrény fa alsó 2db, felső 2db külön rajz alapján, kenyér, pékárú tárolására	2	100000	0	épület ta	200000	konyhai edények tárolására
	Kamra szekrény -polcokkal (szárazárúnak) 200x100x60 cm polcozva	1	100000	0	épület ta	100000	szárazárú tárolására
	Szeméttároló rm 15 l	4	3800	15200			hulladék tárolására
	Rozsdamenres tálaló kocsi 3 szintes	4	25000	100000			házom belül az edények, étel szállítására
	Eszközök	0	0	0			fehér edények mosogatóhoz
	Lábdas - fazék rozsdamentes 2 db 20 l, 2 db 10 l, 2db3l, 2 db 2 l, 2 db 1 l, 2 db 0,50 l	12	0	50000			tejes ital, tea, ételkészítéshez
	Tál rozsdamestes 3 db-os (20, 25, 30 cm)	1	12000	12000			étel készítéshez
	Gyúrótábla, sodrófa fa	1	10000	10000			tészták, sütemények készítéséhez
	Húskalapács rm	1	2500	2500			ételkészítéshez
	Műanyag vágólap 4 színben 30 x 50 x2 cm zöldség, kenyér, felvágott, sajt - HACCP előírás	4	6000	24000			sajt, felvágott, pékárú, züldség szeleteléséhez
	Burgonya nyomó rm	2	1500	3000			pépesítéshez
	Szálas habverők 3 méret	3	1500	4500			ételkészítéshez
	Gyümolcsmosó rm	2	1700	3400			gyümölcs mosásához
	Szűrők rm. 3 méret 10, 15, 20 cm	3	800	2400			szűréshez
	Teaszűrő műanyag 3 méret	3	350	1050			szűréshez
	Kések 5db (kenyér, hús, zöldség)	5	4000	20000			szeleteléshez, aprításhoz
	Zöldség tisztító kiskés, zöldség hámozó 3-3	6	1000	6000			tisztításhoz, hámozáshoz
	Reszelők	3	2000	6000			reszeléshez
	Sajtszeletelő rm.	2	5000	10000			sajt szeleteléséhez
	Fakanál 50, 30, 25 cs	10	500	5000			étel keveréséhez
	Tálaló lapát, kanál, villa rm.	6	1500	9000			tálaláshoz

	Serpenyő fedővel	2	4000	8000			hús sütéshez, pároláshoz
	Konzervnyitó	2	2500	5000			konzerv nyitásához
	Műanyag tálak (különféle méret)	6	1300	7800			ételkészítéshez
	Tölcsér műanyag 3 méret	3	800	2400			üvegbe töltéshez
	Tálca műanyag	10	2500	25000			tálaláshoz
	Teáskanna rm	1	3000	3000			tea főzéshez
	Üveg reszelő	2	1000	2000			gyümölcs pépesítéshez
	Citrom csavaró	2	1000	2000			citrom savaráshoz
	Üveg mérce	2	700	1400			méréshez
	Tálaló lábas fedővel	6	3000	18000			
	Jénai kis tál fedővel 2,5 l	6	4000	24000			étel tárolására
	Jénai kis tál fedővel kicsi 0,5 l	6	1800	10800			feltét tárolására
	Műanyag fedeles dobozok - felvágott sajt, tárolására, nagyobb 10 db, 10 db kisebb csoportba felvágott, krém, zöldség , vaj, stb T	20	600	12000			ételek tárolására,
	Üvegmoső	3	700	2100			edények tisztításához
	Ételmintás tasak . 1000 db	1	25000	25000			ételminta tárolására
	Fűszer taró	10	3000	30000			fűszerek tárolására
	Falióra	1	4000	4000			idő ellenőrzésére
	Textília: 30 db konyharuha, 15 db kéztörlő, 1 hő álló kesztyű, 1 db gyúró deszka huzat, 8 db tálaló kocsi takaró,	1	40000	40000			konyhai textília
	Fehér kötény konyhai dolgozónak, kgyn + bölcsődei dajkának etetéshez, étellel foglalkozáskor	20	1500	30000			etetéshez, ételllel foglalkozás esetén
	Munkavédelmi kesztyű	1	10000	10000			vegyszeres takarításhoz
	Gyermek tálaló edényzet 4 Mini bölcsődei csop.	0	0	0			
	Gyermek mély tányér alföldi porcelán	50	425	21250			meleg étel tálalására
	Gyermek lapos tányér alföldi porcelán	50	425	21250			meleg étel tálalására
	Gyermek kis tányér aéföldi porcelán	50	425	21250			hideg étel tálalására
	Gyermekpohár üveg (bögre helyet is) Norvéga 1,5 dl	70	250	17500			folyadék kínálásához
	Műanyag pohár (tízóraihoz)	40	200	8000			tízórai folyadék kínálásához
	Kávés kanál rm. Sima	40	210	8400			étkezéshez
	Gyermekkanál rm. Sima	40	150	6000			étkezéshez
	Gyermekvilla	20	210	4200			étkezéshez
	Merőkanál rm. 1,5 dl sima	8	1500	12000			tálaláshoz
	Villa rm (felnőtt) sima	4	500	2000			tálaláshoz
	Sütemény fogó rm.	4	1000	4000			tálaláshoz
	Tortalapát rm.	4	1000	4000			tálaláshoz
	Tálaló edény fedővel (jénay vagy rm)	12	4000	48000			egyéni tálaláshoz
	Zárt kenyértartó műanyag - Tuppeware	4	16000	64000			kenyér, pékáru elhelyezésére
	Vágódeszka 20 x 20x 1 cm	4	1000	4000			egyéni tálaláshoz
	Kiskés	4	800	3200			étkezéskor aprításhoz, gyümölcs pucolásához
	Kancsó - 6 db üveg, 6 db műanyag	12	1000	12000			folyadék szállítása, kínálása
	Szalvéta tartó	4	1000	4000			gyermek asztalon étkezés utáni arctörléshez papírszalvéta elhelyezésére
	Tálca műanyag fehér maszív	12	1500	18000			pohár, edény elhelyezésérea tálaló kocsin
	Vördör műanyag 3 l fedeles (fehér)	4	1000	4000			ételmaradék gyűjtése, szűllítása mosogatóba
	Felnőtt tálaló edény	0	0	0			
	Laposér tányér	20	380	7600			meleg étel tálalására
	Mély tányér	20	380	7600			meleg étel tálalására
	Kis tányér	20	270	5400			hideg étel tálalására
	Kompótos tányér	20	250	5000			étel tálalására
	Üvegpohár- Norvega 2,5 dl	30	250	7500			ital tálalására
	Kés villa, kanál, kiskanál	12	1200	14400			étkezéshez
	Kancsó üveg	4	1000	4000			folyadék tátolására
	Fűszertartó	1	2500	2500			fűszerek tárolására étkező asztalon

	Evőeszköz tartó	1	2000	2000			evőeszközök tárolására
	Kenyérkosár	1	1000	1000			kenyér elhelyzésérs a z asztalon
	Mosogató	0	0	0			
	Fehér(étkező) edény + szállítóedény mosogatására , 2 medencés , + csepegtetős, mérete: 40 x 40 x 30 cm	1	120000	0	épület ta	120000	fekete, szállító edényeinek mosogatására
	Mosogatógép 5-10 perces + 1 db kosárral, tányér és pohármosogatásra - pult alá beépítve	1	450000	0	épület ta	450000	fűszerek tárolására
	Felső szekrény csoportok étkező, edényeinek tárolására 150 széles 2 ajtós, 2 polcos	1	70000	0	épület ta	70000	csoportok edényeinek tárolására
	Ételmaradék tároló rm vödör, fedeles	1	10000	10000			ételmaradék gyűjtésére
	Vízhatlan kötény	3	1500	4500			mosogatáshoz
	Ételhulladék tároló						
	Falikút + csapon kihúzhatós zuhanyfej	1	50000	0	épület ta	40000	vízvételi lehetőség boztosítása
	Fedeles műanyag fehér edényároló ételhulladéknak	2	3000	6000			ételhulladék tárolására
	Fali polc kialakítása zöldség tárolására mérete	2	10000	20000			zöldség tároláásra
	4 db műag kosár zöldség tárolására méret	2	1500	3000			zöldség tároláásra
	Poroltó 6 kg	2	17300	34600			tűzvédelmi előírás
	Közlekedő						
	Beépített szekrényy - 2-3.fsz mögött- 370x180x40cm polcos, pakolós = 2,67m²	1	300000	0		300000	Használaton kívüli eszközök tárolására
	Beépített szekrényy 2-3 öltöző - 300x180x60cm polcos, és pakolós = 3,24m²	1	300000	0		300000	Használaton kívüli bútorokeszközök tárolására
	Bababiztonsági rács a kölekedő két végére	4	16000	64000			
	Munkaruha 15/1998.NM r. 12 sz melléklete 4 fő kisgyermeknevelő, 4 fő dajka részére külön lista alapján	1	300000	300000			
	Tartalék	0	0	1 402 317		0	
	Nettó összesen	0	0	15748031		5080000	
	Áfa 27%	0	0	*4251968,37*		*1371600*	
	ÖSSZESEN	0	0	**19999999,37**		**6451600**	
	Tervezett összeg			**20 000 000**			

Frissítve: 2020. június 11. 12:16 Jogtár
Hatály: 2020.I.1. - 2020.III.8.
Magyar joganyagok - 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó1. oldal

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (2) bekezdésének *a)-b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1)[1] A rendelet hatálya kiterjed valamennyi személyes gondoskodást nyújtó ellátásra, az ellátásban részesülő gyermekre és szülőjére, törvényes képviselőjére, a fiatal felnőttre, továbbá a fenntartóra, az ellátást nyújtó személyre és intézményre.
(2) E rendelet alkalmazásában személyes gondoskodáson a Gyvt. 15. § (2) bekezdésében meghatározott gyermekjóléti alapellátást (a továbbiakban: alapellátás), valamint a Gyvt. 15. § (3) bekezdésében meghatározott gyermekvédelmi szakellátást (a továbbiakban: szakellátás) kell érteni.
(3)[2] E rendeletben foglaltakat kell alkalmazni az egyházi fenntartó és a nem állami fenntartó által nyújtott személyes gondoskodásra is.
(4) A Gyvt. 5. §-ában foglalt értelmező rendelkezések e rendelet vonatkozásában is irányadóak.
(5) E rendelet alkalmazásában ellátást nyújtó: a gyermek gondozását, nevelését, felügyeletét közvetlenül végző személy, illetve intézmény.
(6)[3] E rendelet alkalmazásában gyámhivatal: a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala.

2. § (1) A személyes gondoskodás során a gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülését biztosítva kell eljárni.
(2)[4] A gyermeki jogok minél szélesebb körű érvényesülése érdekében a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők (a továbbiakban: szolgáltatók) gondoskodnak arról, hogy a gyermekek számára megismerhető legyen a gyermekjogi képviselő neve, telefonszáma, valamint fogadóóráinak helye és időpontja.
(3)[5] A szolgáltatók a gyermekjogi képviselő részére biztosítják
a) annak odalátogatása során az intézmény területén belül a gyermekek számára könnyen hozzáférhető és négyszemközti beszélgetés lefolytatására alkalmas megfelelő helyiséget;

1 *Módosította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 21. §a).*
2 *Módosította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 18. §(1) a).*
3 *Megállapította: 24/2015. (IV. 30.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2015. V. 3-tól.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

b) a helyszínen való tájékozódás és az iratokba való betekintés lehetőségét;
c)az érdek-képviseleti fórum ülésének időpontjáról való tudomásszerzést. (4)[1]
A gyermekjogi képviselő által írásban tett észrevételekre, megkeresésekre a szolgáltatók 15 napon belül kötelesek válaszolni, illetőleg megtett intézkedéseikről a gyermekjogi képviselőt értesíteni.
(5)[2] A személyes gondoskodást nyújtó személy, illetve intézmény az önkéntesen vagy hatósági intézkedés alapján igénybe vett ellátás megkezdésekor gondoskodik a gyermeknek és szülőjének (törvényes képviselőjének), illetve a fiatal felnőttnek a Gyvt. 33. §(2) bekezdésében és 34. §-ában foglaltakról való tájékoztatásáról. A gyermek szülője (törvényes képviselője), illetve a fiatal felnőtt írásban nyilatkozik a tájékoztatás megtörténtéről.
(6)[3] Az ellátás megkezdésekor az ellátást nyújtó felhívja a gyermek törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatok szolgáltatására, továbbá a jogosultsági feltételekben, illetve a nyilvántartásban szereplő adatokban beállott változások bejelentésére.

2/A. §[4] (1)[5] A gyermekjóléti alapellátás - kivéve a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai és a gyermekek napközbeni ellátása - és a gyermekvédelmi szakellátás során a gyermekek élethelyzetének feltárására, sorsának megtervezésére és végigkísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ar.) alapján létrejövő „Gyermekeink védelmében" elnevezésű adatlaprendszer (a továbbiakban: gyermekvédelmi nyilvántartás) szolgál.

(2) A gyermekvédelmi nyilvántartás célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a Gyvt. adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, illetőleg lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.

2/B. §[6] A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében készült, a Gyvt. 11. §(1a) bekezdése szerinti egységes elveket és módszertant a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

2/C. §[7] (1) A Gyvt. 35. §(1) bekezdése szerinti érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai
a) a gyermekönkormányzat képviselői,
b)az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői,
c) az intézmény dolgozóinak képviselői és
d) az intézményt fenntartó képviselői.

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. §a).*
3 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 2. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Módosította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. §a).*
6 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
7 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

(2)Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott személyek száma összesen nem lehet kevesebb az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti személyek összlétszámánál.
(3)Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél.
(4)Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

2/D. §[1] (1) A bentlakásos gyermekintézmény valamennyi gyermekének képviseletében az a Gyvt. 37. §-a szerinti gyermekönkormányzat járhat el, amelyiket a gyermekek több mint 50%-a választott meg.

(2) A gyermekönkormányzat - az intézményvezető véleményének kikérésével - dönt saját működéséről. Szervezeti és működési szabályzatát a választó gyermekközösség fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. A jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha a szabályzat jogszabálysértő vagy ellentétes az intézmény szervezeti és működési szabályzatával, illetve házirendjével.

(3) A gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a bentlakásos gyermekintézmény működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézmény vezetőjének figyelembe kell venni.

3. § (1)[2] Az átmeneti gondozás formáinak szakmai létszám irányszámait, továbbá a család-és gyermekjóléti szolgálatnak, a család- és gyermekjóléti központnak, a bölcsődei ellátásnak, valamint a szakellátás formáinak szakmai létszámminimum követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza. A feladatellátás érdekében további munkakörök is létesíthetők.

(2)[3] A személyes gondoskodást nyújtó, vezetői megbízással rendelkező személy a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet szerinti vezetőképzés teljesítésére köteles.

(2a)-(4)[4]

(5)[5] Az egyes munkakörökben foglalkoztatott személyek képesítési előírásait a *2. számú melléklet* tartalmazza.

(6)[6] A munkáltató a személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére - a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 79. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglaltak szerint - munkaruhát biztosít.

(7)[7] A munkáltató beszerzi az 1. számú mellékletben meghatározott munkakörben és a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaiban foglalkoztatni kívánt személy nyilatkozatát arról, hogy nem áll fenn vele szemben a Gyvt. 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

---

1 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2018. I. 1-től. Lásd: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 20. §.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 24. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.*
5 *Számozását módosította: 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet 16. § (2) b).*
6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
7 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 3. § (3). Módosította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § b), 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § a).*

(8)[1] Többcélú intézményben vezetői megbízást az kaphat, illetve vezetői munkakörbe az nevezhető ki, aki bármely, az intézmény által biztosított szolgáltatás, illetve ellátás vezetőjére meghatározott, felsőfokú végzettség körébe tartozó képesítési előírásoknak megfelel.
(9)[2] A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 1. számú melléklet szerinti létszáma esetében a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkori költségvetési törvény alapján finanszírozott létszám. A család- és gyermekjóléti központ esetében
a)az esetmenedzserek és tanácsadók arányát az intézményvezető határozza meg azzal, hogy mindkét munkakört biztosítania kell,
b)a tanácsadó munkakör munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében is betölthető.

3/A. §[3] (1) A szolgáltató, intézmény a szolgáltatói nyilvántartásba legfeljebb három év időtartamra ideiglenes hatállyal jegyezhető be, ha
a)a szakalkalmazottként foglalkoztatott és nem a gyermekek közvetlen gondozását végző személyek száma nem éri el a jogszabályban meghatározott létszámot, de eléri annak háromnegyedét, vagy
b)a szakképesítéssel nem rendelkező, szakalkalmazottként foglalkoztatott személyek szükséges szakképesítésének megszerzése folyamatban van.
(2) Az (1) bekezdés alapján történő ideiglenes bejegyzés hatálya egyszer, legfeljebb újabb három év időtartamra meghosszabbítható.
3/B. §[4] (1) Az egyházi fenntartású és a nem állami fenntartású gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény esetén a fenntartónak folyamatosan rendelkeznie kell a szolgáltató tevékenység körében okozott kár megtérítésére kötött, hatályos felelősségbiztosítási szerződéssel.
(2) Az egyházi fenntartónak és a nem állami fenntartónak köztartozásmentes adózónak kell minősülnie
a)a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzés kérelmezésének időpontjában, valamint
b)a szolgáltatói nyilvántartásban történő, fenntartóváltozásra irányuló adatmódosítás esetében az adatmódosítás kérelmezésének időpontjában, ide nem értve az általános jogutódlással történő fenntartóváltozást.
(3)[5] A család- és gyermekjóléti szolgálat és központ, a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, az alternatív napközbeni ellátás, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona, a gyermekotthon és az utógondozó otthon, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat esetében a szolgáltatótevékenység folytatására, illetve az intézmény elhelyezésére szolgáló ingatlannak (ingatlanrésznek) alkalmasnak kell lennie a gyermekek, illetve a fiatal felnőttek ellátására.
(4)A helyettes szülő, valamint a nevelőszülő körülményeinek alkalmasnak kell lennie a gyermek ellátására. A külső férőhelynek megfelelő lakhatást kell biztosítania.
(5)[6] Nevelőszülői hálózat legalább tíz nevelőszülővel vehető szolgáltatói nyilvántartásba.

1 *Beiktatta: 7/2008. (VI. 3.) SZMM rendelet 5. §. Hatályos: 2008. VII. 1-től. Ezt követően kiírásra kerülő pályázatok alapján adott vezetői megbízásokra kell alkalmazni.*
2 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 1. §(3). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2013. XII. 30-tól.*
4 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2013. XII. 30-tól.*
5 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. §a), 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 6. §b).*
6 *Beiktatta: 46/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2015. X. 29-től.*

4. §[1] (1)[2] A módszertani feladatokat ellátó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság), a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a módszertani feladatok ellátására kijelölt szervezet (a továbbiakban: bölcsődei módszertani szervezet), valamint a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai tekintetében a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság segíti illetékességi területén a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók munkáját. A Főigazgatóság és a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság e feladata nem terjed ki azon egyházi fenntartó által fenntartott nevelőszülői hálózatok, gyermekotthonok és tanodák munkájának segítésére, amelyek tekintetében a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a Gyvt. 96. § (8) bekezdése alapján egyházi módszertani intézményt jelölt ki, vagy amelyek tekintetében a Gyvt.
96. § (13) bekezdése alapján más bevett egyház kijelölt módszertani intézménye látja el a módszertani feladatokat.

(2)[3] A Főigazgatóság - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként
a)- a gyermekek napközbeni ellátása kivételével - véleményezi a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében,
b) ellátja a kijelölt egyházi módszertani intézmény feletti szakmai ellenőrzést.

(2a)[4] A bölcsődei módszertani szervezet - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként véleményezi a gyermekek napközbeni ellátását nyújtó szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

(2b)[5] A Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként véleményezi a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait nyújtó szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

(3)[6] A kijelölt egyházi módszertani intézmény a működést engedélyező szerv kirendelése alapján, a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság módszertani útmutatójában meghatározott szakmai szempontrendszer figyelembevételével, szakértőként véleményezi az egyháza és - a (10) bekezdésben foglalt megállapodás alapján - más bevett egyház által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat és gyermekotthon szakmai programját, valamint részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 4. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2019. X. 1-től.*
3 *Megállapította: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 1. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (2). Hatályos: 2019. X. 1-től.*
6 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (1). Módosította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 18. § (1) b), 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § a).*

(3a)[1] A Főigazgatóság a (2) bekezdés szerinti, a bölcsődei módszertani szervezet a (2a) bekezdés szerinti, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság a (2b) bekezdés szerinti, a kijelölt egyházi módszertani intézmény a (3) bekezdés szerinti ellenőrzésen tapasztaltakról szakértői véleményt készít.

(3b)[2] A fenntartó a módszertani intézménynek a gyermekjóléti szolgáltatók, intézmények és a gyermekvédelmi intézmények szakmai programjának - külön jogszabály alapján, szakértőként végzett - véleményezéséért szakértői díjat fizet, amelynek összege működési engedélyenként

a) gyermekjóléti szolgáltató esetén 16 000 forint,

b) gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény esetén 24 000 forint,

c)gyermekjóléti szolgáltató és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény egy telephelyen történő működése esetén a *b)* pont szerinti összeg.

(4)[3] A módszertani intézmény a működést engedélyező szerv, valamint a fenntartója felkérésére térítésmentesen, más fenntartó felkérésére eseti megbízás alapján, térítés ellenében részt vesz a szolgáltató ellenőrzésében.

(5)[4] Az egyházi fenntartó által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat, gyermekotthon módszertani intézménnyé történő kijelölése iránti kérelemhez csatolni kell a módszertani feladatok tervezett ellátását bemutató, öt évre szóló szakmai programot és az annak megvalósításához szükséges, a kijelölést követő első év feladataira vonatkozó munkatervet és költségvetést. Az egyházi fenntartó a dokumentumokat szakmai véleményezésre megküldi a módszertani feladatokat ellátó szervnek. A Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság tizenöt napon belül véleményezi a dokumentumokat és azokat, valamint véleményét és az egyházi fenntartó kérelmét megküldi a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek.

(6)[5] A miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság szakmai véleményének figyelembevételével harminc napon belül dönt az egyházi módszertani intézmény kijelöléséről.

(7)[6] A kijelölt egyházi módszertani intézmény a módszertani feladatait a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által a tárgyévre jóváhagyott munkaterv és költségvetési terv alapján végzi. Az első évre vonatkozó munkatervet és költségvetési tervet a szakmai programmal együtt a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a kijelöléssel egyidejűleg hagyja jóvá. Az első évet követően a további éves munkatervet és költségvetési tervet a kijelölt egyházi módszertani intézmény a szakmai program alapján tervezi meg és azokat a tárgyév január 15-éig küldi meg a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek jóváhagyásra.

---

1 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (3). Hatályos: 2019. X. 1-től.*

2 *Beiktatta: 77/2011. (XII. 30.) NEFMI rendelet 2. §. Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 24. § (1) a).*

3 *Módosította: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 6. § a).*

4 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § c), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § b).*

5 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § c).*

6 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § d).*

(8)[1] A kijelölt egyházi módszertani intézmény módszertani feladatainak ellátásáról a tárgyévre vonatkozóan szakmai és pénzügyi beszámolót készít, amelyet a tárgyévet követő év február 15-éig jóváhagyásra megküld a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek.

(9)[2] A miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter

a)a döntése meghozatalától számított tizenöt napon belül értesíti a Főigazgatóságot, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot az egyházi módszertani intézmény kijelöléséről, és

b)a jóváhagyásától számított tizenöt napon belül tájékoztatásul megküldi a Főigazgatóságnak, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak az általa jóváhagyott (5), (7) és (8) bekezdés szerinti dokumentumok másolatát.

(10)[3] Ha a kijelölt egyházi módszertani intézmény más egyházi fenntartó által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat, gyermekotthon tekintetében is módszertani feladatokat lát el, az érintett egyházi fenntartók a módszertani feladatok ellátásáról megállapodást kötnek. A kijelölt egyházi módszertani intézmény a megállapodást tizenöt napon belül tájékoztatásul megküldi a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek, a Főigazgatóságnak, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak és a működést engedélyező szervnek.

(11)[4] A kijelölt egyházi módszertani intézmény és a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság a módszertani feladatok ellátása érdekében egymással együttműködnek, amelynek keretében rendszeresen szakmai egyeztetést folytatnak a módszertani feladatok ellátása során szerzett tapasztalataikról, valamint közös szakmai programokat, rendezvényeket szerveznek, illetve részt vesznek egymás szakmai programjain, rendezvényein.

4/A. §[5] (1) A gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell

a) a szolgáltató, intézmény nevét, székhelyét, telephelyét;

b) az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzőit;

c) a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, így különösen

ca) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,

cb) az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módját,

d)a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját;

e) az ellátás igénybevételének módját;

f)a gyermekjóléti szolgáltató, intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módját;

---

1 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § e).*

2 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (4). Hatályos: 2019. X. 1-től.*

3 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § e), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § b), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § f).*

4 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § g).*

5 *Beiktatta: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 2. §. Hatályos: 2011. X. 29-től.*

A jogtár mellékletét mindig frissen töltsük le, mert folyamatosan változó elemeket tartalmaz!

A teljes Jogtárat- csatolmányban mellékeljük.

Biatorbágy Város Önkormányzat
Gólyafészek Bölcsőde
2051. Biatorbágy, Szent István u. 2.
Tel: 06 23 820-100, Tel: 06 30 337-4766
E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

Iktató sz.: /2020/143.

Felkérés: Biatorbágy Város Polgármesteri Hivatal
dr. Hajdu Boglárka jegyző asszony és Tarjáni István polgármester úr részéről
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a.

Tárgy: Telek igénylés iránti kérelem
Mini bölcsőde kialakításának lépései Szakértővel kidolgozva…

Tisztelt Címzettek!

A mini bölcsőde kialakításával a jelenlegi 3 év alatti kisgyermekek napközbeni ellátása iránti jelentkező gondok megoldását szeretnénk biztosítani.
A Gólyafészek Bölcsőde 84 férőhelye és a +20 férőhelybővítés (2020-2021) is kevésnek bizonyul. 2020/2021 évre a felvételeknél 42 gyermeket kellett hely hiányában elutasítani.
A Tópark bölcsődei csoportja megnyitása után az ott lakók számára is alig fedezi az igényeket.
A városban működő Családi Bölcsődei és egyéb 3 év alatti gyermekek ellátását biztosító szolgáltatások is csak némileg enyhítik a gondokat. Folyamatosan bővülő városunk igénye növekszik és a beköltöző családok minden héten újabb érdeklődőt jelentenek bölcsődénk férőhelyeire.

I. Mini bölcsőde kialakítása

Pályázati lehetőség jelenleg nincs. Megoldás lenne mini bölcsőde kialakítása.

Mini bölcsőde - 1997. évi XXXI. tv.

43/A. § *(1) A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a* ***Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja*** *szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelés.*

Szakmai, jogszabályi előírások: ***Lásd 1. sz. melléklet*** Gyvt, és 15/1998.(IV.30.) NM rendelet
Elképzelésünk egy telephelyen 4 csoportos Mini Bölcsőde kialakítása, tálaló konyhával.

MINI BÖLCSDE kialakításának lépései:

Lásd 2. számú melléklet: Mini bölcsőde tájékoztató

1. **Telek igénylése** – 1 200 m² - Önkormányzati ingatlan – 2020.11.30.
   A telken felül a kialakítás kb. 220 000 000 Ft (tervezés, kivitelezés)
   Ebből eszközök = 20 000 000 Ft
   Határidő: 2020.10.31.

2. **A tervek elkészítése** – 4 csoport kialakítása, OTÉK, bölcsőde szabvány
   Lásd 3. számú melléklet: Bölcsődei szabvány
   Határidő: 2020.11.30.

Épület kialakításánál

OTÉK - 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet - az országos településrendezési ás építési követelményekről. – kötelező!

MSZ -24210:2012 - bölcsőde szabvány nem kötelező, csak irányadó!

Szakértőként, ha telek rendelkezésre áll, szívesen segítek a tervezésben.

Telek		**1 200 m²**
Telken belüli kötelező parkoló … db		**-300 m²**
Játszó kert + terasz 4x7gy=28 x 10m²=280+80m²		**-400 m²**
Épület – helyiségek 30% beépíthetőség	-max	**-360 m²**
- 4 db gy. csoport szoba x 25-30m²	100 -120m²	(3m²/fő)
- 2 db gy. fürdőszoba x 15 m²	30m²	
- 2 db gy. öltöző x 15m²	30m²	
- raktár: ruha, edény, stb. 5x6=	30m²	
- gy. udvari mosdó játék t.2x15 =	30m²	
- dolgozói mosdó, WC	5m²	
- szülői akadálym. mosdó WC	5m²	
- felnőtt öltöző, zuhanyozó, WC	20m²	
- gépészet, takarítószer raktár	10m²	
- átvevő, tálaló konyha, mosogató, raktár, étel hulladék	30m²	
- iroda, tárgyaló	15m²	
- étkező, aula	25m²	
- előtér, babakocsi tároló	10m²	
- szeméttároló - udvaron		
Összesen:		**-1 060 m²**
Tartalék		**140 m²**

Kék színűek nem kötelezőek.

3. **Átalakítás megvalósítása –** kivitelezési munkálatok elvégzése, játszókert kialakítása
   Határidő: 2021.04.30.

4. **Beszerzések –** kötelező berendezés, felszerelés – Eszközlista a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. sz. melléklete alapján
   Lásd 4. számú melléklet: Eszközlista terv – ez csak egy első terv, de a paraméterek függvényében változhat. A vérleges a mini bölcsődei tervek elkészítése után lehetséges.
   15/1998.(IV.30.) NM rendelet 10 – 11. sz. melléklete alapján
   Lásd 5. számú melléklet: 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 11. sz. melléklete – Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről – alapján.
   II. rész tartalmazza a kötelezően kialakítandó helységeket, játszóudvart, a III. rész helységenként a kötelező bútorokat, berendezési tárgyakat és mennyiségüket.
   Határidő: 2021.05.31.

5. **Engedélyeztetés –** Pest Megyei Kormányhivatal, szakhatóságok – szakmai anyagok (szakmai program, házirend stb.) elkészítése
   Határidő: 2021.07.31.
   Szervezetileg működhet a Gólyafészek Bölcsődéhez integrálva. Az étkeztetés is onnan történne, ha az ott lévő főzőkonyha bővítése eléri a 150 főre bővített létszámot. Jelen helyzetben a konyhabővítésünket fenntartónk elbírálásra váró pályázattal kívánja megoldani.

Személyi feltételek

15/98. NM r. 2. sz. melléklet

Kisgyermeknevelő	4 csoport x 1 fő =	4 fő
Bölcsődei dajka	4 csoport	4 fő
Összesen:		**8 fő**

6. **Megnyitás** – munkatársak felvétele, gyermekek fogadása 2021.09.01.

Reméljük javaslatunkkal segítettük a Mini bölcsőde kialakítását.

Tisztelettel:

Biatorbágy, 2020.10.19.

Vokony Éva / szakértő

Gyermekek napközbeni ellátása szakértő
06-30-859-9903, vokony.eva.0418@gmail.com
Országos Gyermekvédelmi Szakértői névjegyzékbe
Gy-68/2013. számon nyilvántartva.

Regős Zoltánné / intézményvezető

GOLYAFÉSZEK BÖLCSŐDE BIATORBÁGY · 1 ·

CSALÁDBARÁT ORSZÁG
NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.

Mini bölcsőde

Tájékoztató

2018. január

Bevezetés

A családok támogatása, segítése befektetés a jövőbe. Alaptörvényünk kimondja, hogy „együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet. A közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.” A mai társadalmi viszonyok között egyre kevésbé jellemző a többgenerációs családmodell. A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, kevésbé tudnak a fiatal családok számára rendszeres és kiszámítható segítséget nyújtani. A gyermekvállalás ideje későbbi életévekre tolódott ki. A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni. A változó élethelyzetekre megoldás a 3 év alatti gyermeket nevelő családok számára egy olyan differenciált bölcsődei ellátó rendszer működtetése, mely figyelembe veszi a családok különböző szükségleteit, igényeit, és próbál adekvát válaszokat adni azokra. A bevezetésre került új ellátó rendszer − a klasszikus bölcsődei ellátási forma mellett − felkínál egyéb alternatívákat is, mint a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a családi bölcsőde és a napközbeni gyermekfelügyelet. Minden ellátási formában lehetőség van az egészségesen fejlődő gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek ellátására is.

A jelen tájékoztató a **mini bölcsőde** létesítésével és működtetésével kapcsolatos legfontosabb szakmai-módszertani előírásokat mutatja be. Célja a mini bölcsőde iránt érdeklődők: fenntartók, működtetők, igénybe vevők, továbbá az ellátás szakmai támogatását, monitorozását és fejlesztését végzők segítése a számukra szükséges információk megszerzésében.

A mini bölcsőde működését meghatározó jogszabályok jegyzéke a tájékoztató végén olvasható.

Tartalom

1. A mini bölcsőde fogalma, funkciója, az ellátás célcsoportja ... 3
2. A mini bölcsőde létesítésének feltételei ... 3
2. 1 A mini bölcsőde létesítése ... 3
2. 2 A mini bölcsőde gyermeklétszáma ... 4
2. 3 A mini bölcsőde személyi feltételei ... 4
2. 4 A mini bölcsőde finanszírozása ... 5
2. 5 A nyitvatartás és a nyári szünet ... 5
2. 6 A mini bölcsőde ellenőrzése ... 6
3. A mini bölcsőde működése ... 6
3. 1 A mini bölcsőde létesítésének és működésének közegészségügyi feltételei, az egészségvédelem főbb szabályai ... 6
3. 2 A mini bölcsőde helyiségei és működésének tárgyi követelményei ... 6
4. A gyermekek nevelése-gondozása a mini bölcsődében ... 8
4. 1 A nevelés-gondozás elvi alapjai ... 8
4. 2 A nevelés-gondozás főbb kérdéskörei a mini bölcsődében ... 9
4.5.1 A családok támogatása, a szülői kompetencia erősítése ... 9
4.5.2 A gyermekek beszoktatása, beilleszkedése a mini bölcsődébe ... 10
4.5.3 A gyermekek napirendje ... 10
4.5.4 Alvás, pihenés ... 10
4.5.5 Étkezés ... 10
4.5.6 Gondozás ... 11
4.5.7 A játék ... 11
4.5.8 A tanulás ... 12
4. 3 A kisgyermeknevelő feladatai sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén ... 12
5. Étkeztetés a mini bölcsődében ... 13
5. 1 Étrendtervezés, ajánlott élelmiszerek ... 13
5.5.1 A korosztályos élelmezés általános elvei ... 14
5.5.2 Élelmezéshigiéniai előírások ... 15
6. A dolgozók nyilvántartása, továbbképzése ... 17
7. Dokumentáció a mini bölcsődében ... 17
8. A mini bölcsőde kapcsolatai és ezekből adódó feladatai ... 18
9. A mini bölcsőde gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatai ... 18
10. Szolgáltatások a mini bölcsődében ... 19
11. A mini bölcsőde létesítését és működését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke 20

1. A mini bölcsőde fogalma, funkciója, az ellátás célcsoportja

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a napközbeni gyermekellátás, ezen belül a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, amely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. Az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a 4. életévük betöltését követő augusztus 31-éig maradhatnak a mini bölcsődében. Azok a gyermekek, akik a nevelési év folyamán augusztus 31-éig betöltik 3. életévüket, szeptember 1-étől tesznek eleget óvodai nevelési kötelezettségüknek.

A mini bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára is nyújtható ellátás. A sajátos nevelési, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult igényű gyermek annak az évnek augusztus 31. napjáig nevelhető a mini bölcsődében, amelyben a 6. életévét betölti. A jogszabály szerint sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult az a gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. A sajátos nevelési igényt, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra való jogosultságot a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsága állapítja meg, ennek alapján lesz jogosult a gyermek fejlesztésre, egyes szociális, gyermekvédelmi ellátások igénybevételére.

Sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén a mini bölcsőde köteles együttműködni a gyermek fejlesztését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A mini bölcsődének lehetősége van a jogszabályban meghatározott, az alapellátáson túli egyéb szolgáltatások nyújtására is, ezek azonban nem veszélyeztethetik a mini bölcsőde működését (ilyen pl. az időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel, játszócsoport, játék- és eszközkölcsönzés). A mini bölcsőde egyéb szolgáltatásait külön térítési díj ellenében a gyermek 6. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

2. A mini bölcsőde létesítésének feltételei

2. 1 A mini bölcsőde létesítése

A mini bölcsőde működhet állami, nem állami és egyházi fenntartású intézményként. A fenntartó kötelezően ellátandó feladatait jogszabály rögzíti.

A mini bölcsőde működtetése szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéshez - működési engedélyhez - kötött tevékenység. A működést engedélyező szerv a megyei kormányhivatal, mely a működést akkor engedélyezi, ha

- a fenntartó becsatolta a szükséges dokumentumokat, iratokat;
- a személyi feltételek megfelelnek a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek;
- a tárgyi feltételek megfelelnek a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek;
- a szakhatóságok (első fokon a népegészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatal, az építésügyi hatóság, a tűzvédelmi szakhatóság és a megyei kormányhivatal az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) a szakvéleményükben hozzájárulnak a működtetéshez.

A működtetési engedélyeztetési eljárás során be kell nyújtani a mini bölcsőde helyi szakmai programját.

A mini bölcsőde szervezetileg működhet:

- önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként;
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként;
- többcélú óvoda-bölcsődeként; vagy
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

A működési forma kiválasztásánál figyelembe kell venni a helyi igényeket és az intézményfenntarthatóságot.

Mini bölcsőde létrehozása ajánlott akkor, ha a településen nem megoldott a gyermekek napközbeni ellátása, és több mint 5, de várhatóan 8-nál kevesebb családnak van szüksége a 3 éven aluli gyermekek ellátásra. Abban az esetben, ha több családnak is igénye van a bölcsődei ellátásra, de a rendelkezésre álló, átalakítható épület adottságai nem alkalmasak klasszikus bölcsődei csoport kialakítására, javasolt egy épületen belül több mini bölcsődei csoport létrehozása. Előnyös lehet a mini bölcsőde létrehozása akkor is, ha már működő klasszikus bölcsőde kisebb mértékű férőhelybővítésére van szükség, vagy akkor, ha a településen belül az ellátáshoz való hozzáférés területi aránytalanságainak kiegyenlítése a cél, illetve a családok szükségleteit figyelembe véve az adott településen előnyösebb több helyszínen több kisebb létszámú csoportban megoldani a napközbeni gyermekellátást.

2. 2 A mini bölcsőde gyermeklétszáma

Egy mini bölcsődében legfeljebb 7 gyermek nevelhető, gondozható. Ha a mini bölcsődében valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, abban az esetben a csoport létszáma 8 fő lehet.

Ha sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátnak, akkor a csoport létszáma legfeljebb 5 fő lehet. Ha a nevelési év közben derül ki egy gyermekről, hogy sajátos nevelési igényű, akkor a jogszabályban megengedett csoport létszám a nevelési év végéig egy fővel túlléphető. Ha 2 vagy 3 sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, akkor a csoportlétszám legfeljebb 3 fő lehet.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti. Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

2. 3 A mini bölcsőde személyi feltételei

A gyermekek ellátását csoportonként 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka végzi.

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát. A kisgyermeknevelői munkakörben alkalmazott személyt az alapszabadság mellett évi 25 nap nevelői pótszabadság illeti meg, valamint a bölcsődei csoportban napi 7 órát kell eltöltenie.

Bölcsődei dajka munkakörben az a személy alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési követelményeit tartalmazó rendeletben előírt tanfolyamot.

A kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

A fenntartónak úgy kell megszerveznie a teljes nyitva tartás idejére a gyermekellátást, hogy az biztonságos legyen. A bölcsődei dajka munkakör napi nyolcórás munkarendben kell megszervezni. A központi költségvetés a feladatalapú finanszírozás keretén belül a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka támogatása mellett lehetővé teszi további 0,5 fő bölcsődei dajka alkalmazását.

Az önálló mini bölcsődében a fenntartó döntése alapján heti 20 órában lehetőség van intézményvezetőt alkalmazni, aki vezetői teendői mellett a gyermekek ellátását is segítheti.

A fenntartó a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy más váratlan helyzet esetén helyettest biztosít. A helyettesnek az adott munkakörhöz előírt képesítéssel és érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie. A jogszabály lehetővé teszi, hogy amennyiben az adott munkakör betöltéséhez előírt végzettséggel rendelkező személy nem áll rendelkezésre, abban az esetben a kisgyermeknevelőt helyettesítheti a többcélú óvoda-bölcsőde esetén az az óvónő is, aki a jogszabályban előírt 60 órás továbbképzésen részt vett, illetve a bölcsődei dajkát helyettesítheti az óvodai dajka.

2. 4 A mini bölcsőde finanszírozása

A mini bölcsőde működéséhez állami támogatás vehető igénybe a mindenkori költségvetési törvényben meghatározottak alapján.

A települési önkormányzat automatikusan kerül a finanszírozási rendszerbe.

A mini bölcsődei ellátás (gondozás) **ingyenes, ha** a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg, vagy fogyatékkal él, vagy három vagy több gyermekes családban él, vagy nevelésbe vették, vagy védelembe vettek. **Ingyenes az étkeztetés, ha** a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg, vagy fogyatékkal élvagy olyan családban él, amelyikben tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermeket is nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, vagy olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nettó összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130 %-át; illetve, ha a gyermeket nevelésbe vették.

Az ingyenes étkeztetésre, gondozásra való jogosultság megállapításához elegendő a szülő nyilatkozata, vagyonnyilatkozat nem kérhető.

A fenti eseteket kivéve az étkeztetésre és a gondozásra térítési díj kérhető a jogszabályban meghatározottak figyelembe vételével. Az intézményi térítési díjból kell kiszámítani a személyi térítési díj összegét, amely a szülő által fizetendő összeg. A személyi térítési díj összegét az intézmény vezetője állapítja meg. A törvényi előírások értelmében, a mini bölcsődében a személyi térítési díj összege - az étkezéssel együtt - nem haladhatja meg család egy főre eső nettó jövedelmének 25 %-át, amennyiben a gyermek nem részesül ingyenes étkeztetésben, illetve a nettó jövedelem 20-át, ha a gyermek ingyenes étkeztetésben részesül.

2. 5 A nyitvatartás és a nyári szünet

A mini bölcsőde nyitvatartási idejét a családok szükségleteinek figyelembevételével határozza meg a fenntartó. A mini bölcsődei ellátás keretén belül a gyermekek napi gondozási ideje legalább 4 óra, azonban a 12 órát nem haladhatja meg a. A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek napi gondozási ideje lehet 4 óránál kevesebb is.

Azoknak a szülőknek, akiknek a munkaideje szükségessé teszi, a mini bölcsőde a napi nyitvatartási időn túl ügyelet keretében biztosíthatja a gyermekek felügyeletét. Az ügyelet időtartama nem lehet több naponta 3 óránál és a mini bölcsőde legfeljebb 19 óráig lehet nyitva. Az ügyeletet úgy kell megszervezni, hogy teljes időtartama alatt legalább egy fő kisgyermeknevelő vagy egy fő bölcsődei dajka biztosítsa a gyermekek felügyeletét. Az ügyelet igénybevételére a fenntartó külön térítési díjat állapíthat meg.

A mini bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartónak kell jóváhagynia. A nyári zárás időtartama 5 hétnél nem lehet több. Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Ha április 21. a heti pihenőnapra esik, akkor az azt követő munkanap a nevelés-gondozás

nélküli munkanap. A nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nyári nyitvatartás rendjéről, a nevelés-gondozás nélküli munkanapról minden évben február 15-éig tájékoztatni kell a szülőket. A nevelés-gondozás nélküli munkanapokon szülői kérés esetén a fenntartónak a gyermek felügyeletét és étkezését.

2. 6 A mini bölcsőde ellenőrzése

A működést engedélyező szerv legalább kétévente helyszíni ellenőrzés keretében törvényességi szempontok alapján ellenőrzi, hogy a mini bölcsőde intézménye a jogszabályban és a működési engedélyben foglaltaknak megfelelően működik-e. A működést engedélyező szerv az ellenőrzésbe bevonhatja a kijelölt módszertani szervezetet szakértőként a szolgáltatás szakmai megfelelőségének kérdésében. Ha az ellenőrzésen a működést engedélyező szerv hiányosságokat tapasztal, felszólítja a mini bölcsőde fenntartóját legalább 20 napos, de legfeljebb 4 hónapos határidő megjelölésével azok megszüntetésére és a jogszerű működés helyreállítására.

3. A mini bölcsőde működése

3. 1 A mini bölcsőde létesítésének és működésének közegészségügyi feltételei, az egészségvédelem főbb szabályai

A mini bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, az ellátási formára vonatkozóan meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést, a játéktevékenység feltételeit, továbbá a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

Ha a mini bölcsődében fertőző betegség, vagy annak gyanúja fordul elő, azt jelenteni kell az népegészségügyi feladatokat ellátó területileg illetékes intézet felé.

A belső felszerelési és berendezési tárgyak könnyen tisztíthatók és fertőtleníthetők legyenek. Tisztításuk nedves, fertőtlenítős ruhával történjék. Járvány esetén a vonatkozó közegészségügyi szabályok szerint kell a takarítást végezni. A mini bölcsődében használatos mosható gyermekjátékokat szükség szerint naponta, akár többször is, folyó meleg vízzel le kell mosni. Hetente egyszer és járvány idején, soron kívül fertőtleníteni kell. A takarítás úgy szervezendő, hogy az a gyermekeket ne zavarja. A tisztító- és fertőtlenítőszereket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően kell alkalmazni, az Országos Közegészségügyi Intézet rendszeresen felújított „Tájékoztató a fertőtlenítésről” című kiadványa alapján.

Az egyszer használatos pelenka zárt fóliazsákban a települési hulladékkal együtt kezelendő.

A gyermekek ruháit, ágyneműit, törülközőit, asztalterítőit közepesen szennyezettnek kell tekinteni, ennek megfelelő mosástechnikát kell alkalmazni. A kimosott textíliát óvni kell a szennyeződéstől és fertőződéstől.

3. 2 A mini bölcsőde helyiségei és működésének tárgyi követelményei

A mini bölcsőde működhet bölcsődének tervezett épületben, vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben. Mini bölcsőde emeleten nem alakítható ki. A mini bölcsőde tervezésénél, ill. más épületből történő kialakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak megfelelően kell eljárni.

A létrehozásnál figyelembe kell venni a korosztály környezeti ártalmakkal szembeni fokozott érzékenységét, ezért egészségre ártalmas, szennyezett, belvizes területen nem szabad kialakítani. A fokozottan zajterhelt forgalmas útvonal mellett, vagy egészségre ártalmas anyagot kibocsájtó üzem

közelében nem ajánlott létrehozni. Ha más helyszín nem áll rendelkezésre, akkor fokozott védelmi megoldásokat kell alkalmazni.

A telepítésnél figyelembe kell venni, hogy a mini bölcsődének saját elkerített udvarral, udvarrésszel kell rendelkeznie.

A mini bölcsőde tárgyi környezetének kialakításánál a 3 év alatti gyerekek életkori sajátosságait, szükségleteiket kell figyelembe venni. Az épület kialakításánál a mini bölcsődére vonatkozó szakmai szabályokat tartalmazó miniszteri rendeletben meghatározott, kötelezően biztosítandó eszközökre vonatkozó előírásokat minden esetben be kell tartani.

A mini bölcsőde esetében a csoportszoba alapterülete minimum 3m²/fő, de lehetőség szerint érdemes legalább 30 m² alapterületű szobát kialakítani a különböző életkori szükségletek feltételeinek megteremtése érdekében.

Az épület kialakításánál követendő szabály, hogy a csoportszobához és az átadóhoz közvetlenül kapcsolódjon a fürdőszoba.

Babakocsi tároló kialakítása is szükséges, ami az előzőekhez hasonlóan több csoporthoz is kapcsolódhat. A szülők számára *akadálymentes mosdót*, a gyerekfektetők, játékok számára *raktárhelyiséget* kell biztosítani.

Biztonságosan elkerített, *önálló udvarrész* kialakítása kötelező a mini bölcsődében. Ha a többcélú óvoda-bölcsődeként működő mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a három éven aluli gyermekek számára. A játszókertben kötelező mobil vagy beépített formában homokozót és mozgásfejlesztő eszközöket biztosítani. A homokozót a szennyeződéstől védeni kell.
Szükséges ezen kívül felnőtt öltöző, mosdó, WC helyiség a dolgozók részére. Külön mosoda nem szükséges, de a mosás lehetőségét biztosítani kell. Többcélú intézmény esetén az öltöző lehet közös a más területen dolgozókéval.

A mini bölcsődében főzőkonyhát vagy tálalókonyhát kell kialakítani attól függően, hogy helyben vagy kiszállítással biztosítják a gyermekek étkezését. Tálaló-mosogató, ételhulladék tároló kialakítása is szükséges.

A mini bölcsőde helyiségeinek berendezése során a gyermekek életkori sajátosságait, a biztonságot, az egészségügyi és pedagógiai szempontokat kell figyelembe venni.

A *csoportszobák berendezésénél* a gyermekek életkori sajátosságaiból adódó szükségleteket kell figyelembe venni. Egy csoport részére 8 db bölcsődei fektetőt, 2 db gyerekágyat, 1 db hempergőt, 2 db 4 személyes, állítható magasságú bölcsődei gyerek asztalt, 8 db állítható magasságú, támla nélküli bölcsődei gyermek széket, a játékok elhelyezésére 4 db bölcsődében ajánlott nyitott játéktároló polcot ajánlott beszerezni. Nem kötelező, de a csecsemők étkezéséhez ajánlott a kisgyermeknevelői asztal és szék biztosítása. A csoportszobában gyerekheverő, szivacs párnák alkalmasak a puhasarok, elkülönülésre alkalmas kuckók kialakítására.

A *gyermek fürdőszobát* 2 kis vécével, 2 kiscsappal és kisméretű káddal célszerű felszerelni. Szükséges berendezési tárgyak a pakolóasztal (ami lehet mobil is), 8 részes törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák, váltóruhák tárolására alkalmas fiókos szekrény vagy polc. Egy állótükör és a mosdókagylók fölé egy fekvő tükör is szükséges. A fürdőszoba felszereléséhez tartozik a gyógyszer szekrény.

A *gyermeköltöztetőben* a gyermekeknek külön-külön, elkülönített cipőtárolási lehetőséggel, öltözőszekrényt kell biztosítani. Attól függően, hogy hány csoport használja a helyiséget 1 vagy két pelenkázó asztal, gyermeköltöző pad vagy szivacs, fogas és egy hirdetőtábla szükséges.
A *játékok* elhelyezésénél figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A gyermekek önálló választását, a gyermeki kompetenciakésztetés erősítését szolgálja a jól látható, a gyermekek magasságában, nyitott polcokon történő elhelyezés. A játékok tematikus csoportosítása az állandó hely biztosítása, az összetartozó eszközök egy csoportba helyezése segíti az eligazodást, inspirálja a tevékenységet. A játékcsoportokat úgy kell elhelyezni, hogy a gyermekek ne zavarják egymás játékát, elegendő tér legyen számukra. A szoros felügyeletet igénylő játékokat a kisgyermeknevelő által elérhető polcon kell tárolni. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat kell követni.
Egészségügyi szempontok:

- könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen,
- balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira,
- éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz, valamint ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen.

Pedagógiai szempontok:

- minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék stb.)
- a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését,
- több fajta tevékenységre lehessen felhasználni,
- legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok,
- az élet első éveiben a kisfiúk is szívesen babáznak, a kislányok is szívesen szerelnek, autóznak, ezért a játékkészlet összeállításánál érdemes a gyermekek összlétszámával tervezni egy-egy játék mennyiségének a meghatározásánál.

A játékok kivitelezése legyen igényes és a csoportban való fokozott használat támasztotta követelményeknek is feleljen meg.
A mini bölcsőde játékkészletét úgy kell összeállítani, hogy 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységi formáihoz egyaránt biztosítsa a feltételeket, és figyelni kell arra, hogy minden gyermeknek jusson azonos típusú játékeszköz. Alapjáték a baba, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszközök és a labda.

A mini bölcsődében a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítéséhez kapcsolódóan különböző *textíliákat* és az étkezésekhez *edényeket* szükséges biztosítani. Kis és nagyméretű takaróból egyaránt 2-2 db, ágyneműhuzatból mindkét takaró mérethez 3-3 db, gyermektörölközőből 2 db, textilpelenkából 5 db szükséges gyermekenként. A gyermekedények kiválasztásánál a különböző étkezési formákat és gyermekek életkorát kell figyelembe venni. Javasolt a porcelán és üveg edények használata a műanyag helyett.

4. A gyermekek nevelése-gondozása a mini bölcsődében

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja keretet ad a magyarországi bölcsődékben folyó szakmai munkának, az Alapprogramhoz igazodás kötelezőségét jogszabály rögzíti. Az Alapprogram fejezetei a mini bölcsődére is vonatkoznak.

4. 1 A nevelés-gondozás elvi alapjai

Az Alapprogram a bölcsődei nevelés következő alapelveit rögzíti:

1) A család rendszerszemléletű megközelítése.

2) A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása.
3) A családi nevelés elsődleges tisztelete.
4) A kisgyermeki személyiség tisztelete.
5) A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.
6) A biztonság és a stabilitás megteremtése.
7) Fokozatosság megvalósítása.
8) Egyéni bánásmód érvényesítése.
9) Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.
10) A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.

A kisgyermeknevelőnek tisztában kell lennie a családi szocializáció elsődlegességével, a családi kötődések meghatározó szerepével. A családi nevelés értékeit, hagyományait tiszteletben tartva, erősítve kapcsolódik be a gyermek nevelésébe.

A kisgyermeknek egyszeri, megismételhetetlen individuumként kezelése az egyéni bánásmód alapja: az a nevelés lehet eredményes, melynek során a felnőtt tekintettel van a gyermek egyéni sajátosságaira, fejlődésének alakulására, pillanatnyi pszichés és fizikai állapotára, aktuális szükségleteire. A gyermek személyiségének tisztelete megkívánja, hogy mindezeket a kisgyermeknevelő másokkal is (gyermektársak és azok szülei, helyettes) tartassa tiszteletben.

A kisgyermek számára (de a gyermekkor későbbi szakaszaiban, sőt, felnőttkorban is) alapvető a biztonság, a stabilitás megteremtése, amely a személyi és a tárgyi környezet állandóságát, a napirend folyamatosságát és kiszámíthatóságát, valamint a harmonikus légkört, a jó hangulatot jelenti. A környezethez és annak változásaihoz történő fokozatos hozzászoktatás lehetősége növeli a biztonságot, a stabilitást.

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van a gyermek fejlődésének alakulásában, az ellátás hatásrendszerének működtetésében. Fontos az empatikus, hiteles, elfogadó nevelői magatartás és a szakmai tudatosság, végiggondoltság. A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A nevelési módszerek közül előnyben részesítendők a megerősítés, elismerés és a dicséret, a gyermek kompetenciaigényének erősítése. Nagy jelentőségük van a reális követelmények támasztásának, a gyermek biztonságát, fejlődését szolgáló szokás- és szabályrendszernek, a szokások gyermekekhez igazított ütemben történő, de következetes alakításának. Fontos a gyermek viselkedésének, fejlődésének figyelemmel kísérése, szokatlan jelenségek, problémák esetén a beavatkozás lehetőségének, szükségességének mérlegelése.
A gondozási helyzetek és a játék a gyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak alakulása szempontjából egyformán fontos élethelyzetek.

4. 2 A nevelés-gondozás főbb kérdéskörei a mini bölcsődében

4.5.1 A családok támogatása, a szülői kompetencia erősítése

Alapja a szülők elsődleges szerepét elismerő együttműködés. A kisgyermeknevelő és a mini bölcsődébe járó gyermekek szülei között elengedhetetlen a kölcsönös tiszteleten és bizalmon, megbecsülésen alapuló partnerkapcsolat kialakulása a gyermekek jó közérzete és harmonikus fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő a gyermek felügyelete, nevelése-gondozása során figyelembe veszi az otthon kialakult szokásokat, a jellegzetes reakciókat, a gyermek érdeklődését. Elismeri a szülő elsődleges szerepét és befolyását a gyermek fejlődésére. A szülő kívánságainak megfelelően jár el, ha az nem szorítja háttérbe a többi gyermek érdekét és nem ellenkezik az ellátást nyújtó személy szakmai tudásával, meggyőződésével és szakmai módszertani elvekkel. Az ellátást nyújtó személy törekedjen a szülői szerepek, kompetenciák erősítésére. A szülőkkel való kapcsolattartás konkrét formái lehetnek: a

szülővel történő fokozatos beszoktatás, a mindennapi személyes beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések, egyéni beszélgetések aktuális kérdésekről, problémákról. Az ellátást nyújtó személy tegye láthatóvá az ellátást a szülő számára, támogassa a szülő kompetenciahatárokon belüli bevonódását.

4.5.2 A gyermekek beszoktatása, beilleszkedése a mini bölcsődébe

A mini bölcsődébe beíratott kisgyermekek számára biztosítani kell a szülővel együtt történő fokozatos beszoktatás lehetőségét. Sok kisgyermek számára komoly lelki megrázkódtatást jelent, ha édesanyjától hosszabb-rövidebb időre el kell válnia. A szülő legyen ott vele, együtt ismerkedjenek az új hellyel, a gyermekekkel és a kisgyermeknevelővel. Meséljen sokat el a gyermek addigi életéről, szokásairól. Mondja el, hogyan és mit szeret enni, hogyan és mivel szokott elaludni, mivel szeret játszani, mit tud már egyedül elvégezni. Mutassa meg a szülő, hogyan tisztázza gyermekét, hogyan eteti, hogyan altatja.

„Beszokottnak" akkor tekinthető egy gyermek, ha már hevesebb vagy hosszabb ideig tartó sírás nélkül válik el a szüleitől, napközben jókedvűen játszik, jó étvággyal eszik, elfogadja társai és a kisgyermeknevelő közeledését.

4.5.3 A gyermekek napirendje

A kisgyermeknevelő úgy szervezze meg a napi tevékenységét, hogy az igazodjék a gyermekek korához, igényeihez, szükségleteihez, ami megteremti a biztonságot, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállósodást. Ugyanakkor legyen kellően rugalmas, hogy lehetőséget adjon a változó igények, az alkalmi lehetőségek kihasználására. Várakozás, zavar és sürgetés nélkül biztosítson átmenetet az egyes tevékenységek között. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, ezzel növelve a gyermek biztonságérzetét.

A napirend kialakítását többek között befolyásolja még az évszakok változása, az időjárás, valamint a csoportlétszám.

4.5.4 Alvás, pihenés

A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét.

A kicsik rácsos fa gyermekágyban (melynek rácstávolsága 7 cm), a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn aludjanak. Az ágyak egymástól karnyújtásnyira legyenek, hogy a gyermekek ne zavarják egymást a pihenésben. Ezáltal csökken a légzőszervi megbetegedések terjedése is. Ha mód van rá, a gyermekek – 5°C-ig aludjanak kint a szabad levegőn, megfelelő ruházatba felöltöztetve.

A csoportszobán belül kialakított puhasarok (gyermekheverő, szivacs, párnák) szolgálja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

4.5.5 Étkezés

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása kapcsán – többek között – az étkezés általi kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen (erről bővebben ld. a jelen Tájékoztató *„Étkeztetés a mini bölcsődében"* c. fejezetét).

A napirend tegye lehetővé, hogy minden gyermek nyugodt körülmények között étkezhessen. A gyermek korának megfelelően részt vehet az étkezés előkészítésében, a terítésben, a tálalásban, ha ehhez kedvet érez. Ha a csecsemőt ölben eteti a kisgyermeknevelő, a gyermek keze, karja szabadon mozoghasson. Fekve etetni, itatni soha nem szabad a gyermeket. A nagyobb gyermekek már kis csoportokban ülhetnek az asztalhoz, ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét önállóan el tudják fogyasztani. Új ételek, ízek bevezetésénél először mindig csak egy kanálnyi kóstolót kapjon a gyermek, csak akkor adjon a felnőtt többet az ételből, ha a gyermek szívesen fogadja azt. Az ételből minden gyermek egyéni étvágyának megfelelő mennyiséget kapjon.

Soha ne legyen kötelező egyetlen kanállal sem többet fogyasztani a kívántnál. Fokozza a gyermekek étvágyát, ha nem sürgetik őket, és az étkezések jó hangulatban zajlanak.

Az étkezés közben szerzett tapasztalatok a gyermek tudását gyarapítják. Fokozatosan kialakulnak – a felnőtt példa hatására – az egészséges és higiénés táplálkozási szokások. A kisgyermeknevelő mintanyújtással, szoktatással, megerősítéssel, támogatással segíti ezt a folyamatot, melyben lényeges az esztétikus étel, terítés és tálalás is.

Tiszteletben kell tartani a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diéta, egyéni étrend betartása minden esetben kötelező.

4.5.6 Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a felnőtt és a kisgyermek között.

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódhatnak kizárólag a gondozási helyzetekre A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember segíti a tájékozódást, tapasztalatok, élmények feldolgozását, a kisgyermek érdeklődésétől függően ismeretet közvetít.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás, lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az önállósodási törekvések gyakorlására, mivel az egyes mozzanatok megtanulása egyéni fejlődési ütemben valósul meg.

A kisgyermeknevelő törekedjen arra, hogy a gyermek számára a gondozás pillanatai örömteliek legyenek. A gondozási helyzetekben megvalósuló interakció minősége nagymértékben befolyásolja a szokások kialakulását, az önállósodás folyamatát, valamint a gyermek egészséges személyiségének alakulását. Ennek elősegítése érdekében a kisgyermeknevelő részéről fontos a pozitív visszajelzés, biztatás és támogató segítés, a sikeres próbálkozások megerősítése, dicsérettel jutalmazása. A kisgyermeknevelő legyen tekintettel arra, hogy a gyermekek az egyes területeken nagyon különböző ütemben önállósodnak, és a megszerezett önállóságukat nem minden esetben érvényesítik szívesen.

4.5.7 A játék

A gyermek központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben a tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás legfontosabb színtere a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

A kisgyermeknevelő a gyermek játékát elsősorban a megfelelő hely, idő, légkör és eszköz biztosításával tudja segíteni. A kisgyermeknevelő követve a gyermekek kezdeményezéseit, magatartásával, javaslataival, információival támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, ötleteivel színesíti azt. A kisgyermeknevelő a gyermekek érdeklődéséhez, tevékenységéhez igazodva, esetenként kérdéseikre válaszolva ismereteket közvetít, melyek gazdagítják a gyermekek tudását, gondolkodását, figyelmüket környezetük és tevékenységük jellemzőire irányítják.

A kisgyermeknevelő a játékterületek kialakításánál figyel arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, alkotó tevékenységek (festés, vizezés) végzésére és nagymozgásra. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára. A kisgyermeknevelő a gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően világos és egyszerű szabályokat állít fel, problémamegoldási javaslatokat tesz. Mindezzel segíti, hogy a gyermekek jól érezzék magukat egymás társaságában és szociális képességeik fejlődjenek.

A játéktevékenységen belül nagy jelentősége van az adott korosztály érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységeknek (mondóka, ének-zene, mese, vers, báb, rajzolás, festés, stb.). Az alkotó tevékenységek esetében az örömforrás maga a tevékenység, az érzelmek kifejezése, Az ellátást nyújtó személy a tárgyi feltételek biztosításával, az egyes technikák és az eszközhasználat megmutatásával,

a gyermek igényeihez igazodó technikai segítségnyújtással segítheti elő az alkotókedv fennmaradását. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a felnőtt megerősíti a gyermek alkotótevékenységek iránti érdeklődését.

A gyermekek egészséges fejlődéséhez a gyermekkor minden egyes szakaszában nélkülözhetetlen a lehetőség szerinti szabad levegőn történő mozgás is. A mozgás a játék egyik formája, melyhez folyamatosan lehetőséget és változatos eszközöket kell biztosítani.

4.5.8 A tanulás

A szó legtágabb értelmében vett tanulási, tapasztalatszerzési lehetőség minden egyes helyzetben adott, legyen szó játékról vagy gondozásról. Ezekben a helyzetekben a gyermek természetes kíváncsiságát erősítve, a gyermek számára élményt jelentő tevékenységek és tartalmak kínálásával, a tapasztalatok feldolgozásában nyújtott segítséggel, az érdeklődést kielégítő és fenntartó kommunikációval az ellátást nyújtó felnőtt segíti a gyermekek tanulását. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapítás kerülendő.

4. 3 A kisgyermeknevelő feladatai sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén az ellátás kezdetétől számított legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról. Az ún. „próbaidőre” azért van szükség, mert a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek az esetek többségében nehezebben alkalmazkodnak az új személyekhez, körülményekhez, napirendhez. A kisgyermeknevelőnek is hosszabb időre van szüksége, hogy a gyermek szokásait, speciális igényeit megismerje, gondozásának, nevelésének sajátosságait megtanulja a szülőtől, valamint a gyermek fejlesztését végző gyógypedagógustól. A rendelkezésre álló idő alatt a gyermekcsoport és az adott gyermek egymásra való hatása is megfigyelhető, ez az inkluzív nevelés lehetőségének mérlegelése szempontjából fontos. A család- és a gyermekjóléti központ szakemberének véleménye abban az esetben lehet nagy jelentőségű, ha a gyermek családi körülményeit is szükséges vizsgálni a napközbeni ellátás igénybevételének szempontjából.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek számára a mini bölcsődében a megfelelő napközbeni ellátást kell biztosítani. A három év alatti gyermekek esetében a korai fejlesztést és gondozást a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálat végzi.

A gyermek terápiás ellátása, valamint a szülők és a kisgyermeknevelők tanácsadásban való részesítése a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó pedagógiai szakszolgálatban történik, azonban megvalósulhat az adott mini bölcsődén belül abban az esetben, amennyiben ott a megfelelő feltételek rendelkezésre állnak.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek feladata, hogy a sajátos nevelés igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását a gyermek speciális igényeinek figyelembevételével végezze. Ebben segítségére vannak a speciális felkészültségű szakember útmutatásai.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek terápiás ellátását csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember végezheti. Az ő feladata, hogy azokat az elemeket, amelyek a gondozási, nevelési folyamatba beágyazhatók, megtanítsa a kisgyermeknevelőnek és a szülőknek is. Látássérült gyermek esetén pl. a gondozást végző személynek meg kell tanulnia, hogy a gyermek milyen felületeket lát jobban (sötétebbeket vagy világosabbakat), és a gondozási területet ehhez igazodva kell kialakítani (szükség lehet speciális megvilágításra, valamint a gyermek látásélességének megfelelő tárgyakra). A mozgásterapeuta olyan eljárásokra tanítja meg a gondozást végző személyt, amellyel az elősegítheti a gyermek mozgásállapotának javulását, stb.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a fogyatékosság típusától és mértékétől függetlenül elősegítse a minél sokrétűbb mozgásos tapasztalatszerzés lehetőségét az önkiszolgálás, az önállóság mértékének növekedését, a megfelelő motiváció fenntartását. Ennek érdekében ki kell használni a természetes élethelyzetek adta lehetőségeket (játék, étkezés, tisztálkodás, stb.).

A speciális eljárások, gondozási, nevelési feladatok megoldása jórészt a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek szüleitől tanulható meg. Fontos megjegyzendő, hogy az egyik gyermek esetében sikeresen alkalmazott eljárás más, hasonló problémával küzdő gyermek esetén sem okvetlenül alkalmazható sikerrel, így kipróbálása nem javasolt (hatása még akár a kívánttal ellentétes is lehet). A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek esetében még nagyobb hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, a differenciálás, az adott gyermek sajátosságaihoz és igényeihez leginkább illeszkedő saját út megtalálása.

Az intézmények, szolgáltatók együttműködése jogszabályban rögzített feladat. Mulasztást követ el az az intézmény, aki nem jelzi, ha a gyermek fejlődését nem megfelelőnek ítéli meg. A gyermek szakértői bizottsági vizsgálatára a gondviselők beleegyezésével kerül sor. Amennyiben a gondviselő nem egyezik bele a gyermek vizsgálatába, azzal akadályozza gyermeke fejlődését, tehát veszélyezteti gyermekét. Ebben az esetben az intézménynek jeleznie kell a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ felé.

5. Étkeztetés a mini bölcsődében

A mini bölcsődében természetbeni ellátásként a gyermekek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani, az intézmény zárva tartásának ideje alatt (őszi, téli, tavaszi, nyári szünetek) alatt pedig szünidei gyermekétkeztetést. A mini bölcsődében a gyermekek az ellátási napokon reggeli főétkezést, délben meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést kapnak.

A mini bölcsődében nyújtott étkeztetés a közétkeztetés hatálya alá tartozik. Az élelmezés megoldható saját főzőkonyha kialakításával, többcélú intézmény intézményegységeként működő mini bölcsőde esetében a már működő főzőkonyhán belül elkülönített egységben, vagy kiszállítással. Amennyiben a mini bölcsőde nem működtet saját konyhát, melegítő konyhát kell kialakítani. Saját konyha működtetése esetén az étrendet élelmezésvezető állítja össze és ellenőrzi az ételek elkészítését, továbbá az étlapkészítést és a nyersanyag-kiszabati ív folyamatos vezetését. Diétás étrendet kizárólag dietetikus szakképesítéssel rendelkező szakember tervezhet, diétás étlap pedig csak dietetikus felügyeletével tervezhető.

A bölcsődés gyermekek étkeztetésében makrobiotikus, tisztán vegán étrendek nem szerepelhetnek. Speciális étend (pl. szemi-vegetáriánus, lakto-ovo vegetáriánus) szigorú szakmai feltételek teljesülése mellett vezethető be.

5. 1 Étrendtervezés, ajánlott élelmiszerek

Az étrend tervezésének fontosabb szempontjai:

- a korosztályos élelmezés általános elveihez igazodás, ezen belül figyelembe vehető a gyermekek ízlése;
- csípős, erősen fűszeres, vagy a nyálkahártyát irritáló étel nem adható;
- a változatosság érdekében az egymást követő kétszer 10 élelmezési nap vonatkozásában egy ételsor lehetőleg csak egyszer forduljon elő;
- állati eredetű fehérjét minden főétkezésnek és az egyik kisétkezésnek is tartalmaznia kell;
- a receptúrák kidolgozásában, az étrend összeállításában, az ételek elkészítésében a mindenkor hatályos nyersanyag-kiszabati útmutatóban leírtak az irányadók.

A tejtermékekre vonatkozó ajánlás szerint az 1-3 éves korosztály számára 2,8 %-os vagy 3,6 %-os zsírtartalmú tejet kell biztosítani. Az italként kínált tej cukrozása nem megengedett. Tejföl és tejszín

kizárólag ételkészítéshez használható fel. Az ízesített tejkészítmények további cukrozása nem megengedett.

Édesség – a legalább 1/3 rész gyümölcsöt vagy 1/3 rész tejet vagy tejterméket tartalmazóakat kivéve – önálló fő- vagy kisétkezésként nem adható.

Folyadékpótlásra az ivóvízen kívül ásványvíz, világosan főzött (1,5 l vízhez 1 tea filter vagy 2 gramm teafű) és az előírásoknak megfelelően ízesített tea adható.

A gyermekétkeztetésben kerülendő élelmiszerek, élelmiszercsoportok:

- ételpor, leveskocka, sót tartalmazó ételízesítő;
- 30 %-nál magasabb zsírtartalmú hús;
- 23 % feletti zsírtartalmú húskészítmény;
- szénsavas vagy cukrozott üdítő, szörp;
- hozzáadott cukrot tartalmazó vagy 50 % alatti gyümölcstartalmú gyümölcslevek;
- sertés, baromfi zsír; valamint kókusz és pálmazsír sütéshez, főzéshez
- 12 %-nál magasabb zsírtartalmú tejföl.

5.5.1 A korosztályos élelmezés általános elvei

Csecsemők élelmezése

A csecsemők élelmezésénél alapvető követelmény a szülő és a gyermekorvos egyeztetése. Az élet első hat hónapjában a gyermek igényeit csak az anyatej elégíti ki optimálisan. Az anyatej nemcsak összetételében, hanem kalóriatartalmában is biztosítja a fejlődés táplálék-élettani feltételeit. Az anyatejes táplálásnak köszönhetően bizonyos betegségek ritkábban alakulnak ki az élet későbbi szakaszaiban (cukorbetegség, bizonyos allergiás megbetegedések), és az is kimutatható, hogy a szoptatott csecsemők fejlődése is optimálisabb.

Egy éven aluli gyermekek ellátása esetén a csecsemőételek, tápszerek elkészítéséhez a konyhán belül elkülönített részt kell biztosítani.

A csecsemőételek készítésére és a csecsemők táplálására szolgáló edényzetet más ételek főzésére és tárolására használni nem szabad, ezeket egymástól és a többi eszköztől elkülönítetten kell mosogatni és tárolni. Minden csecsemőnek külön étkészletet, kanalat és cumisüveget kell biztosítani. A cumisüveget és a cumit naponta ki kell főzni 10 percen át forrásban lévő vízben.

Csecsemőnek csak frissen készített étel, tápszer, ill. felbontás után azonnal felhasználásra kerülő bébiétel adható. A tápszert száraz, szellős helyen kell tárolni. Nyers tojást, nyers májat tartalmazó étel csecsemőnek, kisgyermeknek nem adható.

Kisgyermekek élelmezése

Az 1-3 éves gyermekek táplálásánál törekedni kell a változatosságra, arra, hogy a gyermek az ételek széles skáláját megismerje.

A fogzás megindulása után már a csecsemőt is rágásra kell késztetni. Darabos ételt a rágófogak kibújása után kezdjünk adagolni, − eleinte egy-egy falatot az étkezés elején a főzelékben. Ha már zárt fogsora van a gyermeknek (16 foga van), akkor ugyanígy cseréljük fel a darált húst apró kockára vágottra, ám a darabos gyümölcsöt csak akkor adjuk, ha a gyermek biztosan meg tudja rágni és a félrenyelés veszélye nélkül le tudja nyelni.

Az étkezés befejezéséig üljön az asztalnál a kisgyermek, ne engedjük, hogy szaladgáljon étkezés közben, mert félrenyelhet. Ne hagyjuk az étkező gyermeket magára. Az étkezés biztonságához hozzátartozik az is, hogy a kisgyermek számára ne legyenek elérhetőek a veszélyes ételek (dió, mogyoró, kukorica, szőlő, szeder, cseresznye, cukorka, nyers és kemény gyümölcs vagy zöldségdarab).

5.5.2 Élelmezéshigiéniai előírások

Általános szabályok

A konyha padozata hézagmentes, mosható és fertőtleníthető legyen. A mosogató és a munkaasztal melletti falat a szennyeződésnek kitett felületen mosható, fertőtleníthető burkolattal kell kiképezni. A konyha mérete, kialakítása olyan legyen, hogy az egyes nyersanyagok előkészítése térben vagy időben elkülöníthető legyen.

A természetes megvilágítás mellett gondoskodni kell kielégítő mesterséges megvilágításról. A természetes szellőzést biztosító ablaknak a padlószintről nyithatónak kell lennie, a nyitható ablakot rovarhálóval és szükség esetén kiesés gátlóval kell ellátni.

Az élelmiszerek előkészítéséhez és feldolgozásához, az ételkészítéshez és a mosogatáshoz, valamint az élelmezéssel foglalkozó dolgozó tisztálkodásához és a konyhai takarításhoz kizárólag ivóvíz minőségű vizet szabad használni. A hulladék részére jól zárható, fertőtleníthető és megfelelő méretű tároló edényt kell biztosítani.

Az étkeztetésnél figyelembe kell venni a gyermekek életkori sajátosságait. Az ételkészítés és étkeztetés egész ideje alatt olyan feltételeket kell teremteni, melyek megvédik az élelmiszerek és a készételek tisztaságát, minőségét, táp- és élvezeti értékét.

Raktározás

A tárolás során a nyersanyagokat, a félkész és a késztermékeket rendszeresen felül kell vizsgálni romlás és lejárati idő (fogyaszthatósági, minőség megőrzési idő) vonatkozásában.

A tárolandó anyagok részére olyan tároló hellyel és hűtőkapacitással kell rendelkezni, hogy a nyersanyagok, a félkész termékek és a fogyasztásra kész ételek, élelmiszerek egymástól elkülönített tárolása biztosítható legyen. Egy hűtőszekrény esetén a termékeket a keresztszennyeződést kizáró csoportosításban kell elhelyezni, jól zárható, fedett edényben. A fogyasztásra kész ételeket, élelmiszereket felül, a nyersanyagokat alul kell tárolni. A gyorsan romló élelmiszereket és ételeket 0 °C és +5 °C között, a mélyhűtött termékeket min. – 18 °C-on kell tárolni, felengedésük utáni visszafagyasztásuk tilos. Az előírt hőfok ellenőrzésére a hűtőszekrényben hőmérőt kell elhelyezni. A hűtők tisztántartásáról és folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell.

A tiszta edényeket szennyeződéstől védve kell tárolni. Az étkeztetés minden fázisában kizárólag erre a célra engedélyezett anyagból készült főző-, tálaló- és étkeztető edény, eszköz használható. Sérült, csorba, hibás, lepattogzott zománcú, vagy repedezett, elöregedett műanyag edény nem használható.

Előkészítés

Az előkészítéshez használt munkaasztal lehetőleg a mosogató közelében, a főző-tálaló helytől távol legyen. A földes áru tisztítását a többi művelettől időben elkülönítetten kell végezni, utána a felületeket alaposan le kell tisztítani, fertőtleníteni.

Ételt készíteni kizárólag emberi táplálkozásra alkalmas nyersanyagokból, félkész és késztermékekből szabad. A saját termesztésű, növényvédő szerrel kezelt zöldséget, gyümölcsöt csak a szerre előírt élelmezés egészségügyi várakozási idő letelte után szabad felhasználni. saját készítésű, étkeztetési célra eltett savanyúságot, befőttet csak akkor szabad felhasználni, ha engedélyezett tartósítószerrel készítették. Csak üzletben vásárolt termesztett gombát vagy gombavizsgáló szakellenőr által megvizsgált és emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített szabadon termő gombát szabad étel készítéséhez felhasználni. A fagyasztott nyersanyag, félkész- és késztermék kiolvasztását hűtőszekrényben vagy kis mennyiség esetén erre a célra alkalmas mikrohullámú sütőben kell végezni. A nyers hús felengedése nem történhet szobahőmérsékleten vagy meleg vízben. A műveletet úgy kell végezni, hogy annak során egyéb élelmiszerek ne szennyeződhessenek.

A hús mosását, szeletelését, darabolását a baromfihústól és a többi nyersanyagtól térben vagy időben elkülönítetten kell végezni. A nyershús előkészítésének befejezése után alaposan kezet kell mosni, fertőtleníteni. Csak friss, tiszta, ép héjú tyúktojás használható fel.

Főzés, tálalás

A tűzhely főző-sütő kapacitása olyan legyen, hogy az ételek azonos időben készüljenek el. Minden étkezéskor csak frissen készített ételeket szabad adni a gyerekeknek, maradék ételt újból kínálni vagy felhasználni nem szabad.

Az elkészült ételt 2 órán belül el kell fogyasztani, a meleg ételt tálalásig legalább 63 °C hőmérsékleten kell tárolni. A hőmérséklet ellenőrzésére maghőmérő használata ajánlott.

Közétkeztetést végző konyháról történő ételszállítás vagy egyadagos kiszerelésben történő ételszállítás esetén a tálalás előtti hőkezelést nem szabad a szállító edényben végezni, az ételt az átvétel után a szállítóedényből azonnal saját edénybe kell átönteni, tálalás előtt a forralásnak megfelelő hőmérsékletűre átforrósítani. A szállításnál be kell tartani a vonatkozó jogszabályi előírásokat.

A mosogatás szabályai

A mosogatáshoz legalább kétmedencés, hideg-melegvizes mosogató szükséges. A medencéket minden használat után fertőtleníteni kell.

A főző- és a tálalóedények mosogatását két fázisban, az alábbiak szerint kell végezni:

I. fázis: zsíroldás és fertőtlenítés kombinált hatású szerrel,

II. fázis: öblítés, folyó vízzel.

Az edényeket csepegtetőtálcán kell elszárítani, törölgetni tilos.

Gépi mosogatás esetén 60 °C-on kell a mosogatást végezni az erre a célra engedélyezett szerekkel. Mosogatógép alkalmazása esetén is szükséges a kétmedencés mosogató biztosítása.

Az ételmaradékok részére a konyhán belül zárt, fedővel ellátott gyűjtőedényt kell biztosítani. Ennek folyamatos ürítéséről, rendszeres tisztításáról és fertőtlenítéséről gondoskodni kell.

Személyzetre vonatkozó előírások

Az ételkészítéssel foglalkozó személynek a főzés megkezdésétől a tálalás befejezéséig külön tiszta hajvédőt javasolt viselnie.

A munka kezdetekor és közben is minden olyan esetben, amikor a kéz szennyeződhetett, kezet kell mosnia / fertőtlenítenie. A mosdóhoz szappant (folyékony is lehet), körömkefét és tiszta törülközőt, valamit a gyermekek által el nem érhető helyen kézfertőtlenítőt kell kihelyezni.

6. A dolgozók nyilvántartása, továbbképzése

A mini bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni. A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama hat év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

7. Dokumentáció a mini bölcsődében

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről egyéni dokumentációt, gyermek-egészségügyi törzslapot, üzenőfüzetet és fejlődési naplót vezet. A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség és a folyamatosság.
A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

A gyermek-*egészségügyi törzslap* a gyermek egészségi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Három fő részből áll, melyek az anamnézis, a felvételi státusz és a bölcsődei fejlődés dokumentálása. A törzslapot fejlődési lap egészíti ki.

Az üzenőfüzet feladata a szülők illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása.
Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenőfüzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szüleivel az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenőfüzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

A *fejlődési napló* a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széleskörű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

A bölcsődei *csoportnapló* vezetése kötelező, a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka is részt vesz a vezetésében. A csoportnapló tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban és

minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A napi történések naplóba történő leírása a bölcsődei dajkának is feladata, abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő már nincs jelen a mini bölcsődében.

8. A mini bölcsőde kapcsolatai és ezekből adódó feladatai

Kapcsolat a családokkal

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A kisgyermekek optimális fejlődését segíti, ha a családi nevelés és az intézményi nevelés közelít egymáshoz.

A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos megfigyelések és beszélgetések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában a kisgyermeknevelő tudatosan választhatja meg azokat a lehetőségeket, módszereket, melyekkel erősítheti a családok működését.

A kapcsolatépítés, a bizalom megalapozása szempontjából fontos lépése, az első találkozás alkalma, a családlátogatás és a beszoktatás folyamata. A napi találkozások, egyéni beszélgetések, közös ünnepek, nyílt napok, a kapcsolat elmélyítését biztosítják. A mini bölcsődében a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések levezetése a kisgyermeknevelő feladata. A napi találkozásokhoz kapcsolódó információ adása a bölcsődei dajka feladata abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő nincs jelen. A dajka a családoknak szervezett közös programokban is aktívan részt vesz.

Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő segítségével állítható össze a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni. Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek mini bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézmény orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

9. A mini bölcsőde gyermekvédelmi jelzőrendszeri feladatai

A törvényi előírások értelmében a gyermeki jogok védelme a gyermekek ellátását biztosító minden személyre kötelezettséget ró. Ennek értelmében a mini bölcsőde minden dolgozójának feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás. Amennyiben a saját hatáskörükben nyújtott segítő beavatkozás nem elégséges, nem idéz elő pozitív változást a gyermek helyzetében, kötelesek jelzéssel élni a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatnál/központnál.

Kapcsolat a család –és gyermekjóléti szolgálattal

A gyermekek védelme minden gyermekekkel hivatásszerűen foglalkozó szakembernek, így a mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek is feladata és felelőssége. Amennyiben valamely területen veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében szükséges beavatkozniuk. Előfordulhat, hogy a kisgyermeknevelő által nyújtható segítség nem elegendő, az észlelt probléma az intézményen belül nem kezelhető, akkor a településen működő család és gyermekjóléti

szolgálat/központ segítségét szükséges kérni, jelezni kell az észlelt tüneteket, problémákat. A mini bölcsőde vezetőjének a gyermek veszélyeztetettsége esetén jelzést kell tenni a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó felé, vagy hatósági eljárást kell kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása esetén.

Annak érdekében, hogy a segítségre szoruló gyermekek és családjaik megkapják a megfelelő mértékű, szintű és színvonalú segítséget, adott helyen minden érintett, a gyermekkel és családjával kapcsolatban lévő személy, intézmény aktív közreműködése elengedhetetlen. Ennek a gyakran sokszereplős segítő csoportnak, a jelzőrendszernek a szervezése, működtetése és koordinálása a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata. Ennek értelmében a hatékony együttműködés kialakulását biztosítja a kisgyermeknevelő részvétele a jelzőrendszeri tagok képviselői közötti rendszeres szakmaközi megbeszéléseken és éves szakmai tanácskozáson.

10. Szolgáltatások a mini bölcsődében

A mini bölcsőde az alapellátáson túl, annak zavartalanságát nem veszélyeztetve, a családi nevelést támogató szolgáltatásokat is szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, az eszköz- és játékkölcsönzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.
A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell. A szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető. A mini bölcsőde által nyújtott szolgáltatások a gyermekek 6 éves koráig vehetők igénybe. Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

<u>Az időszakos gyermekfelügyelet</u>
A gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. A bölcsődei csoport üres férőhelyein biztosított időszakos gyermekfelügyelet esetén a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az egy csoportban ellátható gyermekek maximális számát. A külön szobában biztosított gyermekfelügyelet esetén a gyermeklétszám nem haladhatja meg a 7 főt és a szoba alapterületének minimum 21 m^2-nek kell lennie.

<u>Gyermekhotel</u>
A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

<u>Játszócsoport</u>
A játszócsoport a gyermek és a szülő együttes játéklehetőségét biztosítja a kisgyermeknevelő. . Megszervezhető a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

<u>Nevelési tanácsadás</u>
A nevelési tanácsadás célja a kisgyermeket nevelő családok támogatása a mindennapokban felmerülő nevelési kérdésekben, a szülői kompetencia erősítése. A nevelési tanácsadást végezheti a kisgyermeknevelő és az erre felkészített szakember (pedagógus, pszichológus, gyógypedagógus,

védőnő). A nevelési tanácsadásnak (akkor is, ha nem a kisgyermeknevelő végzi) szellemiségében illeszkednie kell a bölcsődei nevelési, gondozási elvekhez.

Eszköz- és játékkölcsönzés

A mini bölcsőde a szülők számára kölcsönöz játékot, gyermekbútort, gyermekkocsit a megállapított térítés ellenében. Csecsemők és kistipegők részére kizárólag mosható, fertőtleníthető játékot, bútort lehet kölcsönözni, melyet a visszavételkor a kölcsönadó köteles fertőtleníteni.

A játékkölcsönzés lehetővé teszi a szülők számára gyermekük érdeklődésének mélyebb megismerését, elősegítheti az egyes (főleg a drágább) játékok megvásárlásáról való döntést. Az eszközkölcsönzés lehetősége a drágább és / vagy a rövid ideig használandó eszközök megvásárlása esetén jelentős anyagi segítséget jelenthet a kisgyermekes családoknak.

11. A mini bölcsőde létesítését és működését szabályozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke

- *1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról*
- *1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*
- *257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról*
- *369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről*
- *15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről*
- *37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról*

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

2011. április

MAGYAR SZABVÁNY MSZ 24210-1

Nevelési intézmények tervezési előírásai

1. rész: Bölcsődék

Az MSZ-04-205-2:1987 helyett.

Design requirements of educational institutions.
Part 1: Crèches

E nemzeti szabványt a Magyar Szabványügyi Testület a nemzeti szabványosításról szóló 1995. évi XXVIII. törvény alapján teszi közzé. A szabvány alkalmazása e törvény 6. §-ának (1) bekezdése alapján önkéntes. A törvény 6. §-ának (2) bekezdése értelmében műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy azzal az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek. A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy jelent-e meg módosítása, helyesbítése, nincs-e visszavonva, vagy műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik-e rá.

Tartalomjegyzék

1. Cél és alkalmazási terület ... 2
2. Általános előírások ... 2
3. Rendeltetés ... 2
4. Telepítés ... 3
5. Helyiségek ... 4
6. Funkcionális egységek ... 5
7. Szerkezetek ... 11
8. Berendezés ... 13
9. Környezetkultúra ... 13
10. Biztonság ... 14

ICS 91.040.10

Hivatkozási szám: MSZ 24210-1:2011

© MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET

(14 oldal)

Árkategória: G

Minden jog fenntartva, ideértve a címjogot, a sokszorosítás (nyomtatás, fénymásolás, elektronikai vagy más eljárás), a terjesztés, valamint a fordítás jogát is.
A szabvány szerzői jogi védelem alatt áll, részeiben vagy egészében felhatalmazás nélkül másolni, sokszorosítani, forgalmazni, árusítani vagy bármilyen egyéb módon terjeszteni, közreadni tilos; ezek végzése jogszabálysértő magatartás, amelynek összes következményét a jogsértésért felelősnek kell viselnie.

1. Cél és alkalmazási terület

E szabvány célja a bölcsődékre vonatkozó tervezési előírások meghatározása. Tartalmazza azokat a követelményeket, amelyek új bölcsődék tervezése, valamint meglévő bölcsődék átalakításának, korszerűsítésének, bővítésének, illetve más rendeltetésű létesítmény bölcsődévé való átalakításának tervezése esetén érvényesek.

E szabványt alkalmazni kell felújítás, helyreállítás (újjáépítés) esetén is a tervezési program alapján.

A megvalósításhoz legalább építész, belsőépítész, tartószerkezeti, épületgépész, épületvillamos, kertépítészeti, konyhatechnológiai kiviteli terveket kell készíteni.

A szabvány előírásait a más főrendeltetésű épületben létesítendő, két csoportszobás bölcsőde esetén is alkalmazni kell. E szabvány tartalmazza a bölcsődék és óvodák közös épületben való létesítésének a bölcsődékre vonatkozó tervezési előírásait is.

A hetes bölcsőde nem tárgya e szabványnak, azt a gyermekotthon programja szerint kell kialakítani.

2. Általános előírások

A bölcsődék tervezésének alapja a jóváhagyott tervezési program.

A bölcsőde nevelési-gondozási egységeit a földszinten kell kialakítani, egyéb helyiségei – közvetlen belső kapcsolattal – másik szinten is kialakíthatók.

A gyermekszobára vonatkozó előírásokat akkor is be kell tartani, ha a bölcsődei gyermeklétszám nem éri el a vonatkozó jogszabályban[1] meghatározott létszámot.

Bölcsőde és óvoda közös épületben vagy zárt folyosós összekapcsolással is létesíthető, ebben az esetben egymástól elválasztva kell kialakítani:

- a bölcsőde nevelési-gondozási egységeit,
- az óvoda nevelési egységeit és
- a közös gazdasági és üzemeltetési egységeket.

A bölcsőde nevelési-gondozási egységei és az óvoda nevelési egységei közvetlenül nem kapcsolódhatnak egymáshoz, telekrészeiket kerítéssel kell elválasztani. Az előírt számú bejáratokat, a gazdasági bejáratot egymástól elkülönítve kell létesíteni.

3. Rendeltetés

A bölcsőde a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Az előző bekezdésben foglaltakon túl a bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is, legfeljebb a gyermek hatéves koráig. A sajátos nevelési igényű gyermekeket befogadó intézményeket az MSZ 24203-5 előírásait figyelembe véve kell kialakítani a tervezési program szerint.

3.1. Nagyságrend szerinti fokozatok

A fokozatok nagyságát a nevelési-gondozási egységek száma határozza meg.

[1] Jelenleg a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

1. táblázat: Nagyságrend szerinti fokozatok

A fokozat jele	Nevelési-gondozási egységek	Csoportszobák
	száma	
A	1	1 – 2
B	2	3 – 4
C	3	5 – 6
MEGJEGYZÉS: Egy központi közös gazdasági kiszolgálóegységre legfeljebb öt nevelési-gondozási egység kapcsolható.		

4. Telepítés

4.1. Az intézményt a helyi településrendezési tervek és a helyi építési szabályzat alapján kell telepíteni, továbbá figyelembe kell venni, hogy ártérbe, belvizes, egészségre ártalmas, szennyezett területre bölcsődét építeni nem szabad.

4.2. A bölcsőde telepíthető önállóan vagy óvodával, általános iskolával, középiskolával, szakiskolával, könyvtárral, uszodával, gyermekrendelővel, konyha-étteremmel és a település szabályozási tervében meghatározott más hasonló rendeltetésű – nevelést nem zavaró – intézménnyel közösen, de a bölcsőde közterület felöli megközelítését és bejáratait el kell különíteni, továbbá nem szabad a bölcsőde és a más rendeltetésű épületrész között közvetlen kapcsolatot létesíteni.

4.3. A bölcsőde két csoportszoba befogadóképességig létesíthető más főrendeltetésű épület földszintjén is (pl. lakó- vagy irodaépületben), ha a személyi és gazdasági bejárata független, megfelel a fokozott balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásoknak, továbbá a megfelelő méretű udvarterület (kert, játszóudvar) biztosítva van.

4.4. Városokban a telepítés legyen tömegközlekedéssel jól megközelíthető. Magas zajterhelésű és forgalmas útvonalhoz vagy egészségre ártalmas anyagot kibocsátó üzemhez közeli területen – ha más helyszín nem lehetséges – csak a megfelelő kültéri (növénysáv, zajvédő fal) és belső téri (ablakszigetelés) zajvédelmi megoldások tervezése és megvalósítása esetén építhető bölcsőde.

4.5. A telek

- nagysága: 36,0 m^2/fő, a megengedhető eltérés legfeljebb 10%, de a legfeljebb „B" fokozatú bölcsőde esetén 46,0 m^2/fő; elkülönített gazdasági udvar (teherszállítás céljára) és a külön jogszabályban előírt gépjármű-várakozóhelyek (parkoló) céljára többletterületet kell biztosítani.
- tagolása: játszó-, pihenőterületet kell létesíteni a szükséges közlekedő- és zöldfelületekkel. A játszó-, pihenőterület nagysága legalább 10,0 m^2/fő legyen. A nevelési-gondozási egységek előtt legalább 5,0 m^2/fő területű teraszt kell létesíteni. A teraszt részben fix tetővel, részben mozgatható árnyékolóval teljes mértékben fedni kell. A játszóudvarról nyíljanak a nevelési-gondozási egységek. A játszóudvaron szállítási útvonalak nem vezethetők át.
- beépítésének mértéke: legfeljebb 30% legyen, és tegye lehetővé, hogy a gyermekszoba természetes megvilágítását biztosító homlokzatfelülete a szomszédos telekhatártól legalább 10,0 m távolságra legyen, a vele szemközti épülettömeggel alkotott légtérarány legalább 1:2 legyen. Pavilon rendszerű bölcsődék esetén a pavilonok között játszóudvar céljára legalább 10,0 m széles teleksávot kell biztosítani.
- a bölcsőde létesítését történelmi városközpontokban – a szabvány helyiségekre vonatkozó előírásainak betartásával – tervezési programban kell meghatározni.

5. Helyiségek

5.1. Bölcsődének és óvodának közös épületben vagy zárt folyosós kapcsolattal való létesítése esetén a gazdasági és üzemeltetési helyiségeket egyesítve, a bölcsőde és az óvoda együttes létszámára méretezve, önálló bejárattal kell tervezni.

5.2. A gyermekcsoportok számától függően legalább a 2. táblázatban kötelezően előírt helyiségeket biztosítani kell az intézményben.

2. táblázat: Bölcsődék helyiségei

Helyiségek	A	B	C
	fokozat		
	1 – 2 csoport	3 – 4 csoport	5 – 6 csoport
Nevelési-gondozási egység	**1**	**2**	**3**
Bejárati előtér és gyermekkocsi-tároló	1	1 – 2	2 – 3
Akadálymentes mosdó-WC (szülők részére)	1	1 – 2	2 – 3
Gyermeköltöző, átadó	1 – 2	2 – 4	3 – 6
Fürösztő-biliző	1	2 – 4	3 – 6
Gyermekszoba	1 – 2	3 – 4	5 – 6
Gyermekszobai játék-, heverő-, ágynemű- és textilraktár	1	2	3
Terasz	1	2	3
Játszókert	1	2	3
Kerti játék- és matractároló	1	2	3
Takarítószer-raktár vagy -szekrény	1	2	3
Játszókerthez csatlakozó gyermek-WC és kézmosó	1	2	3
Igazgatási helyiségek			
Vezetői iroda	1	1	1
Gazdasági iroda	tervezési program szerint		
Élelmezésvezető	tervezési program szerint		
Gondozónői szoba	1	1	1
Irattár	1	1	1
Szociális helyiségek			
Étkező vagy teakonyha	1	1	1
Női öltöző	1	1	1
Női mosdó-zuhanyozó	1	1	1
Női WC előtérrel	1	1	1
Férfi-WC előtérrel	szükség szerint		
Férfiöltöző, -mosdó és -zuhanyozó	szükség szerint		
Konyha			
Főzőkonyha, befejező- vagy tálalókonyha	konyhatechnológiai terv szerint		

(A táblázat folytatódik)

2. táblázat (*folytatása*)

Helyiségek	A	B	C
	fokozat		
	1 – 2 csoport	3 – 4 csoport	5 – 6 csoport
Mosoda	tervezési program szerint		
Központi raktárak			
Takarítószer- és takarítóeszköz-raktár	1	1	1
Játékraktár	1	1	1
Selejtraktár	1	1	1
Szeméttároló	1	1	1
Fogyóeszközraktár	1	1	1
Kerékpárszín	tervezési program szerint		
Üzemeltetési helyiségek			
Karbantartó műhely	tervezési program szerint		
Női és férfiöltözők, vizes helyiségek	tervezési program szerint		
Nem kötelező helyiségek	tervezési program szerint		
Nagymozgást elősegítő vagy mozgásfejlesztő szoba			
Sószoba			
Baba-mama szoba			
Hidroterápiás medence és előtere			
Játszóház			
Időszakos gyermekfelügyeleti szoba			

6. Funkcionális egységek

6.1. Általános előírások

6.1.1. Az azonos vagy hasonló rendeltetésű helyiségekből funkcionális egységeket kell szervezni.

6.1.2. A funkcionális egységek befogadóképességét a tervezési program, a gyermekcsoport létszámát pedig a vonatkozó jogszabály[1)] alapján kell meghatározni.

6.1.3. A különböző funkcionális egységek tájolását a rendeltetésnek megfelelően kell meghatározni, de a látást és a jó közérzetet adó légállapotot zavaró napfénybesugárzástól a helyiségeket védeni kell.

6.1.4. A funkcionális egységeket a hatékonyabb működés érdekében lehetőleg tömör építészeti kialakítású alaprajzi rendszerekbe kell szervezni. Törekedni kell a közlekedőterek többcélú hasznosítására.

1) Jelenleg a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

6.1.5. A funkcionális egységekben:

- a bevilágítófelület és a helyiségterület aránya legalább 1:6; felülvilágítás esetén legalább 1:10 legyen;
- a padlóburkolat könnyen tisztítható meleg- vagy félmeleg padló legyen, kivéve, ahol a funkcionális igény más követelményt határoz meg; a félmeleg padlóburkolathoz felhasznált anyag minősége legalább az MSZ EN 685 szerinti 34 osztályú, közösségi terek és közlekedők esetén pedig nem éghető legyen (lásd még: MSZ EN 649 és MSZ EN 14041);
- a használhatóság figyelembevételével kell a tervezési programban meghatározott eszközöket és felszereléseket elhelyezni, illetve felszerelni.

6.2. Nevelési-gondozási egység

Lehetőleg minden nevelési-gondozási egység elkülönítetten, önálló bejárattal épüljön. Legfeljebb két nevelési-gondozási egység részére szabad közös bejáratot létesíteni. Megközelítését a játszókertből is biztosítani kell.

A nevelési-gondozási egységek bejárati ajtaja előtt a szabadban előtető létesítése szükséges.

6.2.1. Bejárati előtér és gyermekkocsi-tároló

Az előírt alapterület legalább 8,0 m^2. Két nevelési-gondozási egység bejárati előterének összevonása esetén az előírt alapterület kétszeresét kell tervezni.

Az előtérhez kapcsolódjon a szülői mosdó-WC és a gyermekátadó.

Takarítószer-szekrényt kell tervezni, a szellőzésről gondoskodni kell.

A gyermekkocsi-tárolót a közlekedési útvonaltól elkülönítve kell létesíteni.

6.2.2. Akadálymentes mosdó-WC (szülők részére)

A helyiségbe mosdót (hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel) és falikutat kell tervezni (hideg-meleg vízzel, tömlővéges csapokkal).

A helyiség közvetlen szellőzési lehetőségéről gondoskodni kell.

6.2.3. Gyermeköltöző, átadó

Nevelési-gondozási egységenként egyet kell tervezni a tervezett létszám figyelembevételével.

Az előírt alapterület nevelési-gondozási egységenként legalább 16,0 m^2; egy gyermekszobához 12,0 m^2.

A gyermekbejárati előtérből nyíljon, átlátszó mélyen üvegezett ajtóval a fürösztő-biliző helyiséghez és a gyermekszobákhoz kapcsolódjék.

Felnőttmosdó (hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel) elhelyezését biztosítani kell.

Ruhatárolók, cipőtárolók és ülőlapok elhelyezéséről gondoskodni kell.

Gyermekenként 40 cm széles, 25 cm mély és 20 cm magas az ülőpad mérete. Alatta cipőtartó, felette fogas vagy polcos, mosható felületű (60 × 60 × 240 cm méretű) zárható szekrény legyen.

6.2.4. Fürösztő-biliző, gyermekmosdó, WC

Nevelési-gondozási egységenként egyet vagy kettőt kell tervezni. Az előírt alapterület nevelési-gondozási egységenként legalább 24,0 m^2 (mindkét gyermekszobához kapcsolódjék).

Alapterülete gyermekszobánként legalább 14,0 m^2 legyen, ha az egységben két fürdőszoba van.

Közvetlenül, üvegezett ajtóval kapcsolódjon az átadóhelyiséghez, valamint a nevelési-gondozási egység egy vagy két gyermekszobájához. Átlátszó üvegezése a padlószinttől számított legalább 0,6 m-es magasságban kezdődjön. A mélyen üvegezett ajtókra 1,0 m magasságig függőleges osztású üvegvédő rácsot kell tervezni, a pálcák közötti távolság 8 cm legyen. A rács pótolható üvegvédő fóliával vagy biztonsági üveggel.

A 24,0 m^2-es helyiségben 2–4 db gyermek WC-csészét és 2–4 db gyermekmosdót (kevert vízzel) kell felszerelni. A mosdó peremmagassága 40–45 cm, felette fektetve egybefüggő tükör.

Szükséges továbbá:

- 1 db bilimosó, vattakiöntő hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel, WC-öblítőtartállyal,
- 1 db felnőtt kézmosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel,
- 1 db beépített gyermekfürdőkád (120 × 70 cm, peremmagassága 80 cm) vagy zuhanytálca kevert vízzel, flexibilis zuhanyozóval, beépített szappantartókkal, kapaszkodóval,
- 2 db mosható, fertőtleníthető pólyázóasztal, melyeket a kád közvetlen közelébe kell tervezni,
- törölközőtartó legalább 20 db törölköző, 20 db fésű és fogmosó pohár elhelyezésére,
- 1 db álló tükör (0,30 x 1,00 m méretű).

A 14,0 m^2-es, egy gyermekszobát kiszolgáló helyiségekbe szükséges:

- 2 db gyermek WC-csésze,
- 2 db gyermekmosdó kevert vízzel, a mosdó peremmagassága 40–45 cm, felette fektetve egybefüggő tükör,
- 1 db vattakiöntő, bilimosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel, WC-öblítőtartállyal,
- 1 db felnőtt kézmosó hideg-meleg vízzel, egykarú keverő csapteleppel,
- 1 db beépített gyermekfürdőkád (120 × 70 cm, peremmagassága 80 cm) vagy zuhanytálca kevert vízzel, flexibilis zuhanyozóval, beépített szappantartókkal, kapaszkodóval,
- 1 db mosható, fertőtleníthető pólyázóasztal, melyet a kád közvetlen közelébe kell tervezni,
- törölközőtartó legalább 10 db törölköző és legalább 10 db fésű és fogmosó pohár elhelyezésére,
- 1 db tükör, 0,30 × 1,0 m méretű.

A helyiséget hidegburkolattal, padlóösszefolyóval, ajtómagasságig csempézett falfelülettel kell tervezni.

A WC-csészéket fülkésíteni, falakkal elválasztani nem szabad.

A fürösztőkád talpazatánál a személyzetnek a biztonságos állás érdekében a belépést 15 cm-es belépővel biztosítani kell.

6.2.5. Gyermekszoba

Az előírt alapterület legalább 50,0 m^2, legkisebb alaprajzi mérete 6,0 m legyen.

A helyiség teljes alapterülete közvetlen természetes megvilágítású legyen.

A gyermekszobáknak közvetlen kijárata legyen az előttük levő teraszra.

Az erős benapozást mozgatható árnyékolószerkezettel kell meggátolni.

A gyermekszobák külső vagy belső nap elleni védelmét – balesetveszély miatt – lelógó zsinórok nélkül kell tervezni.

A gyermekszobákat úgy kell tervezni, hogy az adott korosztály számára megfelelő legyen. A bútorokat, berendezési tárgyakat, eszközöket balesetmentesen kell kialakítani. Az alvás, az étkezés, a csendes játék és a nagy mozgások területét egy szobán belül, korosztály szerint kell megtervezni.

Az ételszállító kocsi útvonalát küszöbmentesen kell biztosítani. A helyiségbe hézagmentes, mosható, fertőtleníthető és tartós melegpadlót kell tervezni, szőnyegpadló nem alkalmazható.

A gyermekszoba oldalfalát 1,30 m magasságig ütés- és kopásálló, mosható és fertőtleníthető melegburkolattal kell ellátni.

Egy egységen belül a két gyermekszoba elválasztásának legalább 1/3-át úgy kell megoldani, hogy átjárható és átlátható legyen.

6.2.6. Gyermekszobai játék-, heverő-, ágynemű- és textilraktár

Nevelési-gondozási egységenként kell létesíteni legalább 16,0 m^2 alapterülettel.

6.2.7. Terasz

A terasz közvetlenül kapcsolódjék a gyermekszobákhoz és közvetlen kapcsolata legyen a játszókerttel, valamint a kerti játék- és matractárolóval.

Burkolata tisztítható, fertőtleníthető, csúszásmentes és fagyálló legyen.

6.2.8. Játszókert

Az előírt alapterület legalább 200,0 m^2.

Legalább 4,0 m^2 alapterületű, lefedhető, ütéscsillapító anyagú peremmel határolt homokozót és szabályozható kevert vízzel, elfolyórendszerrel kialakított pancsolót, vízpermetezőt kell létesíteni.

A gyermekek által használt egész kertet füvesíteni kell. A füvesített terület lejtése legfeljebb 5% lehet. Fásítással a kertnek legfeljebb 25%-át szabad árnyékolni.

Kerékpározó helyként a bejárat és az épület közötti járda szolgál. A burkolt terület aránya a játszókert összterületéhez viszonyítva 20–25%-nál nagyobb ne legyen.

A kerti locsolócsapokat süllyesztve kell kialakítani.

Játszókertben szennyvízszikkasztó és -derítő nem helyezhető el.

A játszókertet a gazdasági udvartól és az utcától 1,20 m magas, függőleges osztású kerítéssel és élősövénnyel kell elválasztani. A pálcák közötti távolság 8 cm legyen. Az utcai kerítés kialakításához településképi szempontokat is figyelembe kell venni.

6.2.9. Kerti játék- és matractároló

Az előírt alapterület legalább 8,0 m^2.

A helyiség fűtési és szellőzési lehetőségéről gondoskodni kell.

6.2.10. Takarítószer-raktár vagy -szekrény

Az előírt alapterület legalább 3,0 m^2.

6.2.11. Játszókerthez csatlakozó gyermek-WC és kézmosó

Az alapterülete legalább 4,0 m^2 legyen, és egyterűen kell kialakítani.

Felszerelése:

- 1 db gyermek-WC,
- 1 db gyermekkézmosó kevert vízzel,
- 1 db felnőttkézmosó.

6.3. Igazgatási helyiségek

6.3.1. Vezetői iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2. A gyermekcsoportokhoz és a gazdasági egységekhez közel legyen.

6.3.2. Gazdasági iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2.

A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

A vezetői iroda mellett vagy annak közelében kell elhelyezni.

6.3.3. Élelmezésvezetői iroda

Az előírt alapterület legalább 12,0 m^2.

A konyha közelében, a gazdasági részleg folyosójához kapcsolódjon.

6.3.4. Gondozónői szoba

Alapterületét a dolgozói létszámtól függően kell megtervezni, de legalább 12,0 m^2 legyen.

A nevelési-gondozási egység közelében kell elhelyezni.

6.3.5. Irattár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen. A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.4. Szociális helyiségek

6.4.1. Étkező vagy teakonyha

Alapterületét a dolgozók létszámától függően kell megtervezni, de legalább 12,0 m^2 legyen.
A konyha, illetőleg a tálaló közelében kell elhelyezni.

6.4.2. Női öltöző

Alapterülete a dolgozói létszámtól függ, de legalább 10,0 m^2 legyen.
A gazdasági bejárat közelében legyen, és a folyosóról nyíljon.

6.4.3. Női mosdó-zuhanyozó

Légtere nem lehet közös az öltözővel, közvetlen természetes szellőzési és megvilágítási lehetőséggel kell tervezni.
A zuhanytálcák száma legalább 1 db/25 fő.
A személyzeti öltözőhöz kapcsolódjon.

6.4.4. Női WC előtérrel

A WC az öltöző előteréből nyíljon.

6.4.5. Férfi-WC előtérrel

A gazdasági folyosóról nyíljon.

6.4.6. Férfiöltöző, -mosdó és -zuhanyozó

A gazdasági folyosóról nyíljon.
A zuhanytálcák száma legalább 1 db/25 fő.

6.5. Konyha

Főzőkonyha, befejező- vagy melegítőkonyha a tervezési program és konyhatechnológiai terv szerint.

6.6. Mosoda

Mosoda-szárító, vasaló-ruhajavító, tisztaruha-raktár, szennyesruha-raktár tervezési program szerint.

6.7. Központi raktárak

6.7.1. Takarítószer- és takarítóeszköz-raktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.
A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.2. Játékraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.
A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.3. Selejtraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

A gazdasági részleg folyosójáról nyíljon.

6.7.4. Szeméttároló

Alapterülete legalább 4,0 m^2, a helyiség természetes szellőzésű, közvetlen külső megközelítésű legyen. A szelektív hulladékgyűjtés feltételeit biztosítani kell.

6.7.5. Fogyóeszközraktár

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

6.7.6. Kerékpárszín

A tervezési program szerint kell tervezni.

6.8. Üzemeltetési helyiségek

Tervezésük a tervezési program szerint.

6.9. Közlekedési terület

Az OTÉK szerint kell tervezni.

6.10. Nem kötelező helyiségek

6.10.1. Nagymozgást elősegítő vagy mozgásfejlesztő szoba

Alapterülete legalább 40,0 m^2 legyen. A gyermekszobák közelében kell elhelyezni. A mozgásfejlesztő szobába gyermekbordásfalat és 2,0 × 3,0 m méretű tükröt kell tervezni. Burkolata, világítása, szellőzése megegyezik a gyermekszobáéval.

6.10.2. Sószoba

Alapterülete legalább 8,0 m^2 legyen. A gyermekszobák közelében kell elhelyezni. Padlózata félmeleg, fala sima, 1,0 m magasságig mosható felületű legyen.

6.10.3. Baba-mama szoba

A gyermekbejárati előtérből nyíljon.

Alapterülete legalább 6,0 m^2 legyen.

6.10.4. Hidroterápiás medence és előtere

A helyiség alapterülete legalább 9,0 m^2 legyen, melyből a medence alapterülete legalább 2,0 × 3,0 méter.

A medence legalább két oldalról megközelíthető legyen. A medence lehet süllyesztett vagy emelt, és 1,0 méteres vízmélységű. Vízforgató berendezést biztosítani kell. A medencében beépített pad legyen, a padok felett, derékmagasságban befúvók legyenek. A medence belső oldalára kapaszkodó felszerelése szükséges.

A lépcső (fix vagy mobil) korláttal és kapaszkodóval legyen ellátva.

A padló csúszásmentes kialakítású legyen, a helyiség megfelelő szellőzését biztosítani kell.

Az előtérben egy zuhanyzót és WC-t kell kialakítani, valamint egy pólyázó és egy öltözőszekrény biztosítása is szükséges.

6.10.5. Játszóház

A helyiség megegyezik a nevelési-gondozási egységek kialakításával.

6.10.6. Időszakos gyermekfelügyeleti szoba

A helyiség megegyezik a nevelési-gondozási egységek kialakításával.

6.11. Módszertani bölcsőde többlethelyiségei

Továbbképző terem, előtér, ruhatár, iroda, megfigyelő a tervezési program szerint.

7. Szerkezetek

7.1. Épületszerkezet

Az alapozást és talajvíz elleni szigetelést talajmechanikai szakvélemény alapján kell megtervezni.

Az épületszerkezeti kialakítások feleljenek meg a korszerű energiatakarékossági előírásoknak.

A szerkezetekhez lehetőleg természetes anyagokat és bevonatokat kell alkalmazni. Belső térben egészségre ártalmas anyagokat sem az építőanyagok tartósítására, sem állagmegóvására nem szabad használni.

A tartószerkezetet és válaszfalszerkezeteket úgy kell megtervezni, hogy a későbbi átalakítás lehetséges legyen.

A nyílászáró szerkezeteket a fokozott igénybevétel és balesetveszély figyelembevételével kell kialakítani.

Az ablakok biztosítsák a hatékony és balesetmentes szellőzést, megvilágítást, az egyszerű kezelhetőséget.

A mélyen üvegezett szerkezeteket üvegvédő fóliával vagy biztonsági üveggel, illetve a kiesést és az üvegtörést gátló szerkezettel kell kialakítani.

Valamennyi áttört korlátot, rácsot legfeljebb 8,0 cm nyílásszélességgel szabad kialakítani; felmászásra alkalmas, ismétlődő vízszintes elemeket nem szabad tervezni.

A külső falak és tetők nyári hőterhelését mérsékelni kell (pl. növényzet, külső árnyékolók, átszellőztetett tetők, zöldtetők stb.).

A kiálló falsarkokat legalább 1,8 m magasságig lekerített élvédőkkel kell ellátni. A hidegpadlós helyiségeket legalább egy sor lábazatburkolattal kell szegélyezni, a meleg- vagy félmeleg burkolatú helyiségekben a lábazat keményfából készüljön.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2. Épületgépészet

Az intézményeket csak közművesített (szükség esetén helyi szennyvízkezeléssel ellátott) telekre szabad építeni. A részletes épületgépészeti követelmények tekintetében a tervezési program az irányadó (ellátás színvonala, szakaszolás stb.).

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2.1. Vízellátás – csatornázás

Egyéb követelmény hiányában a következő vízfogyasztással kell számolni:

- gyermekenként: 35 liter/nap;
- nevelők és kisegítő személyzet: 50–70 liter/fő/nap;
- főzőkonyha, melegítőkonyha esetén adagonként: 80 liter/nap;
- a zöldterület öntözése: 5 liter/m^2/nap;
- a játszókert öntözése: 2 liter/m^2/nap.

7.2.2. Melegvíz-ellátás

Használati meleg vizet kell biztosítani egyedi igény szerint valamennyi funkcionális egységben, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

A gyermekek által használt vizes berendezések melegvíz-ellátását központilag kevert (35 °C hőmérsékletű) vízzel kell megoldani.

Minden nevelési-gondozási egység udvarában elhelyezett vízpermetezőhöz, pancsolóhoz kevert meleg vizet kell kivezetni.

7.2.3. Gázellátás

Gázellátást kell biztosítani a vonatkozó szabványok és hatósági előírások betartásával valamennyi funkcionális egységhez, ahová ezt a tervezési program megköveteli.

PB-gázellátás kazánházi és konyhai célra használható.

7.2.4. Fűtés

A fűtés szakaszolását az egyidejűség figyelembevételével a tervezési programban kell meghatározni (délelőtt, délután, este működő funkcionális egységek, működési szünet, észak-déli elhelyezkedés stb.).

Egyéb követelmény hiányában a helyiségek tartózkodási zónájára (az ablaktól 1,0 m, a padló felett 50,0 cm távolságra) vonatkoztatott átlagos léghőmérsékletet a következő értékkel kell tervezni:

- mosdó, zuhany, fürösztő-biliző +24 °C;
- gyermekszoba, átadó, öltöző, igazgatási és szociális helyiségek +22 °C;
- nagymozgást biztosító szoba +18 °C;
- műhely, konyha, felnőttillemhelyek, közlekedők +16 °C.

A fűtőberendezések biztosítsák a helyiségek balesetmentes használatát (pl. szivattyús melegvíz-fűtés).

Lehetőséget kell teremteni az egyes rendeltetési egységek egyedi hőmérséklet-szabályozására.

A fűtőtestek felületi hőmérséklete ne haladja meg a 65 °C-ot, ellenkező esetben burkolatról kell gondoskodni. A fűtőtest burkolata megfelelően „szellős" legyen, hogy ne rontsa a hőátadást, és lehetővé tegye a takarítást. Gázkonvektor nem tervezhető.

7.2.5. Szellőzés

A gyermekek által használt helyiségek levegőcseréjét természetes szellőzéssel kell biztosítani. Lehetőség szerint biztosítani kell a folyamatos légcserét.

Azokon a helyeken, ahol a tervezési program, az OTÉK, hatósági előírások vagy az alkalmazott technológia megköveteli, mesterséges szellőzést kell alkalmazni.

A mesterséges szellőzés tervezésekor törekedni kell a légáram szabályozására, a huzatérzés elkerülésére, a zajtalanságra és az egyenletességre. A szociális helyiségek szellőzését lehetőleg természetes úton (ablakokkal, kürtőkkel), ilyen lehetőségek hiányában mesterségesen kell biztosítani.

A mesterséges szellőzés elszívásos legyen, és a levegő utánpótlását megfelelő nyílásokkal kell biztosítani.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.2.6. Villamos berendezések és hálózatok

Az elektromos ellátást minden funkcionális egység részére a tervezési program szerint biztosítani kell.

Valamennyi villamos csatlakozást, szerelvényt, berendezést a vonatkozó létesítési szabványok és hatósági előírások betartásával kell szerelni.

A vészvilágítást központi szünetmentes áramforrásról vagy helyi akkumulátoros világítótestekkel kell megoldani.

Gondoskodni kell a gyengeáramú hálózatról a következők figyelembevételével:

- tűzjelző hálózat az előírásoknak megfelelően kötelező;
- vagyonvédelem (igény szerint);

- hangosítás, tv, antennarendszer (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése);
- számítógépes hálózat (igény szerint, de lehetőleg a későbbi fejlesztések érdekében a védőcsövezés beépítése).

Mesterséges megvilágítási értékek:

- munkafelület és padlósík legalább 400 lux,
- közlekedő, raktár, egyéb helyiségek legalább 80–100 lux.

7.3. Kiegészítő előírások

7.3.1. Akusztika

A helyiségek akusztikai méretezését a vonatkozó szabványok és hatósági előírások szerint kell végezni. Az épületen belüli és a homlokzati szerkezetekre vonatkozó hangszigetelési követelményeket az MSZ 15601-1 és az MSZ 15601-2 tartalmazza.

További előírásokat az OTÉK tartalmaz.

7.3.2. Felvonó

Felvonót az OTÉK, valamint a vonatkozó jogszabály[2)] szerint kell létesíteni.

8. Berendezés

A berendezések fajtáira, számára vonatkozóan a tervezési program az irányadó.

A berendezések a következő alapkövetelményeknek megfelelők legyenek:

- az asztalok, székek, valamint az ágyak méretei feleljenek meg a különböző korosztályok méreteinek és az ergonómiai követelményeknek;
- a bútorok, berendezések lekerekített élűek, (a rögzítettek kivételével) könnyen mozgathatóak legyenek, hogy biztosítsák a funkcionális egységek átrendezhetőségét és flexibilis használatát;
- kopásállóak legyenek, feleljenek meg a fokozott használat követelményeinek;
- biztosítsák a balesetmentes, fertőzésmentes használatot, a könnyű tisztántarthatóságot;
- a felhasznált anyagok felületi megmunkálása, színe feleljen meg a bölcsőde sajátos követelményeinek;
- valamennyi helyiség berendezése feleljen meg a tervezési programban megfogalmazott sajátos funkcionális követelményeknek.

A szabadtéri játszótéri eszközökre, illetve az egyéb eszközökre vonatkozó szabványok és hatósági előírások biztonsági követelményeit fokozottan be kell tartani.

9. Környezetkultúra

Az intézmények külső-belső tereit az ízlésformálás érdekében lehetőség szerint képzőművészeti alkotásokkal gazdagítani kell.

A műszaki-kiviteli tervben az intézmény (külső-belső felületei) színezésére javaslatot kell adni.

A környezetkultúra szerves része a világos, egyértelmű **tájékoztatórendszer** (elemei: szín, szám, betű, jelkép), amely az intézményben való eligazodást lehetővé teszi gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

A játszóudvaron gondoskodni kell a lehető legnagyobb kiterjedésű zöldterületek létesítéséről és megóvásáról.

Gyümölcsfát, továbbá az apró (orr- és fülnyílásba helyezhető) bogyókat érlelő növényfajokat nem szabad telepíteni.

---

2) Jelenleg a 108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes rendelet

10. Biztonság

Az üzemeltetési előírásokban különös gondot kell fordítani

- az egészségvédelmi, kábítószer elleni,
- a tűzvédelmi,
- a balesetvédelmi,
- a munkavédelmi,
- a betörésvédelmi,
- az érintésvédelmi,
- a természeti katasztrófa elleni (villámcsapás, árvíz, földrengés stb.),
- a terrortámadás elleni

biztonsági előírásokra.

A fogyatékosok sajátos biztonsági igényeit figyelembe kell venni.

Vége

A szövegben hivatkozott magyar szabványok

MSZ EN 649	Rugalmas padlóburkoló anyagok. Homogén és heterogén poli(vinil-klorid) padlóburkoló anyagok. Előírás
MSZ EN 685	Rugalmas, textil és rétegelt padlóburkoló anyagok. Osztályba sorolás
MSZ EN 14041	Rugalmas, textil és rétegelt padlóburkoló anyagok. Alapvető jellemzők
MSZ 15601-1	Épületakusztika. 1. rész: Épületen belüli hangszigetelési követelmények
MSZ 15601-2	Épületakusztika. 2. rész: Homlokzati szerkezetek hangszigetelési követelményei
MSZ 24203-5	Oktatási intézmények tervezési előírásai. 5. rész: Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmények

A szövegben hivatkozott jogszabályok

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

OTÉK: A kormány 253/1997. (XII. 20.) rendelete az országos településrendezési és építési követelményekről

108/2001. (XII. 23.) FVM-GM együttes rendelet a felvonók biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

A szabványokkal kapcsolatos minden változást a Magyar Szabványügyi Testület a Szabványügyi Közlönyben hirdet meg. A Szabványügyi Közlönyt előfizetésben terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda: 1900 Budapest. A szabványok megvásárolhatók vagy megrendelhetők az MSZT Szabványboltban (Budapest VIII., Horváth Mihály tér 1. 1082, telefon: 456-6892, telefax: 456-6884, levélcím: Budapest 9., Pf. 24, 1450), illetve elektronikus formában beszerezhetők a www.mszt.hu/webaruhaz címen. A helyesbítő, módosító indítványokat és észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Testülethez (Budapest VIII., Horváth Mihály tér 1., levélcím: Budapest 9., Pf. 24, 1450, telefon: 456-6892, telefax: 456-6884) lehet benyújtani.
Kiadja: a Magyar Szabványügyi Testület.

	MINI BÖLCSŐDE 4x7=28 fh Bútorzat, egyéb berendezés felszerelés	BIATORBÁGY	2020.október			Épülettartozék	Az új eszközök beszerzésének, szükségessének indoklása, a projektben bemutatott szakmai tartalomhoz való illeszkedés bemutatása.
	Megnevezés	Kötelező mennyiség db	Egység ár nettó Ft	Összesen nettó ár Ft		Összesen nettó ár Ft	
	Bejárat - szélfogó babakocsi tároló	**0**	**0**	0			
	Nagy és kiskapu biztonsági felső zárral kapucsengővel, beléptetővel,	**1**	50000	0	épület ta	50000	Gyermekek biztonsága érdekében
	Hátsó kétszárnyas kerti kapu (bob, teherautó beférjen homokcsere, stb)	**1**	400000	0	épület ta	400000	Homokcsere , stb miatt
	Cégtábla logóval - kerámia, vagy fa, múanyag, vagy felfestve	1	58400	58400			esztétikai nevelés
	Kerékpár tároló	1	58400	58400			kerékpárok elhelyezésére
	2 csavart örökzöld bejárat előtt	1	47450	47450			esztétikai nevelés
	Postaláda fém - kültéri - kerítésre	1	6500	6500			levelezés
	Esernyő tartó fém	1	2000	2000			praktikusság, esernyő lerakására, ha esik
	Lábtörlő- szennyfogó szőnyeg 150 x 85cm első-hátsó bejárathoz	3	20000	60000			szennyfogó
	Akadálymentes mosdó, WC szülőknek	0	0	0			
	Lábpedálos szemetes fém 12 l	1	5200	5200			hulladék elhelyezése
	Tükör a mosdó fölött	1	3500	0	épület ta	3500	esztétikai szempont
	Folyékony szappantartó adagoló	1	7500	0	épület ta	7500	higiénial feltételek biztosítása
	Pelenkázó lap lehajtható+ szivacslap	1	15000	15000			
	Társalgó	0	0	0			
	Kanapé 2 üléses , iroda előtt	1	55000	55000			érdeklődők fogadás, szülőkkel beszélgetés
	Kisasztal	1	10000	10000			érdeklődők fogadás, szülőkkel beszélgetés
	Tájékoztató - hirdető tánla 2x2m	1	10000	10000			információ nyújtása
	Virágok, dekoráció	1	30000	30000			esztétikai nevelés
	Lábpedálos fém szemetes badella 12l	1	5200	5200			hulladék elhelyezés
	Gyermeköltöző - átadó 2 db	0	0	0			
	Gyermeköltöző szekrény, (elkülönített cipőtároló lehetőséggel) 4db x 8-as szekrény	32	12000	384000			gyermekek ruháinak, ciőinek elhelyezése
	Jelek kerámiából az öltöző szekrényekre 4 szín - nsárga, pisztácia zöld, piros, kék x 8 db-3= 27 db OVIART	1	20000	20000			szekrények jelölése
	Öltöző szivacs 80 x 30 x20cm, műbőrrel bevonva Wesco ülőke - 3 színbe	4	32000	128000			önállóság segítése
	Pelenkázó asztal (+3cm szivacs drapp múbőr)-,2 db cipőtartó polcokkal - 2-es	2	50000	100000			gyermekek öltöztetése
	Ruhafogas 6-os -fali - mosható tapéta mögötte	2	12000	24000			szülők kabátok elhelyezése
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	2	5200	10400			hulladék elhelyezése
	Hirdetőtábla - mérete: 60 x 90 cm parafa,fa kerettel	2	5000	10000			szülők informálása
	Gyermekfürdőszoba 2 db	0	0	0			
	Törülköző+ fésűtartó -2-es akasztós falra erősítve 4x8 db-os - Wesco	4	12000	48000			gyermektörölközők elhelyezése
	Törölköző tartóra - Kerámia körbe vágott 4,5x4,5 cm jelek 27 db/4 szín OVIART	1	20000	20000			gyermekek tájékoztatására
	Falitükör - állótükör fektetve 2 mosdókagyló fölé - méret 50 x 100 cm, fa kerettel	2	20000	40000			önállóság segítése, én tudat kialakítása
	Gyermek pad + krém szivacs műbőr betét- öltözködéshez	2	20000	40000			önállóság segítése
	Állótükör, fa kerettel mérete 50 x 100 cm fsz/1	2	20000	40000			önállóság segítése, én tudat kialakítása
	Pelenkázó asztal- szekrényes, fiókos - szembe két oldalról használható, fiók 1 oldalon 1 db!!!	2	65000	130000			pelenkacsere bútorzata
	Ruhatároló polc 8 rekeszes - vagy álló, vagy fekvő 2	4	20000	80000			pelenkacsere bútorzata, pót ruha
	Gyógyszerszekrény (zárható) méret: 60x40x30cm egy polccal, 1 ajtóval- előírás szerinti felszereléssel - külön lita szerint	2	20000	40000			elsősegély nyújtásához
	Fogmosó felszerelés 2x8 db tartó szekrény- ua.kivitel, méret mint a győgyszeres szekrény	2	40000	80000			fogmosás feltételeinek biztosítása, higiéniai okoból zárt szekrényben
	Mentődoboz I.sz. üzemi, munkahelyi elsősegély doboz 1-30 fő	1	10000	10000			elsősegély nyújtásához
	Személymérleg digitális	2	3000	6000			súlyfejlődés kontrolálására
	Magasságmérő - fa szines Fakopáncs	2	2000	4000			hosszfejlődés kontrolálására
	Ruhaszárító (falra szerelhető) ????	0	2000	0			ezt a guninadrág szárítására , használtuk, de már nem tartom szükségesnek, mert egyszerhasználatos pelenkát használunk
	Badella dupla (lábpedálos) fehér - pelenkának	2	5500	11000			szennyes textilpelenka tárolására
	Szennyes tartó fehér fonott müanyag	2	6500	13000			használt törölköző, ruházat tárolására
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	2	5200	10400			hulladék elhelyzésére
	Kádba csúzsásgátló (zöld krokodil)	2	2000	4000			elcsúszás megelőzésére
	Dobogó műanyag fehér - IKEA	3	1000	3000			gyermek WC -hez lébtartó kisebb gyermekeknél
	Szobai hőmérő	3	1500	4500			hőmérséklet ellenőrzésére
	Fésű, fogkefe, fogmosó pohár	30	1000	30000			jó szokások kialakítása
	Jeltábla, név, fénykép mérete: 30 x 60 cm parafa, v. mágneses tábla, 4x7dbx= 28 kerámia jel, 3 tábla	2	20000	40000			gyermekek tájékoztatására
	Gyermekszoba 4 db	0	0	0			
	Bölcsődei fektető, egymásba rakható, 4 garnítúra görgőkkel, cimketartóval - Wesco 8 db sárga, 8 db világoszöld, 8 piros láb szín,8 kék láb szín 130 x 54 cm méret,	32	8110	259520			kisgyermekek napközbeni alvása biztosításához
	Rácsos fa gyermekágy matraccal, 7 cm rácstávolsággal -IKEA 124x66x80 cm	4	15300	61200			csecsemők napközbeni alvása biztosításához
	Fa hempergő Cibó 140 x 140 x 65cm	1	36500	36500			csecsemők napközbeni megfelelő mosgástere biztosításához

	Elkerített szobasarok- sarokra , 2 oldal rácsos elem falra szerelhető,+ kisajtó,	1	40000	40000			csecsemők napközbeni megfelelő mosgástere biztosításához
	Gyermekszék - támlás szék -Wesco 28 db 26 cm, 4 db 21 cm ülőmagasság / egy szín bükk, v venga	32	7200	230400			étkezéshez, asztali játékhoz
	Gyermekasztal 70x70 cm lapppal,4-es, 2 láb méret - Wesco bükkv. venga	8	12000	96000			étkezéshez, asztali játékhoz
	Szőnyeg- 2 x3 m Wesco	4	40000	160000			játékterek kialakításához
	Szőnyeg - 1,5 x 2 m, v. 1,5 átm. kör, ugráló Wesco	4	20000	80000			játékterek kialakításához
	Szőnyeg - autós 1,0 x 0,80m - Diego	4	5000	20000			autós játéktér kialakításához
	Szőnyegvédő 10 m hosszú 70 cm széles	4	12000	48000			közlekedéskor védi a szoba tisztaságát
	Nyitott játéktároló polc, kétoldalas - Wesco	12	14000	168000			szobai játékok elhelyezésére
	Textil- és eszköztároló szekrény, fektető tároló szekrény(zárt, nyitott résszel) - méret: 6,50 x 220 x 60 cm Wesco Megrajzolni! Helyszínen lemérni!	4	450000	1800000			olyan játékok elhelyezésére, ami ne legyen elérhező állandóan a gyermekek részére, fektető, ágynemű, stb. tárolására
	Kisgyermeknevelői asztal 1 fiókos - Wesco	4	36000	144000			etetéshez, adminisztrációhoz
	Kisgyermeknevelői szék - Wesco	8	15000	120000			etetéshez, adminisztrációhoz
	Falióra	4	2500	10000			tájékoztat az időről
	Hőmérő - szobai	4	1500	6000			hőmérséklet ellenőrzésére
	Fedeles szemetes fém, rm 12 l	4	5200	20800			hulladék elhelyezésére
	Billenős badella előkének, abrosznak	4	1300	5200			használt előke, abrosz tárolására
	Szivacsmatreac 100x60x10cm, 1db szivacs, párna 150x50x 5cm, 2 db 60x50x5cm méretre:Helyszínen lemérni ha kész a szekrénysor	4	25000	100000			mesesarokba
	WESCO - nagy textil állat 82 old.	4	40000	160000			a gyermekeknek napközbeni pihenésére
	Mozgásfejlesztő eszközök - bűjócska 4 féle	4	40000	160000			szobai nagymozgásos játékhoz
	Textilia	0	0	0			
	Takaró alső felső 170x130 cm polar 4 szín 8 db, 32 x2 db+ 4 db cs,ágy, járóka	68	1500	102000			alváshoz takaró
	Ágynemű garnítúra huzat:-kreppanyagból 32 db alsó 130 x 60 cm, 24 db felső 100 x 90 cm	32	3500	112000			alváshoz takaró huzat
	Lepedő gumis 2 db gyermekenként 32x2	64	1300	83200			alváshoz lepedő
	Matrac huzat 4x3db 124x66x5cm+ takaró 10 db: 100 x 90 cm	12	3500	42000			csecsemő ágyba alváshoz ágynemű
	Gyermek törölköző 40 x30 cm Ikea, 2 db/gy.	60	250	15000			kéz, arc motörléséhez
	Gyermek abrosz mérete: 80 x 80 cm, a 70x70 cm asztalhoz	20	1500	30000			gyermkasztalokra étkezéshez
	Gyermek előke nagy méret	60	500	30000			gyermekeknek étkezéshez
	Textil pelenka	60	400	24000			pelenkázó asztalra a gyermekeket erre fektetjük
	Hempergő, elkerített szobasarok huzat - krepp egyszínű -	4	4000	16000			a hempergő aljára
	Felnőtt törölköző 50x100 cm Ikea	20	600	12000			felnőtt kéztörlésére
	Fürdőlepedő Ikea	28	1500	42000			fürdetéskor törölközéshez, nyári pancsoláshoz
	Jelek az ágyneműre, törölközőkre szekrényekre 4 szín - nsárga, pisztácia zöld, piros,kék x 8 db-= 32 db OVIART	170	300	51000			gyermekek tájékoztatására
	Terasz	0	0	0			
	Fém lábas 6-os aztal 4 db nsárga, zöld, piros	4	15000	60000			teraszon asztali játékhoz
	Fém lábas szék: 24 db	24	4200	100800			teraszon asztali játékhoz
	Udvari hőmérő	4	1900	7600			kinti hőmérséklet ellenörzése
	Polifoam az ágyakra 130 x 54 x 1,5 cm 32db kintaltatáshoz	32	2500	80000			szabad levegőn történő altatáshoz
	Udvari szőnyeg 2 x 3 m Diego buklé barna 3 db	4	10000	40000			teraszon játékhoz
	Árnyákoló szerkezet (szobák hosszába) 3 db	4	200000	0	épület ta	600000	erős napsugárzás esetén a teraszt árnyékolja
	Játszóudvar	0	0	0			
	Kerti faház kerti játék tárolására 3x3 m	1	200000	0	épület ta	200000	kerti játék, szerszám tárolására
	Fakkok műanyyag nagy tároló 1x1x1m = labda, kismotor, biciklik tárolására	1	8000	8000			kerti játék tárolására
	Nagy műanyag kosarak -homokozó eszk. tárolására	4	3000	12000			kerti játék tárolására
	Esőbeálló házikó (fából)	2	43800	87600			gyermekenek nagymozgásos játékhoz
	Udvari homokozó (2 x 2 m) kialatása	2	150000	0	épület ta	300000	udvari játék biztosításához
	Takaróponyva + rögzítés	2	35000	70000			homokozó takarásához
	Homokozó árnyékoló (3m átm kör alakú színes napernyő sárga, zöld,beton talpazattal, vagy vitorlás árnyékolással	2	50000	0	épület ta	100000	erős napsugárzás esetén a homokozót árnyékolja
	Vízpermetező - kevert vízzel, gumiöntvény színes	1	400000	0	épület ta	400000	gyermekek hűtését
	Kerti pad felnőtt	4	13500	54000			kertbe a felnőttek részére
	Játszóvár fa - csúszdás	1	200000	0	épület ta	200000	nagymozgásos játék lehetőségét biztosítja
	Ütéscsillapító burkolat 12 m², 5.200Ft/m²+alapozás	1	80000	0	épület ta	80000	a mozgásfejlesztő eszköz ütéscsillapítása,
	Rugós játék 2 személyes	2	210000	0	épület ta	210000	a mozgásfejlesztő eszköz
	Ütéscsillapító burkolat 9 m², 5.200Ft/m²+alapozás	1	60000	0	épület ta	60000	elhelyezés
	JÁTÉKOK 4 Mini bölcsődei csoportba	0	0	0			
	Szobai játékkészlet	0	0	0			0
	Alapjátékok	0	0	0			0
	babák - alvós 38 cm Wesco -európai, ázsiai, néger	12	9500	28500			játékhoz
	- közepes 21 cm	4	6000	18000			játékhoz
	- puhatestű 32 cm Wesco - európai, ázsiai, néger	12	12000	144000			játékhoz
	babaruhák, játszókendők	40	2500	100000			játékhoz
	labda 18 cm	16	1528	24448			mozgásos játékhoz
	labda 22 cm	16	1653	26448			mozgásos játékhoz
	süni labda 8 cm	4	1100	4400			mozgásos játékhoz
	süni labda 10 cm	4	1539	6156			mozgásos játékhoz
	képeskönyvek - leporellók	40	1500	60000			mese, mondóka énekhez,információ adásához
	- mesekönyvek	40	2500	100000			mese, mondóka énekhez,információ adásához
	plüss állatok több méretben, mackók	40	2000	80000			szerepjátékhoz
	báb tartó	4	6220	24880			bábozáshoz
	bábok több méret (3, 5 ujjas, ujjbáb)	40	1500	60000			bábozáshoz
	Csecsemő játékok	0	0	0			0
	flotír labda	4	2500	10000			játékhoz
	vödrök , tálak, kosarak, táskák	8	1500	12000			ki-be pakoláshoz
	óriás piramis - Wesco 95 old	4	6500	26000			ügyességi játékhoz
	Montessori torony fakopáncs	8	2500	20000			logikai játékhoz
	pohársor, kockasorok Wesco 92, 94 o	8	8500	68000			egymásra, egymásba helyezéshez
	építőjátékok különféle Wesco 92-93-old	8	15000	120000			építő játékhoz
	Dupló alap készlet + építőalap	4	23000	92000			építő játékhoz
	Bébi-logikai játékok - Wesco 96 old	4	10000	40000			logikai játékhoz
	rongybaba nagy	4	3000	12000			játékhoz
	Mozgásfejlesztő eszközök	0	0	0			
	babakocsi	4	6000	24000			mozgásos, szerepjátékhoz
	Bébi modulok - félkocka, trapéz, kishullám, nagyhullám, két lépcső= 5db (9-10o)	1	105000	105000			mozgásos játékhoz

	Konstruáló játék	0	0	0		
	faépítőkocka 9 cm színes	12	10500	126000		építéshez
	formakirakók	12	5500	66000		kirakó játékhoz, logikai játékhoz
	telefonok	4	3000	12000		finom mozgások gyakorlásához, szerepjátékhoz
	főzhető fagyöngy	16	2400	38400		finom mozgások gyakorlásához, szerepjátékhoz
	golyóvezető	8	5000	40000		logikai,kézügyesség fejlesztő játék
	Montessori játékok	8	3300	26400		épí,téshez, logikai játékhoz
	Nagymozgásos játékok	0	0	0		
	autók, dömperek, motorok	16	3500	56000		nagymozgásos játékhoz
	libikóka	8	4000	32000		nagymozgásos játékhoz
	Trambulin védőhálóval	1	25000	25000		nagymozgásos játékhoz
	Húzogaható, tologatható eszközök	0	0	0		
	Nagy fa dömper	4	4500	18000		mozgásos játékhoz
	Színes kisautók, maxi csomag 30 db-os Wesco	2	19906	39812		mozgásos játékhoz
	Vonatok, autók, állatok közepes	16	3000	48000		húzós -tolós játékhoz
	Utánzó játékeszközök	0	0	0		
	kiskonyhai tűzhely, mosogató	4	40000	160000		szerepjátékhoz
	fodrász aszatal - bölcsődés méret WESCO	4	25000	100000		szerepjátékhoz
	szerszámos pad, szerszámok	4	20000	80000		szerepjátékhoz
	konyhai eszközök (lábosok, tányérok, csészék, poharak, kanalak)	4	8500	34000		szerepjátékhoz
	műanyag gyümölcsök, ételek csoma	4	6500	26000		szerepjátékhoz
	házi és vadállatok műanyag	4	2000	8000		szerepjátékhoz
	Alkotó játékeszközök	0	0	0		
	zsírkréta cs	12	1800	21600		alkotó játékokhoz
	ceruzajátékeszközök cs Crayola	12	2500	30000		alkotó játékokhoz
	festő készlet (tempera) 4 alapszín 1 l.	4	3500	14000		alkotó játékokhoz
	színes papirok, dekorációk	4	10000	40000		alkotó játékokhoz
	Szerepjáték készlet	0	0	0		
	takarítóeszközök (seprű, lapát, felmosó)	4	1800	7200		szerepjátékhoz
	vasalók	8	1500	12000		szerepjátékhoz
	ruhaszárító	4	2500	10000		szerepjátékhoz
	hajas babák- kül. méretű, nemzetiségű	8	9500	76000		szerepjátékhoz
	orvositáska	4	4000	16000		szerepjátékhoz
	bölcső, babaágy, mózes kosár	8	4100	32800		szerepjátékhoz
	Építőjátékok	0	0	0		
	Legó	12	20000	240000		építőjátékhoz, szerepjátékhoz
	papírtégla 40 db	4	14500	58000		mozgásfejlődéshez
	geomozaik -pötyi építő	4	20000	80000		finomm motorika fejlesztéséhez
	tüske építő	4	20000	80000		finomm motorika fejlesztéséhez
	kocka építő -Wesco 173 old	8	10000	80000		betűk - számok megjelenése
	fa sín vonattal	8	15000	120000		szepepjátékhoz
	Logikai, konstruáló, alkotó játékok	0	0	0		
	képes lottó	12	3500	42000		logikai játékhoz
	dominó	8	4000	32000		
	kártya	12	2200	26400		logikai játékhoz
	Hangszerek (xilofon, metallofon, cintányér, triangulum, dob)	4	15600	62400		zenei élményekhez
	tüske építő	8	4600	36800		kézügyesség fejlesztéshez
	puzzle (vegyes)	20	2500	50000		kézügyesség fejlesztéshez, logikai játékhoz
	logikai játékok	15	2500	37500		kézügyesség fejlesztéshez, logikai játékhoz
	metchbox autók	20	2500	50000		finom mozgások segítése, szerepjáték
	Udvari játékok Európai Uniós szabványok szerint	0	0	0		
	tricikli lábpedálos, pedál nélküli	8	33000	264000		nagymozgásos játékhoz
	futóbicikli	4	11000	44000		
	műanyag motor	16	3500	56000		nagymozgásos játékhoz
	színes hernyó alagút műanyag	1	64500	64500		nagymozgásos játékhoz
	mobil csúszda műanyag	1	15000	15000		
	homokozó játékok (készlet)vödör, lapát, gerblye, szita formák = készlet	30	2000	60000		nagymozgásos játékhoz
	labdák 18, 22 cm színes	16	1700	27200		nagymozgásos játékhoz
	talicska fa	8	2500	20000		nagymozgásos játékhoz
	Udvari, kerti eszközök	0	0	0		
	fűnyíró benzines fűgyűjtős	1	70000	70000		kerti munkák elvégzéséhez
	locsoló tömlő 50 m, szórófejek	4	20000	80000		kerti munkák elvégzéséhez
	ásó, kapa, lapát, metszőolló, sövényolló, stb	6	2500	15000		kerti munkák elvégzéséhez
	Fém létra csúsztatható	1	20000	20000		
	Hólapát	4	3000	12000		kerti munkák elvégzéséhez
	Az egész épület - nyílászárókra függöny, sötétítő, + konyhába, msodába szunyogháló	0	0	0		
	Karnis dupla sines + szerelés: szobák 3x5=15+iroda 2= m Helyszínen mérni	17	8500	144500		függönyök tartására
	Fényáteresztő függöny: szobák 3x5=15x2=30 +irida 4x2=8m= 38 m +17m a vitrázshoz Helyszínen mérni!	55	5500	302500		fényszűrés, esztétikai szempontból
	Sötétítő függöny: 3x5=15x1,5=22,7 +irida 4x1,5=6m= 30 m - külön lista alapján! Helyszínen mérni!	30	6500	195000		fényszűrés, esztétikai szempontból
	Sötétítő roló hátsó fsz. konyhába 90x150cm	4	6000	24000		fényszűrés, esztétikai szempontból
	Vitrázsrudak 40 db Külön listán! Helyszínen mérni!	40	2000	80000		fényszűrés, esztétikai szempontból
	Szunyogháló kerettelKülön lista alapján Helyszínen mérni!	10	7000	70000		előírás szerint
	Vezetői iroda + kgyn. szoba+ étkező	0	0	0		
	Íróasztal	1	25000	25000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Íróasztalhoz forgó szék	1	17000	17000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Tárgyalóasztal rész	1	15000	15000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Tárgyaló asztalhoz székek	2	10000	20000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Iratszekrény beépített	3	25000	0	75000	vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Telefon/fax mobil, hordozható	1	23000	23000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	200000	200000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Nyomtató, fénymásoló	1	45000	45000		vezetői, adminisztrációs feladatok ellátásához
	Parafa tábla 90m x 120 cm fa keretes	1	4000	4000		információk továbbítására
	Dekoráció (szobanövények, kép)	1	15000	15000		esztétikai szempont
	Fedeles szemetes fém, rm. 12 l	1	5200	5200		hulladék elhelyezés
	Szőnyeg 1 x 1,5 Diego	1	15000	15000		esztétikai szempont
	Kisgyermeknevlőknek könyvtár rész	0	0	0		0
	Asztal 8 személyes	1	20000	20000		megbeszélésekhez, étkezésekhez
	Szék	8	15000	120000		megbeszélésekhez, étkezésekhez
	Polcos szekrény a könyveknek felül, alul zárt, zárható	1	20000	20000		Szakkönyvek elhelyeésére
	CD lejátszós magnó	2	15000	30000		Információ szerzés, ovábbképzésekhez

	Szakmai könyvek -alapszakmai könyvtár	20	2000	40000			szakmai információk szerzésére
	Hűtőszekrény - dolgozóknak 120 l	1	50000	50000			személyzet részére
	Abrosz	6	3000	18000			személyzet étkezéhez
	Takarítószer raktár	0	0	0			
	Polcok = 3 db 100x50cm tartó konzollal a falra szerelni , akasztók a felmos	2	13000	26000			tisztító, takarító szerek tárolásához
	Akasztó fém, 8 akasztós a flmosó moppoknak, partfisoknak	4	2000	8000			felmosómoppok, partfisok tárolásához
	Pórszívó - Karcher száraz -vizes pórszívó	2	33000	66000			takarításhoz
	Takarító eszközök: 3 db felmosó mopp+nyél, 4 db partfis+ nyél, 2 db cirok seprű,, 6 db műanyag lapát , 4 db műanyag tál, 6 db műanyag vödör 10 l. + konyha	4	25000	100000			takarításhoz elkülönítve 3 csop. és konyha
	Takarító kocsi (2 vödrös) 3 csoportnak	2	18500	37000			takarításhoz
	Alumínium vázas létra - 5 fokos	2	11000	22000			takarítási feladatok elltásása
	Női öltöző			**0**			
	Öltöző szekrény	10	30000	0	épület ta	30000	dolgozók ruháinak tárolására
	Öltöző pad	1	15000	0	épület ta	15000	öltözködéshez
	Fogas 6-os falra szerelt .alattta mosható tapéta	1	12000	12000			kabátok tárolására
	Hirdető tábla	1	1500	1500			információ közlésére
	Szemetes rm 12 l	1	5200	5200			hulladék tárolására
	Zuhanytálcába gumiszőnyeg	1	3000	3000			csúszásmentességre
	Mosó - vasaló	0	0	0			
	Mosógép	1	100000	0	épület ta	100000	textília mosására
	Szárítógép	1	120000	0	épület ta	120000	textília szárítására
	Varrógép	1	38000	38000			textília javításához
	Vaslóasztal - hőszigetelő lappal	1	20000	20000			vasalásra
	Vasaló szék, +ülőke	1	10000	10000			vasalásra
	Vasaló gőzölős, sima	2	6000	12000			textília vasalására
	Ruha tárpoló polc	3	5000	15000			tiszta ruha tárolására
	Szekrény + akasztók	1	15000	15000			tiszta ruha tárolására
	Ruháskosár	4	3200	12800			tiszta ruha szállítására
	Szennyestartó	4	4000	16000			szennyes ruha tárplására
	Szemetes rm 12 l	1	5200	5200			hulladék gyűjtésére
	Csúszásgátló gumiszőnyeg mosógép elé	2	5000	10000			munkavédelmi előírás
	Ruhaszárító	2	3000	6000			textília szárítására
	Melegítő - tálaló konyha						
	Szállító edény						0
	Rozsdamentes duplafalú ételszállító (leves, főzelék) badella 1 db 20 l, 2 db 15 l	8	20000	160000			ebéd szállítására
	Rozsdamentes edény fedővel (csőbensültek) 20 fő, thermo dobozzal	4	24000	96000			ebéd szállítására
	Gépek	0	0	0			0
	Kerámialapos villanytűzhely - sütővel min 4 lapos	1	100000	0	épület ta	100000	ételmaradék gyűjtésére
	Hűtőszekrény kombinált (zöldség) 240 l	1	100000	0	épület ta	100000	zöldség tárolására
	Hűtőszekrény 240 l (tej, felvágott)	2	100000	0	épület ta	100000	tejtermék, felvágott tárolására
	Hűtőszekrény 120 l ételmintának	1	50000	50000			ételminta tárolása, készétel tárolása
	Háztartási állványos robotgép	1	30000	30000			ételkészítésre
	Digitális mérleg, 5 kg-ig mérő	1	6000	6000			mérésre
	Mikrohullámú sütő nagyméretű - tál beleférjen	1	33000	33000			melegítésre
	Turmix gép	1	15000	15000			turmixolásra
	Rúdmixer	1	12000	12000			aprításra
	Aprítógép elektromos	1	10000	10000			aprításra
	szeletelő gép - felvágott	1	20000	20000			szeletelésre
	Bútorok	0	0	0			
	Átvevő asztal rozsda mentes, mérete:100x60x83,5 cm alsó polccal	1	50000	0	épület ta	50000	szállított étel átvételére
	Középső asztal rozsda mentes, mérete:100x80x83,5 cm alsó polccal	1	60000	0	épület ta	60000	ételkészítésre, tálalásra
	Fekete(főző) edény mosogató 2 medencés , + csepegtetős, mérete: 40 x 40 x 30 cm	1	120000	0	épület ta	120000	fekete edények mosogatására
	Zöldségmosó rm.1 medencés csurgatós	1	19000	0	épület ta	19000	zöldség, gyümölcs, mosása
	Edénytároló szekrény fa alsó 2db, felső 2db külön rajz alapján, kenyér, pékárú tárolására	2	100000	0	épület ta	200000	konyhai edények tárolására
	Kamra szekrény -polcokkal (szárazárúnak) 200x100x60 cm polcozva	1	100000	0	épület ta	100000	szárazárú tárolására
	Szeméttároló rm 15 l	4	3800	15200			hulladék tárolására
	Rozsdamenres tálaló kocsi 3 szintes	4	25000	100000			házom belül az edények, étel szállítására
	Eszközök	0	0	0			fehér edények mosogatóhoz
	Lábdas - fazék rozsdamentes 2 db 20 l, 2 db 10 l, 2db3l, 2 db 2 l, 2 db 1 l, 2 db 0,50 l	12	0	50000			tejes ital, tea, ételkészítéshez
	Tál rozsdamestes 3 db-os (20, 25, 30 cm)	1	12000	12000			étel készítéshez
	Gyúrótábla, sodrófa fa	1	10000	10000			tészták, sütemények készítéséhez
	Húskalapács rm	1	2500	2500			ételkészítéshez
	Műanyag vágólap 4 színben 30 x 50 x2 cm zöldség, kenyér, felvágott, sajt - HACCP előírás	4	6000	24000			sajt, felvágott, pékárú, züldség szeleteléséhez
	Burgonya nyomó rm	2	1500	3000			pépesítéshez
	Szálas habverők 3 méret	3	1500	4500			ételkészítéshez
	Gyümolcsmosó rm	2	1700	3400			gyümölcs mosásához
	Szűrők rm. 3 méret 10, 15, 20 cm	3	800	2400			szűréshez
	Teaszűrő műanyag 3 méret	3	350	1050			szűréshez
	Kések 5db (kenyér, hús, zöldség)	5	4000	20000			szeleteléshez, aprításhoz
	Zöldség tisztító kiskés, zöldség hámozó 3-3	6	1000	6000			tisztításhoz, hámozáshoz
	Reszelők	3	2000	6000			reszeléshez
	Sajtszeletelő rm.	2	5000	10000			sajt szeleteléséhez
	Fakanál 50, 30, 25 cs	10	500	5000			étel keveréséhez
	Tálaló lapát, kanál, villa rm.	6	1500	9000			tálaláshoz
	Serpenyő fedővel	2	4000	8000			hús sütéshez, pároláshoz
	Konzervnyitó	2	2500	5000			konzerv nyitásához
	Műanyag tálak (különféle méret)	6	1300	7800			ételkészítéshez
	Tölcsér műanyag 3 méret	3	800	2400			üvegbe tültéshez
	Tálca műanyag	10	2500	25000			tálaláshoz
	Teáskanna rm	1	3000	3000			tea főzéshez
	Üveg reszelő	2	1000	2000			gyümölcs pépesítéshez
	Citrom csavaró	2	1000	2000			citrom savaráshoz
	Üveg mérce	2	700	1400			méréshez
	Tálaló lábas fedővel	6	3000	18000			
	Jénai kis tál fedővel 2,5 l	6	4000	24000			étel tárolására
	Jénai kis tál fedővel kicsi 0,5 l	6	1800	10800			feltét tárolására

	Műanyag fedeles dobozok - felvágott sajt, tárolására, nagyobb 10 db, 10 db kisebb csoportba felvágott, krém, züldség , vaj, stb T	20	600	12000			ételek tárolására,
	Üvegmoső	3	700	2100			edények tisztításához
	Ételmintás tasak . 1000 db	1	25000	25000			ételminta tárolására
	Fűszer taró	10	3000	30000			fűszerek tárolására
	Falióra	1	4000	4000			idő ellenőrzésére
	Textília: 30 db konyharuha, 15 db kéztörlő, 1 hő álló kesztyű, 1 db gyúró deszka huzat, 8 db tálaló kocsi takaró,	1	40000	40000			konyhai textília
	Fehér kötény konyhai dolgozónak, kgyn + bölcsődei dajkának etetéshez, étellel foglalkozáskor	20	1500	30000			etetéshez, ételllel foglalkozás esetén
	Munkavédelmi kesztyű	1	10000	10000			vegyszeres takarításhoz
	Gyermek tálaló edényzet 4 Mini bölcsődei csop.	0	0	0			
	Gyermek mély tányér alföldi porcelán	50	425	21250			meleg étel tálalására
	Gyermek lapos tányér alföldi porcelán	50	425	21250			meleg étel tálalására
	Gyermek kis tányér aéföldi porcelán	50	425	21250			hideg étel tálalására
	Gyermekpohár üveg (bögre helyet is) Norvéga 1,5 dl	70	250	17500			folyadék kínálásához
	Műanyag pohár (tízóraihoz)	40	200	8000			tízórai folyadék kínálásához
	Kávés kanál rm. Sima	40	210	8400			étkezéshez
	Gyermekkanál rm. Sima	40	150	6000			étkezéshez
	Gyermekvilla	20	210	4200			étkezéshez
	Merőkanál rm. 1,5 dl sima	8	1500	12000			tálaláshoz
	Villa rm (felnőtt) sima	4	500	2000			tálaláshoz
	Sütemény fogó rm.	4	1000	4000			tálaláshoz
	Tortalapát rm.	4	1000	4000			tálaláshoz
	Tálaló edény fedővel (jénay vagy rm)	12	4000	48000			egyéni tálaláshoz
	Zárt kenyértartó műanyag - Tuppeware	4	16000	64000			kenyér, pékáru elhelyezésére
	Vágódeszka 20 x 20x 1 cm	4	1000	4000			egyéni tálaláshoz
	Kiskés	4	800	3200			étkezéskor aprításhoz, gyümölcs pucolásához
	Kancsó - 6 db üveg, 6 db műanyag	12	1000	12000			folyadék szállítása, kínálása
	Szalvéta tartó	4	1000	4000			gyermek asztalon étkezés utáni arctörléshez papírszalvéta elhelyezésére
	Tálca műanyag fehér maszív	12	1500	18000			pohár, edény elhelyezésérea tálaló kocsin
	Vördör műanyag 3 l fedeles (fehér)	4	1000	4000			ételmaradék gyűjtése, szűllítása mosogatóba
	Felnőtt tálaló edény	0	0	0			
	Laposér tányér	20	380	7600			meleg étel tálalására
	Mély tányér	20	380	7600			meleg étel tálalására
	Kis tányér	20	270	5400			hideg étel tálalására
	Kompótos tányér	20	250	5000			étel tálalására
	Üvegpohár- Norvega 2,5 dl	30	250	7500			ital tálalására
	Kés villa, kanál, kiskanál	12	1200	14400			étkezéshez
	Kancsó üveg	4	1000	4000			folyadék tátolására
	Fűszertartó	1	2500	2500			fűszerek tárolására étkező asztalon
	Evőeszköz tartó	1	2000	2000			evőeszközök tárolására
	Kenyérkosár	1	1000	1000			kenyér elhelyzésérs a z asztalon
	Mosogató	0	0	0			
	Fehér(étkező) edény + szállítóedény mosogatására , 2 medencés , + csepegtetős, mérete: 40 x 40 x 30 cm	1	120000	0	épület ta	120000	fekete, szállító edényeinek mosogatására
	Mosogatógép 5-10 perces + 1 db kosárral, tányér és pohármosogatásra - pult alá beépítve	1	450000	0	épület ta	450000	fűszerek tárolására
	Felső szekrény csoportok étkező, edényeinek tárolására 150 széles 2 ajtós, 2 polcos	1	70000	0	épület ta	70000	csoportok edényeinek tárolására
	Ételmaradék tároló rm vödör, fedeles	1	10000	10000			ételmaradék gyűjtésére
	Vízhatlan kötény	3	1500	4500			mosogatáshoz
	Ételhulladék tároló						
	Falikút + csapon kihúzhatós zuhanyfej	1	50000	0	épület ta	40000	vízvételi lehetőség boztosítása
	Fedeles műanyag fehér edényároló ételhulladéknak	2	3000	6000			ételhulladék tárolására
	Fali polc kialakítása zöldség tárolására mérete	2	10000	20000			zöldség tároláásra
	4 db műag kosár zöldség tárolására méret	2	1500	3000			zöldség tároláásra
	Poroltó 6 kg	2	17300	34600			tűzvédelmi előírás
	Közlekedő						
	Beépített szekrényy - 2-3.fsz mögött- 370x180x40cm polcos, pakolós = 2,67m²	1	300000	0		300000	Használaton kívüli eszközök tárolására
	Beépített szekrényy 2-3 öltöző - 300x180x60cm polcos, és pakolós = 3,24m²	1	300000	0		300000	Használaton kívüli bútorokeszközök tárolására
	Bababiztonsági rács a kölekedő két végére	4	16000	64000			
	Munkaruha 15/1998.NM r. 12 sz melléklete 4 fő kisgyermeknevelő, 4 fő dajka részére külön lista alapján	1	300000	300000			
	Tartalék	0	0	1 402 317		0	
	Nettó összesen	0	0	15748031		5080000	
	Áfa 27%	0	0	*4251968,37*		*1371600*	
	ÖSSZESEN	0	0	**19999999,37**		**6451600**	
	Tervezett összeg			**20 000 000**			

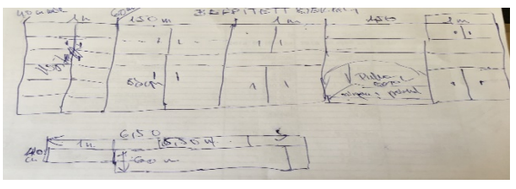

WESCO

Eszközök (bútor, játék, edény)

- **QUATRO SPORT KFT. - Bútor, játék, mozgásfejlesztő eszközök**
  6000 Kecskemét, Csongrádi út 3.
  tel./fax: 76/507-625

KATALÓGUS http://www.quatrosport.hu/index.php?oldal=termekkatalogus&kat=1

bemutató terem címe:
6000 Kecskemét, Szolnoki-hegy 79/b

E-mail: postmaster@quatrosport.axelero.net

WESCO képviselet Berényi György 06-30-967-4628
8000 Kecskemét, Szolnok-hegy 79/b.

Eszközlista ezek alapján készült

Czibo bölcsődei bútorok
http://www.cibo.hu/index.php
asztal, szék?

Zsolnay és Hollóházi Porcelán, Üvegárú, Rozsdamentes Konyhai Felszerelések

Edény : DALMA Kft. 1024 Bp. Fényes Elek u. 15.
Borosné Kati dalma@dalma.hu
06 1 316 0729

JELEK **OVIART interneten** narancssárga, zöld, piros

Csuka Csilla értékesítési vezető
mobil: +36 20 9267636
email: csilla@oviart.hu

Cégtábla kerámiából - LOGO

JELEK - kerámia körbevágott
színe: narancssárga, pisztácia zöld, piros kék

Gyümölcsök
1. alma
2. körte
3. szilva
4. cseresznye
5. eper
6. szőlő
7. gesztenye
8. görögdinnye

Állatok
1. maci
2. madár
3. kacsa
4. pulikutya
5. cica2
6. csiga
7. hal
8. gólya

Járművek
1. autó
2. busz
3. helikopter
4. repülő
5. vitorlás hajó
6. roller
7. mozdony
8. tűzoltóautó

Vegyes jelek
1. nap
2. hold
3. autó
4. motor
5. cica
6. kutya
7. alma
8. körte

1. Öltözőszekrényre – 6 x 6 cm plakett jel (narancssárga, pisztácia zöld)

1. 1 db 8 fakkos szekrény, ülőkével és cipőtartóval

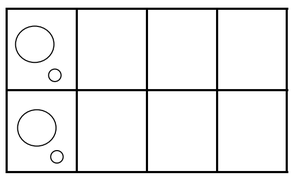

Minden szekrény jobb sarkában van a fogantyú, a 6x6cm jelek középen, vagy oldalt, vagy felül!!!

Számítás: 6x6cm plakett jel
3x8=24 db x 685 = **16 440,- Ft**

2. Törölköző tartóra, jeltáblára – körbevágott forma 4,5x4,5cm
3x8 =24 db x 685 = **16 440,- Ft**

3. Törölközőre – direkt, transzfer, plotter nyomással - 4x4 cm a jel nagysága - rávasalható
3 x 8 =24 db x 2=50 db - ár nagyságtól, db számtól függ !
kb: Ft 300 ,

4. Ágynemű huzatokra -alsó + felső= 1 garnitúra = 2db - 8x8 cm a jelnagyság - rávasalható
3x8= 24 x 2 garnitúra = 100 db - ár nagyságtól, db számtól függ !
kb: Ft 300 ?

5. Saját polcra a szobába, fogmosó poharakhoz, edényekre - Fólia jelek öntapadós
3x 8 db x 5 garnitúra = 120 db kb 229 = **27 480 Ft**

Összesen: Ft

Gyógyszerkészlet 1-2-3-4 Mini bölcsődének

Eszközök	db	br. egységár	Bruttó Ft	Megjegyzés
digitális mérleg	**1**	5300	**0**	
hosszmérő	**1**	2000	**0**	
spatula 100db	1	450	450	
szálkacsipesz	1	650	650	
kullancs-csipesz	1	400	400	
körömvágó olló	2	1000	2000	
lázmérő	4	1000	4000	
kötszerek	4	1000	4000	
ragtapasz, sebtapasz	4	800	3200	
kötszer olló	2	2000	4000	
hansaplaszt	4	500	2000	
fertőtlenítő - betadin	2	1300	2600	
vattapálcika 50 db	1	1300	1300	
lázcsillapítók, görcsoldók, allergia elleni szerek, életmentő, orrcseppek	1	6600	6600	szülő is hozhatja a lázcsillapító kúpot, allergia elleni gyógyszert, orrcseppet
Összesen éves kiadás			**31 200**	**Ft/év**

x = nem kell minden évben, csak ha elhasználódik

Mentőláda gyermeklétszámhoz mérten - MSZ13553

Magyar szabványnak teljes mértékben megfelel! Szavatosság 3 év!

I. mentőláda mini 30 főig = 7 590 Ft

Ez elég a 1-2-3 mini bölcsődének is.
Figyelni a lejáratot folyamatosan.!!!!

Gyógyszeradás, elsősegély - hasznos tanácsok

Lázas, hurutos, antibiotikummal kezelt, beteg gyermek nem jöhet bölcsődébe.

Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, vese - húgyúti, epilepszia, stb.) betegségben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, a háziorvosa által előirt gyógyszereket beadhatják a mini bölcsődében. Sürgős esetben csak láz- es fájdalomcsillapítót kap a gyermek, melyről célszerű nyilatkoztatni a szülőt.

A szülőknek írásban (az üzenő füzetben) kell nyilatkozniuk a gyógyszerszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyermek, milyen gyógyszerre érzékeny, stb.). A kisgyermeknevelőnek, a szolgáltatást nyújtó személynek ugyancsak írásban kell jeleznie azt, hogy milyen gyógyszert kapott a gyermek.

Minden mini bölcsődében kell lennie mentődoboznak. Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti: a férőhelyszámnak megfelelő szabvány mentődobozt – MSZ 13 553 – hozzáférhető helyen kell tarolni.

Minden esetben gyermekorvos állítja össze a mini bölcsőde gyógyszerkészletét, melyben kell, hogy szerepeljenek:

Nem kötelező a bölcsődeorvos alkalmazása.

- lázcsillapítók (kúp, tabletta, szirup, injekció),
- görcsoldók (kúp, tabletta),
- allergia elleni szerek (tabletta, szirup, kenőcs),

Az alábbi gyógyszereknek mindig kell lennie:

Lázcsillapító gyógyszerek:
Hűtőszekrényben tárolni, feltüntetve az amidazophen érzékeny gyermeknevét

- Antipyretikus kúp – 3 hó – 1 éves korig: ½ kúp,
  1 - 3 éves korig: 1 kúp
- Amidazophen érzékenység esetén:

Nurufen kúp, szirup – Adagolása utasítás szerint!

Allergia elleni szerek:

- Fenistil gél helyileg
- Calcium ampulla – 3 hótól – 1 éves korig: ½ ampulla
  1 – 3 éves korig: 1 ampulla

Egyéb gyógyszerek a kezelő-, háziorvos utasításával és a gyermekorvossal megbeszélve adható.
Sebek fertőtlenítése: Lemosás után - Betadine oldat

Orvosi ellátást igénylő baleseteknél a szülőt étesíteni kell és szakelltásra vinni a gyermeket.

Minden fejsérülés után orvosi kontroll vizsgálat szükséges!!!!

Javasolt minden évben a személyzetnek részt venni cscsemő és gyermek elsősegély tanfolyamon!!!!

Javasolt éventő tűzriadó gyakorlat tartása! **Biztonság!!!**

Mini Bölcsőde 7 fő

Bérleményben

Ssz.	TISZTÍTÓSZER	Felhasználás	Év db/cs	eá.	Br. Ft	I.	II.	III.	IV.	V.	VI	VII	VIII.	IX.	X.	XI.	XII
	Alaptevékenység kellékei																
	Ételmintás tasak	1000db-os /240 = napi 4 db	1	18000	18000	1											
	Szalvéta 1000 db éttermi fehér	1 db/hó	12	660	7920	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Papír zsebkendő 100 db	1 cs/hét	60	100	6000	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Toalett papír (24 tekercs)	4 tekercs x240 nap= 960 tek.	40	1100	44000	4	3	3	4	4	2	4	3	2	3	4	4
	Kéztörlő 2db-os	1cs 4 db/hó	12	640	7680	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nedves törlő kendő 50 db	1 cs/hét	50	450	22500	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
	Folyékony szappan pumpás adagolós	3 db/hó	40	421	16840	4	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3
	Pelenkázó fertőtlenítő spray	2/hó	20	1100	22000	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Éves kiadás	***havi kiadás 12 078 Ft***			**144940**												
	Mosószer 3 l	3l/hó folyékony	12	3600	43200	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Öblítő	2 flakon/hó	24	700	16800	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Mosogató szer kézi - Jár 450 ml	2 x mosogatás 21 nap= 42/ hó	12	380	4560	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	gépi Jar 63 db-os	4 x mosogatás 21 nap= 84 tbl/hó	17	4890	83130	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1
	Felmosáahoz takarító szer Ajax 1 l	napi 4 x 10 l vízhez 1-1 kupak x21	24	608	14592	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Lemosáahoz takarító szer Ajax	napi 2 x 5 l vízhez x 21	12	750	9000	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Domesztos fertőtlenítő szer 750 ml	4 db/hó	48	648	31104	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Hypo 1 l	4 db/hó	48	129	6192	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Vízkőoldó	2 db/hó	24	350	8400	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ablaktisztító spay Forst 750 ml	2 db/hó	24	920	22080	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Szemetes zsák 35 l, 30 db	4 db x21 = 84 db havi=3 cs	40	560	22400	4	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3
	Szemetes lapát	név/1	4	300	1200	1			1			1			1		
	Partfis	név/1	4	1000	4000	1			1			1			1		
	Felmosó vödör	név/1	4	1000	4000	1			1			1			1		
	Felmosó szett	fél év/1	2	4001	8002	1						1					
	Vileda lap, kendő kézi mosogatáshoz, bútorok lemosáshoz - 4 db-os	havi 2 cs	24	700	16800	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Tűzhely tisztító	évi 1 db	1	3000	3000	1											
	Fém suroló 2 db-os	1cs/hó	12	300	3600	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
					0												
	Tisztítószerek összesen	***havi kiadás 25 162 Ft***			**302060**												
	Összesen évi tervezett kiadás	***havi kiadás 37 250 Ft***	0	0	**447000**												

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (2) bekezdésének *a)-b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1)[1] A rendelet hatálya kiterjed valamennyi személyes gondoskodást nyújtó ellátásra, az ellátásban részesülő gyermekre és szülőjére, törvényes képviselőjére, a fiatal felnőttre, továbbá a fenntartóra, az ellátást nyújtó személyre és intézményre.

(2) E rendelet alkalmazásában személyes gondoskodáson a Gyvt. 15. § (2) bekezdésében meghatározott gyermekjóléti alapellátást (a továbbiakban: alapellátás), valamint a Gyvt. 15. § (3) bekezdésében meghatározott gyermekvédelmi szakellátást (a továbbiakban: szakellátás) kell érteni.

(3)[2] E rendeletben foglaltakat kell alkalmazni az egyházi fenntartó és a nem állami fenntartó által nyújtott személyes gondoskodásra is.

(4) A Gyvt. 5. §-ában foglalt értelmező rendelkezések e rendelet vonatkozásában is irányadóak.

(5) E rendelet alkalmazásában ellátást nyújtó: a gyermek gondozását, nevelését, felügyeletét közvetlenül végző személy, illetve intézmény.

(6)[3] E rendelet alkalmazásában gyámhivatal: a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala.

2. § (1) A személyes gondoskodás során a gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülését biztosítva kell eljárni.

(2)[4] A gyermeki jogok minél szélesebb körű érvényesülése érdekében a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők (a továbbiakban: szolgáltatók) gondoskodnak arról, hogy a gyermekek számára megismerhető legyen a gyermekjogi képviselő neve, telefonszáma, valamint fogadóóráinak helye és időpontja.

(3)[5] A szolgáltatók a gyermekjogi képviselő részére biztosítják

a) annak odalátogatása során az intézmény területén belül a gyermekek számára könnyen hozzáférhető és négyszemközti beszélgetés lefolytatására alkalmas megfelelő helyiséget;

---

1 *Módosította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 21. § a).*
2 *Módosította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 18. § (1) a).*
3 *Megállapította: 24/2015. (IV. 30.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2015. V. 3-tól.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

b) a helyszínen való tájékozódás és az iratokba való betekintés lehetőségét;
c) az érdek-képviseleti fórum ülésének időpontjáról való tudomásszerzést.

(4)[1] A gyermekjogi képviselő által írásban tett észrevételekre, megkeresésekre a szolgáltatók 15 napon belül kötelesek válaszolni, illetőleg megtett intézkedéseikről a gyermekjogi képviselőt értesíteni.

(5)[2] A személyes gondoskodást nyújtó személy, illetve intézmény az önkéntesen vagy hatósági intézkedés alapján igénybe vett ellátás megkezdésekor gondoskodik a gyermeknek és szülőjének (törvényes képviselőjének), illetve a fiatal felnőttnek a Gyvt. 33. § (2) bekezdésében és 34. §-ában foglaltakról való tájékoztatásáról. A gyermek szülője (törvényes képviselője), illetve a fiatal felnőtt írásban nyilatkozik a tájékoztatás megtörténtéről.

(6)[3] Az ellátás megkezdésekor az ellátást nyújtó felhívja a gyermek törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatok szolgáltatására, továbbá a jogosultsági feltételekben, illetve a nyilvántartásban szereplő adatokban beállott változások bejelentésére.

2/A. §[4] (1)[5] A gyermekjóléti alapellátás - kivéve a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai és a gyermekek napközbeni ellátása - és a gyermekvédelmi szakellátás során a gyermekek élethelyzetének feltárására, sorsának megtervezésére és végigkísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ar.) alapján létrejövő „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlaprendszer (a továbbiakban: gyermekvédelmi nyilvántartás) szolgál.

(2) A gyermekvédelmi nyilvántartás célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a Gyvt. adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, illetőleg lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.

2/B. §[6] A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében készült, a Gyvt. 11. § (1a) bekezdése szerinti egységes elveket és módszertant a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

2/C. §[7] (1) A Gyvt. 35. § (1) bekezdése szerinti érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai
a) a gyermekönkormányzat képviselői,
b) az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői,
c) az intézmény dolgozóinak képviselői és
d) az intézményt fenntartó képviselői.

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §. Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § a).*
3 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 1. §.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 2. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Módosította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § a).*
6 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
7 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

(2) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott személyek száma összesen nem lehet kevesebb az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti személyek összlétszámánál.

(3) Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

(4) Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

2/D. §[1] (1) A bentlakásos gyermekintézmény valamennyi gyermekének képviseletében az a Gyvt. 37. §-a szerinti gyermekönkormányzat járhat el, amelyiket a gyermekek több mint 50%-a választott meg.

(2) A gyermekönkormányzat - az intézményvezető véleményének kikérésével - dönt saját működéséről. Szervezeti és működési szabályzatát a választó gyermekközösség fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. A jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha a szabályzat jogszabálysértő vagy ellentétes az intézmény szervezeti és működési szabályzatával, illetve házirendjével.

(3) A gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a bentlakásos gyermekintézmény működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézmény vezetőjének figyelembe kell venni.

3. § (1)[2] Az átmeneti gondozás formáinak szakmai létszám irányszámait, továbbá a család-és gyermekjóléti szolgálatnak, a család- és gyermekjóléti központnak, a bölcsődei ellátásnak, valamint a szakellátás formáinak szakmai létszámminimum követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza. A feladatellátás érdekében további munkakörök is létesíthetők.

(2)[3] A személyes gondoskodást nyújtó, vezetői megbízással rendelkező személy a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet szerinti vezetőképzés teljesítésére köteles.

(2a)-(4)[4]

(5)[5] Az egyes munkakörökben foglalkoztatott személyek képesítési előírásait a *2. számú melléklet* tartalmazza.

(6)[6] A munkáltató a személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére - a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 79. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglaltak szerint - munkaruhát biztosít.

(7)[7] A munkáltató beszerzi az 1. számú mellékletben meghatározott munkakörben és a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaiban foglalkoztatni kívánt személy nyilatkozatát arról, hogy nem áll fenn vele szemben a Gyvt. 10/A. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

---

1 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2018. I. 1-től. Lásd: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 20. §.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet 24. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.*
5 *Számozását módosította: 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet 16. § (2) b).*
6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
7 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 3. § (3). Módosította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § b), 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § a).*

(8)[1] Többcélú intézményben vezetői megbízást az kaphat, illetve vezetői munkakörbe az nevezhető ki, aki bármely, az intézmény által biztosított szolgáltatás, illetve ellátás vezetőjére meghatározott, felsőfokú végzettség körébe tartozó képesítési előírásoknak megfelel.

(9)[2] A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 1. számú melléklet szerinti létszáma esetében a betöltött szakmai létszám nem lehet kevesebb, mint a mindenkori költségvetési törvény alapján finanszírozott létszám. A család- és gyermekjóléti központ esetében

a) az esetmenedzserek és tanácsadók arányát az intézményvezető határozza meg azzal, hogy mindkét munkakört biztosítania kell,

b) a tanácsadó munkakör munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében is betölthető.

3/A. §[3] (1) A szolgáltató, intézmény a szolgáltatói nyilvántartásba legfeljebb három év időtartamra ideiglenes hatállyal jegyezhető be, ha

a) a szakalkalmazottként foglalkoztatott és nem a gyermekek közvetlen gondozását végző személyek száma nem éri el a jogszabályban meghatározott létszámot, de eléri annak háromnegyedét, vagy

b) a szakképesítéssel nem rendelkező, szakalkalmazottként foglalkoztatott személyek szükséges szakképesítésének megszerzése folyamatban van.

(2) Az (1) bekezdés alapján történő ideiglenes bejegyzés hatálya egyszer, legfeljebb újabb három év időtartamra meghosszabbítható.

3/B. §[4] (1) Az egyházi fenntartású és a nem állami fenntartású gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény esetén a fenntartónak folyamatosan rendelkeznie kell a szolgáltató tevékenység körében okozott kár megtérítésére kötött, hatályos felelősségbiztosítási szerződéssel.

(2) Az egyházi fenntartónak és a nem állami fenntartónak köztartozásmentes adózónak kell minősülnie

a) a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzés kérelmezésének időpontjában, valamint

b) a szolgáltatói nyilvántartásban történő, fenntartóváltozásra irányuló adatmódosítás esetében az adatmódosítás kérelmezésének időpontjában, ide nem értve az általános jogutódlással történő fenntartóváltozást.

(3)[5] A család- és gyermekjóléti szolgálat és központ, a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, az alternatív napközbeni ellátás, a gyermekek átmeneti otthona, a családok átmeneti otthona, a gyermekotthon és az utógondozó otthon, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat esetében a szolgáltatótevékenység folytatására, illetve az intézmény elhelyezésére szolgáló ingatlannak (ingatlanrésznek) alkalmasnak kell lennie a gyermekek, illetve a fiatal felnőttek ellátására.

(4) A helyettes szülő, valamint a nevelőszülő körülményeinek alkalmasnak kell lennie a gyermek ellátására. A külső férőhelynek megfelelő lakhatást kell biztosítania.

(5)[6] Nevelőszülői hálózat legalább tíz nevelőszülővel vehető szolgáltatói nyilvántartásba.

---

1 *Beiktatta: 7/2008. (VI. 3.) SZMM rendelet 5. §. Hatályos: 2008. VII. 1-től. Ezt követően kiírásra kerülő pályázatok alapján adott vezetői megbízásokra kell alkalmazni.*
2 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 1. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2013. XII. 30-tól.*
4 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2013. XII. 30-tól.*
5 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § a), 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 6. § b).*
6 *Beiktatta: 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2015. X. 29-től.*

4. §[1] (1)[2] A módszertani feladatokat ellátó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság), a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a módszertani feladatok ellátására kijelölt szervezet (a továbbiakban: bölcsődei módszertani szervezet), valamint a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai tekintetében a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság segíti illetékességi területén a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók munkáját. A Főigazgatóság és a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság e feladata nem terjed ki azon egyházi fenntartó által fenntartott nevelőszülői hálózatok, gyermekotthonok és tanodák munkájának segítésére, amelyek tekintetében a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a Gyvt. 96. § (8) bekezdése alapján egyházi módszertani intézményt jelölt ki, vagy amelyek tekintetében a Gyvt. 96. § (13) bekezdése alapján más bevett egyház kijelölt módszertani intézménye látja el a módszertani feladatokat.

(2)[3] A Főigazgatóság - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként

a) - a gyermekek napközbeni ellátása kivételével - véleményezi a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében,

b) ellátja a kijelölt egyházi módszertani intézmény feletti szakmai ellenőrzést.

(2a)[4] A bölcsődei módszertani szervezet - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként véleményezi a gyermekek napközbeni ellátását nyújtó szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

(2b)[5] A Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság - a működést engedélyező szerv kirendelése alapján - a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint szakértőként véleményezi a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait nyújtó szolgáltatók szakmai programját, és részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

(3)[6] A kijelölt egyházi módszertani intézmény a működést engedélyező szerv kirendelése alapján, a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság módszertani útmutatójában meghatározott szakmai szempontrendszer figyelembevételével, szakértőként véleményezi az egyháza és - a (10) bekezdésben foglalt megállapodás alapján - más bevett egyház által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat és gyermekotthon szakmai programját, valamint részt vesz azok hatósági ellenőrzésében.

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 4. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2019. X. 1-től.*
3 *Megállapította: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 1. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 1. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (2). Hatályos: 2019. X. 1-től.*
6 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (1). Módosította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 18. § (1) b), 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § a).*

(3a)[1] A Főigazgatóság a (2) bekezdés szerinti, a bölcsődei módszertani szervezet a (2a) bekezdés szerinti, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság a (2b) bekezdés szerinti, a kijelölt egyházi módszertani intézmény a (3) bekezdés szerinti ellenőrzésen tapasztaltakról szakértői véleményt készít.

(3b)[2] A fenntartó a módszertani intézménynek a gyermekjóléti szolgáltatók, intézmények és a gyermekvédelmi intézmények szakmai programjának - külön jogszabály alapján, szakértőként végzett - véleményezéséért szakértői díjat fizet, amelynek összege működési engedélyenként

a) gyermekjóléti szolgáltató esetén 16 000 forint,

b) gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény esetén 24 000 forint,

c) gyermekjóléti szolgáltató és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény egy telephelyen történő működése esetén a *b)* pont szerinti összeg.

(4)[3] A módszertani intézmény a működést engedélyező szerv, valamint a fenntartója felkérésére térítésmentesen, más fenntartó felkérésére eseti megbízás alapján, térítés ellenében részt vesz a szolgáltató ellenőrzésében.

(5)[4] Az egyházi fenntartó által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat, gyermekotthon módszertani intézménnyé történő kijelölése iránti kérelemhez csatolni kell a módszertani feladatok tervezett ellátását bemutató, öt évre szóló szakmai programot és az annak megvalósításához szükséges, a kijelölést követő első év feladataira vonatkozó munkatervet és költségvetést. Az egyházi fenntartó a dokumentumokat szakmai véleményezésre megküldi a módszertani feladatokat ellátó szervnek. A Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság tizenöt napon belül véleményezi a dokumentumokat és azokat, valamint véleményét és az egyházi fenntartó kérelmét megküldi a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek.

(6)[5] A miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság szakmai véleményének figyelembevételével harminc napon belül dönt az egyházi módszertani intézmény kijelöléséről.

(7)[6] A kijelölt egyházi módszertani intézmény a módszertani feladatait a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által a tárgyévre jóváhagyott munkaterv és költségvetési terv alapján végzi. Az első évre vonatkozó munkatervet és költségvetési tervet a szakmai programmal együtt a miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter a kijelöléssel egyidejűleg hagyja jóvá. Az első évet követően a további éves munkatervet és költségvetési tervet a kijelölt egyházi módszertani intézmény a szakmai program alapján tervezi meg és azokat a tárgyév január 15-éig küldi meg a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek jóváhagyásra.

---

1 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (3). Hatályos: 2019. X. 1-től.*

2 *Beiktatta: 77/2011. (XII. 30.) NEFMI rendelet 2. §. Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 24. § (1) a).*

3 *Módosította: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 6. § a).*

4 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § c), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § b).*

5 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § c).*

6 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § d).*

(8)[1] A kijelölt egyházi módszertani intézmény módszertani feladatainak ellátásáról a tárgyévre vonatkozóan szakmai és pénzügyi beszámolót készít, amelyet a tárgyévet követő év február 15-éig jóváhagyásra megküld a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek.

(9)[2] A miniszter, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter

a) a döntése meghozatalától számított tizenöt napon belül értesíti a Főigazgatóságot, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot az egyházi módszertani intézmény kijelöléséről, és

b) a jóváhagyásától számított tizenöt napon belül tájékoztatásul megküldi a Főigazgatóságnak, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak az általa jóváhagyott (5), (7) és (8) bekezdés szerinti dokumentumok másolatát.

(10)[3] Ha a kijelölt egyházi módszertani intézmény más egyházi fenntartó által fenntartott tanoda, nevelőszülői hálózat, gyermekotthon tekintetében is módszertani feladatokat lát el, az érintett egyházi fenntartók a módszertani feladatok ellátásáról megállapodást kötnek. A kijelölt egyházi módszertani intézmény a megállapodást tizenöt napon belül tájékoztatásul megküldi a miniszternek, tanoda esetén a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek, a Főigazgatóságnak, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak és a működést engedélyező szervnek.

(11)[4] A kijelölt egyházi módszertani intézmény és a Főigazgatóság, tanoda esetén a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság a módszertani feladatok ellátása érdekében egymással együttműködnek, amelynek keretében rendszeresen szakmai egyeztetést folytatnak a módszertani feladatok ellátása során szerzett tapasztalataikról, valamint közös szakmai programokat, rendezvényeket szerveznek, illetve részt vesznek egymás szakmai programjain, rendezvényein.

4/A. §[5] (1) A gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell

a) a szolgáltató, intézmény nevét, székhelyét, telephelyét;

b) az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzőit;

c) a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, így különösen

ca) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,

cb) az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módját,

d) a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját;

e) az ellátás igénybevételének módját;

f) a gyermekjóléti szolgáltató, intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módját;

---

1 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § e).*

2 *Megállapította: 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 1. § (4). Hatályos: 2019. X. 1-től.*

3 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § e), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § b), 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § d), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § f).*

4 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 1. § (2). Módosította: 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 1. § b), 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § a), 22/2019. (IX. 30.) EMMI rendelet 2. § g).*

5 *Beiktatta: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 2. §. Hatályos: 2011. X. 29-től.*

g) az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat;

h) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módját, formáit;

i)[1] a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló kormányrendeletben foglaltak szerinti alkalmassági felülvizsgálat módját.

(2) A szakmai programhoz mellékelni kell

a) a Gyvt. 32. § (4) és (6) bekezdése szerinti megállapodások tervezetét,

b)[2] nevelőszülői hálózat működtetése esetén a Gyvt. 66/B. § (1) bekezdése szerinti, utógondozói ellátás nyújtása esetén a Gyvt. 53/A. § (3) bekezdése szerinti megállapodás tervezetét,

c) átmeneti elhelyezést biztosító gyermekjóléti intézmény, befogadó gyermekotthon, otthont nyújtó ellátást biztosító gyermekotthon, lakásotthon, utógondozói ellátást biztosító utógondozó otthon esetében a házirendet vagy annak tervezetét,

d)[3] a - (2a) bekezdésben foglalt kivétellel - a szervezeti és működési szabályzatot vagy annak tervezetét.

(2a)[4] A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a nem hálózatban működtetett családi bölcsőde, a nem hálózatban működtetett napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás esetén nem kötelező szervezeti és működési szabályzatot készíteni.

(3) A szakmai programot az (1) bekezdés szerinti elemeinek változása esetén módosítani kell.

4/B. §[5] A Családbarát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. közreműködik a koragyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztés keretében történő rendszerszintű fejlesztésével kapcsolatos feladatok ellátásának koordinálásában.

4/C. §[6] (1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységnek a következő, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló kormányrendelet alkalmazása során nem ágazatinak minősülő feltételeknek is meg kell felelnie:

a) munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és napközbeni gyermekfelügyelet esetén - kivéve a kizárólag a Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti szolgáltatást nyújtó engedélyest - az engedélyesre vonatkozó közegészségügyi és az ivóvíz-minőségi követelmények, ha egy lakásban egy engedélyes kerül kialakításra, és a gondozott gyermekek száma a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermekeket és az időszakos gyermekfelügyelet keretében ellátott gyermekeket is beleszámítva sem haladja meg a hét főt,

---

1 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 2. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 2. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Módosította: 77/2011. (XII. 30.) NEFMI rendelet 13. § b).*
4 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 1. §. Módosította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 23. § e).*
5 *Beiktatta: 21/2016. (VIII. 24.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2016. IX. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

b) az *a)* pontban nem említett munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és napközbeni gyermekfelügyelet esetén - kivéve a kizárólag a Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti szolgáltatást nyújtó engedélyest -, valamint alternatív napközbeni ellátás esetén az engedélyesre vonatkozó közegészségügyi, az ivóvíz-minőségi, a hulladékkal és nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos közegészségügyi, járványügyi vonatkozású követelmények, valamint a kémiai biztonságra és a dohányzóhelyek kijelölésére vonatkozó jogszabályi előírások,

c) bölcsőde, mini bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, gyermekotthon és utógondozó otthon esetén

ca) az élelmiszer-higiénia és élelmiszer-biztonság jogszabályi követelményei, kivéve a mini bölcsődét, a családok átmeneti otthonát és az utógondozó otthont, ha az engedélyes meleg étkeztetést nem nyújt,

cb) az engedélyesre vonatkozó közegészségügyi, az ivóvíz-minőségi, a hulladékkal és nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos közegészségügyi, járványügyi vonatkozású követelmények, valamint a kémiai biztonságra és a dohányzóhelyek kijelölésére vonatkozó jogszabályi előírások,

cc) az engedélyesre vonatkozó építéshatósági követelmények, ideértve - ahol e rendelet előírja - az akadálymentesítést is.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételekkel kapcsolatban jogszabály alapján egyedi előírás, feltétel is meghatározható.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételeket az engedélyes bejegyzésekor - az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivételekkel - vizsgálni kell.

(4) Adatmódosítás során az (1) bekezdésben meghatározott feltételek közül - az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivételekkel - csak az alábbiaknak való megfelelést kell vizsgálni:

a) munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde, napközbeni gyermekfelügyelet - kivéve a kizárólag a Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti szolgáltatást nyújtó engedélyest - és alternatív napközbeni ellátás esetén a változással összefüggésben az (1) bekezdés *a)*, illetve *b)* pontja szerinti feltételek, ha az engedélyes címe megváltozik - a közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás kivételével -, a szolgáltató tevékenységbe az engedélyes elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kívánnak bevonni - ide nem értve a Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti épületet (épületrészt) -, vagy az adatmódosítás célja valamely e pont szerinti szolgáltató tevékenység bejegyzése, és az ehhez kapcsolódó követelményeket korábban nem vizsgálták meg,

b) bölcsőde, mini bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona és utógondozó otthon esetén

ba) a változással összefüggésben az (1) bekezdés *c)* pont *cb)* és *cc)* alpontja szerinti feltételek, továbbá - ha a változás érinti - az (1) bekezdés *c)* pont *ca)* alpontja szerinti feltételek, ha az engedélyes címe megváltozik - a közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás kivételével -, a szolgáltató tevékenységbe az engedélyes elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kívánnak bevonni, vagy az adatmódosítás célja valamely e pont szerinti szolgáltató tevékenység bejegyzése, és az ehhez kapcsolódó követelményeket korábban nem vizsgálták meg,

bb) a változással összefüggésben a közegészségügyi feltételek, ha a férőhelyszám - ide nem értve a külső férőhelyeket - egy éven belül öt százalékot meghaladó mértékben emelkedik,

c) gyermekotthon esetén

ca) a változással összefüggésben az (1) bekezdés *c)* pont *cb)* és *cc)* alpontja szerinti feltételek, továbbá - ha a változás érinti - az (1) bekezdés *c)* pont *ca)* alpontja szerinti feltételek, ha az engedélyes címe megváltozik - a közterület átnevezéséből, átszámozásából adódó címváltozás kivételével -, a gyermekotthoni ellátásba az engedélyes elhelyezésére korábban nem szolgáló épületet (épületrészt) kívánnak bevonni, vagy az adatmódosítás célja gyermekotthoni ellátás bejegyzése, és az ehhez kapcsolódó követelményeket korábban nem vizsgálták meg,

cb) a változással összefüggésben a közegészségügyi feltételek, ha a férőhelyszám egy éven belül öt százalékot meghaladó mértékben emelkedik, ideiglenes befogadó férőhelyeket alakítanak ki, vagy a gyermekotthont a továbbiakban speciális vagy különleges gyermekotthonként kívánják működtetni.

(5) Nem kell vizsgálni az (1) bekezdésben meghatározott követelményeket külső férőhelyek, félutas ház, az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiség, a Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *d)* pontja szerinti hely, valamint helyettes szülői és nevelőszülői ellátás esetén az ellátás helye kapcsán.

(6) Nem kell vizsgálni az (1) bekezdésben meghatározott építéshatósági követelményeket - ideértve az akadálymentesítést is - olyan ingatlanban működő engedélyes esetén,

a) amelyre azonos rendeltetésre, a kérelem benyújtását megelőző egy éven belül használatbavételi engedélyt vagy fennmaradási engedélyt adtak ki,

b) amelyre azonos rendeltetésre, a kérelem benyújtását megelőző egy éven túl használatbavételi engedélyt vagy fennmaradási engedélyt adtak ki, és az eljárás során nem jut a működést engedélyező szerv tudomására olyan adat, amely e feltételek teljesítését kétségessé teszi,

c) amelyben korábban is szolgáltató, intézmény működött, a korábbi engedélyes törlése a bejegyzés iránti kérelem benyújtását megelőző három hónapon belül vált végrehajthatóvá, a korábbi engedélyest nem e feltételek hiánya miatt törölték a szolgáltatói nyilvántartásból, és az eljárás során nem jut a működést engedélyező szerv tudomására olyan adat, amely e feltételek teljesítését kétségessé teszi.

(7) A tűzvédelmi feltételek vizsgálatát az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet szabályozza.

II. Fejezet

A GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

1. Cím

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

5. § (1) Az alapellátásnak a gyermek szükségleteit figyelembe véve kell szolgálnia a Gyvt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott célokat.

(2)[1] A települési önkormányzatnak az igénybe vehető alapellátásokról tájékoztatnia kell a gyámhivatalt, valamint a lakosságot a helyben szokásos módon.

(2a)[2] Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében a (2) bekezdés szerinti tájékoztatásnak ki kell terjednie a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve a család- és gyermekjóléti központ által ellátott feladatokra, azok megoszlására, legközelebbi elérhetőségének helyére és idejére. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásának helyszínén a nyitvatartási időn kívül is fel kell tüntetni a szolgáltató nevét, nyitvatartási idejét, valamint a készenléti szolgálat telefonszámát. A tájékoztatás akkor is feladata a települési önkormányzatnak, illetve társulás esetében valamennyi érintett települési önkormányzatnak, ha a szolgáltatást ellátási szerződés vagy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás útján biztosítja.

(3) Az alapellátást a jogosult lakóhelyéhez vagy tartózkodási helyéhez legközelebb eső szolgáltatást nyújtó személynél vagy intézménynél kell biztosítani, kivéve, ha ez nem áll a gyermek érdekében.

1/A. Cím[3]

5/A-5/D. §[4]

2. Cím[5]

CSALÁDSEGÍTÉS ÉS GYERMEK JÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS[6]

6. §[7] (1)[8] A Gyvt. 39-40/A. §-a, valamint az Szt. 64. és 64/A. §-a szerinti szolgáltatásra a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet szabályait is alkalmazni kell. A szolgáltatás nyújtásának szakmai módszereit a miniszter az általa irányított minisztérium honlapján közzéteszi.

(2)[9] A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, ezen belül a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 2. § *l)* pont *lb)* alpontja szerinti esetkezeléssel, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

7. §[10] A családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára biztosítani kell

a) a heti munkaidőkeretének legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a szociális segítőmunka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez,

---

1 *Módosította: 11/2013. (II. 7.) EMMI rendelet 44. § a).*
2 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 24. § a). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 24. § a). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
8 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § b).*
9 *Megállapította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
10 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

b) a munkavégzéshez szükséges közlekedési eszköz használatát vagy a közösségi, illetve tömegközlekedési eszköz használatával járó költségek megtérítését,

c) a személyes biztonságát szolgáló eszközöket, különösen külterületi munka esetében,

d) az egymás tájékoztatása, szakmai segítése céljából, konkrét ügyek, vagy problémák feldolgozása kapcsán rendszeresen tartott esetmegbeszélő csoporton történő részvételt,

e) a szupervíziót.

7/A. §[1] A szolgáltatást igénybe vevő számára az első kapcsolatfelvételkor tájékoztatást kell nyújtani

a) a szolgáltatás elemeiről, azok tartalmáról, feltételeiről,

b) az intézmény által vezetett, az igénybe vevőre vonatkozó nyilvántartásokról és

c) panaszjoga gyakorlásának módjáról.

8. §[2] (1) Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, és esetkezelés szükséges,[3]

a) a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást kell kötni, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával, és

b)[4] a (4) bekezdés szerint esetnaplót kell vezetni,

ide nem értve a „Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme”
és a „Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családbafogadásának elősegítése” alcím alá tartozó eseteket.

(2) Az együttműködési megállapodás tartalmazza

a) az igénybe vevő és törvényes képviselője nevét, elérhetőségét,

b) az esetkezelést végző családsegítő nevét, elérhetőségét,

c)-e)[5]

(3) Az együttműködési megállapodást az intézményvezető írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel azzal, hogy a megállapodást az Szt. 122/A. §-a alá tartozó szolgáltatás esetében a szolgáltatást nyújtónak is alá kell írnia.

(4)[6] Az esetnaplót a miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett formában kell vezetni.

(5)[7] Az együttműködési megállapodás egy évre köthető, ezt követően annak indokoltságát felül kell vizsgálni, kivéve a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés esetén.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer[8]

1 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § c).*
4 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § d).*
5 *Hatályon kívül helyezte: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 25. § a). Hatálytalan: 2017. II. 17-től.*
6 *Megállapította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
7 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
8 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

9. §[1] (1) A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,

b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,

c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,

d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,

f) veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,

g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,

h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,

i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,

j)[2] egy gyermek, egyén vagy család ügyében, az esetmenedzser, esettől függően a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,

k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és

l) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

(2) Az esetmegbeszélésre meg kell hívni

a) a megelőző pártfogó felügyelőt, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki megelőző pártfogás alatt áll,

b) a pártfogó felügyelői szolgálatot, ha olyan gyermek ügyét tárgyalják, aki fiatalkorúak pártfogó felügyelete alatt áll, vagy ha a gyermek kockázatértékelése alapján a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége legalább közepes fokú,

c) a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó más személyeket, illetve intézmények képviselőit indokolt esetben, különösen akkor, ha részvételük a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához szükséges, és

---

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Módosította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 24. § b).*

d)[1] az esetmegbeszélés témájától, céljától függően a járási jelzőrendszeri tanácsadót vagy a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserét (a továbbiakban: esetmenedzser).

(3) A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést kell szervezni. A szakmaközi megbeszélésre meg kell hívni a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges.

(4) Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza

a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,

b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,

c) az éves célkitűzéseket, és

d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

(5) Az éves szakmai tanácskozást minden év február 28-áig kell megszervezni, és arra meg kell hívni

a) a települési önkormányzat polgármesterét, a képviselő-testület tagját (tagjait) és a jegyzőt,

b) a gyermekjóléti alapellátást és a szociális alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatások fenntartóit,

c) a településen szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények képviselőit,

d) a jelzőrendszer tagjainak képviselőit,

e) a gyámhivatal munkatársait,

f) a fiatalkorúak pártfogó felügyelőjét, megelőző pártfogó felügyelőjét, és

g) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalban működő gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort.

(6) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat több családsegítőt foglalkoztat, közülük települési jelzőrendszeri felelőst kell kijelölni az (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására.

(7) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a család- és gyermekjóléti központot.

10. §[2] (1) A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ

a) koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,

b) szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,

c) összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,

d) a család- és gyermekjóléti szolgálat 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,

e) segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,

---

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

f) megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
g) megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.
(2) A család- és gyermekjóléti központ az (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.
11. §[1] A gyermek bántalmazására, elhanyagolására vonatkozó jelzéssel érintett személy részére nem biztosítható betekintés a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

A család- és gyermekjóléti szolgálat[2]

12. §[3] A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.
13. §[4] A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja
a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az utánkövetést végző szervezet felkeresését.
14. §[5] (1) A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében
a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbiek mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét, és

f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

(2)[1] Az 1. számú mellékletben meghatározott létszámelőírás esetében a 25 ellátott család számításakor csak azok a megállapodással rendelkező családok vehetők figyelembe, ahol

a) a szociális segítőmunka során éves átlagban legalább havi három személyes találkozás megszervezésére és dokumentálására sor kerül, vagy

b) hatósági intézkedéshez kapcsolódó szolgáltatásnyújtás történik.

(3)[2] Egy fő családsegítő a 25 család felett havi átlagban legfeljebb 10, a (2) bekezdés alá nem tartozó családot támogathat szociális segítő munkával.

15. §[3] A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,

b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és

d) segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

16. §[4] A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és

b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az *a)* pont szerinti programok megszervezését,

---

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 6. § (1). Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 6. § (2). Hatályos: 2017. II. 17-től.*
3 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

c)[1] tájékoztatja a szülőt az ellátási területén lévő gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak tartalmáról és igénybevételének feltételeiről, valamint személyes közreműködéssel segíti e szolgáltatások igénybevételét és ezáltal a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és megszüntetését.

17. §[2] A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről,

c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és

d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

18. §[3] (1) Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez.

(2) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A család- és gyermekjóléti központ[4]

19. §[5] A család- és gyermekjóléti központ ellátja

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait,

b) a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

20. §[6] (1) A család- és gyermekjóléti központon belül a 12. § és a 19. § *b)* pontja szerinti feladat-megosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

(2)[7] A Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti feladatokat az esetmenedzser.

21. §[8] (1) A család- és gyermekjóléti központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatainak szakmai támogatása érdekében

a) havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít, és

b) tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról,

---

1 *Megállapította: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Módosította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 24. § c).*
8 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

c)[1] a családsegítő munkatárs szakmai felkészülését alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel támogatja, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képesítési előírások teljesítése alól felmentést kapott.

(2) Ha a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

(3)[2] Ha a kórházi vagy az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás helye, valamint a gyermek tényleges tartózkodási helye különböző család- és gyermekjóléti központok ellátási területén található, a kórházi vagy az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást végző család- és gyermekjóléti központ értesíti a tartózkodási hely szerinti család- és gyermekjóléti központot a gyermek veszélyeztetettségéről.

Kapcsolattartási ügyelet[3]

22. §[4] (1) A kapcsolattartási ügyelet biztosítja

a) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt,

b) a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét,

c) az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása, és

d) a konfliktuskezelő szolgáltatást vagy az önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyeleti szolgáltatást.

(2) A család- és gyermekjóléti központ a felügyelt kapcsolattartás

a) elmaradása esetén annak elmaradásáról öt napon belül,

b) megvalósulásáról, az ott történtekről, a szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy és a gyermek kapcsolatának alakulásáról, a felügyelet fenntartásának szükségességéről felkérésre, vagy

c) felülvizsgálatára vonatkozó javaslatáról hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt.

(3) A felek hatósági eljárást mellőző kezdeményezése esetén gyermekvédelmi közvetítést az a személy végezhet, aki a szociális továbbképzések rendszerében minősített konfliktuskezelő vagy mediációs programon képzésben részesült, illetve az ilyen program trénere. A minősített programon képzésben részesültnek kell tekinteni azt a személyt is, akiről a programot minősíttető személy, illetve szervezet igazolja, hogy minősített programon szerzett tanúsítványt.

(4) A kapcsolattartási ügyelet az érintettek igényeinek megfelelően a kapcsolattartásra megfelelő feltételekkel rendelkező család- és gyermekjóléti szolgálatnál is biztosítható.

---

1 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 8. §. Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (2).*
3 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

(5) A család- és gyermekjóléti központ a nevelőszülői hálózat működtetőjével, a gyermekotthonnal kötött külön megállapodás alapján a szolgáltatást a nevelőszülőnél, a gyermekotthonban elhelyezett gyermek és a kapcsolattartásra jogosult vér szerinti szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy között is biztosíthatja.

(6) A titkos menedékházban, a kapcsolati erőszak áldozatait fogadó krízisközpontban és az emberkereskedelem áldozatait fogadó átmeneti szálláson élő szülő gyermekére - amennyiben a külön élő szülő kapcsolattartásra jogosult - a kapcsolattartási ügyelet e § szerinti szabályai irányadóak azzal, hogy a kapcsolattartás helyszíne nem lehet a titkos menedékház, krízisközpont és átmeneti szállás.

Utcai (lakótelepi) szociális munka[1]

23. §[2] Az utcai - helyi viszonyok által indokolt esetben lakótelepi - szociális munka feladata

a) a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,

b) a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és

c) a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

Kórházi szociális munka[3]

24. §[4] (1) A kórházi szociális munka feladata

a) a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése,

b) a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti intézkedések megtétele, és

c) az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.

(2) A család- és gyermekjóléti központ szerződést köt az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás[5]

---

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2018. IX. 1-től.*

25. §[1] (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

(2) Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,

b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,

c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,

d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,

e) prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és

f) a jelzőrendszer működését.

(3) Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

(4)[2] Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy a szolgáltatásnyújtás helye szerinti intézménnyel nem állhat foglalkoztatási jogviszonyban.

(5)[3] Az óvodai és iskolai szociális segítő a szolgáltatásnyújtás helye szerinti intézményben a tevékenysége során a gyermekek, tanulók felügyeletéről az egyéni szociális szolgáltatások megvalósításának ideje alatt maga gondoskodik.

(6)[4] Az óvodai és iskolai szociális segítőnek a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül el kell végeznie az óvodai és iskolai szociális segítő képzést. Nem kell elvégezni az óvodai és iskolai szociális segítő képzést azon személyeknek, akik részt vettek az EFOP-3.8.2-16 „Szociális humán erőforrás fejlesztés” elnevezésű, európai uniós finanszírozású projekt keretében szervezett képzésben, vagy akik iskolai szociális munka szakirányú végzettséggel rendelkeznek.

26. §[5] (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézménnyel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti együttműködési megállapodás tartalmazza

a)[6] a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az intézményben, és

b) a köznevelési intézmény nyilatkozatát arról, hogy biztosítja

ba) az óvodai és iskolai szociális segítő bejutását az intézménybe és

---

1 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2018. IX. 1-től.*
2 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
3 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
4 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
5 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2018. IX. 1-től.*
6 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 10. § a).*

bb) a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget és az infrastruktúrához való hozzáférést.

(2a)[1] A család- és gyermekjóléti központ az óvodai és iskolai szociális segítő részére a köznevelési intézménybe szóló megbízólevelet állít ki.

(2b)[2] A köznevelési intézmény az óvodai és iskolai szociális segítő személye kapcsán kifogással élhet a család- és gyermekjóléti központ vezetőjénél. A kifogással kapcsolatos részletes eljárásrendet az együttműködési megállapodás tartalmazza.

(3) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtása a miniszter által jóváhagyott módszertan alapján folyik. A miniszter a módszertant az általa vezetett minisztérium honlapján és a Szociális Ágazati Portálon közzéteszi, valamint gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

Készenléti szolgálat[3]

27. §[4] (1) A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

(2) A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni oly módon, hogy a készenlétben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

(3) A család- és gyermekjóléti központ tájékoztatást nyújt a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről.

Javaslattétel hatósági intézkedésre[5]

28. §[6] A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek

a) védelembe vételére,
b) megelőző pártfogására,
c) ideiglenes hatályú elhelyezésére,
d) nevelésbe vételére,
e) családba fogadására,
f) harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
g) családbafogadó gyám kirendelésére,
h) tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
i) gondozási helyének megváltoztatására,
j) után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

29. §[7] (1) A javaslattétel során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét kell elsősorban figyelembe venni.

(2) A javaslat a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjain ismerteti a gyermek helyzetét, különösen

a) a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását,
b) a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét,

---

1 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
2 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
3 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

c) a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó, adatlapon szereplő adatokat,

d) a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat,

e) a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát,

f) azt, ha a gyermeket gondozó szülő együtt él a szülői felügyeleti jogától megfosztott másik szülővel, és emiatt a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt, és

g) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás elrendelését, mellőzését, fenntartását vagy megszüntetését alátámasztó körülményeket.

(3) A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a veszély tényének és jellegének megnevezésével, a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon haladéktalanul, majd azt követően elektronikus formában kell javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat utóbb a hatóság felhívásától függően kell beszerezni.

(4) Ha a javaslattételre a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor, a család- és gyermekjóléti központ

a) javaslatában megjelöli a kezdeményező család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyermeket gondozó családsegítő adatait, és

b) védelembe vétel esetén a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé.

30. §[1] (1) A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatják egymást a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettség alakulásáról, a megszüntetése érdekében tett intézkedésekről és a természetbeni formában nyújtott családi pótlék felhasználásának tapasztalatairól.

(2) A család- és gyermekjóléti központ figyelemmel kíséri a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását és szükség esetén kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát.

(3) A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása felülvizsgálata során

a) a gyámhivatal megkeresésére tájékoztatást ad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása eredményéről és a családi pótlék természetbeni formában történő további nyújtásának szükségességéről,

b) ha a család helyzetében, illetve a gyermek szükségleteiben bekövetkezett változások indokolják, új pénzfelhasználási tervet készít, és azt megküldi a gyámhivatalnak, és

c) részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme[2]

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

31. §[1] (1) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján kell biztosítani.

(2) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében az esetmenedzser

a) együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel,

b) tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,

c) elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, és

d) közreműködik a családból kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontja szerinti együttműködés keretében

a) az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő szükség szerint közösen végeznek családlátogatást és közösen hallgatják meg a gyermeket,

b) a család- és gyermekjóléti központ lehetőség szerint helyszínt biztosít a megelőző pártfogó felügyelőnek a viselkedéskorrekciós esetkezelési módszerek alkalmazásához és a megelőző pártfogással összefüggő egyéb feladatai elvégzéséhez.

(4) A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti feladatkörében az esetmenedzser a védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatja a gyámhivatalt a védelembe vétel körében végzett tevékenységéről, az eset előrehaladásáról, a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról és szakmai érvekkel alátámasztott javaslatot tesz

a) a védelembe vétel fenntartására vagy megszüntetésére, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén ezzel egyidejűleg a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére, vagy

b) a gyámhivatal általi más, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére.

Egyéni gondozási-nevelési terv[2]

32. §[3] (1) A gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazza

a) a veszélyeztető körülmények megjelölését,

b) a védelembe vétel megszüntetéséhez, a családból kiemelt gyermek visszahelyezéséhez szükséges változásokat, valamint ennek elérése érdekében az esetmenedzser, a szülő és a gyermek feladatait, határidők megállapításával,

c) a szükségesnek tartott hatósági, illetve bírósági eljárások kezdeményezésének megjelölését,

d) az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába bevont család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint egyéb intézmények, szolgáltatók, személyek megjelölését, feladataiknak és azok határidejének meghatározásával együtt,

e) a szakmailag szükségesnek tartott egyéb rendelkezéseket, és

f) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén

fa) az esetmenedzser, a megelőző pártfogó felügyelő, a szülő és a gyermek közötti együttműködés részletes szabályait, megjelölve a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködés módját, gyakoriságát, és

---

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

fb) az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás szempontjait.

(2) Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe az esetmenedzser bevonja

a) a gyermeket és családját,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

c) megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót, és

d) az eset szempontjából érintett, szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat.

(3) Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítása érdekében

a) bevonja a gyermekkel és családjával kapcsolatos szociális segítőmunkába a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

b) bevonja a szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket, az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat, valamint tevékenységüket koordinálja,

c) elősegíti a szülő és gyermek esetében

ca) az egyéni gondozási-nevelési terv céljainak elfogadását, azokban való közreműködését,

cb) azt, hogy a szülő és az ítélőképessége birtokában lévő gyermek nyilatkozattal vállalják az egyéni gondozási-nevelési tervben foglaltak betartásában, megvalósításában történő együttműködést,

cc) a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítását, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének szülő általi biztosítását, így a védelembe vétel megszüntetését.

(4) Az egyéni gondozási-nevelési terv megvalósítását az esetmenedzser értékeli, és

a) szükség esetén módosítja vagy kezdeményezi a módosítását,

b) amennyiben a megvalósítása a szülő, illetve a gyermek megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges

ba) írásban jelzi ezt a gyámhivatalnak,

bb) felhívja a szülő, illetve a gyermek figyelmét arra, hogy a védelembe vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor, és

bc) javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására, és

c) amennyiben a megvalósítás az egyéni gondozási-nevelési tervben megjelölt intézmények, szolgáltatók, személyek és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelzi ezt a gyámhivatalnak.

Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családbafogadásának elősegítése[1]

33. §[2] (1) A családból kiemelt gyermek visszahelyezését és - amennyiben a családjába történő visszahelyezés nem lehetséges - családbafogadását (a továbbiakban együtt: visszahelyezés) a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell elősegíteni.

---

1 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*

(2) A gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, ennek körében támogatja a szülőket, a családbafogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

(3) A nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket gondozási helyén felkeresi, és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről kivéve, ha a gyermek örökbefogadható. A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal (a továbbiakban: szakszolgálat) és a gyermekvédelmi gyámmal, ha a gyermek és a szülő, vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy kapcsolattartásának, a gyermek visszahelyezésének elősegítése a gyermek érdekében áll.

(4) Az esetmenedzser javaslatot tesz a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának és módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében beállott változás azt indokolttá teszi.

(5) A gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatja a gyámhivatalt

a) a gyermeknek a szülővel, valamint a más kapcsolattartásra jogosult személlyel való kapcsolatának alakulásáról,

b) a szülők életkörülményeinek alakulásáról, és

c) a családbafogadás lehetőségéről.

(6) Az esetmenedzser a visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el. Ennek keretében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatását.

(7) Az utógondozás során az esetmenedzser szükség szerint együttműködik az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel.

3. Cím[1]

A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA[2]

Bölcsődei ellátás[3]

34. §[4] Ha a települési önkormányzat nem biztosít bölcsődei ellátást, - a Gyvt. 94. § (3a) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében -

a) minden év március 1-jéig a helyben szokásos módon felhívást tesz közzé arról, hogy a szülő vagy más törvényes képviselő (e Cím alkalmazásában a továbbiakban együtt: szülő) április 15-éig jelezheti a települési önkormányzat felé a bölcsődei ellátás biztosítása iránti igényét, és

b) minden év március 31-éig megvizsgálja, hogy a Központi Statisztikai Hivatal adott év január 1-jei adatai alapján
a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja-e a negyven főt.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

35. §[1] (1)[2] Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra (a továbbiakban: korai fejlesztésre és gondozásra) jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével

a) bölcsődében és mini bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt,

b) munkahelyi bölcsődében és családi bölcsődében a gyermek orvosa, a család- és gyermekjóléti központ munkatársa, a szolgáltatást nyújtó személy vagy a kisgyermeknevelő a szülővel együtt

értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(2)[3] Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

(3) A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet[4]

a)[5] a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban, vagy

b) speciális bölcsődei csoportban.

(4) Egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy a speciális bölcsődei csoportban

a) bölcsőde, mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén legfeljebb három gyermeket,

b) családi bölcsőde esetén legfeljebb kettő gyermeket

nevelhet, gondozhat.

(5)[6] A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek szükségleteihez igazodóan a (4) bekezdésben foglaltnál kevesebb számban is meghatározható az egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy által nevelhető, gondozható gyermekek száma.

(6)[7] Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosultságát, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § a).*
3 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), 7. §.*
4 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § c).*
5 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § d).*
6 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § c).*
7 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), e).*

36. §[1] Ha a fenntartó eltérően nem rendelkezik, a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak munkáltatói igazolást nyújt be, vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

37. §[2] (1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek bölcsődei ellátását.

(2)[3] A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

(3) A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

(4)[4] A bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 15-éig tájékoztatást küld az Oktatási Hivatalnak azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. Az Oktatási Hivatal a tájékoztatást minden év április 20-ig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének.

(5) A (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek szülője mentesül a gyermek óvodai beíratásának kötelezettsége alól.

(6) Ha a (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek ellátására vonatkozó megállapodás a bölcsődei nevelési év közben megszűnik, arról a bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója haladéktalanul tájékoztatja a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

38. §[5] (1) Nem gondozható bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos vagy a háziorvos nem igazolja, hogy ez az állapot már nem áll fenn.

(2)[6] A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt - nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermek esetén - kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.

39. §[7] A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább három négyzetméter.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § c).*
4 *Módosította: 34/2019. (XII. 30.) EMMI rendelet 1. § a), b), c), d).*
5 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
6 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § d).*
7 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

40. §[1] (1) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatások biztosítása nem veszélyeztetheti a bölcsődei ellátás keretében kötelezően nyújtandó, a Gyvt. 42. § (1) bekezdésében foglalt ellátás biztosítását. A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető.

(2) Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

(3) A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekenként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

(4) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsönzés. A játszócsoportban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége - a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével - biztosítható

a) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy

b) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

41. §[2] (1) A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a 10. mellékletben meghatározott Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

(2) A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, szolgáltató helyi szakmai programot készít.

(3) A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét (a továbbiakban: felszerelési jegyzék) a 11. melléklet tartalmazza.

(4) A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és

b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy

ba) a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

bb) a saját otthonban nyújtott családi bölcsődei szolgáltatás keretében biztosított étkeztetés családi étkeztetésnek minősül.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

A bölcsődére és a mini bölcsődére vonatkozó közös rendelkezések[1]

42. §[2] (1) A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával
a) a körzeti védőnő,
b) a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,
d) a gyámhatóság
is kezdeményezheti.
(2) Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.
(3) Ha a többcélú óvoda-bölcsődeként működő bölcsőde vagy mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a három éven aluli gyermekek számára.
43. §[3] (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében az április 21-én vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.
(2) Az (1) bekezdés szerinti nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében és a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.
(3) A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében - erre irányuló szülői kérés esetén - a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell.
(4) A szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.
44. §[4] (1) Bölcsődében és mini bölcsődében bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.
(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében a bölcsődei dajka munkavégzését a nyitvatartási időn belül nyolcórás munkarendben kell megszervezni. Ha a bölcsődében, mini bölcsődében kettőnél több bölcsődei csoport működik, a bölcsődei dajka munkarendje két műszakos munkarendben is megszervezhető.
(3) A bölcsőde és a mini bölcsőde a 37. § (1) bekezdése szerinti napi nyitvatartási időn kívül is biztosíthatja a gyermekek felügyeletét ügyelet keretében. Az ügyelet igénybevételére a fenntartó külön térítés díjat állapíthat meg. Az ügyelet időtartama a napi három órát nem haladhatja meg azzal, hogy az ügyelet délután legfeljebb 19 óráig biztosítható.
45. §[5] (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti, érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal (a továbbiakban: Egészségügyi Nyilatkozat) kell rendelkeznie.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyeknek a munkaruha juttatás keretében legalább a 12. mellékletben foglaltakat kell biztosítani. A további munkakörökben dolgozó személyek részére a bölcsődében és a mini bölcsődében a fenntartó a 3. § (6) bekezdése alapján biztosítja a munkaruhát.

45/A. §[1] A bölcsődében és a mini bölcsődében nem kell a szülőnek a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdése előtt benyújtania a 36. § szerinti munkáltatói igazolást az intézménynek, ha a Gyvt. 43. § (3) bekezdés *a)* pontja alapján a bölcsődei felvételi kérelemhez már benyújtotta azt, és az abban foglaltakban változás nem történt.

A bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések[2]

46. §[3] (1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b)[4] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3)[5] Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek
nevelhető, gondozható.

(3a)[6] A fenntartó döntése alapján a bölcsődei csoportban a (3) bekezdés *c)* pontjában meghatározott létszámon felül legfeljebb további három gyermek nevelhető, gondozható, feltéve, hogy

a) az 1. számú melléklet I. Alapellátások cím 2.1. pontjában a kisgyermeknevelő munkakörre előírt létszámfeltétel teljesítésén túl további egy fő kisgyermeknevelő alkalmazása biztosított, és

b) az intézmény vezetőjéből, orvosából, gyógypedagógusából és kisgyermeknevelőjéből álló szakmai csoport a bölcsődei csoportba járó és oda jelentkező gyermekek állapota alapján azt támogatja.

47. §[7] (1) A bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

---

1 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
5 *Megállapította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
6 *Beiktatta: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 1. §. Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*
7 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(2) A bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak és a nevelési intézmények tervezési előírásairól szóló MSZ 24210 szabványnak vagy azzal egyenértékű más műszaki megoldásnak az alkalmazásával kell eljárni.

(3) A bölcsőde egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal végzi. A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a bölcsődei módszertani szervezetet vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben szereplő bölcsődei ellátás, csecsemő- és kisgyermekgondozás-, nevelés vagy gyermekek napközbeni ellátása szakterületre bejegyzett szakértőt.

48. §[1] (1) A bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez.

(2) A bölcsődében az ügyelet időtartama alatt

a) ha egyidejűleg több mint tizenkét gyermek tekintetében igénylik a szülők az ügyelet biztosítását, legalább két fő kisgyermeknevelő,

b) az *a)* pont alá nem tartozó esetben legalább egy fő kisgyermeknevelő és egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

A mini bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések[2]

49. §[3] (1) A mini bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b)[4] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a)[5] egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek,

b)[6] kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

50. §[7] (1) A mini bölcsőde működhet bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

(2) A mini bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak az alkalmazásával kell eljárni.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
5 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § e).*
6 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
7 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

51. §[1] (1) A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez. A mini bölcsőde fenntartója úgy szervezi a napi munkát az intézményben, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon.

(2) A mini bölcsődében az ügyelet időtartama alatt legalább egy fő kisgyermeknevelő vagy egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

(3) A mini bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel.

(3a)[2] Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt kisgyermeknevelő helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvónő is elláthatja a helyettesítést, ha legalább 60 órás felkészítő tanfolyam keretében elsajátította a három évnél fiatalabb gyermekek neveléséhez, gondozásához szükséges alapismereteket.

(3b)[3] Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt bölcsődei dajka helyettesítése nem oldható meg a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező személlyel, úgy a többcélú óvoda-bölcsődében alkalmazott óvodai dajka is elláthatja a helyettesítést.

(4)[4] A (3)-(3b) bekezdés szerinti helyettesítő személynek rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

Munkahelyi bölcsőde[5]

51/A. §[6] (1) A munkahelyi bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b)[7] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a)[8] egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek,

b)[9] kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

51/B. §[10] Munkahelyi bölcsőde elsősorban a munkavégzés helyszínéül szolgáló épületben, a foglalkoztató tulajdonában álló ingatlanban vagy a foglalkoztató által e célra bérelt ingatlanban működhet.

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
3 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
4 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § f).*
5 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
7 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
8 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § e).*
9 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
10 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

51/C. §[1] (1) A fenntartó döntése alapján a munkahelyi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy foglalkoztatására a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában meghatározott munkakörök létesíthetők. A szolgáltatást nyújtó személy munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A kisgyermeknevelő munkakört betöltő személynek rendelkeznie kell a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez előírt képesítéssel.

(2) Ha a fenntartó nem létesít a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” 2.3. pontjában meghatározott kisgyermeknevelő munkakört, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

(2a)[2] A munkahelyi bölcsődében - a Gyvt. 5. § *s)* pont *sc)* alpontja szerinti egyéni vállalkozó kivételével - a szolgáltatást nyújtó személy a fenntartótól függően közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban foglalkoztatható.

(3) A hat-, a hét- vagy a nyolcfős munkahelyi bölcsődei csoportban segítő személy működik közre a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy irányítása alapján a naponta rendszeresen előforduló tevékenységekben. A segítő személy munkaidejét a gyermekek napirendjéhez igazodóan kell megszervezni.

(4) A bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy melletti segítő tevékenységet szociális gondozói díjban részesülő személy, illetve munkaviszonyban vagy más foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban foglalkoztatott személy is elláthatja általános teljes napi munkaidőben vagy részmunkaidőben.

(5) A munkahelyi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek és a segítő személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(6) A munkahelyi bölcsőde fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gyvt. 44. § (3) bekezdésében, valamint az (5) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

(7)[3] A munkahelyi bölcsődében a foglalkoztató és a Gyvt. 5. § *s)* pontjában meghatározott fenntartó között létrejövő, a munkahelyi bölcsődei szolgáltatás nyújtására irányuló megállapodást írásban kell megkötni.

(8)[4] A munkahelyi bölcsődei szolgáltatás nyújtására irányuló megállapodásnak tartalmaznia kell

a) a fenntartó nevét, székhelyét, adószámát,

b) a szolgáltatásban részesítendők körét, számát,

c) a szolgáltatás nyújtásának helyét,

d) azt az időszakot, amelyre a megállapodást kötötték,

e) a fenntartó nyilatkozatát a szolgáltatásra vonatkozó jogszabályok és szakmai követelmények, nyilvántartási kötelezettségek, valamint az adatkezelés és az adatvédelem szabályainak betartására,

---

1 *Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 2. § (1). Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*
3 *Beiktatta: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 2. § (2). Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*
4 *Beiktatta: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 2. § (2). Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*

f) a jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módját, a központi statisztikai adatgyűjtéshez szükséges adatok rendelkezésre bocsátását,

g) a megállapodás alapján végzett szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan a szolgáltatáshoz való hozzájárulás összegét,

h) a hozzájárulás megfizetésével kapcsolatos eljárási kérdéseket, határidőket,

i) a hozzájárulással történő elszámolással kapcsolatos kötelezettségeket,

j) a személyi térítési díj összegét, csökkentésének, illetve elengedésének eseteit és módjait,

k) a megállapodás megszegése esetén a szolgáltatás folyamatos biztosítására, valamint a kártérítés mértékére vonatkozó kikötést,

l) a megállapodás felmondásának hónapokban meghatározott idejét,

m) a szolgáltatás igénybevételének szabályaihoz kapcsolódva különösen a tájékoztatási kötelezettség teljesítését,

n) az ellátással kapcsolatban felmerült panaszok érvényesítésének rendjét, a foglalkoztató tájékoztatásának formáját, a panaszok kivizsgálására vonatkozó szabályokat és

o) a foglalkoztató részére történő beszámolás, tájékoztatás módját, formáját, gyakoriságát azzal, hogy a fenntartót évente legalább egyszer beszámolási kötelezettség terheli.

(9)[1] A Gyvt. 5. § *s)* pontja szerinti fenntartó egy munkahelyi bölcsődei csoport működtetésére legfeljebb három foglalkoztatóval köthet megállapodást.

51/D. §[2] A munkahelyi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a bölcsődei módszertani szervezet által kijelölt szervezet által tartott

a) szakmai továbbképzésen, vagy

b)[3] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is ellátó munkahelyi bölcsőde esetén speciális szakmai továbbképzésen.

51/E. §[4] (1) A munkahelyi bölcsőde feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) A munkahelyi bölcsődében az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(3) A munkahelyi bölcsődében a csoportszoba a szolgáltatás nyújtásával azonos időben más célra nem használható.

Családi bölcsőde[5]

51/F. §[6] (1) A családi bölcsődében - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel, a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek nevelhető, gondozható.

(2) A családi bölcsődében, ha

---

1 *Beiktatta: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 2. § (2). Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*
2 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
4 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

a)[1] egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb négy gyermek,

b)[2] kizárólag sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb két gyermek

nevelhető, gondozható.

(3) A családi bölcsődében, ha a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak,

a) az (1) bekezdésben meghatározott létszámon felül még két gyermek,

b) a (2) bekezdésben meghatározott létszámokon felül még egy-egy gyermek

nevelhető, gondozható.

(4) A bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy melletti segítő tevékenységet szociális gondozói díjban részesülő személy, illetve munkaviszonyban vagy más foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban foglalkoztatott személy is ellátható a általános teljes napi munkaidőben vagy részmunkaidőben.

51/G. §[3] (1) A fenntartó döntése alapján a családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy foglalkoztatására a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában meghatározott munkakörök létesíthetők. A szolgáltatást nyújtó személy munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A kisgyermeknevelő munkakört betöltő személynek rendelkeznie kell a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez előírt képesítéssel.

(2) Ha a fenntartó nem létesít a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában meghatározott kisgyermeknevelő munkakört, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

(2a)[4] A családi bölcsődében - a Gyvt. 5. § *s)* pont *sc)* alpontja szerinti egyéni vállalkozó kivételével - a szolgáltatást nyújtó személy a fenntartótól függően közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban foglalkoztatható.

(3) A családi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek és a segítő személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(4) A családi bölcsőde fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gyvt. 44/A. § (2) bekezdésében, valamint a (3) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

51/H. §[5] (1) A Gyvt. 44/A. § (1) bekezdésének alkalmazásában saját otthon alatt a szolgáltatást nyújtó személy életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakást, illetve a szolgáltatás nyújtására alkalmas, a szolgáltatást nyújtó személy által igazoltan e célra használható más lakást kell érteni.

---

1 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 9. § f).*
2 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
3 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*
5 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(2) A Gyvt. 44/A. § (3) bekezdésének alkalmazásában saját gyermek alatt annak a szolgáltatást közvetlenül nyújtó személynek a törvényes képviselete alatt álló gyermeket kell érteni, aki a Gyvt. 5. § *s)* pont *sc)* alpontjában foglaltak alapján egyben a szolgáltatás fenntartója is.

(3) Ha a családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy az életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakásban nyújtja az ellátást, az ellátás megkezdésekor, azt követően pedig évente háziorvosi igazolással igazolja, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermekeket.

(4) A családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a bölcsődei módszertani szervezet által kijelölt szervezet által tartott

a) szakmai továbbképzésen, vagy

b)[1] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is ellátó családi bölcsőde esetén speciális szakmai továbbképzésen.

51/I. §[2] (1) A Gyvt. 44/A. § (4) bekezdése szerinti családi bölcsőde hálózat fenntartója a telephelyeken működő családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyek munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri, biztosítja számukra a szakmai tanácsadást, valamint kapcsolatot tart az ellátást igénybe vevőkkel és igényeiket figyelembe véve segíti a családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyeket a szolgáltatások szervezésében, összehangolásában és a helyettesítés megszervezésében.

(2) A családi bölcsőde hálózat fenntartója az (1) bekezdésben foglalt feladatok ellátására legalább egy fő koordinátort alkalmaz. A koordinátori feladatokat ötnél kevesebb családi bölcsőde működtetése estén a hálózatba szervezett bármelyik családi bölcsődében dolgozó szolgáltatást nyújtó személy vagy a hálózatban más munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja, ha eredményesen elvégezte a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

51/J. §[3] (1) A családi bölcsőde feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) Az egy épületben működő családi bölcsődék közül legfeljebb három használhatja közös helyiségként a konyhát és a fürdőszobát, feltéve, hogy azok tárgyi feltételei megfelelnek a felszerelési jegyzékben foglaltaknak.

(3) A családi bölcsődében az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(4) A családi bölcsődében a csoportszoba a szolgáltatás nyújtásával azonos időben más célra nem használható.

Napközbeni gyermekfelügyelet[4]

51/K. §[5] (1) Napközbeni gyermekfelügyelet keretében - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel, a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb hét gyermek napközbeni ellátása biztosítható.

---

1 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
2 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
4 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében ellátható gyermekek száma

a)[1] egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeknek a többi gyermekkel azonos időben történő ellátása esetén, legfeljebb öt fő,

b)[2] két vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek azonos időben történő ellátása esetén, legfeljebb három fő.

(3)[3] Ha a napközbeni gyermekfelügyelet keretében sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítják, a gyermek ellátásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek orvosa, a család- és gyermekjóléti központ munkatársa és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(4)[4] Ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

51/L. §[5] (1) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gyvt. 44/B. § (5) bekezdésében, valamint az (1) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 3. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

51/M. §[6] (1) A Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés *a)* pontja alkalmazásában saját otthon alatt a szolgáltatást nyújtó személy életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakást kell érteni.

(2) Ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy az életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakásban nyújtja az ellátást, az ellátás megkezdésekor, azt követően pedig évente háziorvosi igazolással igazolja, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermekeket.

(3) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében az ellátás a bölcsődei módszertani szervezet szakmai iránymutatása alapján folyik. A módszertani szerv a szakmai iránymutatást a honlapján közzéteszi, és gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

(4) A napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a bölcsődei módszertani szervezet által kijelölt szervezet által tartott

a) szakmai továbbképzésen, vagy

b)[7] sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is ellátó napközbeni gyermekfelügyelet esetén speciális szakmai továbbképzésen.

---

1 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
2 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
3 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
4 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b), 7. §.*
5 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
6 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
7 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*

51/N. §[1] (1) A Gyvt. 44/B. § (4) bekezdése szerinti napközbeni gyermekfelügyelet hálózat fenntartója a telephelyeken működő napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyek munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri, biztosítja számukra a szakmai tanácsadást, valamint kapcsolatot tart az ellátást igénybe vevőkkel és igényeiket figyelembe véve segíti a napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyeket a szolgáltatások szervezésében, összehangolásában és a helyettesítés megszervezésében.

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet hálózat fenntartója az (1) bekezdésben foglalt feladatok ellátására az általa meghatározott számban és munkarendben koordinátort alkalmaz. A koordinátori feladatokat ötnél kevesebb napközbeni gyermekfelügyelet működtetése estén a hálózatba szervezett bármelyik napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személy vagy a hálózatban más munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja, ha eredményesen elvégezte a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

51/O. §[2] (1) A napközbeni gyermekfelügyelet feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) Az egy épületben működő napközbeni gyermekfelügyeletek közül legfeljebb három használhatja közös helyiségként a konyhát és a fürdőszobát, feltéve, hogy azok tárgyi feltételei megfelelnek a bölcsődei módszertani szervezet szakmai iránymutatásában foglaltaknak.

(3) A napközbeni gyermekfelügyeletnél az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(4) A napközbeni gyermekfelügyeletnél a szolgáltatás nyújtásával azonos időben a csoportszoba más célra nem használható. A csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább 3 négyzetméter, de a csoportszoba hasznos alapterülete összességében nem lehet kevesebb 15 négyzetméternél.

(5) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) a megfelelő bútorzatot,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és

b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést.

(6) A saját otthonban nyújtott napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatás keretében biztosított étkeztetés családi étkeztetésnek minősül.

51/P. §[3] (1) A Gyvt. 44/C. §-a szerinti napközbeni gyermekfelügyelet keretében biztosított gondozó tevékenységet hivatásos és társadalmi gondozó is végezhet.

---

1 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(2) Az (1) bekezdés szerinti napközbeni gyermekfelügyeletet biztosító személy a napi gondozási, felügyeleti tevékenységről a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. melléklete szerinti gondozási naplót vezeti.

(3) A napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást a szülő otthonában végző személy csak a gyermek gondozására, felügyeletére vehető igénybe.

Alternatív napközbeni ellátás[1]

51/Q. §[2] (1) A Gyvt. 44/D. §-a szerinti alternatív napközbeni ellátások a helyi adottságoktól és lehetőségektől függően, a helyi igényekhez igazodóan, az ellátott célcsoport életkori sajátosságainak megfelelően, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódóan megszervezhetőek minden, a gyermekek csoportos foglalkoztatására alkalmas épületben, így különösen közösségi, művelődési vagy ifjúsági házban, család- és gyermekjóléti szolgálatnál, iskolában, óvodában, illetve ezek önálló helyiségében, továbbá játszótereken.

(2) Az alternatív napközbeni ellátás valamely gyermekekből álló célcsoport életkori sajátosságaihoz, illetve a szülők speciális élethelyzetéhez igazodó, a gyermekek társadalmi beilleszkedését és közösségi tevékenységét elősegítő, a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően változó módon vagy rendszeres időközönként tematikus program szerint, meghatározott időtartamokra megszervezett, önálló szakmai programban rögzített tevékenység, amelynek biztosítása során kiemelt figyelmet kell tulajdonítani a szocializációnak, a korai, egyéni és csoportos fejlesztésnek, valamint a prevenciónak.

(3) Az alternatív napközbeni ellátás a (4)-(10) bekezdés szerinti formákban és tartalommal szervezhető meg.

(4) A játszótéri program szakemberek közreműködésével, folyamatos nyitvatartással szabadidős, egyéni, csoportos, közösség-, érték- és normateremtő tevékenységeket biztosít a gyermekeknek és a szülőknek.

(5) A játszóház elsősorban a játéktevékenységhez kötődő, egyéni készségeket és képességeket fejlesztő, családi nevelést segítő, illetve a szülő-gyermek kapcsolatot erősítő szolgáltatás, amelyben a szülő és a gyermek közösen vesz részt.

(6) A játszóház integratív családi játéktár szolgáltatása segíti a családokat a családi kapcsolatok harmonizálásával, a gyermekek fejlődésével, a neveléssel és életvezetéssel kapcsolatos problémák megoldásában, valamint a családi konfliktusok és a pszichés fejlődési zavarok megelőzésében.

(7) A játszóház keretében nem rendszeres jelleggel, esetenként, nem az egész napos nyitvatartás teljes időtartama alatt időszakos gyermekfelügyelet biztosítható.

(8) A klubfoglalkozás az óvodán és az iskolán kívüli nevelést támogató, elsősorban sport- és szabadidős tevékenységekhez kötődő, a gyermekek, illetve szüleik hasznos időtöltését célzó szolgáltatás.

---

1 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

(9) A klubfoglalkozás keretében gyermekfelügyelet biztosítható azokban az időszakokban, amikor a szülő nem tudja megoldani a gyermek napközbeni felügyeletét, így különösen az óvoda és az iskola nyitvatartási idején túli időszakban, valamint az iskolai szünet időtartama alatt.

(10) Az azonos, illetve hasonló problémákkal küzdő, nehéz vagy szociálisan hátrányos élethelyzetű, különösen a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett gyermekek számára szervezett személyiségfejlesztő, valamint önsegítő vagy kortárssegítő közösségépítő tematikus csoportfoglalkozások a (4)-(9) bekezdésben meghatározott bármelyik formában megszervezhetők.

51/R. §[1] (1) Alternatív napközbeni ellátás szervezése különösen azokban az időszakokban indokolt, amikor az iskolai napközi nem működik, illetve azon túl igény jelentkezik a gyermekek felügyeletének és együttes foglalkoztatásának, fejlesztésének biztosítására, továbbá amikor nincs tanítás az iskolákban.

(2) Az alternatív napközbeni ellátást nyújtó személyek és szervezetek együttműködnek az általuk ellátott gyermekek családjával, valamint szükség szerint az illetékes köznevelési intézménnyel, család- és gyermekjóléti szolgálattal, egyéb segítő, illetve egészségügyi vagy más szolgáltatást nyújtó személlyel, szervezettel, különösen, ha az együttműködés a gyermeket veszélyeztető körülmények, illetve helyzet felszámolására és a gyermek érdekében szükséges intézkedés megtételére vagy tevékenység megvalósítására irányul.

51/S. §[2] (1) Az 51/Q. § (10) bekezdése szerinti foglalkozások vezetését felsőfokú végzettségű szociális vagy mentálhigiénés szakember, valamint a fejleszteni kívánt képesség tekintetében tréning-, illetve csoportvezetésre jogosultságot szerzett személy láthatja el.

(2) Az önkéntes segítők, kortárssegítők közreműködésével vagy együttes részvételével működtetett ellátásokban az önkéntesek felkészítéséről, folyamatos szakmai segítéséről és szupervíziójáról a programot működtető felsőfokú szociális alapvégzettséggel vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező szakember, szupervízió esetén szupervízor útján gondoskodik.

(3) Az alternatív napközbeni ellátások közegészségügyi követelményei tekintetében a bölcsődei módszertani szervezet szakmai iránymutatásában foglaltakat kell alkalmazni. A módszertani szerv a szakmai iránymutatást a honlapján közzéteszi, és gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

(4) Nem tartozik az alternatív napközbeni ellátások közé

a) azon intézmények által biztosított ellátás, amelyeknek kötelező alapfeladata szabadidős programok szervezése,

b) elnevezésétől függetlenül az az időszakos gyermekfelügyelet, amelyhez nem kapcsolódik gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenység, így különösen amelyet a kereskedelmi, vendéglátó-ipari üzletben vagy kulturális intézményben biztosítanak a szülő tehermentesítése érdekében.

4. Cím

GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA

1 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

52. § (1)[1] Az alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket ideiglenes jelleggel a Gyvt.-ben meghatározott ideig tartó átmeneti gondozásban kell részesíteni.

(2)[2] Az átmeneti gondozás során a gyermek számára a 76-82. §-ban részletezett ellátást kell nyújtani, amiről az ellátást nyújtó megállapodást köt a szülővel.

(3) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek gondozásának, nevelésének célja, hogy

a)[3] ideiglenesen helyettesítse a gyermek gondozásában akadályoztatott szülő gondoskodását,

b) együttes elhelyezést és ellátást biztosítson az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára.

(4)[4] A (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben a szülőhöz történő mielőbbi visszakerülés érdekében a gyermek gondozását végző, valamint a szülőt segítő személyek, illetve intézmények kötelesek együttműködni egymással.

53. § (1)[5] A szolgáltatást nyújtó az átmeneti gondozás megkezdésekor - ha az előre láthatólag egy hónapnál hosszabb időtartamú lesz - a gyermekjóléti szolgáltatást végző bevonásával, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve három héten belül elkészíti a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet. A terv célja a gyermek gondozásával, nevelésével, családjába történő visszajuttatásával kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás kidolgozása.

(2) A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni

a) a gyermek testi, lelki állapotára, családi kapcsolataira, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozására,

b) az átmeneti gondozását szükségessé tevő okokra,

c)[6] a család- és gyermekjóléti központ által a védelembe vétel során készített egyéni gondozási-nevelési tervre,

d) a gyermekkel és szülőjével (törvényes képviselőjével) folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,

e) egyéb, a gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.

(3)[7] Az egyéni gondozási-nevelési terv kidolgozásába be kell vonni a terv megvalósításában részt vevő szakembereket, valamint lehetőség szerint a gyermek szülőjét (törvényes képviselőjét).

(4)[8] Az átmeneti gondozást nyújtónak az egyéni gondozási-nevelési terv alapján ellátandó feladataira a 84. § (1) bekezdésének *a)* és *e)* pontjai értelemszerűen irányadóak.

54. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek számára nyújtott ellátásról, gondozásról, nevelésről a gyermek és szülője (törvényes képviselője) a 85. § (1)-(2) bekezdésében meghatározottak szerint nyilváníthat véleményt.

---

1 *Megállapította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 13. §. Hatályos: 2009. XII. 25-től.*
2 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 37. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 8.*
4 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 9.*
5 *Az első mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 38. § (1). Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 12. § d).*
6 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 38. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
8 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 38. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

(2) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek vallásgyakorlására, továbbá kisebbségi önazonossága megőrzésére a 85. § (3)-(4) bekezdései az irányadók.

55. § Az átmeneti gondozásban részesített gyermeknek a gondozási helyéről történő engedély nélküli eltávozása, illetve távolmaradása esetén a 86. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

56. § (1) Az átmeneti gondozást nyújtó személy vagy intézmény elősegíti a gyermeknek a szülővel való kapcsolattartását.

(2) A szülő az átmeneti otthon házirendje, illetve a helyettes szülővel történt megállapodás szerint látogathatja meg, illetve viheti el a gyermeket, és élhet a kapcsolattartás egyéb formáival (levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés).

(2a)[1] A helyettes szülőnél, a gyermekek átmeneti otthonában vagy a családok átmeneti otthonában ellátott gyermek különélő hozzátartozójával való kapcsolattartásának elősegítése érdekében - a gyámhivatal vagy a bíróság döntésének megfelelően - a helyettes szülői hálózat működtetője, a gyermekek átmeneti otthona vagy a családok átmeneti otthona

a) segíti a kapcsolattartás során felmerülő problémák megoldását, szükség esetén pszichológus, mentálhigiénés szakember bevonásával,

b) szükség esetén biztosítja a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére való eljuttatását és az onnan történő visszajutását, valamint ehhez kísérőt biztosít,

c) felügyelt kapcsolattartás esetén,

ca) a kapcsolattartás kulturált és zavartalan lebonyolításához helyszínt és szakembert biztosít,

cb) a felügyelt kapcsolattartáson történtekről és a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról tájékoztatja a gyámhivatalt.

(3)[2] Az átmeneti gondozást nyújtó a gyermek átmeneti gondozásáról értesíti a szülő lakóhelye (tartózkodási helye) szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot, és együttműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetése, a gyermek mielőbbi hazakerülése érdekében.

57. § (1)[3] Az átmeneti gondozás keretében a lakóhelyéről önkényesen eltávozott vagy gondozási helyét elhagyni kényszerült gyermek számára az állapotához, a bekerülésének körülményeihez igazodó speciális ellátást, lakhatást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani.

(2)[4] A gyermekotthonban a gyermekkel folytatott egyéni beszélgetés során fel kell tárni a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző, illetve ideiglenes gondozását szükségessé tevő okokat.

(3) Ha a feltárt körülmények alapján valószínűsíthető, hogy a gyermek visszakerülése a szülőhöz (törvényes képviselőhöz) ellentétes a gyermek érdekével vagy ha a gyermek nem akar visszakerülni szülőjéhez (törvényes képviselőjéhez), az ellátást nyújtó haladéktalanul megkeresi a gyámhivatalt a szükséges hatósági intézkedés megtétele céljából.

---

1 *Beiktatta: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 8. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
3 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 10.*
4 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 11.*

(4) Az (1) bekezdés szerinti gyermek ideiglenes gondozásra történt befogadásáról haladéktalanul tájékoztatni kell a gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot, továbbá értesíteni kell a szülőt (törvényes képviselőt) arról, hogy[1]

a) gyermekéről gondoskodjon, vagy

b)[2] nyilatkozzon írásban arról, hogy gyermeke ideiglenes gondozását kéri, illetve abba beleegyezik, egyúttal részletezze az okokat, amelyek az ideiglenes gondozást szükségessé teszik, vagy

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben keresse fel az ügyben eljáró gyámhivatalt.

(5) Amennyiben a szülő (törvényes képviselő) gyermekéért nem jelenik meg és nem is kéri gyermeke további átmeneti gondozását, az átmeneti gondozást nyújtó haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából.

58. § Az átmeneti gondozásnak a Gyvt. 47. § (1)-(2) bekezdésben foglalt megszüntetése, illetve megszűnése esetén a gyermeket a szülőjének (törvényes képviselőjének) vagy a gyámhivatal határozatában megjelölt személynek lehet átadni.

Helyettes szülő

A működtető feladatai

59. §[3] (1)[4] A helyettes szülő alkalmasságának megállapítására, valamint a helyettes szülő felkészítésére a 95. §-ban, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló kormányrendeletben, továbbá a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak az irányadók.

(2)[5] A felkészítő tanfolyamot eredményesen elvégző személyt mint helyettes szülői férőhelyet biztosítót - a működtető és a jelentkező személy közös kérelmére - a család- és gyermekjóléti szolgálat nyilvántartásba veszi. Ezzel egyidejűleg a működtető megállapodást köt a helyettes szülői feladatot vállaló személlyel [Gyvt. 66/O. § (1) bek.].

(3) Amennyiben a helyettes szülőnél további gyermeket helyeznek el átmeneti gondozás céljából, a működtető - a Gyvt.-ben foglaltak szerint - módosítja a helyettes szülői megállapodást.

(4) Az önálló helyettes szülőt foglalkoztató, illetve helyettes szülői hálózatot működtető a helyettes szülő folyamatos szakmai segítéséről, illetve ellenőrzéséről a 25. § (2)-(4) bekezdésében foglaltak szerint gondoskodik.

A helyettes szülő feladatai

---

1 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 11., 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § d).*
2 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 11.*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 39. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § b).*

60. § (1) A helyettes szülő befogadja az átmeneti gondozást igénylő gyermeket, ha az átmeneti gondozás biztosítására kijelölték.

(2)[1] A gyermek átmeneti gondozásának megkezdéséről a helyettes szülő értesíti a család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot.

61. § (1)[2] A helyettes szülő és a helyettes szülői tanácsadó, lehetőség szerint a szülővel vagy más törvényes képviselővel közösen elkészítik - az 53. §-ban foglaltak szerint - a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét.

(2) Az átmeneti gondozásban részesülő gyermek számára a helyettes szülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően - a 76-82. §-okban részletezett ellátást, gondozást, nevelést.

(3) A gyermek elhelyezésének körülményeire a 105. § (2) bekezdés rendelkezései az irányadók.

Gyermekek átmeneti otthona

Feladatai

62. § (1)[3] A gyermekek átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek számára alaptevékenységként átmeneti gondozást biztosít.

(2) A gyermekek átmeneti otthona az alapító okiratában rögzítettek szerint alapfeladatként biztosíthat egyéb személyes gondoskodást nyújtó ellátási formákat is. Az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.

(3)[4] Az önálló helyettes szülőt foglalkoztató, illetve helyettes szülői hálózatot működtető gyermekek átmeneti otthonára az 59-61. §-ban foglaltak megfelelően alkalmazandóak.

(4)[5] A gyermekek átmeneti otthona alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapfeladatainak ellátását, illetve az elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.

(5)[6] A gyermekek átmeneti otthona létesítésére a 110. §-ban foglaltak az irányadóak.

63. § A gyermekek átmeneti otthona házirendjére a 112. §-ban foglaltak az irányadóak.

Befogadás

64. § (1)[7] A gyermekek átmeneti otthona az otthonba történő befogadásról haladéktalanul értesíti a gyermek lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot.

---

1 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § e).*
2 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 40. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 12.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 41. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 41. §.*
6 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 41. §.*
7 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § e).*

(2)[1] A gyermekek átmeneti otthonában fizetendő térítési díjról a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendelet rendelkezik.

Értesítés rendkívüli eseményről

65. § A gyermekek átmeneti otthona a 119. § (1) bekezdésében meghatározott - a gyermekkel kapcsolatos - eseményről haladéktalanul értesíti a fenntartót és a törvényes képviselőt.

Elhelyezési feltételek[2]

66. § (1) A gyermekek átmeneti otthonában biztosítandó elhelyezési feltételekre a 124. §-ban foglaltak az irányadóak.
(2) Ha a gyermekek átmeneti otthona lakásotthoni formában működik, az elhelyezési feltételekre a 125. §-ban foglaltak az irányadóak.

Családok átmeneti otthona

Feladatai

67. § (1)[3] A családok átmeneti otthona - a külső férőhely kivételével - megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülője, illetve a várandós anya számára alaptevékenységként biztosítja a Gyvt. 51. §-ának (3) bekezdése szerinti átmeneti gondozást.
(2) Ha a családok átmeneti otthona más ellátási forma részeként működik, az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.
(3) A családok átmeneti otthona alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapfeladatainak ellátását, illetve az elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.
(4)[4] A családok átmeneti otthona létesítésére - ideértve a külső férőhelyet is - a 110. §-ban foglaltak az irányadóak.
(5)[5] A család külső férőhelyen történő elhelyezésére a családok átmeneti otthona szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársai tesznek javaslatot a szakmai programban foglaltak alapján. Külső férőhelyen kizárólag olyan család helyezhető el, amely esetén nincs szükség folyamatos szakmai segítség biztosítására. Külső férőhelyen válsághelyzetben lévő várandós anya nem helyezhető el.
68. § A családok átmeneti otthona házirendjére a 112. §-ban foglaltak az irányadóak.

---

1 *Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § j).*
2 *A 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7) alapján 2003. VIII. 16-án már működő intézményeknek a 66. § rendelkezéseiben foglaltaknak 2004. XII. 31-ig kell megfelelniük, azonban a szolgáltatások színvonala nem romolhat.*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 42. §. Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (1) c).*
4 *Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (1) d).*
5 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 11. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

Befogadás

69. § (1)[1] A családok átmeneti otthona az otthonba történő befogadásról, a külső férőhelyen való elhelyezésről haladéktalanul értesíti

a)[2] a gyermek és a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, amennyiben az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a család- és gyermekjóléti központot,

b) ha a szülő kiskorú, törvényes képviselőjét, valamint a gyermeke törvényes képviselőjét is.

(2) Ha a kiskorú szülő és törvényes képviselője, illetve gyermekének törvényes képviselője között vita merül fel az átmeneti otthonban való tartózkodás miatt, a gyámhivatal döntését kell kérni.

Elhelyezési feltételek[3]

70. § (1) A családok átmeneti otthona a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonszerű elhelyezés formájában biztosítja.

(2) A családok átmeneti otthonának legalább 12, de legfeljebb 40 személy (felnőtt és gyermek együttes) ellátására alkalmasnak kell lennie.

(3)[4] Az egyes családok elhelyezésére külön lakószobát kell biztosítani. A válsághelyzetben lévő várandós anyák gyermekük születéséig közös lakószobában is elhelyezhetők, ha nem kerül sor férjükkel, élettársukkal együttes elhelyezésükre.

(4) A családok átmeneti otthonában biztosítani kell

a) az éjszakai és nappali tartózkodásra,

b) a személyi tisztálkodásra,

c) az étkezésre,

d) közösségi együttlétre

szolgáló helyiségeket.

(5)[5] A családok átmeneti otthonának külső férőhelye az ellátott család életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakás, amelynek

a) száraznak, világosnak, jól szellőztethetőnek és fűthetőnek kell lennie,

b) rendelkeznie kell a mindennapi életvitelhez szükséges alapvető berendezési és használati tárgyakkal, és

c) olyan helyszínen kell lennie, amely nem lehet 30 kilométernél messzebb a családok átmeneti otthona székhelyétől vagy telephelyétől, és ahonnan a családok átmeneti otthona székhelyét vagy telephelyét tömegközlekedéssel egy órán belül el lehet érni.

(6)[6] Az elhelyezett családok számára külön-külön lakást kell biztosítani.

Ellátás

---

1 *Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (1) e).*
2 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § e).*
3 *A 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7) alapján 2003. VIII. 16-án már működő intézményeknek a 70. § rendelkezéseiben foglaltaknak 2004. XII. 31-ig kell megfelelniük, azonban a szolgáltatások színvonala nem romolhat.*
4 *A második mondat szövegét megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 9. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
6 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

71. § (1)[1] A családok átmeneti otthona a gyermek és a válsághelyzetben lévő várandós anya férje, élettársa számára szükség szerinti ellátást nyújt. A szülő, illetve a válsághelyzetben lévő várandós anya számára biztosítja

a) az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,

b) a tisztálkodási, mosási, főzési lehetőséget,

c) a textíliával történő ellátást és a személyes higiéné feltételeinek megteremtését,

d) a szükség szerint ruházatot és élelmiszert,

e) az elsősegélyhez szükséges felszereléseket.

(2)[2] A szülő munkavégzése vagy egyéb indokolt távolléte, illetve akadályoztatása esetén a családok átmeneti otthona segítséget nyújt a szülőnek gyermeke ellátásához, gondozásához, illetve segíti a szülőt a gyermekének megfelelő napközbeni ellátáshoz való hozzájutásban.

(3)[3] A külső férőhely az elhelyezett család számára az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti ellátásokat minden esetben, az (1) bekezdés *c)-e)* pontja és a 72. § szerinti ellátásokat különösen indokolt esetben, a család körülményeit figyelembe véve nyújtja.

72. §[4] A családok átmeneti otthona a 71. §-ban foglaltak mellett pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt, így különösen a fiatal szülő, a családi krízis következtében, illetve bántalmazás, fenyegetés miatt védelmet kereső szülő és gyermek, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

73. § (1)[5] A 71-72. §-okban meghatározott ellátásra vonatkozóan az intézmény vezetője és az igénybe vevő írásbeli megállapodást köt. A megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy a teljes körű ellátásból mely ellátásokat nyújtja a családok átmeneti otthona és melyeket biztosítja a szülő. Amíg a szülő semmilyen ellátást nem képes biztosítani a gyermeknek, a családok átmeneti otthona a 76-82. § szerint teljes körű ellátást nyújt a gyermeknek.

(2)[6] A családok átmeneti otthonában fizetendő térítési díjról a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendelet rendelkezik.

73/A. §[7] (1)[8] A krízisközpont a Gyvt. 51. § (6) bekezdés *a)* pontja szerinti szolgáltatások nyújtásához - a bántalmazott és családja szükségleteihez igazodóan - biztosítja a szükség szerinti ellátáson felül a szükséges szakemberek, így különösen esetmenedzser, pszichológiai vagy mentálhigiénés tanácsadó, valamint jogász közreműködését.

(2)[9] A krízisközponti férőhelyek tekintetében az ellátottak befogadása országos.

(3)-(5)[10]

---

1 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 10. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 44. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 13. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
4 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 45. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Megállapította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 15. §. Hatályos: 2009. XII. 25-től.*
6 *Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § j).*
7 *Beiktatta: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 3. §. Hatályos: 2011. X. 29-től.*
8 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § f).*
9 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
10 *Hatályon kívül helyezte: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 25. § b). Hatálytalan: 2017. II. 17-től.*

73/B. §[1] (1) A titkos menedékház a Gyvt. 51. § (11) bekezdése szerinti szolgáltatások nyújtásához - a bántalmazott és családja szükségleteihez igazodóan - biztosítja a szükség szerinti ellátáson felül a szükséges szakemberek, így különösen a trauma testi és lelki tüneteinek a feldolgozásban segítséget nyújtó pszichológiai vagy mentálhigiénés tanácsadó, valamint jogász közreműködését.

(2) A titkos menedékház az ellátás nyújtása során törekszik arra, hogy a bántalmazott tartózkodási helyének titkossága biztosított legyen.

(3) A titkos menedékházban lakó gyermek kapcsolattartására a 22. § szabályait kell alkalmazni.

73/C. §[2] (1) A krízisközpont vagy a titkos menedékház által nyújtott félutasház-szolgáltatás igénybevétele pályázati úton történik. A pályázatnak tartalmaznia kell

a) a krízisközpontban, a titkos menedékházban, illetve a családok átmeneti otthonában eddig igénybe vett gondozás eredményeit,

b) a félutasház-szolgáltatás igénybevételének okait,

c) a bántalmazottnak az élethelyzete rendezésére vonatkozó elképzeléseit, és

d) annak vállalását, hogy sikeres pályázat esetén a bántalmazott együttműködik a félutasház-szolgáltatást szükségessé tevő okok megszüntetésében, valamint részt vesz a krízisközpont által szervezett előtakarékossági programban és a társadalmi reintegrációt segítő programban.

(2) Az előtakarékossági program során a bántalmazott - szakemberek közreműködésével - segítséget kap az önálló életvitelhez és az ehhez szükséges jövedelem megszerzésére irányuló lehetőségek felkutatásához, valamint a munkaerő-piacon hasznosítható képességek megszerzéséhez.

(3) A társadalmi reintegrációt segítő program során a bántalmazott - szakemberek közreműködésével - segítséget kap a saját és családja helyzetének rendezéséhez, a családi kapcsolatok megerősítéséhez, a pszichés sérülések feldolgozásához és a jövőkép kialakításához.

III. Fejezet

A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSOK

1. Cím

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

74. §[3] A szakellátás keretében az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek (a továbbiakban: gondozott gyermek) számára biztosítani kell az otthont nyújtó ellátást, illetve a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását, valamint a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, gondoskodni kell továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatásról.

2. Cím

1 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 6. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
3 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 24. § (2).*

AZ OTTHONT NYÚJTÓ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

75. § (1) Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gondozott gyermek számára
a) teljes körű ellátást [Gyvt. 45. § (1) bekezdés],
b) családgondozást vagy ha ez nem lehetséges, az örökbefogadásának elősegítését [Gyvt. 53. § (1) bekezdés *b)* pont], illetve
c) utógondozást [Gyvt. 53. § (1) bekezdés *c)* pont]
kell biztosítani.

(2) A teljes körű ellátás keretében - kivéve a kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonban és az ideiglenes befogadó férőhelyen történő elhelyezés esetében - a gondozott gyermek számára[1]
a) lakhatási lehetőséget, valamint legalább a 76-82. §-okban meghatározott ellátást, továbbá
b) testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő - a 83-84. §-okban meghatározott - nevelést, gondozást,
c)[2] - ha a magyar nyelvet nem ismeri - a teljes körű ellátásához, valamint teljes körű ellátásához kapcsolódóan az ügyei intézéséhez és a meghallgatásához szükséges fordítás és tolmácsolás biztosítását
kell nyújtani.

A teljes körű ellátás

76. § (1)[3] A gondozott gyermek számára naponta, az életkornak megfelelő, legalább ötszöri, legalább egy alkalommal meleg, az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkezést kell biztosítani, a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően. A napi ötszöri étkezésre fordított költség összege naponta nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 2,4%-ánál.

(2) Ha a gondozott gyermek egészségi állapota indokolja, részére az orvos előírásainak megfelelő étkezést kell biztosítani.

77. § (1)[4] A teljes körű ellátás részeként nyújtott ruházat gyermekenként legalább 6 váltás fehérneműt, valamint 3 váltás hálóruhát, továbbá az évszaknak megfelelő legalább 2 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruhát és cipőt, valamint alkalmi és sportruházatot tartalmaz. A ruházattal kapcsolatos költségek éves összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-ánál.

(2) A ruházat tisztításáról, javításáról az ellátást nyújtó gondoskodik, amelybe olyan mértékben vonja be a gondozott gyermeket, amely életkorának megfelelően tőle elvárható.

(3) Az ellátást nyújtó a gondozott gyermek szükségletei, valamint a ruházat elhasználódása szerint gondoskodik a ruházat beszerzéséről, illetve cseréjéről.

78. § A személyi higiéné biztosítása, valamint a textíliával való ellátás keretében gyermekenként biztosítani kell legalább

---

1 *Módosította: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 7. § b).*
2 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 13. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 46. §. Az utolsó mondatot beiktatta: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 11. §. Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § h), 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 7. § a).*
4 *Az utolsó mondatot beiktatta: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 12. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*

a) a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint textíliákat,
b) a csecsemők és kisgyermekek ellátásához szükséges anyagokat, eszközöket,
c) 3 váltás ágyneműt.

79. § (1) Az iskolai oktatásban, szakképzésben részt vevő, felsőfokú tanulmányokat folytató gondozott gyermek számára biztosítani kell az első szakképzettség megszerzéséhez szükséges tandíjat, a tankönyveket, tanszereket és egyéb iskolai felszereléseket, valamint utazó- és kézitáskát, továbbá az iskolába járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

(2) A gondozott gyermek számára biztosítani kell a felzárkóztatás, illetve a tehetségfejlesztés költségeit.

(3) A gondozott gyermek részére biztosítani kell olyan eszközöket - különösen jegyet, bérletet az utazáshoz, postai költségeket a levelezéshez és a telefonáláshoz -, amelyek segítségével hozzátartozóival, illetve a gyámságát ellátó személlyel kapcsolatot tarthat.

79/A. §[1] A gyermek számára - az egészségi állapotához és az időjáráshoz igazodva - naponta legalább egy óra időtartamban biztosítani kell az irányított tevékenység nélküli szabad levegőn tartózkodás lehetőségét.

80. § (1) A gondozott gyermek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében az ellátást nyújtó gondoskodik a kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökről.

(2) Az ellátást nyújtó gondoskodik a szabadidős tevékenységekhez szükséges és indokolt költségekről.

81. §[2] A különleges vagy speciális ellátást igénylő, valamint a kettős szükségletű gondozott gyermek számára a fejlődéséhez, fejlesztéséhez, gyógyulásához, rehabilitációjához és terápiájához szükséges és indokolt eszközök beszerzéséről a fenntartó gondoskodik.

82. § (1)[3] A 3 éven felüli gondozott gyermeket személyes szükségleteinek kielégítésére - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - havonta zsebpénzzel kell ellátni. A zsebpénz havi összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének
a)[4] 5%-ánál a 3-10 éves,
b) 13%-ánál a 10-14 éves,
c) 18%-ánál a 14 év feletti
gyermek esetében.

(2) A zsebpénznek az (1) bekezdésben meghatározott mértéken felüli összegét a gondozott gyermek szorgalma, magatartása figyelembevételével[5]
a) gyermekotthonban elhelyezetteknél a nevelő javaslatára az intézmény vezetője,
b) nevelőszülőnél elhelyezettek esetében a nevelőszülő,
havonta állapítja meg, és folyósítja.

(3)[6] A gondozási helyéről önkényesen eltávozott (szökött) gondozott gyermeket a szökés időtartama alatt zsebpénz nem illeti meg.

---

1 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
3 *Az első mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól. A meghatározott mértékű zsebpénzt a 3-6 éves, gondozott gyermekek számára 2004. I. 1-jétől kell biztosítani ugyane rendelet 98. § (8) alapján.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (3). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

(4)[1] A gondozott gyermek zsebpénzéről nevelője, nevelőszülője a *3. számú mellékletben* foglalt zsebpénznyilvántartást vezeti.
(5)[2] A gondozott gyermek a zsebpénze felhasználásáról maga dönt.
(6)[3] A fejlesztő felkészítésben való részvételre kötelezett, valamint a 3-6 éves korú gondozott gyermek részére a zsebpénz nem kerül kifizetésre, de biztosítani kell a személyre szóló felhasználását.

A gondozás, nevelés

83. § (1) A gondozás, nevelés célja, hogy a gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre, vagy az önálló életvitelre. E cél érdekében a gondozását, nevelését, ellátását végző személyek kötelesek együttműködni egymással, valamint mindazon intézményekkel, amelyek a gondozott gyermekkel foglalkoznak.
(2) A fogyatékos gondozott gyermek számára az emberi méltóságát biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelést kell biztosítani.

84. § (1)[4] Az ellátás megkezdésekor a rendelkezésre álló dokumentáció alapján, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve, el kell készíteni a gondozott gyermekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet. Az egyéni gondozási-nevelési terv célja az egyéni elhelyezési terv megvalósulását biztosító gondozással, neveléssel kapcsolatos feladatok részletes megtervezése és az abban részt vevő szakemberek közötti munkamegosztás meghatározása. A terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni különösen
a)[5] a család- és gyermekjóléti központ által a védelembe vétel során készített egyéni gondozási-nevelési tervre,
b) a gyermekvédelmi gondoskodást szükségessé tevő okokra,
c) a gondozott gyermek gondozási helyének kijelölése tárgyában készített elhelyezési javaslatra, ezen belül kiemelten a gyermek személyiségvizsgálatának eredményére, illetve az egyéb szakvéleményekre,
d) az egyéni elhelyezési tervre,
e) a gyermek nevelésében, gondozásában korábban részt vett szakemberek véleményére,
f) a gondozott gyermekkel és szülőjével folytatott személyes beszélgetés során szerzett tapasztalatokra,
g) egyéb, a gondozott gyermek nevelése, gondozása szempontjából jelentős körülményre.
(2)[6] Az egyéni gondozási-nevelési tervet

---

1 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (3), 99. § (2) 13.*
2 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (3).*
3 *Számozását módosította és megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 48. § (3)-(4). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Az első mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 49. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

a) nevelőszülőnél elhelyezett gyermek esetén a gyermek nevelőszülője, a nevelőszülői tanácsadó és a gyermekvédelmi gyám,
b) gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén a gyermekotthon szakmai vezetője, a gyermek nevelője és a gyermekvédelmi gyám,
c) más bentlakásos intézményben gondozott gyermek esetén a gyermek gondozója véleményének figyelembevételével a gyermekvédelmi gyám
készíti el.
(2a)[1] Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe be kell vonni az ítélőképessége birtokában lévő gondozott gyermeket, annak szülőjét, kivéve, ha szülői felügyeleti jogát megszüntették vagy az megszűnt, és a terv végrehajtásában érintett szakembereket.
(3) Az ellátást nyújtónak az egyéni gondozási-nevelési terv alapján ellátandó feladatai különösen az alábbiak:
a) testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődést biztosító, családpótló ellátásban, a szülői gondoskodást helyettesítő védelemben részesíti a gondozott gyermeket,
b) felkészíti a gondozott gyermeket a családjába való visszailleszkedésre, illetve nevelő- vagy örökbefogadó családba való beilleszkedésre, valamint az önálló életkezdésre és életvitelre, a pályaválasztásra, a munkavállalásra.
(4) Az ellátást nyújtó
a) gondoskodik arról, hogy a gondozott gyermek hozzájusson
aa) a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, valamint az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz,
ab) a terápiához, amely személyisége korrekciójához, az őt ért lelki sérülések gyógyításához szükséges,
ac) a külön jogszabályban meghatározott szakértői bizottság javaslatának megfelelő gyógypedagógiai ellátáshoz,
ad) a korának és képességeinek megfelelő oktatáshoz, szakképzéshez, továbbá a tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséghez, illetve azokhoz a feltételekhez, amelyek biztosítják tehetsége, képességei megfelelő kibontakoztatását,
ae) a szellemi és erkölcsi fejlődését szolgáló, kulturális értékekhez, tájékoztatáshoz, a médiának az ismeretek bővítését szolgáló, erőszakmentes műsoraihoz,
af) a szabadideje hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételekhez,
ag) szórakoztató, művészeti és kulturális tevékenységekhez;
b)[2] kapcsolatot tart a gondozott gyermek oktatását, szakképzését végző nevelési-oktatási intézménnyel, továbbá a szakmai gyakorlatát, illetve foglalkoztatását biztosító munkahellyel, valamint a munkanélkülieket támogató állami foglalkoztatási szervként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal, és ennek keretében
ba) fogadóórákon, szülői értekezleteken tájékozódik a gondozott gyermek iskolai előmeneteléről,
bb) érdeklődik a munkahelyen a beilleszkedéséről, munkavégzéséről,
bc)[3] rendszeresen tájékozódik az állami foglalkoztatási szervként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnál a munka- és az átképzési lehetőségekről;

---

1 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Módosította: 24/2015. (IV. 30.) EMMI rendelet 2. § c).*
3 *Módosította: 24/2015. (IV. 30.) EMMI rendelet 2. § d).*

c)[1] a gondozott gyermeket az önálló életvitelre, a családi háztartás vezetésére történő felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonja
ca) a háztartási teendők végzésébe,
cb) a családi gazdálkodás megtervezésébe,
cc) a pénzkezelésbe.

85. § (1) Az ellátást nyújtó megteremti annak a lehetőségét, hogy a gondozott gyermek véleményt nyilváníthasson a számára nyújtott ellátásról és nevelésről, illetve a személyét érintő ügyekről, továbbá gondoskodik arról, hogy a gyermek véleményét a gondozás, nevelés során - korára, fejlettségi szintjére tekintettel - figyelembe vegyék.

(2) Az ellátást nyújtó a gondozás, nevelés során figyelembe veszi a gondozott gyermek szülőjének (törvényes képviselőjének) a gyermek személyét és ellátását érintő véleményét.

(3) Az ellátást nyújtó lehetővé teszi, hogy a gondozott gyermek szabadon gyakorolhassa vallását, továbbá vallásoktatáson vehessen részt.

(4) Elő kell segíteni, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó gondozott gyermek megőrizhesse kisebbségi önazonosságát, ápolhassa hagyományait, hozzájuthasson a kisebbség kulturális értékeihez.

(5) Az ellátást nyújtó biztosítja
a) gondozott gyermek környezetének állandóságát,
b) a gondozott gyermek személyes tárgyainak elhelyezését,
c) azt, hogy a gondozott gyermekről évente legalább egy alkalommal fénykép készüljön.

(6)[2] A gondozott gyermek megelőző pártfogásának fenntartása esetén, a megelőző pártfogó a gyermekkel a gondozási helyén találkozik.

(7)[3] Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a nevelőszülői hálózat működtetője és a gyermekotthon
a) helyszínt biztosít a megelőző pártfogó felügyelőnek az esetmegbeszélés megtartásához, a viselkedéskorrekciós esetkezelési módszerek alkalmazásához és a megelőző pártfogással összefüggő egyéb feladatai elvégzéséhez, és
b) együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel a megelőző pártfogás eredményessége érdekében.

Engedély nélküli eltávozás

86. §[4] (1) Ha a gondozott, illetve egyéb okból ellátásra befogadott gyermek engedély nélkül eltávozott a gondozási helyéről vagy oda a számára előírt időpontban nem tért vissza (a továbbiakban együtt: engedély nélkül eltávozott gyermek), az ellátást nyújtó - a gondozott gyermek esetében a gyermekvédelmi gyám haladéktalan értesítése mellett, vele együttműködésben - megkísérli felkutatni a tartózkodási helyét.

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 49. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*
3 *Beiktatta: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*
4 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

(2) Ha az engedély nélkül eltávozott gyermek 14 éven aluli, vagy betegsége, fogyatékossága miatt magáról gondoskodni nem tud, haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül az ellátást nyújtó megkeresi az illetékes rendőri szervet az engedély nélkül eltávozott gyermek felkutatása érdekében. Egyúttal közli az engedély nélkül eltávozott gyermek személyes adatait, személyleírását, az azonosítására alkalmas jellegzetességeit (így különösen sebhely, műtéti heg, tetoválás, anyajegy, beszédhiba, terhesség), az eltávozásakor viselt ruházatát, az eltávozás körülményeit, és a vélt feltalálási helyeket, valamint átadja az azonosításra alkalmas fényképet.

(3) Az ellátást nyújtó értesíti az egyéb okból ellátásra befogadott, engedély nélkül eltávozott gyermek szülőjét, más törvényes képviselőjét.

(4) Ha az engedély nélkül eltávozott gyermeket az ellátást nyújtó megtalálta, vagy ha a gyermek önként visszatért, erről az ellátást nyújtó az illetékes rendőri szervet, illetve a szülőt, más törvényes képviselőt, a gyermekvédelmi gyámot haladéktalanul, de legkésőbb 24 órán belül értesíti.

(5) A rendőrség által megtalált gyermek előkerüléséről az ellátást nyújtó értesíti a szülőt, más törvényes képviselőt, valamint gondozott gyermek esetében a gyermekvédelmi gyámot.

(6) A gondozási helyére visszakerült engedély nélkül eltávozott gyermekkel a gyermekvédelmi gyámja bevonásával folytatott egyéni beszélgetés keretében fel kell tárni az engedély nélküli eltávozása okát és körülményeit, valamint az eltávozás alatt vele történteket, tartózkodási helyét, megélhetése forrásait. A beszélgetés megtörténtét és tartalmának lényegét írásban dokumentálni kell, és a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A családi kapcsolatok[1]

87. § (1) A kapcsolattartásra jogosult (a továbbiakban: hozzátartozó) és a gondozott gyermek kapcsolattartását a gyámhivatal határozata alapozza meg. Az ellátást nyújtó elősegíti a gondozott gyermeknek hozzátartozójával való folyamatos kapcsolattartását.

(2)[2]

(3)[3] A kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó kérelmére - kivéve, ha az ő tekintetében a gyámhivatal felügyelt kapcsolattartást rendelt el - az egy napra történő eltávozás és a két napnál nem hosszabb időtartamú szabadság alkalmankénti időpontját és módját a gyermekotthonnal, a gyermeket ellátó bentlakásos szociális intézménnyel (a továbbiakban: más bentlakásos intézmény) vagy a nevelőszülői hálózat működtetőjével történt előzetes megállapodás határozza meg a gyermek érdekének és a kapcsolattartásra jogosult lehetőségeinek figyelembevételével. A hozzátartozó köteles a gondozott gyermekért a megjelölt időpontban megjelenni, és őt a megadott időben visszavinni.

(4) A gyermekotthon, más bentlakásos intézmény, valamint a nevelőszülői hálózat működtetője a gondozott gyermek, illetve a hozzátartozó kérésére indokolt esetben gondoskodik a gyermeknek a hozzátartozóhoz történő el- és visszakísérésről. A szülővel való kapcsolattartást elő kell segíteni abban az esetben is, ha a szülő előzetes letartóztatásban van, vagy szabadságvesztés büntetését tölti, feltéve, hogy ez megfelel a gyámhivatal döntésének.

---

1 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 12. § e).*
2 *Hatályon kívül helyezte: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 24. § d). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
3 *Az első mondat szövegét megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 14. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*

(5)[1] A gondozott gyermeket a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója a gyámhivatal, illetve a bíróság döntésének megfelelően látogathatja a gondozás helyszínén. A kapcsolattartás megvalósulásáról a nevelőszülő és a gyermekotthon a 8. számú melléklet szerinti kapcsolattartási naplót vezeti. A látogatás alkalmával gondoskodni kell arról, hogy a gondozott gyermek és a hozzátartozó találkozására, valamint a látogatás alatti együttlétre kulturált formában és zavartalan körülmények között kerüljön sor.

(6) A levelezés és a telefonkapcsolat lehetőségének biztosítása során az ellátást nyújtó a levéltitokhoz, illetve a magántitokhoz való jog biztosításával jár el.

(7) A hozzátartozó a kapcsolattartás során köteles az ellátást nyújtó személlyel, illetve az ellátást nyújtó intézmény munkatársaival a gondozott gyermek érdekét szolgáló módon együttműködni, és az intézmény házirendjét betartani.

(8)[2]

88. § (1) Az ellátást nyújtó a kapcsolattartás során folyamatosan tájékoztatja a hozzátartozót a gondozott gyermek neveléséről, fejlődéséről és a vele kapcsolatos fontosabb eseményekről.

(2)[3] A gondozott gyermek továbbtanulásának, képzésének, életpályájának kijelölése előtt a gyermekvédelmi gyám kikéri a szülő véleményét, feltéve, hogy a szülő szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg.

(3)[4] A gondozott gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó kapcsolattartásának alakulásáról, valamint a szülőnek az ellátást nyújtóval való együttműködéséről

a) a gyermek gondozási helyének vezetője

aa) a gyermekvédelmi gyámot folyamatosan,

ab) a gyámhivatalt félévente írásban,

b) a gyermekvédelmi gyám a gyámhivatalt félévente - indokolt esetben soron kívül - írásban

tájékoztatja.

(4)[5] Az ellátást nyújtó és a gyermekvédelmi gyám jelzi a gyámhivatalnak, ha megítélése szerint a hozzátartozó a kapcsolattartás során a gondozott gyermek személyiségfejlődését hátrányosan befolyásolja, illetve ha kapcsolattartási jogával a gondozott gyermek vagy az ellátást nyújtó sérelmére visszaél.

89. § (1)[6] A gondozott gyermek érdekében, a családjával való kapcsolat ápolása és a családnak a gyermek visszafogadására alkalmassá tétele céljából a gyermekvédelmi gyám és a gyermek gondozási helye együttműködik - ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg - a szülővel és az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársával. A szociális segítőmunkát a gyermekvédelmi nyilvántartás XX. számú adatlapja alapján kell megtervezni.

(2)[7]

---

1 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 14. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § b). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 2.*
6 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*

(3)[1] Az (1) bekezdés szerinti feladatok ellátása érdekében a gyermekvédelmi gyám feladata különösen[2]

a) a gondozott gyermek és családja közötti folyamatos és egymás elfogadására irányuló kapcsolat elősegítése, szükség esetén javaslattétel a kapcsolattartás formájának, helyszínének és időtartamának megváltoztatására,

b) a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése, és ha a gyermek és a szülő közötti kapcsolat helyreállításához szükséges, a találkozáson való részvétel,

c) az okok mielőbbi felderítése és azoknak a gondozott gyermekkel való közlése, ha a szülő nem jelentkezik a szokásos módon és időben,

d) a gondozott gyermek felkészítése a családba való visszakerülésre,

e) a hazakerülést követő teendők és életvitel - a gondozott gyermekkel és a szülőkkel közös - megtervezése.

Az utógondozás

90. § (1)[3] A gyámhivatal határozata alapján a nevelésbe vétel megszűnését követően a fiatal felnőtt családjába való sikeres visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését a Gyvt. 5. § *zs)* pontja szerinti utógondozással kell segíteni.

(2)[4] A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében a korábban nevelésbe vett gyermekkel, illetve fiatal felnőttel (a továbbiakban együtt: utógondozott) kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat lehetőség szerint ugyanannak a szakembernek (a továbbiakban: utógondozó) kell ellátnia.

(2a)[5] Az utógondozási feladatok a nevelőszülői hálózatnál, a gyermekotthonnál, az utógondozó otthonnál és a külső férőhely működtetőjénél az 1. számú melléklet szerint létesített bármely felsőfokú képesítéshez kötött szakmai munkakörben elláthatók. A Gyvt. 92. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti utógondozási feladatokat ellátó személy e tevékenységét egyidejűleg legfeljebb öt fiatal felnőtt vonatkozásában végezheti.

(3)[6] Az utógondozás során az utógondozó együttműködik az utógondozott lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központtal, továbbá felkutatja és lehetőség szerint bevonja az utógondozásba azokat a civil szervezeteket, vallási közösségeket és önkéntes segítőket, amelyek, illetve akik az utógondozottat segíteni tudják.

(4) Az utógondozó feladatai különösen, ha az utógondozott

a) visszakerül a családjába vagy önálló életet kezd

aa) a hazakerülést követően figyelemmel kíséri, illetve segíti az utógondozottnak a családjába való beilleszkedését,

ab) segítséget nyújt önálló életvitelének kialakításához, kiemelten kezelve az önálló lakhatásának megoldását,

---

1 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 52. §. Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § g).*
2 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 3.*
3 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*
6 *Módosította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 18. § (1) e), 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § h).*

ac)[1] segíti az utógondozottat a képességeinek, tehetségének megfelelő köznevelési, felsőoktatási, felnőttképzési intézmény vagy munkahely kiválasztásában, keresésében, valamint a tanulmányok végzésével és a munkahelykereséssel kapcsolatos teendők intézésében,

ad) a jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatalt szociális gondjai megoldásában,

ae) tanácsot ad, segítséget nyújt az utógondozottnak konfliktushelyzetei megoldásához,

af) szükség szerinti rendszerességgel - de legalább havonta egyszer - felkeresi az utógondozottat, és tájékozódik az utógondozott körülményeinek és életvezetésének alakulásáról,

ag) legalább heti egy fogadónapon lehetőséget biztosít arra, hogy az utógondozott problémái megbeszélésére felkereshesse,

ah)[2] a Gyer. 121. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint tájékoztatást ad a gyámhivatalnak az utógondozás eredményéről;

b) utógondozói ellátásban részesül,

ba) segítséget nyújt az utógondozott továbbtanulási, munkavállalási, életviteli problémái megoldásához,

bb) tanácsot ad munkahelyi, partnerkapcsolati és esetleges konfliktushelyzetei megoldásához, jövedelme beosztásához,

bc) a jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatalt szociális gondjai megoldásában, kiemelten kezelve önálló lakhatásának megoldását,

bd)[3] a hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt tájékoztatása az utógondozói ellátás meghosszabbításának lehetőségéről.

(5) A (4) bekezdés *b)* pontja esetén az utógondozó feladatait a gyermekotthon utógondozó részlegén, illetve az utógondozó otthonban dolgozó nevelő is elláthatja.

90/A. §[4] A szakszolgálatnál az utógondozási feladatokat az elhelyezési vagy gyermekvédelmi ügyintéző látja el.

91. § (1) Az utógondozó segítséget nyújt a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás iránti kérelem elkészítéséhez és benyújtásához.

(2) Az utógondozó a gyámhivatal megkeresésére véleményezi a fiatal felnőtt által benyújtott kérelemben foglaltak megvalósíthatóságát, valamint azt, hogy az igényelt támogatás és annak felhasználási módja megoldja-e a fiatal felnőtt tartós lakhatását.

(3) Az utógondozó a gyámhivatal megkeresésére javaslatot tesz a támogatás összegével való elszámolás módjára és időpontjára.

(4) Az utógondozó a gyámhivatal határozatában foglaltak szerint együttműködik a fiatal felnőttel a támogatás összegének célszerű felhasználásában, és erről tájékoztatja a gyámhivatalt.

3. Cím

AZ UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
4 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

92. § (1)[1] Az utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára a befogadását vállaló nevelőszülő a nevelőszülői hálózat működtetőjével együtt, a gyermekotthon vagy utógondozó otthon, továbbá a külső férőhely működtetője (a továbbiakban együtt: utógondozói ellátást nyújtó) szükség szerinti ellátást nyújt, amelynek keretében biztosítja

a) az életvitelszerű tartózkodás lehetőségét,

b) a tisztálkodási, mosási lehetőséget,

c) az étkezést vagy a főzési lehetőséget és az ahhoz szükséges alapanyagot,

d) a ruházatot,

e) az elsősegélyhez szükséges felszereléseket,

f) a személyre szóló pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés támogatást és segítségnyújtást.

(2)[2] Ha az utógondozói ellátás elrendelésére a Gyvt. 93. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott ok miatt került sor, az utógondozott számára az utógondozói ellátást nyújtó biztosítja

a) az utógondozói ellátás időtartama alatt megkezdett vagy folytatott első tanulmányának teljes költségét,

b) a tankönyveket, tanszereket és egyéb, a tanulmányok végzéséhez szükséges felszereléseket, továbbá a köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménybe járással kapcsolatban felmerülő költségeket.

(3)[3] A gyermek és gyermekvédelmi gyámja vagy a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátást nyújtó nyilatkozik a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra történő befogadásáról vagy annak megtagadásáról, ha a fiatal felnőtt a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott helyzetben van.

(4)[4] Az utógondozói ellátást nyújtó a befogadást megtagadhatja, ha a fiatal felnőtt korábbi ellátása során a Gyvt. 93. § (10) bekezdés *b)* vagy *c)* pontjában meghatározott magatartást tanúsította.

(5)[5] Ha az utógondozói ellátást nyújtó a befogadást megtagadja, a fiatal felnőtt a kérelmét az elutasítás indokolásával és a maga álláspontjával együtt az intézmény érdekképviseleti fóruma elé terjesztheti.

(6)[6] Az érdekképviseleti fórum a gyámhivatalnak a Gyer. 124. § (2) bekezdése szerinti megkeresésére, vagy a fiatal felnőtt kérelmére az elutasítás okát megvizsgálja és véleményt nyilvánít a kérelem, illetve az elutasítás indokoltságáról.

(7)[7] Az utógondozói ellátást nyújtó és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátásról a külön jogszabályban meghatározottak szerint írásbeli megállapodást köt. A megállapodás megkötésekor figyelemmel kell lenni különösen a fiatal felnőtt

a) vagyoni, jövedelmi viszonyaira,

b) egészségi állapotára és személyiségére,

c) családi körülményeire,

d) tanulmányai folytatására,

e) kötelezettségeire.

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
6 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
7 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 54. § (3). Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 4.*

(8)[1] Az utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőtt az ellátásért a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint térítési díjat fizet.

93. §[2] (1) Az utógondozói ellátást nyújtó

a)[3] segítséget ad az utógondozói ellátás és az utógondozói ellátás meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásához, az ahhoz szükséges dokumentumok beszerzéséhez,

b) a fiatal felnőtt befogadásáról és távozásáról értesíti a szakszolgálatot,

c) az utógondozó személyének változása esetén gondoskodik arról, hogy a fiatal felnőtt utógondozói ellátásával kapcsolatos minden információ, irat átadásra kerüljön és erről jegyzőkönyvet készít.

(2)[4] Az utógondozói ellátást nyújtó a Gyvt. 93. § (10) bekezdésében foglalt esetekben

a) az utógondozói ellátás megszüntetését javasolja a gyámhivatalnak, vagy

b) a meghosszabbított utógondozói ellátás megszüntetését javasolja az utógondozói ellátást biztosító intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartójának.

93/A. §[5] (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátás meghosszabbítása iránti kérelmet az utógondozói ellátást biztosító intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartójához nyújthatja be a 25. életévének elérését megelőző két hónappal. A fiatal felnőtt a kérelméhez csatolja

a) a felsőoktatási intézmény igazolását a hallgatói jogviszonya fennállásáról, vagy a felsőoktatási intézmény döntését a felvételről vagy átvételről, és

b) az utógondozói ellátást nyújtó befogadó nyilatkozatát.

(2) Az utógondozói ellátást biztosító intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartója a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás meghosszabbítása iránti kérelméről annak benyújtását követő 30 napon belül írásban dönt. A fenntartó a döntésben tájékoztatja a fiatal felnőttet arról, hogy a döntés felülvizsgálata a bíróságtól kérhető.

(3) Ha a fenntartó az utógondozói ellátás meghosszabbításáról dönt, döntésében

a) a befogadó nyilatkozat alapján meghatározza a meghosszabbított utógondozói ellátást nyújtó intézményt vagy nevelőszülőt,

b) megjelöli a meghosszabbított utógondozói ellátás kezdő és várható befejező időpontját, és

c) felhívja a fiatal felnőttet hallgatói jogviszonya fennállásának félévenként történő igazolására, valamint hallgatói jogviszonya szüneteltetésének és megszűnésének bejelentésére.

(4) A fenntartó az utógondozói ellátás meghosszabbítása iránti döntéséről értesíti

a) a fiatal felnőttet,

b) az utógondozói ellátást nyújtó intézményt vagy nevelőszülői hálózatot,

c) az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vagy nevelőszülői hálózat fenntartóját és

d) a gyámhivatalt.

---

1 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 54. § (3). Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § k).*
2 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (1) f).*
4 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 16. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
5 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

4. Cím

A NEVELŐSZÜLŐ

A nevelőszülői hálózatot működtető feladatai

94. § (1)[1] A nevelőszülői hálózat szervezeti és működési rendjét a működtető Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A Szervezeti és Működési Szabályzat mellékleteként szabályozni kell a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló kormányrendelet szerinti, a befogadó szülő nem rendszeres, indokolt és igazolt költségei megtérítésének feltételeit.

(2)[2] A nevelőszülői hálózat nevelési alapdokumentuma a nevelőszülők és nevelőszülői tanácsadók által elfogadott, a 4/A. § szerinti szakmai program.

95. § (1)[3] A Gyvt. 54. § (1) bekezdés *e)* pontja szerinti egészségi állapot vizsgálatát a nevelőszülőnek jelentkező személy háziorvosa végzi. A háziorvosi véleménynek tartalmaznia kell, hogy a nevelőszülőnek jelentkező személy nem szenved-e[4]

a) a gyermek megfelelő ellátását is korlátozó testi, érzékszervi, értelmi fogyatékosságban,

b) súlyos pszichotikus zavarban,

c) alkoholfüggőségben,

d) kábítószer-függőségben,

e) olyan betegségben, amely - akár időszakosan is - akadályozza a gyermekről való gondoskodást, illetve amely a gyermek egészségét veszélyezteti.

(2)[5] Ha a nevelőszülői hálózat működtetője a nevelőszülői tevékenység ellátása, vagy a nevelőszülő háromévenkénti, illetve rendkívüli felülvizsgálata során az alkalmasság hiányát észleli, a nevelőszülőt orvosi, pszichológiai vizsgálaton való részvételre kötelezheti.

(3)[6] A nevelőszülői hálózat működtetője környezettanulmányt készít annak megállapítása érdekében, hogy a nevelőszülőnek jelentkező személy körülményei alkalmasak-e a gyermek fogadására.

(4)[7] A nevelőszülő háziorvosi véleménnyel igazolja a működtető felé, hogy a vele egy háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermeket.

96. §[8]

---

1 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 6. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Módosította: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 6. § b).*
3 *Módosította: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 20. § d).*
4 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 56. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 56. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 20. § (1) b). Hatálytalan: 2009. XII. 25-től.*
7 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 56. § (3). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
8 *Hatályon kívül helyezte: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 19. § a). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*

97. § (1)[1] A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló személyt, mint nevelőszülői férőhelyet biztosítót - a működtető és a jelentkező személy közös kérelmére - a szakszolgálat nyilvántartásba veszi. A több megyére kiterjedően ellátást nyújtó működtető több szakszolgálattól is kérheti a nevelőszülő nyilvántartásba vételét.

(2)[2] A szakszolgálat olyan nevelőszülőnél történő elhelyezésre tehet a gyámhivatalnak javaslatot, akivel a nevelőszülői hálózatot működtető a Gyvt. 66/B. § (1) bekezdése szerinti keret-megállapodást kötött. A gyámhivatal elhelyezési döntését és a hatóság ideiglenes hatályú elhelyezési döntését követően a működtető haladéktalanul a Gyvt. 66/B. § (1) bekezdése szerinti kiegészítő megállapodást köt a nevelőszülővel.

(3)[3]

98. §[4] (1) A működtető a Gyvt. 66/G. §-ában meghatározott esetekben gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával segíti és helyettesíti a nevelőszülőt feladatai folyamatos ellátásában.

(2) A nevelőszülő 30 napot meghaladó betegsége vagy egyéb akadályoztatása esetén a működtető tájékoztatja a gyámhivatalt, szükség esetén kezdeményezi a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek tartózkodási helyének vagy gondozási helyének megváltoztatását, kivéve, ha a 3 hónapot meg nem haladó időtartamú helyettesítés a nevelőszülő háztartásában biztosított.

99. § A működtető a gondozott gyermeknek a nevelőszülőnél történt elhelyezésével egyidőben biztosítja a gyermek számára a befogadáskor szükséges ruházatot, valamint a tanulmányaihoz szükséges iskolai felszereléseket.

100. § (1) A nevelőszülői hálózat működtetője nevelőszülői tanácsadó alkalmazásával folyamatosan segíti a nevelőszülőt feladatai ellátásában, illetve biztosítja szakmai ellenőrzését.

(2) A nevelőszülői tanácsadó feladata különösen

a) a nevelőszülőnél elhelyezett gondozott gyermek egyéni gondozási nevelési tervének - a 84. § szerinti - a nevelőszülővel közösen történő elkészítése,

b) a nevelőszülői család rendszeres, szükség szerinti alkalommal - de legalább 3 hetente - történő meglátogatása, és tájékozódás a gondozott gyermek helyzetéről, fejlődéséről, a nevelőszülőnek a gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos tapasztalatairól, esetleges problémáiról,

c) a gondozott gyermek nevelési-oktatási intézményének rendszeres, szükség szerinti alkalommal történő felkeresése, és tájékozódás a gyermek viselkedéséről, tanulmányi eredményéről,

d) tanácsadás keretében a nevelőszülő segítése a gondozott gyermekkel kapcsolatos problémák megoldásában, szükség esetén a nevelőszülő, illetve a gyermek megfelelő szakemberhez történő irányítása, továbbá a szükséges ellátáshoz való hozzájutásuk elősegítése,

e)[5] ellenőrzés keretében annak vizsgálata, hogy a nevelőszülő megtesz-e mindent a gondozott gyermek harmonikus fejlődése érdekében, továbbá, hogy a gyermek ellátására kapott nevelési díjat, ellátmányt, illetve családi pótlékot a gyermekre fordítja-e,

---

1 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 19. § b). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 59. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

f)[1] a fiatal felnőtt, az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt utógondozása.

(3)[2] A nevelőszülői tanácsadó haladéktalanul tájékoztatja a működtetőt, ha a nevelőszülő tevékenységének ellenőrzése során a Gyvt. 66/D. § (8) bekezdésében foglaltakat tapasztalja.

(4)[3] A nevelőszülői hálózatot működtető gyermekfelügyelet vagy helyettesítés megszervezésével biztosítja a nevelőszülő számára a továbbképzésen való részvétel lehetőségét.

A nevelőszülő feladatai

Befogadás

101. § (1) A nevelőszülő befogadja

a) - a szakszolgálat kijelölése alapján - a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett,

b) a gyámhivatal által nevelésbe vett

gyermeket, ha a határozatban a gyermek gondozási helyeként a nevelőszülőt jelölték meg. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2)[4] Az (1) bekezdésben meghatározott gondozott gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a 4. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a beutaló szervet, illetve a gyámhivatalt,

b) a szakszolgálatot,

c) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselőjét,

d) a nevelésbe vett gyermek szülőjét, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, vagy az nem szűnt meg, valamint gyermekvédelmi gyámját és helyettes gyermekvédelmi gyámját,

e) a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot és

f) a pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelőjét.

(3)[5] A nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a nevelésbe vételt elrendelő gyámhivatalt, ha a gyermek a határozatban megjelölt időpontig nem került a nevelőszülő gondozásába.

102. § (1) A nevelőszülő a nála elhelyezett gondozott gyermek kérelmére befogadhatja annak saját gyermekét (a továbbiakban: saját gyermek), feltéve, hogy ehhez a saját gyermek törvényes képviselője hozzájárult. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2)[6] Ha a nevelőszülő nem tudja biztosítani a gondozott gyermek saját gyermekével történő együttes elhelyezését, a működtető, a gyermekvédelmi gyám vagy a gyermekjogi képviselő haladéktalanul kezdeményezi a gyámhivatalnál a gondozási hely megváltoztatását olyan gondozási hely kijelölése érdekében, ahol az együttes elhelyezésük biztosítható.

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
5 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § d).*
6 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 10. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

(3) Ha a saját gyermek számára gyám kirendelése vagy más hatósági intézkedés kezdeményezése szükséges, a nevelőszülő megkeresi az illetékes szervet, ezzel egyidejűleg a megkeresésről tájékoztatja a törvényes képviselőt.

(4) A saját gyermek számára a nevelőszülő - helyettes szülőként - az átmeneti gondozást elrendelő határozat vagy az intézményvezető döntése alapján teljes körű ellátást nyújt. A gondozott gyermek saját gyermeke gondozásában részt vesz.

(5) A saját gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

a) a szakszolgálatot,

b) a saját gyermek törvényes képviselőjét,

c)[1] a nevelésbe vett, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselőjét és szülőjét, feltéve, hogy a szülő szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg,

d)[2] a nevelésbe vett, illetve ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek szülőjének lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot.

103. § (1)[3] A nevelőszülő befogadja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását a működtető hozzájárulásával előzetesen nyilatkozatban vállalta, és utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, valamint az ellátás biztosítójaként a nevelőszülőt jelölte meg. A nevelőszülő befogadja továbbá azt a fiatal felnőttet, aki tekintetében a fenntartó az utógondozói ellátás meghosszabbításáról döntött, és az ellátás biztosítójaként a nevelőszülőt jelölte meg. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) A nevelőszülő a fiatal felnőtt kérelmére befogadhatja annak gyermekét is, feltéve, hogy ehhez a gyermek törvényes képviselője hozzájárult.

(3) Amennyiben a nevelőszülő nem tudja biztosítani a fiatal felnőtt gyermekével történő együttes elhelyezését, segítséget nyújt a személyes gondoskodás keretén belül olyan ellátási forma kereséséhez, amelyben a szülő és a gyermek együttes elhelyezése biztosítható.

(4)[4] A fiatal felnőtt gyermeke számára a nevelőszülő a működtető hozzájárulásával az átmeneti gondozás keretében teljes körű ellátást nyújt. A fiatal felnőtt saját gyermeke gondozásában részt vesz.

(5) A fiatal felnőtt, illetve gyermeke befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője értesíti a szakszolgálatot, valamint a gyermek törvényes képviselőjét, ha az nem a fiatal felnőtt.

104. § (1)[5] A nevelőszülő - ha rendelkezik a kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek elhelyezésének, ellátásának feltételeivel és, ha erre kijelölték - a védőnő, a házi gyermekorvos vagy a kórházi gyermekorvos javaslatára átmeneti gondozásra befogadja a 3 éven aluli, egészségügyi okok miatt ellátást igénylő gyermeket. Az ellátás megkezdésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2)[6] Az (1) bekezdésben meghatározott gyermek számára a nevelőszülő az átmeneti gondozást elrendelő határozat vagy az intézményvezető döntése alapján teljes körű különleges ellátást nyújt.

(3) A gyermek befogadásáról a nevelőszülői hálózat működtetője értesíti

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 6., 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*
3 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 18. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
4 *Az első mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 61. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 17.*
6 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 17.*

a) a szakszolgálatot,
b)[1] a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot, valamint
c) a védőnőt.

Elhelyezési feltételek

105. § (1) A gondozott gyermek számára a nevelőszülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően - a 76-84. §-ok szerinti részletezett ellátást, gondozást, nevelést.

(2) A gondozott gyermek elhelyezésére száraz, világos, jól fűthető lakás alkalmas. Biztosítani kell a nevelőszülők és a gyermekek külön szobában való elhelyezését, ahol a gyermekek személyes élettere legalább 6 m^2 legyen. A lakásnak a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszereltnek kell lennie. Nem érheti a gondozott gyermeket hátrány a családban nevelkedő más gyermek elhelyezéséhez és ellátásához viszonyítva.

(3)[2] Egy szobában legfeljebb 4 gyermek helyezhető el. Ettől a gyermek érdekében el lehet térni.

(4)[3] Ha a nevelőszülői hálózatot működtető az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára külső férőhelyen biztosít lakhatást, a külső férőhely vonatkozásában a 124. § (9) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(5)[4] A nevelőszülő - a gyámhivatal határozatában foglaltaknak megfelelően - biztosítja, hogy a gondozott gyermek kapcsolatot tarthasson a hozzátartozóival, ennek érdekében felkészíti a velük való találkozásra, és biztosítja a megjelölt helyen és időben történő megjelenését. A nevelőszülő saját háztartásában, a gondozás helyén is biztosíthatja a gyermek meglátogatásának lehetőségét.

(6)[5] A nevelőszülő - az egyéni gondozási, nevelési tervnek megfelelően - elősegíti, hogy a gondozott gyermek sikeresen visszailleszkedjen vérszerinti családjába, illetve örökbefogadó családjába beilleszkedjen.

(7)[6] A nevelőszülő haladéktalanul jelzi a működtetőnek, ha saját vagy a vele egy háztartásban élő személy egészségi állapotában bekövetkezett változás akadályozza a gyermek gondozásában, nevelésében vagy veszélyezteti a gyermek egészségét, fejlődését.

Az ellátás megszüntetése

106. § (1)[7] A nevelőszülő a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét megszüntető vagy megszűnését megállapító határozata alapján megszünteti az ellátás nyújtását, és a gondozott gyermeket átadja a határozatban megjelölt személynek. Az átadás megtörténtét a gyermeket átvevő személy az aláírásával igazolja. Az ellátás megszüntetésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

---

1 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*
2 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 62. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 62. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 62. §.*
5 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 62. §.*
6 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 62. §.*
7 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 13. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.*

(2)[1] Az ellátás megszüntetéséről az időpont és a gondozott gyermeket átvevő személy megjelölésével a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti az 5. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a gyámhivatalt,

b) a szakszolgálatot,

c) a gyermek gyermekvédelmi gyámját és helyettes gyermekvédelmi gyámját,

d) a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot és

e) a pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelőjét.

(3)[2] A Gyvt. 66/D. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt esetben a működtető a jogviszony megszűnéséről írásban értesíti a nevelőszülőt és - ha nem a szakszolgálat a működtető - a gyermekvédelmi szakszolgálatot, amely a változást a férőhely-nyilvántartásban feltünteti.

107. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek ellátását a nevelőszülő a szülő kérelmére, vagy a Gyvt.-ben meghatározott okok fennállása esetén megszünteti, és a gyermeket a törvényes képviselőjének átadja. Az ellátás megszűnésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(2) A nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha az átmeneti gondozásnak a Gyvt.-ben meghatározott időtartama eltelt, de a gyermek a családi környezetébe nem térhet vissza.

(3) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti

a) szakszolgálatot,

b)[3] a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot.

108. § (1) A nevelőszülő megszünteti a fiatal felnőtt utógondozó ellátását, ha

a)[4] a Gyvt. 93. §-ának (9) bekezdése szerint megszűnik az ellátás,

b) a gyámhivatal határozattal megszünteti az ellátást,

c)[5] a fenntartó írásbeli döntésével megszünteti a meghosszabbított utógondozói ellátást.

(2) Az ellátás megszűnésének időpontjáról a nevelőszülő haladéktalanul értesíti a működtetőt.

(3) Az utógondozói ellátás megszüntetéséről a nevelőszülői hálózat működtetője haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

108/A. §[6] A nevelésbe vett gyermek gondozási helyének gyámhivatal általi megváltoztatása esetén a 106. §-ban foglaltak szerint, valamint, ha a fiatal felnőtt utógondozói ellátását a gyámhivatal határozata alapján a továbbiakban más ellátást nyújtó biztosítja, a 108. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

5. Cím

A GYERMEKOTTHON

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 11. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 11. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*
4 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 19.*
5 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 19. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
6 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

Feladatai

109. § (1)[1] A gyermekotthon megszakítás nélküli munkarend szerint működő, bentlakásos gyermekintézmény, amely

a)[2] a gondozott gyermek számára alaptevékenységként biztosítja - kivéve a kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonban és az ideiglenes befogadó férőhelyen történő elhelyezés esetében - az otthont nyújtó ellátást a gyámhivatal által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv és az általa készített egyéni gondozási-nevelési terv szerint,

b)[3] a fiatal felnőtt számára utógondozást, utógondozói ellátást biztosít, szükség esetén külső férőhelyeket működtet.

(2)[4] Külső férőhelyen csak utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára biztosítható lakhatás.

(3)[5] A gyermekotthon az alapító okiratában rögzítettek szerint, és az adott szolgáltatás végzésére feljogosító működési engedély alapján alapfeladatként biztosíthat egyéb személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatást is, így különösen gyermekek és várandós anyák átmeneti gondozását. Az ellátás jellegének megfelelő személyi és tárgyi feltételeket ellátási formánként külön-külön biztosítani kell.

(4)[6] A gyermekotthon alaptevékenységével összhangban végzett vállalkozási tevékenysége nem veszélyeztetheti alapfeladatainak ellátását, illetve a gyermekotthonban elhelyezett gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését.

(5)[7] A gyermekotthon a Gyvt. 57. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feladatai ellátása érdekében

a) tájékoztatja

aa) az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek befogadásáról a gyámhivatalt, a gyermekvédelmi gyámot, a család- és gyermekjóléti központot, valamint a szakszolgálatot,

ab) a Gyvt. 46. §-a alapján ellátott gyermek befogadásáról a szülőt vagy más törvényes képviselőt, a gyámhivatalt, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, a család- és gyermekjóléti központot és a szakszolgálatot,

ac) az utógondozói ellátott befogadásáról a gyámhivatalt és a szakszolgálatot,

b) gondoskodik az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt, valamint az átmeneti gondozásban részesülő gyermekének felvételéről, és erről értesíti a szakszolgálatot, és

c) együttműködik a gyámhivatal határozata alapján kirendelt gyermekvédelmi gyámmal, helyettes gyermekvédelmi gyámmal, elősegíti a gyámi feladatok ellátását, az otthont nyújtó ellátás rendszeres felülvizsgálatának előkészítését, és ennek megfelelően

ca) elősegíti a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjába történő visszatérését, ennek érdekében együttműködik a családdal, a család- és gyermekjóléti központtal, a szakszolgálattal, valamint a gyámhivatallal,

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 64. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Módosította: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 7. § c).*
3 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 7.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 64. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Számozását módosította és az első mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 64. § (2)-(3). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 64. § (2).*
7 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

cb) rendszeresen tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek és a szülő kapcsolattartásáról a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása érdekében,
cc) elősegíti a gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét,
cd) felkészíti a gyermeket a családi életre és az önálló életvezetésre,
ce) elősegíti, hogy a gyermek iskolai tanulmányai sikeres befejezésével, szakképzettség megszerzésével, illetve előtakarékossággal készüljön az önálló életre, és
cf) utógondozást biztosít a volt nevelésbe vett gyermeknek, illetve az utógondozói ellátásban részesült fiatal felnőttnek.

Létesítés

110. § (1) A gyermekotthon létesítésekor figyelemmel kell lenni különösen arra, hogy az
a) ne legyen a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi fejlődésére káros környezetben,
b) tömegközlekedési eszközzel megközelíthető legyen.
(2) A gyermekotthon kezdeményezi a kapcsolatfelvételt a helyi közösséggel, és elősegíti a gyermekek részvételét a helyi szervezetek életében.
(3)[1] A gyermekotthon a területi szükségletekhez és az e rendeletben meghatározott szakmai szabályokhoz igazodóan alakítja ki szervezetét, nevelési-gondozási rendszerét és szakmai programját.

Dokumentumok

111. §[2] A gyermekotthon nevelési alapdokumentuma a pedagógus munkakörben foglalkoztatott, továbbá a nevelő-gondozó munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű munkatársak (a továbbiakban együtt: nevelőtestület) által elfogadott, a nevelés céljait, alapelveit és módszereit tartalmazó, a 4/A. § szerinti szakmai program.
112. § (1) A gyermekotthon belső életének rendjét, a gyermek, fiatal felnőtt jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait a házirend tartalmazza. A házirendben kell megállapítani különösen
a) a napirendből adódó feladatokra,
b) a gyermek, fiatal felnőtt viselkedésére, továbbá a gyermekeknek, fiatal felnőtteknek egymással, valamint a gyermekotthon dolgozóival szemben tanúsítandó magatartására,
c) a gyermeknek, fiatal felnőttnek a hozzátartozókkal, illetve más személyekkel történő kapcsolattartására, a látogatás rendjére, az intézetből történő eltávozás és visszatérés rendjére,
d) a panaszjog érvényesítésének módjára [Gyvt. 36. § (1) bek.],
e) az érdek-képviseleti fórum véleményezési és egyetértési jogának gyakorlására,
f)[3] az irányított tevékenység nélküli szabad levegőn tartózkodás biztosítására vonatkozó előírásokat.

---

1 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 13. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
3 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 20. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

(2) A házirendet az igazgató a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével és az intézményben működő érdek-képviseleti fórum egyetértésével hagyja jóvá.
(3) A házirend egy példányát a gyermekotthonban jól látható helyen ki kell függeszteni.

Befogadás

113. § (1) A gyermekotthon befogadja
a) a szakszolgálat kijelölése alapján a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett,
b) a gyámhivatal által nevelésbe vett
gyermeket, ha a határozatban a gyermek gondozási helyeként a gyermekotthont jelölték meg.
(2)[1] Az (1) bekezdés *a)* pontja szerint kijelölt intézmény befogadó gyermekotthonként is működik.
(3)[2] A befogadásról a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a 4. számú melléklet szerinti adatlapon
a) a beutaló szervet, illetve a gyámhivatalt,
b) a szakszolgálatot,
c) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselőjét,
d) a nevelésbe vett gyermek szülőjét, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg, valamint gyermekvédelmi gyámját és helyettes gyermekvédelmi gyámját,
e) a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot és
f) a pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelőjét.
(4)[3] A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a nevelésbe vételt elrendelő gyámhivatalt és a gyermekvédelmi gyámot, ha a gondozott gyermek a határozatban megjelölt időpontig nem érkezett meg a gyermekotthonba.
114. § A gyermekotthon a gondozott gyermek kérelmére befogadhatja annak saját gyermekét. A saját gyermekre vonatkozóan egyebekben a 102. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.
115. § (1)[4] A gyermekotthon befogadja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását előzetesen nyilatkozatban vállalta, és utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte, valamint az ellátás biztosítójaként a gyermekotthont jelölte meg. A gyermekotthon befogadja továbbá azt a fiatal felnőttet, aki tekintetében a fenntartó az utógondozói ellátás meghosszabbításáról döntött, és az ellátás biztosítójaként a gyermekotthont jelölte meg.
(2) A gyermekotthon a fiatal felnőtt kérelmére befogadhatja annak gyermekét. A saját gyermekre vonatkozóan egyebekben a 103. § (2)-(5) bekezdéseit értelemszerűen alkalmazni kell.
116. § (1)[5] A gyermekotthon - ha rendelkezik a kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek elhelyezésének, ellátásának feltételeivel - a védőnő, a háziorvos, a házi gyermekorvos vagy a kórházi gyermekorvos javaslatára átmeneti gondozásra befogadhatja a 3 éven aluli, egészségügyi okok miatt ellátást igénylő gyermeket.

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 65. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
3 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 65. § (1). Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 8.*
4 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 66. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

(2) Az (1) bekezdés szerint befogadott gyermekre vonatkozóan egyebekben a 104. § (2)-(3) bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.

(3)[1] A gyermekotthon befogadhatja a gyermek otthontalanná vált szülőjét, valamint a válsághelyzetben levő várandós anyát is.

117. §[2] (1) A gyermekotthon legfeljebb 3 napra átmeneti gondozásra befogadja azt az ellátást kérő gyermeket, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, vagy szülője, gondozója elhagyta, és emiatt ellátás és felügyelet nélkül maradt. A befogadott gyermek számára ideiglenes gondozást kell biztosítani.

(2)[3] A gyermekotthon a befogadásról értesíti a gyermek szülőjének lakóhelye szerint illetékes család- és gyermekjóléti központot, valamint a gondozási napok nyilvántartása érdekében a szakszolgálatot.

118. § (1) A befogadó gyermekotthon ideiglenesen befogadja[4]

a) azt a gondozott gyermeket, aki gondozási helyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt, valamint

b)[5] a Gyvt. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott okból a rendőrség által bekísért, ideiglenes gondozást igénylő gyermeket.

(2)[6] Az (1) bekezdés *a)* pontjában megjelölt gondozott gyermek befogadásáról a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyermek gondozási helyét, gyermekvédelmi gyámját és egyben kéri, hogy a gyermek visszaviteléről gondoskodjanak.

119. § (1) A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a törvényes képviselőt a befogadott gyermekkel kapcsolatos minden lényeges eseményről, így különösen

a) az egészségi állapotában bekövetkezett jelentős változásról,

b) a bűncselekmény áldozatává válásáról,

c) haláláról,

d) gyermeke születéséről,

e) iskolai, munkahelyi fegyelmi ügyéről,

f) szabálysértési ügyéről,

g) büntetőjogi felelősségre vonás alapját képező cselekményéről.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontjáról a gyermekotthon értesíti a szakszolgálatot is.

Az ellátás megszüntetése

120. § (1)[7] A gyermekotthon a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét megszüntető határozata alapján az ellátást megszünteti, és a gondozott gyermeket a határozatban megjelölt személynek átadja. Az átadás megtörténtét a gondozott gyermeket átvevő személy aláírásával igazolja.

(2)[8] Az ellátás megszüntetéséről az időpont és a gondozott gyermeket átvevő személy megjelölésével a gyermekotthon haladéktalanul értesíti az 5. számú melléklet szerinti adatlapon

a) a gyámhivatalt,

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 66. § (2). Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 24. § a).*
2 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 67. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*
4 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 68. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 68. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 9.*
7 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 10.*
8 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 16. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

b) a szakszolgálatot,
c) a gyermek gyermekvédelmi gyámját és helyettes gyermekvédelmi gyámját,
d) a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot,
e) a pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelőjét.

121. § (1) Az átmeneti gondozásban részesített gyermek ellátását a gyermekotthon a szülő kérelmére vagy a Gyvt.-ben meghatározott okok fennállása esetén megszünteti, és a gyermeket a törvényes képviselőjének átadja.

(2) A gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha az átmeneti gondozásnak a Gyvt.-ben meghatározott időtartama eltelt, de a gyermek a családi környezetébe nem térhet vissza.

(3) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti
a) szakszolgálatot,
b)[1] a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot.

122. § (1)[2] A gyermekotthon megszünteti a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, ha
a)[3] a Gyvt. 93. § (9) bekezdése szerint megszűnik az ellátás,
b) a gyámhivatal határozattal megszünteti az ellátást,
c)[4] a fenntartó írásbeli döntésével megszünteti a meghosszabbított utógondozói ellátást.

(2) Az utógondozói ellátás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

123. § (1) A lakóhelyéről, gondozási helyéről önkényesen eltávozott, átmeneti gondozásra befogadott gyermek ellátását - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermekotthon megszünteti, ha a gyermek törvényes képviselője a gyermekért jelentkezik a gyermekotthonban.

(2) Ha a törvényes képviselő - a gondozásról szóló értesítés kézhezvételét követő - 3 napon belül nem jelentkezik a gyermekért, valamint az 57. § (3) bekezdésében meghatározott esetben, a gyermekotthon haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

(3) Ha a gyermekért jelentkező törvényes képviselő további átmeneti gondozást kér, a gyermekotthon tájékoztatja arról, hogy ennek biztosítása a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat feladata. Ha a törvényes képviselő a gyermek átvételét megtagadja, a gyermekotthon erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele érdekében.

(4) Az átmeneti gondozás megszüntetéséről a gyermekotthon haladéktalanul értesíti
a) a gyermek törvényes képviselőjét,
b) a szakszolgálatot,
c)[5] a szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központot.

---

1 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*
2 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 11.*
3 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 19.*
4 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
5 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § i).*

Elhelyezési feltételek[1]

124. § (1)[2] A gyermekotthonnak legalább 12, de legfeljebb 48 fő ellátására alkalmasnak kell lennie.

(2)[3] A gyermekotthonban a gondozott gyermek nevelését, gondozását a szakmai programban meghatározott elvek szerint kialakított kisközösségekben (a továbbiakban: csoport) kell biztosítani. Egy csoportban legfeljebb 12 fő helyezhető el, kivéve a 126. § (5) bekezdésében, a 128. § (1) bekezdésében és a 128/A. § (1a)-(3) bekezdésében foglalt eseteket.

(2a)[4] 12 fős csoportban egyidejűleg legfeljebb

a) 1 fő kettős szükségletű,

b) 1 fő speciális szükségletű vagy

c) 4 fő különleges szükségletű

gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni. Kettős szükségletű, speciális szükségletű, különleges szükségletű gyermek elhelyezése esetén a csoport létszáma csökkenthető.

(3)[5] A csoport kialakításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a csoportok nemek és életkorok szerint vegyes összetételűek legyenek, kivéve, ha ez nem szolgálja a gondozott gyermek egészséges személyiségfejlődését. Testvéreket csak kivételesen indokolt esetben lehet különböző csoportban elhelyezni. A kiskorú elhelyezését, valamint az utógondozói ellátásban részesülő szülők és gyermekük együttes elhelyezését - a 128. § (4) bekezdésének c) pontjában foglaltak figyelembevételével - erre a célra kialakított helyiségben kell biztosítani.

(4)[6] A csoport számára - a 128. § (2) bekezdésében meghatározott kivételekkel - önálló lakóteret kell biztosítani, amely hálószobákból, közös nappali szobából, konyha/étkezőből, valamint fürdőszobából és nemenkénti illemhelyekből áll, továbbá a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszerelt. Egy hálószobában legfeljebb 4 gondozott gyermek helyezhető el. A minimálisan biztosítandó lakóterület-igényt a *6. számú melléklet* tartalmazza.

(5) A gondozott gyermek személyes használati tárgyait és ruházatát a csoport lakóterében, társaiétól elkülönítetten kell elhelyezni.

(6) A több csoport elhelyezésére szolgáló gyermekotthonban ki kell alakítani

a) sportolásra alkalmas termet, illetve udvart,

b) látogatók fogadására alkalmas helyiséget,

c) a terápiás célú foglalkozásokhoz (pszichológiai, gyógypedagógiai), korrepetáláshoz szükséges csoportszobát.

(7) A gyermekotthoni csoportban a gondozott gyermekekkel foglalkozó munkatársak (nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó) számára a csoport lakóteréhez kapcsolódó önálló helyiséget kell biztosítani, ahol a gyermekkel szükségessé váló egyéni beszélgetéseket lefolytathatja, adminisztrációs feladatait végezheti, és éjszaka tartózkodhat.

---

1 *A 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7) alapján 2003. VIII. 16-án már működő intézményeknek a 124. § (1)-(2), (4), (6)-(8) bekezdéseiben foglaltaknak 2004. XII. 31-ig kell megfelelniük, azonban a szolgáltatások színvonala nem romolhat.*

2 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § a).*

3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 11. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*

4 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 11. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*

5 *A harmadik mondat szövegét megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 70. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*

6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 70. § (3). Módosította: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 7. § d).*

(8)[1] A befogadó gyermekotthonban a csoportok számától függetlenül ki kell alakítani a (6) bekezdés *b)* és *c)* pontjában megjelölt helyiségeket. A szakszolgálat keretében működő befogadó gyermekotthonban a csoport elhelyezésére szolgáló lakótérben nem kell konyhát/étkezőt kialakítani, amennyiben az elhelyezést biztosító épületben a gyermekek étkeztetése megoldható.

(9)[2] Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt számára külső férőhelyen biztosított lakhatás esetében a gyermekotthon, utógondozó otthon vezetője lakásbérleti szerződést köt az ingatlan tulajdonosával. A külső férőhelynek száraznak, világosnak, jól fűthetőnek kell lennie, és rendelkeznie kell a mindennapi életvitelhez szükséges alapvető berendezési, valamint használati tárgyakkal. A minimálisan biztosítandó lakóterület-igényt a 6. számú melléklet tartalmazza.

Lakásotthon

125. § (1) A lakásotthon olyan gyermekotthon, ahol önálló lakásban vagy családi házban történik a gondozott gyermek, fiatal felnőtt elhelyezése.

(2) A lakásotthonban legfeljebb 12 gondozott gyermek, fiatal felnőtt helyezhető el.

(2a)[3] 12 fős lakásotthonban egyidejűleg legfeljebb

a) 1 fő kettős szükségletű,

b) 1 fő speciális szükségletű vagy

c) 4 fő különleges szükségletű

gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni. Kettős szükségletű, speciális szükségletű, különleges szükségletű gyermek elhelyezése esetén a csoport létszáma csökkenthető.

(3) A lakásotthonban a gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára rendelkezésre álló önálló helyiségre a 124. § (7) bekezdésében foglaltak az irányadók.[4]

A csoportgazdálkodás[5]

125/A. §[6] (1) A lakásotthonban, illetve ha a gyermekotthon gazdálkodási rendje lehetővé teszi, a gyermekotthoni csoportban önálló csoportgazdálkodás folyik a működtető által a lakásotthon, illetve a csoport számára rendelkezésre bocsátott havi ellátmányból.

(2) A csoportgazdálkodás pedagógiai célja a családi háztartás vezetésének modellezése annak érdekében, hogy a gondozott gyermek képessé váljon saját háztartás vezetésére.

A családi pótlék felhasználása[7]

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 70. § (4). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól. Lásd még: ugyane rendelet 98. § (7).*
2 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 70. § (4). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
4 *Lásd: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7).*
5 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 71. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 71. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
7 *Beiktatta: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 16. §. Hatályos: 2010. I. 1-től.*

125/B. §[1] (1) A gyermekotthon vezetője gondoskodik a gyermekotthonban elhelyezett gyermek családi pótlékának a Gyvt. 53. § (7) bekezdése szerinti felhasználásáról.

(2) A gyermekotthon vezetője, a közös igazgatású intézmény vezetője vagy a gyermekotthon gazdálkodásáért felelős szerv vezetője közli a családi pótlékot folyósító szervvel annak a fizetési számlának a számát, amelyre a családi pótlékot folyósító szerv a családi pótlék összegét a gyermek ellátására folyósítja. A fizetési számla számának megváltozását haladéktalanul közölni kell a családi pótlékot folyósító szervvel.

Speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon és a gyermekotthon speciális csoportja[2]

126. §[3] (1)[4] A speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon és a gyermekotthon speciális csoportja a szakellátás keretében

a) a súlyos pszichés tüneteket mutató,
b) a súlyos disszociális tüneteket mutató,
c) a pszichoaktív szert használó és
d) a kettős szükségletű,

12. életévét - kivételesen indokolt esetben 10. életévét - betöltött gondozott gyermek számára kötelezően ellátandó alapfeladatként a gyermek állapotához igazodóan az *a)-c)* pont szerinti esetben speciális ellátást, a *d)* pont szerinti esetben különleges és speciális ellátást együttesen biztosít.

(2)[5]

(3)[6] A speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, valamint a gyermekotthon speciális csoportja feladatkörébe tartozik a gyermekről való gondoskodás, szocializáció, reszocializáció, habilitáció és rehabilitáció is, ha a speciális gondozás más gondozási helyen nem biztosítható, illetve ha a gyermeknek a speciális gondozást nem igénylő gondozott gyermekektől való külön elhelyezése szükséges, és állapota nem indokolja a szociális bentlakásos intézményben való elhelyezését, vagy elhelyezése férőhely hiányában nem lehetséges.

(4)[7] A gondozott gyermek elhelyezéséről az (1) bekezdésben meghatározott problématípusok figyelembevételével kell gondoskodni.

(5)[8] A speciális gyermekotthonban összesen legfeljebb 40 fő, de csoportonként legfeljebb 8 fő, a speciális lakásotthonban legfeljebb 8 fő, a gyermekotthon speciális csoportjában legfeljebb 8 fő helyezhető el úgy, hogy az egyes csoportokon belül csak azonos nemű gyermekek helyezhetők el.

(5a)[9] Egy csoportban legfeljebb 2 fő kettős szükségletű gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni. Kettős szükségletű gyermek elhelyezése esetén a csoport létszáma csökkenthető.

(6)[10] A speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában egy hálószobában legfeljebb 4 gondozott gyermek helyezhető el.

---

1 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 13. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 72. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 13. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
5 *Hatályon kívül helyezte: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § a). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.*
6 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § b).*
7 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § c).*
8 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 13. § (3). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
9 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 13. § (4). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
10 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § d).*

(7)[1] A speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában a gondozott gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára biztosítandó önálló helyiségre vonatkozóan a 124. § (7) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(8) A speciális gyermekotthonban a gyermekcsoportok számától függetlenül ki kell alakítani a 124. § (6) bekezdésének *b)* és *c)* pontjában meghatározott helyiségeket.

(9)[2] A speciális gyermekotthonban ki kell alakítani olyan, a lakótérhez kapcsolódó, de attól zárhatóan elválasztott biztonsági elkülönítőt, amely helyiségben, helyiségcsoportban a Gyvt. 81/A. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Gyvt. 81/B. § (3) bekezdése alapján személyes szabadságában korlátozott, ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek tartózkodhat. A biztonsági elkülönítőt az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 50. § (1) bekezdése szerinti tervezési programban foglaltak szerint úgy kell kialakítani, hogy

a) tegye lehetővé a gyermek számára a tisztálkodást és az illemhely használatát,

b) az ott tartózkodó gyermek magában kárt ne tehessen, onnan el ne távozhasson,

c) az ott tartózkodó gyermek folyamatosan megfigyelhető legyen,

d) határoló szerkezetei megbontásnak ellenálló kivitelben készüljenek, és

e) a beépítésre kerülő felszerelési és berendezési tárgyak sérülést ne okozhassanak, fokozott igénybevételnek ellenálló kialakításúak legyenek.

(10)[3] A speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában szakmai munkakörben foglalkoztatott személyes gondoskodást nyújtó személy a foglalkoztatása megkezdésétől számított 6 hónapon belül speciális gyermekotthoni feladatellátásra felkészítő képzésen vesz részt.

(11)[4] A szakmai munkakörben foglalkoztatott személyes gondoskodást nyújtó személynek a felkészítő képzést nem kell ismételten elvégeznie, ha

a) a speciális gyermekotthonon, speciális lakásotthonon vagy gyermekotthon speciális csoportján belül munkaköre másik szakmai munkakörre változik, vagy

b) más speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban vagy gyermekotthon speciális csoportjában szakmai munkakörben foglalkoztatják tovább.

(12)[5] A Főigazgatóság szervezi a felkészítő képzést, és dolgozza ki a képzés tematikáját. A felkészítő képzés elvégzéséről a Főigazgatóság igazolást állít ki.

A gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában[6]

1 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § d).*
2 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
3 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.*
4 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.*
5 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.*
6 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*

126/A. §[1] (1) A Gyvt. 81/A. § (1) bekezdésében meghatározott célból a gyermek személyes szabadságának korlátozását a felügyeletét ellátó munkatárs vagy az intézmény pszichológusa vagy az intézmény orvosa kezdeményezésére a speciális gyermekotthon vezetője, a speciális lakásotthon vezetője, gyermekotthon speciális csoportjában elhelyezett gyermek esetén a speciális csoport vezetője (a továbbiakban együtt: speciális gyermekotthon vezetője) írásban rendelheti el, kijelölve a helyiséget, ahol a gondozott gyermeknek tartózkodnia kell. Ebben a jogkörében a speciális gyermekotthon vezetőjét annak távollétében az ügyeletes vezető helyettesítheti.

(2) A speciális gyermekotthon vezetője a személyes szabadság korlátozásának elrendeléséről, annak okáról, módjáról és időtartamáról - a Gyvt. 81/A. § (7) bekezdésében megjelölteken kívül - tájékoztatja a gondozott gyermeket is. A speciális gyermekotthon vezetője biztosítja, hogy a gyermekjogi képviselő és a gyermekvédelmi gyám a személyes szabadságában korlátozott gyermekkel találkozhasson, ügyében tájékozódjon.

(3) A gyermekvédelmi gyám a Gyvt. 81/A. § (7) bekezdésében meghatározott értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül felkeresi a gyermeket, és személyes beszélgetést kezdeményez vele.

(4) A speciális gyermekotthonban történő személyes szabadság korlátozása során, ha a speciális gyermekotthon vezetője a gondozott gyermek tartózkodási helyeként a biztonsági elkülönítőt jelöli ki, a személyes szabadság korlátozásának elrendelésével egyidejűleg a speciális gyermekotthon vezetője, vagy távollétében az ügyeletes vezető haladéktalanul intézkedik a gondozott gyermek orvosi vizsgálatáról.

(5) Ha a gondozott gyermek magatartása a biztonsági elkülönítőben a Gyvt. 81/A. § (5) bekezdés *b)* pontjában meghatározott időtartamon belül nem rendeződik, kezelését fekvőbeteg-ellátó intézményben kell folytatni.

Nevelési felügyelet a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában[2]

126/B. §[3] (1) A speciális gyermekotthon vezetője a Gyvt. 81/B. § (1) bekezdése szerinti esetben írásban kezdeményezi a gyámhivatalnál a gyermek nevelési felügyeletének elrendelését. A speciális gyermekotthon vezetője kérelmében tájékoztatást nyújt a gyámhivatalnak a gyermek aktuális személyiségállapotáról, a nevelési felügyelet elrendelését megalapozó okról, és javaslatot tesz a nevelési felügyelet időtartamára. A speciális gyermekotthon vezetője a kérelmet egyidejűleg megküldi a gyermekjogi képviselőnek, a gyermekvédelmi gyámnak és a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságnak is.

(2) A gyermekvédelmi gyám a Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerinti kérelmében tájékoztatást nyújt a gyámhivatalnak a nevelési felügyelet elrendelését megalapozó okról, és javaslatot tesz a nevelési felügyelet időtartamára. A gyermekvédelmi gyám a kérelmet egyidejűleg megküldi a gyermekjogi képviselőnek, a speciális gyermekotthon vezetőjének és a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságnak is.

---

1 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
2 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
3 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*

(3) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyámhivatal felkérésére, annak kézhezvételétől számított 3 munkanapon belül megküldi a Gyer. 114/A. § (2) bekezdése szerinti, a nevelési felügyelet kérdésében adott szakmai véleményét, amely kiterjed

a) a gyermek esetleges korábbi személyes szabadsága korlátozásának esetére, annak eredményessége értékelésére,

b) a gyermek állapotára, a nevelési felügyelet elrendelésére - a nevelési felügyelet helyszínére, időtartamára, szükség szerint a kapcsolattartási jog gyakorlásának szüneteltetésére, a gyermekotthon területén belülre történő korlátozására - vonatkozó javaslatára, annak indokolására, valamint

c) indokolt esetben a gyermek számára szükséges gyógykezelésre vagy gyógyító eljárásra vonatkozó javaslatára.

(4) A speciális gyermekotthon vezetője és a gyermekvédelmi gyám a Gyer. 114/A. § (2) bekezdése szerinti véleményét a gyámhivatal felkérésének kézhezvételétől számított 3 munkanapon belül küldi meg a gyámhivatalnak.

(5) A speciális gyermekotthon vezetője, a gyermekvédelmi gyám és a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetője köteles haladéktalanul egyeztetni a gyermek számára szükséges gyógykezelés, gyógyító eljárás kérdésében, ha a gyermekvédelmi gyám a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság javaslatával nem ért egyet.

(6) A nevelési felügyelet gyámhivatal által történő elrendelése esetén a 126/A. § (2) bekezdését kell alkalmazni. A gyermekvédelmi gyám a nevelési felügyelet elrendeléséről szóló határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül felkeresi a gyermeket, és személyes beszélgetést kezdeményez vele.

(7) A nevelési felügyelet időtartama alatt a gyermeknek a Gyvt. 81/A. § (5) bekezdése alapján elrendelt biztonsági elkülönítőben való tartózkodása esetén a 126/A. § (4) és (5) bekezdését kell alkalmazni.

(8) A nevelési felügyelet időtartama alatt a speciális gyermekotthon vezetője

a) gondoskodik a nevelési felügyeletet elrendelő határozatban foglaltak végrehajtásáról,

b) a gyámhivatal felkérésére biztosítja a gyermek gyermekotthonban történő meghallgatásának feltételeit.

Különleges gyermekotthon, különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja[1]

127. §[2] (1) A különleges gyermekotthon, a különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja a szakellátás keretében

a) a kora miatt sajátos szükségletekkel bíró 3 év alatti,

b) a tartósan beteg vagy fogyatékos és

c) a kettős szükségletű

gondozott gyermek számára kötelezően ellátandó alapfeladatként a gyermek állapotához, illetve korához igazodóan az *a)* és a *b)* pont szerinti esetben különleges ellátást, a *c)* pont szerinti esetben különleges és speciális ellátást együttesen biztosít.

1 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 16. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 16. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*

(2) A különleges gyermekotthon, a különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja vállalhatja a 6 éven aluli, fogyatékos és részterületen fejlődési elmaradást mutató gyermekek ellátását is. Ebben az esetben a különleges gyermekotthon, a különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A korai fejlesztéshez, gondozáshoz és fejlesztő neveléshez igénybe vehetőek a különleges gyermekotthon, a különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja meglévő tárgyi eszközei.

128. § (1)[1] A 3 év alatti gondozott gyermekek közül legfeljebb 8 helyezhető el egy csoportban.

(2)[2] A kizárólag 3 éven aluli gondozott gyermekekből álló csoport elhelyezésére és kizárólagos használatára biztosítani kell a 6. számú mellékletben meghatározottak szerint:

a) egy csoportszobát, amely alvásra, játszásra és étkezésre szolgál,

b) a csoportszobával egybenyíló fürdőszobát,

c) teraszt, a levegőztetés céljára,

d) játszásra alkalmas kertterületet.

(3)[3] A helyiség berendezését a gondozott gyermekek korösszetételének és fejlettségi szintjének megfelelően kell kialakítani, és a növekedő gyermekek igényei szerint kell változtatni.

(4)[4] 3 éven aluli gyermeket az a gyermekotthon (lakásotthon) fogadhat be, amelyben biztosított a következő

a) a szervezési feltételek körében

aa) a rendszeres és folyamatos orvosi ellátás,

ab) a területi védőnő rendszeres látogatása,

ac) a csecsemő, illetve kisgyermek folyamatos felügyelete, a gondozó állandó látó-, illetve hallótávolságon belüli tartózkodása;

b) személyi feltételek körében

ba) a csoportban a gyermekek gondozását, nevelését ellátó személyek között legalább 1 fő szakképzett csecsemő- és kisgyermek gondozónő alkalmazása,

bb)[5]

c) a tárgyi feltételek körében

ca) a csecsemő, illetve a kisgyermek elhelyezésére, tartózkodására szolgáló helyiségekben a korosztály baleset-megelőzésére vonatkozó szabályok megtartása,

cb) a csecsemő, illetve a kisgyermek számára a külön játszóhely és elkerített szobarész,

cc) a csecsemő, illetve a kisgyermek ellátásához szükséges biztonságos, célszerű berendezési és felszerelési tárgyak, eszközök megléte.

(5)[6] A gyermekotthonban és lakásotthonban nevelkedő csecsemő táplálásában az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium szakmai protokollja az egészséges csecsemő táplálásáról az irányadó.

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól. Lásd még: ugyane rendelet 98. § (7).*
2 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól. Lásd még: ugyane rendelet 98. § (7).*
3 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (1).*
5 *Hatályon kívül helyezte: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 7. § b). Hatálytalan: 2011. X. 29-től.*
6 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (1). Módosította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 25. § m).*

(6)[1] Ha a gyermekotthon vállalja a kiskorú gondozott szülő és 3 év alatti gyermekének együttes elhelyezését, biztosítania kell az (4) bekezdés *aa)* és *ab)* alpontja, valamint *c)* pontja szerinti feltételeket, illetve az (4) bekezdés *ac)* alpontja alapján a szülő távollétében gondoskodnia kell a gyermek folyamatos felügyeletéről.

128/A. §[2] (1)[3] A különleges gyermekotthon, a különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja feladatkörébe tartozik a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekről való gondoskodás, szocializáció, habilitáció és rehabilitáció, továbbá a kettős szükségletű gyermek esetében a reszocializáció is, ha a gyermek állapota nem indokolja az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában való elhelyezését, vagy ha az elhelyezése férőhely hiányában nem lehetséges.

(1a)[4] A különleges gyermekotthonban legfeljebb 40 fő, a különleges lakásotthonban legfeljebb 10 fő, a gyermekotthon különleges csoportjában legfeljebb 10 fő helyezhető el.

(2) A különleges ellátást igénylő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekek közül egy csoportban legfeljebb

a) 8 tartósan beteg, vagy

b) 8 középsúlyosan, súlyosan fogyatékos vagy

c) 10 enyhén fogyatékos

gyermek helyezhető el.[5]

(3)[6] A 8 vagy 10 fős csoportban legfeljebb 1 fő kettős szükségletű gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni.

(4)[7]

(5) A különleges ellátást igénylő gyermekek elhelyezésére szolgáló lakótérre a 124. § (4) bekezdésében foglaltak, a munkatársak számára biztosítandó önálló helyiségre a 124. § (7) bekezdésében foglaltak, illetve a több csoport elhelyezésére szolgáló gyermekotthonra a 124. § (6) bekezdésében foglaltak az irányadók.[8]

Utógondozó otthon

129. § (1) Az utógondozó otthon olyan gyermekotthon, amely a szakellátás keretében a fiatal felnőtt számára alaptevékenységként biztosítja az utógondozói ellátást.

(2) Az utógondozó otthon befogadhatja azt a fiatal felnőttet, akinek befogadását előzetesen nyilatkozatban vállalta, és az ellátását a gyámhivatal elrendelte, az ellátás biztosítójaként az utógondozó otthont jelölte meg.

(3) A fiatal felnőtt befogadásáról az utógondozó otthon haladéktalanul értesíti a szakszolgálatot.

(4)[9] Az utógondozó otthon a fiatal felnőtt kérelmére befogadja annak gyermekét, feltéve, hogy a gyermek törvényes képviselője ehhez hozzájárult. A fiatal felnőtt gyermekével kapcsolatos teendőkre a 103. § (2)-(5) bekezdései az irányadók.

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 75. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 76. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 17. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
4 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 17. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
5 *Lásd: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7).*
6 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 17. § (3). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § b). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.*
8 *Lásd: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 98. § (7).*
9 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 20.*

(5) Az utógondozó otthon megszünteti a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, ha

a)[1] a Gyvt. 93. § (9) bekezdés szerint megszűnik az ellátás,

b) a gyámhivatal határozatával megszünteti az ellátást,

c)[2] a fenntartó írásbeli döntésével megszünteti a meghosszabbított utógondozói ellátást.

Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság[3]

129/A. §[4] (1) Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság (a továbbiakban: országos bizottság) feladata

a)[5] szakmai véleményt készíteni a nevelésbevételi eljárás, illetve a gondozási hely megváltoztatására irányuló eljárás során, ha a gyermek gondozási helyeként a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság (a továbbiakban: megyei bizottság), illetve a gondozási hely megváltoztatását javasoló szerv vagy személy a gyermek gondozási helyeként a Kormány rendeletében kijelölt szerv központi szerve által fenntartott speciális gyermekotthont (a továbbiakban: központi speciális gyermekotthon) javasolja,

b)[6] felülvizsgálni a megyei bizottságnak a gyermek gondozási helyének meghatározása tárgyában született szakmai véleményét, ha azt az érdemi határozat elleni fellebbezési eljárásban kérték,

c)[7] a gyámhivatal felkérésére szakmai véleményt készíteni az új elhelyezési tervhez a Gyer. 104. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

(2)[8] Az országos bizottság szakmai véleménye tartalmazza, hogy a gyermek állapota igényli-e a központi speciális gyermekotthonban történő elhelyezését, továbbá az egyéni elhelyezési terv elkészítésére, illetve annak módosítására vonatkozó javaslatot.

(2a)[9] Az országos bizottság a szakmai véleményét közvetlenül, elektronikus úton küldi meg az eljáró gyámhivataloknak.

(3)[10] Az országos bizottság különösen annak a speciális ellátást igénylő gyermeknek javasolja a központi speciális gyermekotthonban történő elhelyezését, aki

a) súlyos neurotikus, pszichotikus állapota,

b) súlyos erőszakos cselekmények elkövetése,

c) pszichoaktív szerek használata,

d)[11] kettős szükséglete

miatt olyan különleges szakértelmet igénylő terápiára szorul, amelyet a lakóhelyén, gondozási helyén nem tudnak biztosítani a számára, illetve akinek kiemelése eddigi környezetéből a saját érdekében feltétlenül indokolt.

(4)[12] Az országos bizottság a központi speciális gyermekotthonnak az értesítése alapján nyilvántartást vezet a gyermekotthon üres férőhelyeiről.

---

1 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 19.*
2 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 23. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
3 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 77. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 77. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Módosította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 21. § i), 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § h), 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § e).*
6 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § f).*
7 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 13., 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § e).*
8 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i), 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § g).*
9 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 24. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
10 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i).*
11 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 18. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
12 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § j).*

(5)[1] Az országos bizottság az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti szakmai véleményének megküldésével egyidejűleg arról is tájékoztatja a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy melyik központi speciális gyermekotthon, mely időponttól kezdve tudja fogadni a gyermeket. Az országos bizottság a gyermek elhelyezésére vonatkozó javaslatáról és az elhelyezés javasolt időpontjáról értesíti a központi speciális gyermekotthont is.

(6)[2] Amennyiben nincs üres férőhely, az országos bizottság felkéri a gyermekotthont, hogy az általa elhelyezni javasolt gyermeket vegye fel a várakozók nyilvántartásába, és férőhely szabaddá válása esetén haladéktalanul tájékoztassa a gyermek elhelyezésében illetékes gyámhivatalt. Erről a bizottság értesíti a tőle szakmai véleményt kérő szakszolgálatot, illetve gyámhivatalt.

(7)[3] Az országos bizottság javaslatot tehet arra, hogy a gyermek teljes körű ellátásának időtartama a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban, a gyermekotthon speciális csoportjában, illetve a központi speciális gyermekotthonban a 2 évet meghaladja.

(7a)[4] Az országos bizottság a nevelőszülőnek jelentkező személy, továbbá a nevelőszülő kérelmére megszervezi pszichológiai alkalmasságuk ismételt vizsgálatát, és a pszichológus szakértők véleményét megküldi a nevelőszülőnek jelentkező személy vagy a nevelőszülő számára.

(8) Az országos bizottság minden év január 31-éig beszámolót készít a miniszter számára az előző évben végzett munkájáról.

A központi speciális gyermekotthon[5]

130. §[6] (1)[7] A központi speciális gyermekotthon ellátási területe országos.

(2)[8] A központi speciális gyermekotthon működésére a speciális gyermekotthonra vonatkozó rendelkezéseket a 131-135. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

131. §[9] (1)[10] A központi speciális gyermekotthon annak a 12. - kivételesen indokolt esetben 10. - életévét betöltött gondozott gyermeknek biztosít speciális ellátást, valamint különleges és speciális ellátást együttesen, akinek gondozási helyéül a gyámhivatal az országos bizottság szakmai véleménye alapján a központi speciális gyermekotthont jelölte meg.

(2)[11] A központi speciális gyermekotthon a speciális ellátás keretében a gyermek állapotához, szükségleteihez igazodó terápiát nyújt azon gyermek számára, aki

a) súlyos neurotikus, illetve pszichotikus állapota, vagy

b) súlyos erőszakos cselekmények elkövetése, vagy

c) pszichoaktív szerek rendszeres használata, vagy

d)[12] szerzett immunhiányos tünetegyüttesben való megbetegedése vagy,

---

1 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § k)-l), 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § h).*
2 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § e).*
3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 18. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
4 *Beiktatta: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 78. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
7 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 18. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
8 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § m).*
9 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 79. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
10 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 19. § (1). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
11 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § o).*
12 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § i).*

e)[1] kettős szükséglete
miatt különleges szakértelmet igénylő terápiára szorul.
(3)[2]
(4)[3] A központi speciális gyermekotthon az üres férőhelyeiről folyamatosan tájékoztatja az országos bizottságot.
(5)[4] A központi speciális gyermekotthon nyilvántartást vezet azokról a gyermekekről, akiknek az elhelyezésére az országos bizottság javaslatot tett, de férőhely hiányában elhelyezésükre csak későbbi időpontban kerülhet sor (várakozó lista). A központi speciális gyermekotthon haladéktalanul értesíti a várakozó listán szereplő gyermek ügyében illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és a gyermekvédelmi gyámot, ha a gyermeket fogadni tudja.
132. §[5] Ha a gyermekvédelmi gyám a nevelésbe vett gyermeknek a központi speciális gyermekotthonban történő elhelyezését tartja indokoltnak, javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gyermek gondozási helyének megváltoztatására.
133. §[6] (1)[7] A gyámhivatalnak a gondozási helyet kijelölő, vagy a gondozási hely megváltoztatását elrendelő határozata alapján a gyermekvédelmi gyám gondoskodik a nevelésbe vett gyermeknek a központi speciális gyermekotthonba történő kíséréséről.
(2)[8] A központi speciális gyermekotthonban elrendelt személyes szabadság korlátozására és nevelési felügyelet végrehajtására a 126/A. § és a 126/B. § rendelkezéseit kell alkalmazni.
134. §[9] (1)[10]
(2)[11] Az igazgató, amennyiben a nevelésbe vett gyermeknek a központi speciális gyermekotthonban való elhelyezését már nem tartja indokoltnak, javasolhatja a gyámhivatalnak a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének megváltoztatását és erről tájékoztatja a gyermekvédelmi gyámot.
(3)[12] Ha a gyámhivatal - az országos bizottság véleményének figyelembevételével - határozatot hoz a gyermek gondozási helyének megváltoztatásáról, a gyermekvédelmi gyám gondoskodik a nevelésbe vett gyermeknek a gyámhivatal határozatában megjelölt új gondozási helyére való kíséréséről.

---

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 19. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § c). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.*
3 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § o).*
4 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § p), 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 14.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 79. §. Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i), 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 15.*
6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 79. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
7 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § q), 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 15.*
8 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 20. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
9 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 79. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
10 *Hatályon kívül helyezte: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § d). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.*
11 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i), 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 16.*
12 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 15.*

135. §[1] (1)[2] Ha a nevelésbe vett gyermeknek a központi speciális gyermekotthonban történő tartózkodása a gyermek speciális szükségleteihez, állapotához igazodó terápia, vagy tanulmányainak befejezése érdekében nagykorúvá válását követően is indokolt, a gyermekotthon igazgatója a nevelésbe vett gyermek nagykorúságának elérése előtt 3 hónappal javaslatot tesz a gyermekvédelmi gyámnak a gyermek utógondozói ellátásra történő felterjesztésére. A központi speciális gyermekotthonnak igazgatója a javaslattal együtt megküldi a nevelésbe vett gyermek utógondozói ellátásra való befogadásáról szóló nyilatkozatot.

(2)[3] Ha a központi speciális gyermekotthonban elhelyezett, utógondozói ellátott fiatal felnőtt speciális szükségleteihez, állapotához igazodó terápia befejeződött, vagy tanulmányait befejezte, de utógondozói ellátása továbbra is indokolt, ez irányú kérelmét az utógondozást elrendelő gyámhivatalnál terjesztheti elő.

A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely[4]

135/A. §[5] (1) A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonban és az ideiglenes befogadó férőhelyen elhelyezett kísérő nélküli kiskorú számára biztosítani kell

a) a lakhatási lehetőséget;

b) az étkezés keretében

ba) - a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően - az életkorának megfelelő, vallási és kulturális szokásaira figyelemmel levő, legalább egy meleg étkezést magában foglaló napi legalább ötszöri étkezést, és

bb) ha az egészségi állapota indokolja, az orvos előírásainak megfelelő étkezést;

c) a gyermekotthon raktárkészletéből legalább 2 váltás fehérneműt, valamint 1 váltás hálóruhát, továbbá szükség szerint az évszaknak megfelelő legalább 1 váltás hétköznapi (otthoni és utcai) felsőruhát és cipőt, sportruházatot;

d) a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, tisztálkodási és testápolási szereket, valamint a gyermekotthon raktárkészletéből - szükség szerinti cserével - a textíliákat, így különösen az ágyneműt és a törölközőt;

e) az egészségi és érzelmi állapotának megfelelő egészségügyi ellátást és mentálhigiénés támogatást a szükséges megelőző és gyógyító egészségügyi, mentálhigiénés ellátások biztosításával vagy a hozzájutás megszervezésével;

f) a lehetőséget vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad kinyilvánítására, gyakorlására, valamint hit- és vallásoktatásban való részvételére, elősegítve, hogy megőrizhesse kulturális identitását, kisebbségi önazonosságát és ápolhassa hagyományait;

g) a hozzátartozóival való levelezési költséget, a gyámságát ellátó személlyel való levelezési és a telefonálási költséget;

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 79. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i)-j), 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 17.*
3 *Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i).*
4 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
5 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*

h) a szabadidejének hasznos eltöltését, a játékhoz, sporthoz szükséges eszközöket, az e tevékenységekhez kapcsolódó szükséges és indokolt költséget;

i) a 82. §-ban foglaltak szerint járó havi zsebpénz időarányos részét heti rendszerességgel, utólagosan, a 3. számú mellékletben foglalt zsebpénznyilvántartás vezetése mellett;

j) a lehetőséget arra, hogy a számára nyújtott ellátásról, illetve a személyét érintő ügyekről véleményt nyilváníthasson;

k) személyes tárgyainak elhelyezését;

l) az ellátásához, valamint az ellátásához kapcsolódóan az ügyei intézéséhez és a meghallgatásához szükséges fordítást és tolmácsolást.

(2) A ruházat tisztításáról, javításáról, cseréjéről az ellátást nyújtó gondoskodik, amelybe a kísérő nélküli kiskorút az életkorának és személyiségállapotának megfelelő mértékben vonja be.

(3) Az (1) bekezdés *e)* pontjában foglaltak megvalósítása érdekében a kísérő nélküli kiskorú gondozását, nevelését, ellátását végző személyek és intézmények együttműködnek egymással.

(4) A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonban és az ideiglenes befogadó férőhelyen folyó gondozás és nevelés során a kísérő nélküli kiskorú véleményét életkorának és személyiségállapotának megfelelően figyelembe kell venni.

135/B. §[1] A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonra és az ideiglenes befogadó férőhelyre - a 114-118. §-ban és a 121-124. §-ban foglaltak kivételével - a III. Fejezet 5. Címét kell alkalmazni azzal, hogy

a) a gyermekotthon gondoskodik a házirend angol nyelvre és lehetőség szerint az ellátottak által beszélt más idegen nyelvre történő lefordításáról és kifüggesztéséről,

b) a gyermekotthon a gyermekről a befogadásakor haladéktalanul fényképet készít és azt digitalizáltan tárolja,

c) a gyermekotthonban foglalkoztatott munkatársak együttműködnek a gyermek ügyében eljárni illetékes hatóságokkal, gyermekvédelmi intézményekkel, a gyermekvédelmi gyámmal, valamint a kísérő nélküli kiskorúakat támogató, érdekeiket védő más szervezetek képviselőivel,

d) ha a gyermekotthoni munkakör közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott személlyel nem tölthető be, a munkakör más munkavégzésre irányuló jogviszony keretében is ellátható, feltéve, hogy az adott munkakört betöltő személy képesítése megfelel a 2. számú melléklet II. Rész „II. Szakellátások” cím 2. pontjában előírt képesítési követelménynek,

e) a 135/A. § (1) bekezdés *l)* pontja szerinti fordítási és tolmácsolási feladatot - ha a szükséges nyelven szakképzett fordító, tolmács nem áll rendelkezésre -, foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban végezheti a nyelvet a feladatellátáshoz szükséges mértékben beszélő személy.

135/C. §[2] (1) A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthonban az elhelyezési feltételek keretében biztosítani kell

a) hálószobák, közös nappali szoba, konyha, illetve étkező, nemenkénti fürdőszoba, nemenkénti, a gyermekek kulturális szokásainak is megfelelő illemhelyek kialakítását,

---

1 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
2 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*

b) a mindennapi életvitelhez szükséges, a gyermekek kulturális szokásaira is figyelemmel levő bútorokat, berendezési tárgyakat, eszközöket,
c) a gyermekekkel való kapcsolattartásra jogosult látogatók fogadására, illetve mentálhigiénés, terápiás foglalkozásokhoz alkalmas helyiséget,
d) a gyermekekkel foglalkozó nevelő, gyermekfelügyelő, ápoló, védőnő számára önálló helyiséget, ahol a gyermekekkel szükségessé váló egyéni beszélgetéseket lefolytathatja, adminisztrációs feladatait végezheti és éjszaka ott tartózkodhat,
e) a szabad levegőn való tartózkodáshoz, testmozgáshoz alkalmas területet.
(2) A testvéreket, valamint a kiskorú szülőt és gyermekét csak kivételesen indokolt esetben, az érintett gyermekek érdekében lehet elhelyezésük során egymástól elválasztani.
(3) Az ellátás szakmai létszámfeltételeit
a) kizárólag menekültként elismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon esetén az 1. számú melléklet „II. Szakellátások” cím 2. pontja,
b) kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon esetén az 1. számú melléklet „II. Szakellátások” cím 2/e) pontja,
c) a gyermekotthonhoz tartozóan bejegyzett ideiglenes befogadó férőhely esetén az 1. számú melléklet „II. Szakellátások” cím 2/f) pontja
határozza meg.

135/D. §[1] (1) Az ideiglenes befogadó férőhelyen elhelyezett kísérő nélküli kiskorú számára a gyermekotthon épületében és az ideiglenes befogadó férőhely épületében, épületrészében, helyszínén együttesen kell biztosítani a 135/A. §-ban meghatározott ellátást.
(2) Ideiglenes befogadó férőhely a gyermekotthonhoz tartozóan működtethető.
(3) Ideiglenes befogadó férőhelyen ellátást abban az esetben lehet az ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú számára biztosítani, ha a gyermekotthon épületében férőhely hiányában a kísérő nélküli kiskorú befogadása nem biztosítható. Ideiglenes férőhelyen helyezhető el a menekültként elismert kísérő nélküli kiskorú a nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban történő elhelyezéséig.

135/E. §[2] (1)[3] Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fennállása alatt a Főigazgatóság az ország egész területén a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés nélkül, nem a gyermekotthonhoz tartozóan is létesíthet, illetve fenntarthat ideiglenes befogadó férőhelyet.
(2) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet miatt létesített, illetve fenntartott ideiglenes befogadó férőhelyen a menekültként el nem ismert, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú számára az életkorának megfelelően
a) lakhatási lehetőséget,
b) tisztálkodási lehetőséget,
c) étkezést,
d) gondozást,
e) folyamatos felügyeletet,
f) szükség szerinti ruházatot, és
g) egészségügyi ellátást vagy az ahhoz való hozzáférést
kell biztosítani.

---

1 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
2 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 2. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
3 *Módosította: 43/2016. (XII. 27.) EMMI rendelet 3. § d).*

(3) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet miatt létesített, illetve fenntartott ideiglenes befogadó férőhelyen abban az esetben lehet ellátást biztosítani a menekültként el nem ismert, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú számára, ha a befogadása férőhely hiányában a gyermekotthon épületében és a 135/D. § (3) bekezdése szerinti ideiglenes befogadó férőhelyen nem biztosítható.

(4) A tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet megszüntetését követően haladéktalanul gondoskodni kell az ideiglenes befogadó férőhelyen elhelyezett kísérő nélküli kiskorúak megfelelő gondozási helyen történő ellátásáról. Ennek érdekében az ideiglenes befogadó férőhely fenntartója, a gyermekvédelmi gyám és Budapest Főváros Kormányhivatala gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró V. Kerületi Hivatala együttműködik.

6. Cím

A TERÜLETI GYERMEKVÉDELMI SZAKSZOLGÁLTATÁS ÉS A SZAKSZOLGÁLAT

136. §[1] (1) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátás keretében szakszolgáltatásként biztosítani kell

a) a gondozási hely meghatározásával,

b) az ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölésével, működtetésével,

c) az örökbefogadás szakmai előkészítésével,

d) az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermek gyámságával, gondnokságával,

e) a szaktanácsadással,

f) a Gyvt.-ben előírt nyilvántartások vezetésével,

g) a megyei bizottság működtetésével és

h) a támogatott közvetítői eljárással,

i)[2] a Gyvt. 66. § (3) bekezdés *g)* pontja szerinti kríziskezelő szolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátását.

(2) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a Gyvt. 63. § *a)* pontja szerinti tevékenysége ellátása érdekében

a) segíti a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének elkészítését,

b) jelzi a gyámhivatalnak, ha a gyermekvédelmi gyám, a helyettes gyermekvédelmi gyám vagy az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt nevelőszülő gyámi tisztségéből való felmentése, elmozdítása vagy felfüggesztése indokolt, és

c) szervezi az elhelyezési terv végrehajtását, és ennek érdekében - a család- és gyermekjóléti központtal együttműködve - elősegíti a vér szerinti család és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítását, fenntartását.

(3) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint elősegíti a gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult kapcsolattartását.

(4) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a Gyvt. 63. § *b)* pontja szerinti tevékenysége ellátása érdekében biztosítja

a) a gyermekvédelmi gyámi és helyettes gyermekvédelmi gyámi tevékenységet, és

---

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 18. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
2 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 25. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

b) az eseti gyámi feladatok ellátását, amelynek keretében ellátja a gyermek képviseletét, ha a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám a gyermeket nem képviselheti, illetve, ha - különleges szakértelmet igénylő ügyben - a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám nem tudja a gyermek képviseletét ellátni.

(5) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a Gyvt. 63. § *c)* pontja szerinti tevékenysége ellátása érdekében

a) szakmai, módszertani segítséget nyújt a személyes gondoskodásra irányuló szakfeladatok ellátásához, és

b) javaslatot készít a szakellátás fejlesztésére, és elősegíti a tudományos kutatómunka gyakorlati alkalmazását.

A szakszolgálat feladatai

Javaslat a gondozási hely meghatározásához

136/A. §[1] (1) A gyermek ideiglenes gondozási helyének meghatározása érdekében a szakszolgálat a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében meghatározott, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére jogosult szerv, valamint a gyermek nevelésbe vétele iránt eljárást folytató gyámhivatal megkeresésére soron kívül javaslatot tesz

a) a gyermek ideiglenes gondozási helyére a Gyvt. 72. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglaltak megvalósítása érdekében,

b) a kapcsolattartás szabályozásának módjára, formájára és helyére,

c)[2] szükség esetén a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám személyére.

(2) Ha technikai felkészültsége lehetővé teszi, a szakszolgálat a javaslatát elektronikus levélben, telefaxon vagy hangkapcsolatot biztosító elektronikus úton, ideértve a telefont, teszi meg.

137. § (1)[3] A gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében a szakszolgálat által működtetett megyei bizottság - a gyámhivatal megkeresésére - a gyermekre vonatkozóan szakmai véleményt ad, és javaslatot tesz az elhelyezés formájára. A szakszolgálat ennek alapján készíti el az elhelyezési javaslatot.

(2)[4] A szakmai vélemény elkészítéséhez el kell végezni a gyermek személyiségvizsgálatát, melynek célja a gyermek egészségi, illetve személyiségállapotának meghatározása.

(3) A vizsgálat keretében

a) az egészségügyi vizsgálat megállapítja a testi fejlettséget, az esetleges testi, illetve érzékszervi fogyatékosságokat, betegségeket és idegrendszeri károsodásokat,

b) a pedagógiai és pszichológiai vizsgálat a rendelkezésre álló adatok és dokumentáció, valamint a gyermek megfigyelése, és megfelelő vizsgálati módszerek segítségével megállapítja a gyermek értelmi képességeinek szintjét, valamint személyiségfejlettségének fokát, neveltségi állapotát, továbbá a személyiségfejlődés, illetőleg a magatartás esetleges zavarainak okát és természetét.

---

1 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 19. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Módosította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 24. § d).*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 81. § (1). Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § e).*
4 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § j).*

(4)[1] A (3) bekezdés szerinti részvizsgálatok elvégzésétől akkor lehet eltekinteni, ha két hónapnál nem régebbi vizsgálati eredmény áll rendelkezésre. A vizsgálatok eredményei alapján a megyei bizottság szakmai véleményt készít.

(5)[2] Fogyatékos gyermek esetében a megyei bizottság beszerzi az értelmi, testi, illetve érzékszervi fogyatékosságot megállapító, a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakvéleményt.

(6)[3]

(7)[4] Ha a megyei bizottság a központi speciális gyermekotthonban történő elhelyezésre tesz javaslatot, a szakszolgálat - a megyei bizottság szakmai véleményének egyidejű megküldésével és a gyermekvédelmi gyám, valamint a gyámhivatal tájékoztatása mellett - értesíti az országos bizottságot, és felkéri szakmai vélemény elkészítésére.

(8)[5] Ha az országos bizottság szakmai véleménye alapján is indokolt a gyermek gondozási helyeként a központi speciális gyermekotthont kijelölni, a szakszolgálat erre irányuló javaslatot tesz a gyámhivatalnak, melyről tájékoztatja a gyermekvédelmi gyámot. Ha az országos bizottság szakmai véleménye szerint nem indokolt, vagy férőhely hiányában nem lehetséges a központi speciális gyermekotthonban történő elhelyezés, a szakszolgálat más, a gyermek állapotának megfelelő gondozási helyre tesz javaslatot a gyámhivatal számára, melyről értesíti a gyermekvédelmi gyámot.

(8a)[6] Ha a gyámhivatal a speciális gyermekotthont, a speciális lakásotthont, a gyermekotthon speciális csoportját vagy a központi speciális gyermekotthont határozta meg a gyermek gondozási helyéül, az elhelyezés időtartamának lejártát megelőzően legalább 3 hónappal a szakszolgálat kikéri a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság, illetve az országos bizottság, valamint a gyermekvédelmi gyám indokolással ellátott javaslatát a gondozási hely fenntartásának - a Gyvt. 58. § (4) bekezdése szerinti - szükségességéről.

(9)[7] Az elhelyezési javaslat előkészítése során a szakszolgálat figyelembe veszi a gyámhivatal által rendelkezésére bocsátott, az esetleges korábbi gyermekvédelmi gondoskodásra vonatkozó iratokat, valamint az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket befogadó nevelőszülői hálózat, a gyermekotthon vagy az Szt. hatálya alá tartozó intézmény vezetőjének írásos összefoglalóját a gyermekkel kapcsolatos tapasztalatairól.

(10)[8] Az elhelyezési javaslatot a szakszolgálat a Gyvt. 79. § (3) és (4) bekezdésében meghatározott szempontok figyelembevételével készíti el, és kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a különleges ellátást, speciális ellátást, valamint a különleges és speciális ellátást együttesen igénylő gyermek hozzájusson az állapotának megfelelő ellátáshoz. Több telephellyel működő gyermekotthon esetében az elhelyezési javaslatot telephelyekre vonatkozóan kell megtenni.

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 81. § (2). Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § e).*
2 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 20. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
4 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 19. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § h), j).*
5 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 19. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § k).*
6 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
7 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 81. § (2). Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 18.*
8 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 81. § (2). Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 19., 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § l).*

(11)[1] A javasolni kívánt gondozási helyet a gyermek lakóhelyéhez igazodóan, elsősorban az adott megyén (a fővároson) belül kell meghatározni, kivéve, ha a gyermek érdekében más gondozási hely megállapítása látszik indokoltnak.
(12)[2] Az elhelyezési javaslatot a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjának kitöltésével kell elkészíteni. Az elhelyezési javaslatot a megkereséstől számított 20 napon belül kell a gyámhivatal részére megküldeni.

Javaslat a gondozási hely megváltoztatásához

138. § (1)[3] A szakszolgálat, feltéve, hogy a gyermekvédelmi gyám nem terjesztett elő ez irányú kérelmet, javaslatot tesz a gyámhivatalnak a gondozott gyermek gondozási helyének megváltoztatására, ha lényegesen megváltoztak azok a körülmények, amelyekre a gyámhivatal az elhelyezési döntését alapította, illetve, ha az a gyermek érdekében más okból szükséges.
(2)[4] A gondozási hely megváltoztatását célzó javaslat kialakítására a 137. § (10)-(11) bekezdésében foglaltak az irányadók.
(3)[5] Ha a gondozási hely megváltoztatására irányuló javaslat a központi speciális gyermekotthonban való elhelyezésre irányul, az országos bizottság szakmai véleményét figyelembe véve a szakszolgálat a 137. § (8) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

Egyéni elhelyezési terv készítése

139. § (1)[6] A szakszolgálat a gyámhivatal megkeresésére, a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve elkészíti - a szülő, a gyermek, valamint a gondozási hely, illetve a gyermek lakóhelye szerinti család- és család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere és a gyermekvédelmi gyám bevonásával - a gyermek további életútjának alakítására vonatkozó célkitűzéseket és a szükséges intézkedéseket magában foglaló egyéni elhelyezési tervet.
(2)[7]
140. § (1)[8] Az egyéni elhelyezési tervet úgy kell előkészíteni, hogy alkalmas legyen a gondozott gyermek saját családjába történő visszatérésének, az örökbefogadásnak, vagy más családot pótló környezetbe kerülésének elősegítésére.
(2)[9] Az egyéni elhelyezési tervnek a Gyer. 107. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott rendelkezéseket kell tartalmaznia.
(3) A tervben külön fel kell tüntetni a gyámhivatal jóváhagyását igénylő rendelkezéseket.

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 20. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 81. § (2). Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 37. § g).*
3 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 21.*
5 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 82. §. Módosította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 23. § i), 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 38. § f).*
6 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 83. §. Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 20., 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § b), j).*
7 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § f). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
8 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 21.*
9 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § g).*

(4)[1] A speciális ellátást igénylő gyermek esetén az elhelyezési tervnek - a (2)-(3) bekezdésben meghatározottakon túl - tartalmaznia kell a speciális gyermekotthoni elhelyezés várható idejét, a speciális ellátást szükségessé tevő problémát, továbbá annak a személynek, nevelőszülőnek vagy gyermekotthonnak a megjelölését, ahova a speciális gyermekotthoni elhelyezés megszüntetését követően a gyermek kerülni fog.

141. § (1)[2] Az egyéni elhelyezési tervben meg kell jelölni azt a személyt, akinek a gondozásába kerül a gyermek a nevelésbe vétel megszüntetését követően.

(2)[3] Az egyéni elhelyezési tervben meg kell határozni a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételeket és azok megvalósításának határidejét. A felülvizsgálat során meg kell vizsgálni a feltételek teljesülését.

(3) A tervben meg kell határozni

a)[4] a gondozott gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó elvárásokat és a kapcsolattartást segítő szolgáltatásokat,

b)[5] azokat a feltételeket, melyeket a szülőnek biztosítani kell a nevelésbe vétel megszüntetéséhez (pl. megfelelő lakás, a megfelelő lakberendezés, a rendszeres jövedelem, az alkoholfüggőség, drogfüggőség rendeződése, az antiszociális magatartás megszüntetése stb.),

c)[6] azokat a feltételeket, melyeket a gondozott gyermeknek teljesítenie kell a nevelésbe vétel megszüntetéséhez (pl. szüleihez vagy másokhoz fűződő személyes viszonyának megváltoztatása, az alkoholfüggőség vagy más kóros szenvedély rendeződése, az antiszociális magatartásának megszüntetéséhez stb.).

(4)[7]

142. § (1)[8] Az egyéni elhelyezési tervben olyan szakmailag indokolt feltételek határozhatók meg, melyek rögzítése a gyermek, a szülő (törvényes képviselő), a család- és gyermekjóléti szolgálat és központ munkatársai, illetve mások együttműködésének szervezéséhez szükségesek.

(2) A tervben a gondozott gyermek, illetve a szülő részére biztosítandó támogatásokat egyaránt rögzíteni kell. A terv tartalmazza ezek megnevezését és azt, hogy ki gondoskodik azok megszerzéséről.

Az ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorúakkal, valamint a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermekekkel kapcsolatos feladatellátás[9]

142/A. §[10] A 136/A-142. §-ban foglalt feladatokat

a) az engedélyes címe szerint illetékes szakszolgálat látja el a menekült státuszt nem kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú;

b) a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat látja el

ba) a menekült státuszt kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú, és

---

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 84. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
4 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 22.*
5 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 23.*
6 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 23.*
7 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § h). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
8 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § k).*
9 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
10 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*

bb) a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátott fiatal felnőtt
tekintetében.

Ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölése

143. § (1)[1] A szakszolgálat - a megyei intézményfenntartó központ vagy más fenntartó felkérésére - javaslatot készít az ideiglenes elhelyezést igénylő,
a) a Gyvt. 46. §-ának (1) bekezdésében meghatározott okból a rendőrség által bekísért,
b) ideiglenes hatállyal elhelyezett,
c) gondozási helyéről önkényesen eltávozó gondozott
gyermeket ellátó nevelőszülő és gyermekotthon kijelölésére.
(2)[2] A szakszolgálat írásban tájékoztatja a nevelőszülőt, a gyermekotthont és a gyermekvédelmi gyámot az ideiglenes elhelyezéssel kapcsolatos feladatokról, a gyermek bekerülésének lehetséges körülményeiről.
(3) Az ideiglenes elhelyezés ellátására[3]
a)[4] a nevelőszülő az általa kötött keretmegállapodás alapján a nevelőszülői hálózatot működtető javaslatára,
b) a gyermekotthon - a vezetője véleményének előzetes kikérése alapján - a fenntartó egyetértésével
jelölhető ki.
(4)[5] Az ideiglenes elhelyezés ellátására az a nevelőszülő, illetve gyermekotthon jelölhető ki, ahol a bekerülő gyermekek elkülönített elhelyezése biztosítható aktuális egészségi, illetve személyiségállapotukra és a bekerülés körülményeire figyelemmel. A 3 éven aluli gyermekek ideiglenes elhelyezésére olyan nevelőszülőt, illetve gyermekotthont kell kijelölni, ahol a korosztály ellátásához szükséges feltételek rendelkezésre állnak.
(5)[6] A nevelőszülők, illetve a gyermekotthonok kijelölésénél törekedni kell a megye, a megyei jogú város, a főváros valamennyi - megközelítőleg azonos földrajzi nagyságú - körzetének ellátására.

Az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás[7]

144. §[8] (1) A szakszolgálat a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítását - ha a gyermekvédelmi gyám ez irányú kérelmet nem terjesztett elő - a Gyer. 37. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével javasolhatja a gyámhivatalnak. A javaslatban arra is ki kell térni, hogy az egységes örökbefogadási nyilvántartásban szerepel-e olyan örökbe fogadni szándékozó személy, aki a gyermeket örökbe fogadná.

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 85. §. Módosította: 77/2011. (XII. 30.) NEFMI rendelet 13. § f), 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 24. § e).*
2 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 22., 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 24.*
3 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 23.*
4 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 12. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
5 *Módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (2) 23-24.*
6 *Módosította: 77/2011. (XII. 30.) NEFMI rendelet 13. § g).*
7 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 23. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
8 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 23. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

(2) Ha az egységes örökbefogadási nyilvántartásban nincs a szakszolgálatnak a Gyer. 38. § (2)-(2b) bekezdése szerinti illetékességébe tartozó (a továbbiakban: illetékességébe tartozó), a gyermek számára alkalmasnak látszó örökbe fogadni szándékozó személy, a szakszolgálat megkeresi az országos örökbefogadást elősegítő szervet.

(3) Az országos örökbefogadást elősegítő szerv a nemzetközi örökbefogadási ügyekben eljáró központi hatóság (a továbbiakban: központi hatóság) bevonásával megvizsgálja, hogy az egységes örökbefogadási nyilvántartásban szerepel-e a gyermek számára megfelelőnek látszó hazai vagy külföldi örökbe fogadni szándékozó személy, és vizsgálatának eredményéről tájékoztatja a szakszolgálatot.

(4) A szakszolgálat az országos örökbefogadást elősegítő szerv megkeresésének eredményéről az örökbefogadhatóvá nyilvánításra vonatkozó javaslatában tájékoztatja a gyámhivatalt.

Az örökbe fogadható gyermekek nyilvántartása, az örökbe fogadni szándékozó személyek alkalmassági vizsgálata, örökbefogadásra történő felkészítése és nyilvántartása[1]

145. § (1)[2] A szakszolgálat a Gyvt.-ben és az Ar.-ban meghatározottak szerint az egységes örökbefogadási nyilvántartásba veszi

a) a gyámhivatal határozata alapján örökbefogadhatónak nyilvánított, vagy a más okból örökbefogadható nevelésbe vett gyermeket,

b) a gyámhivatal értesítésére a gyermekvédelmi szakellátásban ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, ha ismeretlen személy általi örökbefogadásához szülei hozzájárultak, vagy ha ismeretlen szülőktől származik,

c) a szakellátásban el nem helyezett örökbefogadható gyermeket, akinek ismeretlen személy általi örökbefogadásához szülei hozzájárultak, vagy aki ismeretlen szülőktől származik és

d) azt a gyermeket, akinek nyílt örökbefogadásához szülője hozzájárult, és a gyámhivatal a gyermeket az örökbefogadó szülő gondozásába elhelyezte.

(1a)[3] A szakszolgálat folyamatosan gondoskodik arról, hogy az egységes örökbefogadási nyilvántartásban a gyermekre vonatkozó adatok, vélemények, iratok naprakészek legyenek.

(2)[4] A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) személyes találkozás keretében tájékoztatja az örökbefogadás feltételeiről, az alkalmassági vizsgálat céljáról, jellegéről,

b) örökbefogadásra irányuló kérelme esetén a Gyer. 38. § (3) bekezdése szerint nyilatkoztatja, valamint tájékoztatja az alkalmassági vizsgálat helyéről, időpontjáról, továbbá a családi és lakáskörülményei feltárását szolgáló környezettanulmány elkészítésének időpontjáról.

---

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 24. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 24. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 24. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
4 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 17. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.*

(3)[1] A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy számára örökbefogadás előtti tanácsadást nyújt és örökbefogadásra felkészítő tanfolyamon való részvételt biztosít. Házastársi, rokoni örökbefogadás esetén a szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személyt tájékoztatja arról, hogy az örökbefogadásra felkészítő tanfolyamon nem köteles részt venni, de kérelmére biztosítja az azon történő részvételt.

(4)[2] A szakszolgálatnak az örökbefogadni szándékozó személy beleegyezésével fel kell kérnie annak háziorvosát - szükség esetén szakorvosát - annak megállapítására, hogy az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotát tekintve alkalmas-e gyermek felnevelésére. A felkérésben választ kell kérni arra, hogy az örökbefogadni kívánó személy nem szenved-e

a) a gyermek megfelelő ellátását is korlátozó testi, érzékszervi, értelmi fogyatékosságban,

b)[3] pszichotikus zavarban,

c) alkoholfüggőségben,

d) kábítószer-függőségben,

e) olyan betegségben, amely miatt - akár időszakosan is - akadályozott a gyermekről való gondoskodás, illetve amely a gyermek fejlődését veszélyezteti.

(5)[4] Az örökbefogadni szándékozó személy pszichikai alkalmasságának vizsgálata során a szakszolgálat feltárja, hogy

a) az örökbefogadási szándék motivációja,

b) a család élethelyzete,

c) az örökbefogadni szándékozó személy életkora és személyisége,

d) a gyermek nevelésével kapcsolatos elképzelése

előreláthatólag biztosítja-e az örökbefogadandó gyermek harmonikus fejlődését, felnevelését.

(6)[5] A szakszolgálat az örökbefogadni szándékozó személy lakóhelyének felkeresése során a helyszínen tájékozódik, hogy a lakókörnyezet, illetve a családi és lakáskörülmények alkalmasak-e gyermek örökbefogadására, lehetőség szerint az együttélő családtagok véleményét ki kell kérni.

(7)[6] A szakszolgálat a háziorvos szakvéleménye, a lélektani alkalmassági vizsgálat, valamint a helyszíni tájékozódás alapján kialakítja álláspontját az örökbefogadni szándékozó alkalmasságát illetően, amelyről tájékoztatja az örökbefogadni szándékozót [Gyer. 38. § (6) bekezdés].

(8)[7] A szakszolgálat megküldi a gyámhivatalnak

a) az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmassága megállapítására irányuló javaslatával együtt az örökbe fogadni szándékozó személynek a Gyer. 38. § (3) bekezdése szerinti kérelmét és a Gyer. 39. § (1) bekezdés *a)-g)* pontja szerinti dokumentumokat,

b) ha az örökbe fogadni szándékozó személy kéri, az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságára vonatkozó javaslattal együtt a Gyer. 39. § (1) bekezdés *a)-d)* és *f)-g)* pontja szerinti dokumentumokat.

---

1 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 24. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 87. § (1).*
3 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § e).*
4 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 87. § (1).*
5 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 87. § (1).*
6 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 87. § (1).*
7 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 25. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.*

(9)[1] A szakszolgálatnak a Gyer. 39. § (1) bekezdés *g)* pontja szerinti javaslatban ki kell térnie arra, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy

a) milyen életkorú gyermek,

b)[2] egészséges vagy egészségi problémával küzdő gyermek,

c) egy gyermek vagy testvérek, valamint testvérek esetén hány gyermek örökbefogadására alkalmas.

(10)[3] A szakszolgálat a gyámhivatalnak a Gyer. 41. § (1a) bekezdése szerinti megkeresése alapján megvizsgálja az örökbe fogadni szándékozó házastárs vagy rokon alkalmasságát, és örökbefogadás előtti tanácsadást nyújt számára. Az erről szóló véleményét, az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát és az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételről szóló igazolást a szakszolgálat megküldi a gyámhivatalnak.

146. § (1)[4] A szakszolgálat az alkalmasságát megállapító, végleges gyámhivatali határozat alapján felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt az egységes örökbefogadási nyilvántartásba az örökbefogadásra váró személyek közé.

(2)[5] Az örökbe fogadni szándékozókat az alkalmasságot megállapító gyámhivatali határozat kézhezvételekor az örökbefogadási szándék 145. § (2) bekezdése szerinti bejelentésének napjával kell az örökbefogadásra várók sorrendjébe besorolni.

(3)[6] A szakszolgálat az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételről értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

(4)[7] A szakszolgálat a várakozási idő alatt félévente felkeresi az örökbe fogadni szándékozót és tájékoztatja kérelme teljesülésének esélyeiről.

(5)[8] A szakszolgálat az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás lefolytatásához a gyámhivatal megkeresésére, illetve az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére környezettanulmányt készít az örökbe fogadni szándékozó személy otthonában és azt megküldi az örökbefogadási eljárás lefolytatására illetékes kijelölt gyámhivatal számára.

(6)[9]

A gyermek titkos örökbefogadásának előkészítése[10]

147. §[11] (1)[12] A szakszolgálat

a) a gyermekvédelmi gyám útján a gyámsága alá tartozó gyermek, valamint

b) az örökbefogadási tanácsadó útján a gyermekvédelmi gyámság alá nem tartozó gyermek

---

1 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 25. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 24. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 24. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 25. § (1). Módosította: 5/2018. (II. 1.) EMMI rendelet 1. § a).*
5 *Módosította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 37. § h).*
6 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 25. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
7 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 88. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
8 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 26. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
9 *Hatályon kívül helyezte: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 24. § e). Hatálytalan: 2011. I. 1-től.*
10 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 26. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
11 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 18. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
12 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 26. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.*

tekintetében beszerzi a gyermeket vizsgáló szakemberektől és szervektől a gyermek egészségi és személyiségállapotára, valamint a gyermeket gondozó személyektől, szervektől az örökbefogadható gyermek családi hátterére vonatkozó korábbi és jelenlegi szakvéleményeket, szakmai véleményeket és egyéb dokumentumokat.

(1a)[1] A nevelésbe vett - szükség szerint az ideiglenes hatállyal elhelyezett - gyermek érdekében az örökbefogadási tanácsadó a gyermek örökbefogadhatóságát megállapító határozat véglegessé válását megelőzően a határozat, illetve a gyermek örökbefogadhatóságáról szóló gyámhivatali értesítés kézhezvételét követően haladéktalanul felkéri a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot a Gyvt. 82. § (5) bekezdése szerinti összefoglaló vélemény elkészítésére.

(2)[2] A szakszolgálat - a gyermekvédelmi gyám bevonásával - a gyermek örökbefogadhatóságát megállapító határozat véglegessé válását követően a nyilvántartási sorrend figyelembevételével az egységes örökbefogadási nyilvántartásból haladéktalanul kiválasztja az örökbefogadható gyermek számára az illetékességébe tartozó örökbe fogadni szándékozó személyek közül a legmegfelelőbbnek látszó örökbefogadó szülőt.

(3)[3] Ha az egységes örökbefogadási nyilvántartásban talál a gyermek számára olyan örökbe fogadni szándékozó személyt, akivel a rendelkezésre álló adatok, információk alapján várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolat alakulhat ki, a szakszolgálat a gyermek gondozójának, valamint gyermekvédelmi gyámjának a bevonásával dönt a személyes kapcsolat felvételének lehetőségéről, és erről értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt. A szakszolgálat ezzel egyidejűleg felkészíti a gyermeket gondozó intézményt, illetve személyt az örökbefogadás elősegítésére, támogatására.

(4) A szakszolgálat a gyermek egészségi és személyiségállapotára, valamint a családi hátterére vonatkozó dokumentumokban foglaltakról - a vér szerinti szülő személyazonosító adatainak feltárása nélkül - tájékoztatja a gyermek számára kiválasztott örökbe fogadni szándékozó személyt. A tájékoztatást követően a szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére fényképet, illetve videofelvételt mutat a gyermekről.

(5)[4] Az örökbe fogadni szándékozó személy a gyermek gyermekvédelmi gyámjától további tájékoztatást kérhet a gyermekről, valamint megtekintheti a gyermeket. A gyermek nem tudhat arról, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy őt örökbefogadási céllal tekinti meg.

(6)[5] Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az (5) bekezdés szerinti megtekintés alapján további kapcsolatot szeretne kialakítani a gyermekkel, a szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény, illetve személy és a gyermekvédelmi gyám által megállapított gyakorisággal, a közösen megbeszélt időpontokban felkeresheti a gyermeket. A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személynek a gyermekkel történő személyes találkozásait - meghatározva azok gyakoriságát és időtartamát - a gyermek életkorához és személyiségállapotához igazodóan, elsősorban a gondozási helyén, a fokozatosság figyelembevételével szervezi meg.

---

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 26. § (3). Módosította: 5/2018. (II. 1.) EMMI rendelet 1. § b).*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 26. § (4). Módosította: 5/2018. (II. 1.) EMMI rendelet 1. § b).*
3 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 25., 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 37. § i).*
4 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 26.*
5 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 27.*

(7)[1] A személyes kapcsolatfelvételtől számított harminc napon belül a szakszolgálat - a gyermek gondozója, illetve gyermekvédelmi gyámja bevonásával - kialakítja álláspontját arra vonatkozóan, hogy javasolja-e a gyámhivatal felé a gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személy gondozásába történő kihelyezését, és erről az örökbe fogadni szándékozó személyt tájékoztatja.

(8) A szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a (7) bekezdés szerinti javaslatot az (1) bekezdés szerinti dokumentumokkal együtt megküldi a gyámhivatal részére.

148. §[2] (1)[3]

(2) A szakszolgálat a gyámhivatal felkérésére figyelemmel kíséri a kihelyezett gyermek gondozását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermek családba történő beilleszkedését, és ennek alapján a gyámhivatal által kitűzött határidőre megküldi az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát.

(3)[4] Ha a szakszolgálat nem talált az egységes örökbefogadási nyilvántartásban a gyermek számára megfelelőnek látszó örökbe fogadni szándékozó személyt, e tényről és annak okáról haladéktalanul értesíti az országos örökbefogadást elősegítő szervet. A szakszolgálat ezzel egyidejűleg a gyermekre vonatkozó adatokat, véleményeket és iratokat a nyilvántartásban naprakészen rögzíti.

148/A. §[5] (1) A gyermek hazai, vagy ha ez nem lehetséges, nemzetközi örökbefogadásának elősegítése érdekében az a szakszolgálat, amelynek illetékességébe a gyermek tartozik (a továbbiakban: gyermek szerinti szakszolgálat), az a szakszolgálat, amelynek illetékességébe az örökbe fogadni szándékozó személy tartozik (a továbbiakban: örökbe fogadni szándékozó személy szerinti szakszolgálat), továbbá az országos örökbefogadást elősegítő szerv és a központi hatóság egymással folyamatosan együttműködik.

(2) Ha az országos örökbefogadást elősegítő szerv megállapította, hogy az országos örökbefogadási nyilvántartásban szerepel olyan örökbe fogadni szándékozó személy, aki várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani a gyermekkel, akkor erről értesíteti a gyermek szerinti és az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti szakszolgálatot, és az egységes örökbefogadási nyilvántartásban hozzáférhetővé teszi az örökbe fogadni szándékozó személyek Gyvt. 135. § (5) bekezdés *b)* pontja szerinti adatait és dokumentumait a gyermek szerinti szakszolgálat számára. A hozzáférés megadását követően

a) a gyermek szerinti szakszolgálat az országos örökbefogadást elősegítő szerv által ajánlott örökbe fogadni szándékozó személyek közül haladéktalanul kiválasztja a gyermek számára a legmegfelelőbbnek látszó személyt, és egyidejűleg az egységes örökbefogadási nyilvántartáson keresztül hozzáférést biztosít az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti szakszolgálat számára a gyermek adataihoz, dokumentumaihoz;

---

1 *Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 28.*
2 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 18. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 39. § f). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 27. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
5 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 28. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

b) a gyermek számára kiválasztott örökbe fogadni szándékozó személy szerinti szakszolgálat haladéktalanul felveszi a kapcsolatot az örökbe fogadni szándékozó személlyel, és a 147. § (4) bekezdése szerint tájékoztatja őt az örökbefogadható gyermekről, a kapcsolatfelvétel és a tájékoztatás eredményét vagy eredménytelenségét, valamint annak okát a szakszolgálat az egységes örökbefogadási nyilvántartásban rögzíti;

c) a gyermek szerinti szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére - a gyermeket gondozó intézmény, személy, gyermekvédelmi gyám közreműködésével - további tájékoztatást nyújt a gyermekről, és a 147. § (5) bekezdésében foglaltak szerint megszervezi a gyermek megtekintését, ennek eredményét vagy eredménytelenségét, valamint annak okát a szakszolgálat az egységes örökbefogadási nyilvántartásban rögzíti;

d) a gyermek szerinti szakszolgálat a gyermek megtekintését követően a 147. § (6)-(8) bekezdésében foglaltak szerint jár el, a személyes kapcsolatfelvétel eredménytelensége esetén azt - az okok megjelölésével - az egységes örökbefogadási nyilvántartásban rögzíti; továbbá

e) az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti szakszolgálat a gyámhivatal felkérésére a 148. § (2) bekezdése szerint jár el, valamint a kötelező gondozás eredménytelensége esetén azt - az okok megjelölésével - az egységes örökbefogadási nyilvántartásban rögzíti, és erről tájékoztatja a gyermekvédelmi gyámot.

(3) Ha az országos örökbefogadást elősegítő szerv nem talált az egységes örökbefogadási nyilvántartásban a gyermek számára megfelelő örökbe fogadni szándékozó személyt, erről értesíti a gyermek szerinti szakszolgálatot, és egyidejűleg a gyermekre vonatkozó adatokat, dokumentumokat hozzáférhetővé teszi a központi hatóság számára.

(4) A szakszolgálat haladéktalanul felveszi a kapcsolatot a központi hatósággal annak érdekében, hogy közösen kiválasszák a gyermek számára megfelelő örökbe fogadni szándékozó személyt. A központi hatóság az egységes örökbefogadási nyilvántartásban szereplő, külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személyek közül ajánl olyan örökbe fogadni szándékozó személyt a gyermek számára, aki várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani a gyermekkel.

(5) A külföldi örökbe fogadni szándékozó személy kiválasztásáig a szakszolgálat és az országos örökbefogadást elősegítő szerv folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy az egységes örökbefogadási nyilvántartásban van-e a gyermek számára megfelelőnek látszó hazai örökbe fogadni szándékozó személy.

(6) Ha a központi hatóság arról értesíti a szakszolgálatot, hogy az egységes örökbefogadási nyilvántartásból kiválasztott személy örökbefogadási szándékkal kíván találkozni a gyermekkel, a szakszolgálat a gyermek gondozójának, valamint gyermekvédelmi gyámjának bevonásával megszervezi a személyes kapcsolat felvételét a gyermek és az örökbe fogadni szándékozó személy között, és felkészíti a gyermeket gondozó személyt, intézményt az örökbefogadás elősegítésére, támogatására.

(7) A szakszolgálat a sikeres kapcsolatfelvételt követően a 147. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el azzal az eltéréssel, hogy a gyermek gondozásba történő kihelyezése tekintetében az álláspontját a személyes kapcsolat felvételétől számított 8 napon belül alakítja ki.

(8) A szakszolgálat a személyes kapcsolatfelvétel eredményét vagy eredménytelenségét, valamint annak okát az egységes örökbefogadási nyilvántartásban rögzíti.

A nyílt örökbefogadás elősegítése[1]

148/B. §[2] (1) A szakszolgálat a hozzá forduló válsághelyzetben lévő várandós anya és vér szerinti szülő, különösen a terhességét eltitkolni szándékozó várandós anya számára

a) a Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti krízistanácsadást nyújt, továbbá

b) a Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti segítségnyújtás céljából az ellátáshoz való hozzájutás szervezése érdekében együttműködik a családok átmeneti otthonaival.

(2) A szakszolgálat a Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés *c)* pontjában foglalt tevékenysége keretében a vér szerinti szülő és a gyermek más törvényes képviselőjének döntése alapján

a) a gyermek nyílt örökbefogadásának elősegítése érdekében az egységes örökbefogadási nyilvántartásból az illetékességébe tartozó örökbe fogadni szándékozó személyek közül - a nyilvántartási sorrend figyelembevételével - a gyermek számára alkalmas örökbefogadó szülőt javasol a vér szerinti szülő számára, és

b) előkészíti a vér szerinti szülőnek az örökbe fogadni szándékozó személlyel való találkozását.

(3) A szakszolgálat - a nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának elősegítése kivételével - az (1) és a (2) bekezdésben foglalt szolgáltatás nyújtásáról megállapodást köt a Gyvt. 69/D. § (1) bekezdésében felsorolt személyekkel.

(4) A szakszolgálat a Gyvt. 62/B. § (2) bekezdése szerinti esetben az együttesen hozzá forduló vér szerinti szülő és örökbefogadó szülő kérelmére - külön tanácsadás keretében, a felekkel kötött megállapodás alapján - a Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés *a)-c)* és *e)* pontjában foglalt szolgáltatást nyújt.

(5) A szakszolgálat a (3) és a (4) bekezdésben foglalt esetben a megállapodást az örökbefogadást elősegítő és az örökbefogadás utánkövetését végző közhasznú szervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben foglaltak szerint köti meg.

Az örökbefogadás utánkövetése[3]

148/C. §[4] (1) A szakszolgálat a gyámhivatal örökbefogadást engedélyező határozatában előírtak alapján biztosítja az általa előkészített és - az örökbefogadó szülő kérelmére - a közhasznú szervezet által előkészített nyílt örökbefogadás esetén az örökbefogadás utánkövetését, melynek érdekében felveszi a kapcsolatot az örökbefogadó szülővel és személyes találkozást kezdeményez.

(2) A szakszolgálat az utánkövetés keretében a Gyvt. 62/C. § (4) bekezdés *b)* pontjában meghatározottak szerint személyes tanácsadással segíti

a) a gyermek családjába történő beilleszkedését, a családdá válás folyamatát,

b) az örökbefogadással kapcsolatos kommunikációt,

c) a gyermek identitásának egészséges fejlődését, valamint

---

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 29. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 29. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 30. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 30. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

d) a gyermek óvodai, iskolai beilleszkedése kapcsán a problémák megelőzését vagy azok megoldását.

(3) A szakszolgálat a Gyvt. 62/C. § (5) bekezdése alapján az utánkövetésről és annak tapasztalatairól az utánkövetés megtörténtét követően 15 napon belül utánkövetési jelentést küld az örökbefogadást engedélyező gyámhivatal számára.

(4) Az örökbefogadó szülő kérelmére az örökbefogadás utánkövetésének kötelező időtartamát követően a szakszolgálat az örökbefogadás önkéntes utánkövetése keretében történő szolgáltatás nyújtását biztosítja abban az esetben is, ha a kötelező utánkövetést más szervezet végezte. Az önkéntes utánkövetést végző szakszolgálat az önkéntes utánkövetés biztosításáról egyidejűleg tájékoztatja a kötelező utánkövetést végző más szervezetet.

(5) A szakszolgálat az önkéntes utánkövetést az örökbefogadó szülővel kötött megállapodás alapján biztosítja. Az utánkövetésről feljegyzést készít, mely tartalmazza annak időpontját és eredményét.

(6) A szakszolgálat az örökbefogadás utánkövetését két szakember közreműködésével látja el, akik közül az egyik szakember pszichológus végzettségű, vagy szükség esetén a szakszolgálat biztosítja pszichológus tanácsadását.

A nyílt örökbefogadás elősegítésére és utánkövetésére, valamint az adatkezelésre vonatkozó rendelkezések[1]

148/D. §[2] A szakszolgálat a nyílt örökbefogadás előkészítése és az örökbefogadás utánkövetése keretében a tevékenységét a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett szakmai szabályok figyelembevételével végzi.

148/E. §[3] (1) A szakszolgálat által közvetített nyílt örökbefogadás esetén a szakszolgálat a vér szerinti szülőre vonatkozóan a Gyvt. 135. § (5) bekezdés *d)* pontja szerinti adatokat rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és elkészíti a 9. számú melléklet szerinti adatlapot.

(2) A nyílt örökbefogadást elősegítő szakszolgálat az örökbefogadás elősegítése érdekében rögzíti az érintett gyermeknek és vér szerinti szülőjének adatait.

(3) Az utánkövetést végző szakszolgálat rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban az utánkövetést elrendelő gyámhivatali határozatot, az utánkövetési jelentést, az örökbefogadás önkéntes utánkövetését megalapozó megállapodást és annak megtörténtéről, valamint eredményéről készített feljegyzést.

A titkolt terhességből származó gyermek iratainak kezelése[4]

149. §[5] (1) A fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat átveszi és megőrzi a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő anya gyermekének iratait, ha a gyámhivatal a gyermek lakóhelyeként a Gyer. 64/A. §-a alapján a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapította meg.

---

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 31. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 31. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
3 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 31. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 32. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
5 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 32. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

(2) A fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatal határozata alapján kiadja a terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő anya gyermekének iratait a határozatban megjelölt személy számára.

A gyermekvédelmi gyám tevékenységéhez kapcsolódó feladatok[1]

150. §[2] A szakszolgálat a gyermekvédelmi gyám tájékoztatása, illetve a helyettes gyermekvédelmi gyámnak az azonnali intézkedésről adott tájékoztatása alapján figyelemmel kíséri

a) a nevelőszülőnél vagy más bentlakásos intézményben elhelyezett gondozott gyermek és szülője kapcsolattartásának alakulását,

b) a szülőnek a nevelőszülővel vagy a gondozó intézménnyel való együttműködését, és

c) a megelőző pártfogás alatt álló gyermeknek a megelőző pártfogóval való együttműködését,

és erről megkeresésre, ennek hiányában a nevelésbe vétel vagy a megelőző pártfogás felülvizsgálatakor tájékoztatja a gyámhivatalt.

151. §[3]

152. §[4]

152/A. §[5] (1) A gyermekvédelmi gyám - a kirendelése esetén - munkakörében ellátja az eseti gyámi, a vagyonkezelő eseti gyámi és a helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatokat.

(2) A gyermekvédelmi gyám a Gyvt. 84. § (6) bekezdése és 90. § (3) bekezdése szerinti feladatellátása mellett egyidejűleg legfeljebb öt gyermek tekintetében láthat el eseti gyámi, illetve vagyonkezelő eseti gyámi feladatokat.

(3) A gyermekvédelmi gyám, ennek hiányában a szakszolgálat tájékoztatja a helyettes gyermekvédelmi gyámot a gyermekvédelmi gyám akadályoztatásának, illetve távollétének tényéről.

152/B. §[6] (1) Az engedélyes címe szerint illetékes szakszolgálat látja el a menekült státuszt nem kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámságával kapcsolatos feladatokat.

(2) A fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat látja el

a) a menekült státuszt kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorú, és

b) a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermek

gyermekvédelmi gyámságával kapcsolatos feladatokat.

Kapcsolattartás, családgondozás[7]

153. §[8] (1) A nevelőszülőnél, a gyermekotthonban és a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gyermek kapcsolattartásának elősegítése, támogatása érdekében - a gyámhivatal vagy a bíróság döntésének megfelelően -

a) a gyermekvédelmi gyám segíti

1 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 30. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 16. §. Módosította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 24. § f).*
3 *Hatályon kívül helyezte: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 36. § j). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 25. § c). Hatálytalan: 2017. II. 17-től.*
5 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 19. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
6 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
7 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 33. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
8 *Megállapította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 33. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

aa) a gyermek gondozóját a kapcsolattartás során felmerülő problémák megoldásában,
ab) a gyermeket a kapcsolattartással összefüggő problémái megoldásában, szükség esetén pszichológus bevonásával,
b) a szakszolgálat felügyelt kapcsolattartás esetén
ba) a kapcsolattartás kulturált és zavartalan lebonyolításához helyszínt és a felügyeletet ellátó szakembert biztosít, így különösen gondoskodik a gyermekvédelmi gyám, vagy a gyermekvédelmi szakértői bizottság vezetője, illetve családgondozója jelenlétéről,
bb) ha a kapcsolattartásra nem a gyermek gondozásának helyén kerül sor, gondoskodik arról, hogy a felügyeletet ellátó szakember vezesse a 8. számú melléklet szerinti kapcsolattartási naplót.
(2) A gyermekvédelmi gyám
a) segíti a gyermeket a családi, lakóhelyi és iskolai környezetbe történő visszailleszkedésben,
b) közreműködik a gyermek és szülei kapcsolatának rendezésében,
c) segíti a gyermeket önálló életvitelének kialakításában.
(3)[1] A (2) bekezdés szerinti feladatok teljesítése során a gyermekvédelmi gyám és a család- és gyermekjóléti szolgálat együttműködnek.
(4)[2] A gyermekvédelmi gyám és a megelőző pártfogó felügyelő a megelőző pártfogás alatt álló gyermek bűnismétlésének megelőzése érdekében történő együttműködés keretében
a) közvetlenül tartanak kapcsolatot egymással,
b) esetmegbeszélést tarthatnak, amelynek során egyeztethetnek a megelőző pártfogás eredményességéhez szükséges intézkedésekről,
c) a gyermekkel és a családdal kapcsolatos tapasztalataikat megosztják egymással, és
d) a gyermekkel közös megbeszélést tarthatnak.

Támogatott közvetítői eljárásban nyújtott szolgáltatás[3]

154. §[4] (1) A szakszolgálat a gyámhivatal megkeresésére tájékoztatást nyújt arról, hogy a megkeresésben érintett gyermek és szülője számára mely időpontban és helyszínen tud közvetítői szolgáltatást nyújtani.
(1a)[5] A támogatott közvetítői eljárásnak a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés *b)* pontja szerinti díja a szakszolgálatot illeti meg, amelyet a támogatott közvetítői eljárással kapcsolatos feladatok ellátására kell fordítani.
(1b)[6] A szakszolgálat az (1) bekezdés szerinti tájékoztatásával egyidejűleg megadja annak a folyószámlának a számát, amelyre a támogatott közvetítői eljárás díját utalni kell.
(2) A szakszolgálat a támogatott és a kötelező támogatott közvetítői eljárást elrendelő gyámhivatali határozatnak megfelelően biztosítja a közvetítői szolgáltatást azzal, hogy - az eset körülményeit mérlegelve - a közvetítővel való találkozások száma az első találkozáson kívül két hónapon belül csak különösen indokolt esetben haladhatja meg a három alkalmat.

---

1 *Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § b).*
2 *Beiktatta: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 17. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*
3 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 33. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
4 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 33. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*
5 *Beiktatta: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 18. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*
6 *Beiktatta: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 18. §. Hatályos: 2015. I. 31-től.*

Nyilvántartás

155. § (1)[1] A szakszolgálat az otthont nyújtó ellátást biztosító értesítése alapján nyilvántartást vezet

a)[2] az otthont nyújtó ellátásban, átmeneti gondozásban, utógondozói ellátásban, meghosszabbított utógondozói ellátásban részesülő gyermekek, fiatal felnőttek gondozási napjainak számáról,

b) az üres férőhelyekről, elkülönítve egymástól az ideiglenes gondozási feladatokat ellátó nevelőszülőnél, illetve gyermekotthonban rendelkezésre álló üres férőhelyeket.

(2)[3] A szakszolgálat nyilvántartást vezet a gyermekvédelmi gyámi, eseti gondnoki feladatok ellátására kirendelhető személyekről és működési területükről.

(3)[4] A szakszolgálat megszervezi a hivatali időn túl működő ügyeleti szolgálat működését.

(4)[5] Az ügyelet ad felvilágosítást az üres férőhelyekről, valamint az ideiglenes (átmeneti) gondozási feladatokat is ellátó nevelőszülőről és gyermekotthonról.

Kríziskezelő szolgáltatás[6]

155/A. §[7] (1) A szakszolgálat a Gyvt. 66. § (3) bekezdés *g)* pontja szerinti kríziskezelő szolgáltatást kríziskezelő csoport működtetésével biztosítja, amelynek feladata az áldozattá vált, gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermekek segítése, az ellátásukkal foglalkozó szakemberek nevelési, gondozási feladatainak támogatása és a krízishelyzet megszüntetése.

(2) A kríziskezelő csoportban részt vevő szakembereket a szakszolgálat foglalkoztatja, a Főigazgatóság által meghatározott díjazásukra esetenként, az adott krízis megoldásában való részvételt követően kerül sor. A kríziskezelő csoportban való részvételre elsősorban pszichológus, pszichiáter, családterapeuta, gyógypedagógus, mediátor és gyermekvédelemmel vagy gyámügyi igazgatással foglalkozó jogász végzettségű személyt, valamint mentálhigiénés szakképzettségű személyt kell felkérni.

(3) A szakszolgálat a (2) bekezdés szerinti szakemberek közül a krízis típusának, okának, a krízisben érintettek létszámának megfelelően szervezi meg az adott krízis kezelését végző csoportot. A kríziskezelő csoportnak legalább három szakemberből kell állnia.

(4) A szakszolgálat gondoskodik a kríziskezelő csoportnak a krízis helyszínére történő eljutásáról és működésének feltételeiről.

(5) A szakszolgálat a kríziskezelő szolgáltatást a krízisben érintett intézmény fenntartójának megkeresésére vagy hozzájárulásával nyújtja térítésmentesen.

(6) Ha a krízisben érintett intézmény fenntartója nem járul hozzá a kríziskezelő szolgáltatás nyújtásához, a szakszolgálat erről tájékoztatja

---

1 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 92. § (1). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Módosította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 30. § (1) g).*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 92. § (1). Módosította: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 37. § 33.*
4 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 92. § (2). Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Számozását módosította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 92. § (2).*
6 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 26. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
7 *Beiktatta: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 26. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

a) a működést engedélyező szervet, és indokolt esetben ellenőrzés lefolytatását kezdeményezi, és
b) a minisztert a kríziskezelő szolgáltatás visszautasításának kivizsgálása érdekében.

Az elhanyagolt és bántalmazott, különösen a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatás[1]

155/B. §[2] (1) A szakszolgálat a Gyvt. 61. § (2) bekezdése szerinti szolgáltatást a szakmai programjában meghatározott szakmai egység működtetésével biztosítja, amelynek feladata az elhanyagolt és bántalmazott, különösen a szexuálisan bántalmazott gyermek áldozatok (a továbbiakban ezen alcímben együtt: bántalmazott gyermekek) vizsgálata és terápiája, valamint - hivatalos szerv megkeresése alapján - meghallgatása.
(2) A bántalmazott gyermekek vizsgálatát és meghallgatását pszichológus vagy pszichiáter végzettségű személy, terápiáját klinikai szakpszichológus vagy pszichiáter végzettségű személy, valamint a vizsgálatot, terápiát és meghallgatást előkészítő tevékenységet szociális munkás végzettségű személy látja el. A szakemberek tevékenységének végzéséhez szükséges feltételeket a szakszolgálat biztosítja.
(3) A bántalmazott gyermekek vizsgálatával, terápiájával és meghallgatásával kapcsolatos feladatok ellátása érdekében a szakszolgálat
a) önálló munkakört hozhat létre,
b) a feladatellátással megbízhatja az általa más munkakörben foglalkoztatott személyt a munkaköri feladatainak ellátásán túl, vagy
c) a feladatellátásra külső szakembereket kérhet fel.
(4) A bántalmazott gyermekek vizsgálatát, terápiáját és meghallgatását biztonságos, nyugodt, a gyermek életkori sajátosságaira és személyiségállapotára figyelemmel lévő, a bizalmi kapcsolat kialakítására alkalmas környezetben kell nyújtani.
(5) A szakszolgálat a bántalmazott gyermekek vizsgálatára, terápiájára és meghallgatására irányuló szolgáltatását térítésmentesen nyújtja.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

156. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdés kivételével - a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.
(2) E rendelet 47. § (2)-(3) bekezdése 2000. január 1-jén lép hatályba.
(3)-(4)[3]
156/A. §[4] A 3. § (5) bekezdése és a 2. számú melléklet a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 31. cikk (6) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

---

1 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 6. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
2 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 6. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 39. § 6. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.*
4 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 34. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

Átmeneti rendelkezések

157. § (1)[1]

(2) A munkaviszonya vagy közalkalmazotti jogviszonya fennállásáig szakképzettnek kell tekinteni azt a személyt is, aki a 2. számú mellékletben meghatározott szakirányú szakképzettséggel nem rendelkezik, de megfelel a 2. számú mellékletben egyébként előírt képesítési előírásoknak és

a) a rendelet hatálybalépésekor a vezető beosztást, vagy a munkakört betölti, illetve

b) a vezető beosztásba vagy a munkakörbe

ba) városban 2000. december 31-ig,

bb) községben 2002. december 1-jéig

megbízást, illetve kinevezést nyer.

(3)[2] A (2) bekezdésben meghatározott határidőt követően csak az a személy kaphat megbízást, illetve nyerhet kinevezést a 2. számú melléklet szerinti vezetői beosztásba vagy munkakörbe, aki szakirányú szakképzettséggel rendelkezik. A (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő, a határozott időre szóló vezetői megbízás lejártát követően, megszakítás nélkül újabb vezetői megbízást elnyerő személyt szakképzettnek kell tekinteni.

(4) A munkáltatói jogkör gyakorlója az e rendelet 2. számú melléklete szerinti képesítési előírások alól felmentést annak - az intézménnyel a rendelet hatálybalépésekor közalkalmazotti jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló - személynek adhat, aki öregségi nyugdíjkorhatárát a rendelet hatálybalépésétől számított 10 éven belül tölti be, továbbá annak a nevelőszülőnek, aki az adott szakterületen - nevelőszülőként - legalább 10 éve képesítés nélkül végzett munkát. A képesítési előírások alól felmentés adható az SOS gyermekfaluban legalább 10 éve SOS anyaként foglalkoztatott személynek is.

(5)-(9)[3]

158. §[4] E rendeletnek - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról szóló 29/2003. (V. 20.) ESzCsM rendelet és a javítóintézetek rendtartásáról szóló 30/1997. (X. 11.) NM rendelet módosításáról szóló 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított - 8. számú melléklete szerinti kapcsolattartási naplót vezetni kell

a) az R. hatálybalépését követően ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek R. hatálybalépését követően megvalósuló kapcsolattartása során,

b) az R. hatálybalépését megelőzően ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek 2011. március 1-jét követően megvalósuló kapcsolattartása során.

---

1 *Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 39. § 6. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.*
2 *A második mondatot beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 93. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
3 *Hatályon kívül helyezte: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (1) f). Hatálytalan: 2003. VIII. 16-tól.*
4 *Megállapította: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 23. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.*

159. §[1] A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: Mr.) hatálybalépésekor már működő gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatónak, intézménynek a 4/A. § szerinti tartalmú szakmai programot a működési engedélynek az Mr. hatálybalépését követő első módosítása során kell elkészíteni és benyújtani a működést engedélyező szervnek.

160. §[2]

161. §[3] A 2018. február 1-jén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnál magasabb vezető, vezető beosztásban és a megyei gyermekvédelmi szakértői bizottságnál vezető beosztásban foglalkoztatott személyt a vezetői megbízásának fennállásáig úgy kell tekinteni, hogy teljesíti a 2. számú melléklet szerinti képesítési feltételeket, feltéve, hogy a 2018. január 31-én hatályos képesítési előírásoknak megfelel.

162. §[4]

163. § (1)[5] Ha a szakellátást olyan - magasabb vezető által irányított - önálló intézmény biztosítja, amely több gyermekotthont is magában foglal, az intézményben önálló szakmai egységeket kell kialakítani, amelyek

a)[6] legfeljebb 48 gyermeket befogadó gyermekotthonból, illetőleg különleges, vagy speciális otthonból, vagy

b) legfeljebb összesen 48 gyermeket befogadó lakásotthonokból

állnak.

(2)[7] Az önálló szakmai egység szakmai programmal rendelkezik, és élén gyermekotthon vezető áll.

164. §[8] Ha az általános iskolai és diákotthoni (kollégiumi) feladatot ellátó nevelési-oktatási intézmény átalakul többcélú - iskolai, diákotthoni (kollégiumi) és gyermekotthoni feladatot ellátó - közoktatási intézménnyé [Gyvt. 156. § (4) bek. *a)* pontja], a gyermekotthont a 163. §-ban meghatározott szakmai egységként kell létrehozni.

165. §[9] A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 2/a. számú melléklet I. pontjában meghatározott gyermekvédelmi szakellátási intézményben pedagógus munkakörnek a nevelőszülői hálózatban, a gyermekotthonban - ideértve a lakásotthont, speciális gyermekotthont, különleges gyermekotthont és utógondozó otthont is -, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnál létesített pedagógus munkakör minősül.

166. §[10]

---

1 *Megállapította: 58/2011. (X. 21.) NEFMI rendelet 4. §. Hatályos: 2011. X. 29-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 24. § b). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*
3 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 27. §. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
4 *Hatályon kívül helyezte: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 99. § (1) i). Hatálytalan: 2003. VIII. 16-tól.*
5 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 95. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
6 *Módosította: 31/2009. (XII. 22.) SZMM rendelet 21. § j).*
7 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 20. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*
8 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 96. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
9 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 20. §. Módosította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 11. § l).*
10 *Hatályon kívül helyezte: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 24. § c). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*

167. §[1] Az egyes gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelettel módosított 90. § (1), (2) és (4) bekezdését, 92. § (1)-(6) bekezdését és 93. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

168. §[2] A speciális gyermekotthonoknak az egyes gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeleteknek a gyermekjóléti alapellátásokkal, a gyermekvédelmi szakellátásokkal és a javítóintézeti neveléssel összefüggő módosításáról szóló 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Mód. rendelet) hatálybalépésének napján meglévő biztonsági elkülönítőiket 2015. június 30-áig kell a Mód. rendelettel megállapított 126. § (9) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően átalakítaniuk.

169. §[3] (1) A gyermekotthon vezetője, a közös igazgatású intézmény vezetője vagy a gyermekotthon gazdálkodásáért felelős szerv vezetője 2013. július 31-éig közli a családi pótlékot folyósító szervvel annak a fizetési számlának a számát, amelyre a családi pótlékot folyósító szerv a családi pótlék összegét a gyermek ellátására folyósítja. Ha az intézmény a 2013. június 30-án hatályos 125/B. § (2) bekezdése szerint megnyitott családi pótlék letéti számlára kéri a családi pótlék átutalását, ezt a tényt is közölni kell a családi pótlékot folyósító szervvel. Ha az intézmény nem nyilatkozik a fizetési számlának vagy a letéti számlának a számáról, a családi pótlékot folyósító szerv a nála rendelkezésre álló számlaszámra utalja a családi pótlékot.

(2) A gyermekotthonban elhelyezett gyermek számára 2013. június 30-áig átutalt családi pótlék kezelésére, felhasználására, kifizetésére és elszámolására - a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel - a 2013. június 30-án hatályos 125/B. §-t kell alkalmazni.

(3) A 2013. június 30-án hatályos 125/B. § (2) bekezdése szerinti családi pótlék letéti számlán elhelyezett, de személyre szólóan fel nem használt családi pótlék összegét 2013. szeptember 30-áig a gyermek számára ruházat vásárlására, a gyermek nyaralásához vagy a tanévkezdés költségeihez való hozzájárulásra kell fordítani.

170. §[4] A 3/A. és a 3/B. § rendelkezéseit alkalmazni kell a szolgáltatói nyilvántartásra vonatkozó, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony bevezetésével összefüggő gyermekvédelmi tárgyú és a szociális ágazatba tartozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Mód2. rendelet) hatálybalépésekor folyamatban lévő hatósági eljárásokban is.

171. §[5] (1) A gyermekvédelmi gyámi munkakörben alkalmazott személy 2014. december 31-éig ellátja a családgondozási feladatokat azon gyermek tekintetében, akinek még nem rendeltek gyermekvédelmi gyámot.

---

1 *Beiktatta: 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 34. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
3 *Beiktatta: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
4 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 14. §. Hatályos: 2013. XII. 30-tól.*
5 *Beiktatta: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 15. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.*

(2) A nevelőszülői hálózatban 2013. december 31-én segédgondozó munkakörben, alapfokú iskolai végzettséggel alkalmazott személynek - a nevelőszülő Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója kivételével - 2016. december 31-éig kell megszereznie a 2. számú melléklet II. Rész „II. Szakellátások" cím 1. pontjában a „gyermekgondozó, ha nem a nevelőszülő hozzátartozója" munkakörhöz a Mód2. rendelettel megállapított képesítést.

172. §[1] (1) A gyermekjóléti szolgálat 2014. augusztus 15-éig jelzi az illetékes gyámhivatalnak, ha tudomása van arról, hogy a működési területén van olyan gyermek, akinek szülője együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel.

(2) A szociális ágazatba tartozó miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet által megállapított 2. számú melléklet II. Rész II. Szakellátások cím 3. pontjában foglaltaktól eltérően 2014. március 15-étől 2014. szeptember 30-áig közalkalmazotti jogviszonyban, közvetítő munkakörben foglalkoztatható az a személy is, aki vállalja, hogy a 2. számú melléklet II. Rész II. Szakellátások cím 3. pontjában előírt képesítést megszerzi, és a képesítés megszerzését igazolja 2014. szeptember 30-áig.

(3)[2]

(4)[3] A szociális ágazatba tartozó miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet által megállapított 124. § (2a) bekezdésében, 125. § (2a) bekezdésében, 126. § (5a) bekezdésében, valamint 128/A. § (3) bekezdésében foglaltakat a 2014. június 30-át követő elhelyezések esetén kell alkalmazni. A gyermekotthonban, lakásotthonban, különleges gyermekotthonban, különleges lakásotthonban, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban, valamint a gyermekotthon különleges vagy speciális csoportjában 2014. július 1-jét megelőzően elhelyezett gyermek gondozási helyét vagy fiatal felnőtt ellátásának helyszínét kizárólag az ellátási szükséglet szerinti csoportösszetételre vonatkozó, a szociális ágazatba tartozó miniszteri rendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet által megállapított 124. § (2a) bekezdésében, 125. § (2a) bekezdésében, 126. § (5a) bekezdésében, valamint 128/A. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezés miatt nem lehet megváltoztatni.

173. §[4] A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Módr.) hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint illetékes szakszolgálat legkésőbb a Módr. hatálybalépését követő harmincadik napon átadja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak a menekült státuszt kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorúak, valamint a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermekek nála folyamatban lévő és lezárt ügyeinek iratanyagát.

---

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 35. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 21. §. Hatálytalan: 2015. I. 31-től.*
3 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 35. § (2). Hatályos: 2014. VII. 1-től.*
4 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*

173. §[1] (1) Szakképzettnek kell tekinteni azt a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében foglalkoztatott személyt, aki az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet hatálybalépését megelőzően szakképzettnek minősült.

(2) Az egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelettel a család- és gyermekjóléti szolgálatra, valamint a család- és gyermekjóléti központra megállapított szakmai minimumlétszám-követelményeknek és képesítési minimumelőírásoknak 2016. december 31-éig kell megfelelni.

174. §[2] A Módr. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint illetékes szakszolgálat és a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat együttesen, legkésőbb a Módr. hatálybalépését követő harmincadik napon kezdeményezik a menekült státuszt kérelmező, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorúak, valamint a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermekek gyermekvédelmi gyámjának felmentését és a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat által foglalkoztatott gyermekvédelmi gyám kirendelését.

175. §[3] Szakképzettnek kell tekinteni azt a bölcsődei igazgatóságnál, egyesített bölcsődében magasabb vezetői beosztásban, valamint bölcsődében szaktanácsadó munkakörben foglalkoztatott személyt, akinek vezetői megbízására 2016. április 1-jét megelőzően került sor, vagy akit 2016. április 1-jét megelőzően is szaktanácsadó munkakörben foglalkoztattak és a 2016. március 31-én hatályos képesítési feltételeknek megfelelt.

176. §[4] (1)[5] Végzettségi szinttől függetlenül képesítéssel rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt, aki az egyes miniszteri rendeleteknek a gyermekek napközbeni ellátásával, valamint az örökbefogadásra való felkészítéssel kapcsolatos módosításáról szóló 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet hatálybalépésekor munkahelyi bölcsődében vagy családi bölcsődében bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyként, napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyként, illetve családi bölcsőde hálózatban vagy napközbeni gyermekfelügyelet hálózatban koordinátorként foglalkoztatási jogviszonyban áll, vagy szolgáltatást nyújt, és

a) a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról szóló 29/2003. (V. 20.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: R1.) szerinti, családi napközit működtetők részére szervezett 40 órás tanfolyam elvégzéséről, vagy házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett 26 órás tanfolyam elvégzéséről szóló tanúsítvánnyal rendelkezik, vagy

b) az R1. hatálybalépését megelőzően családi napközit működtetők részére szervezett tanfolyamon eredményesen részt vett.

---

1 *Beiktatta: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 9. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
2 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 5. §. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
3 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 3. §. Hatályos: 2016. IV. 1-től.*
4 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 4. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.*
5 *Megállapította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (1). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*

(1a)[1] Az egyes miniszteri rendeleteknek a gyermekek napközbeni ellátásával, valamint az örökbefogadásra való felkészítéssel kapcsolatos módosításáról szóló 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet hatálybalépését követően munkahelyi bölcsődében vagy családi bölcsődében bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyként, napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyként, illetve családi bölcsőde hálózatban vagy napközbeni gyermekfelügyelet hálózatban koordinátorként foglalkoztatási jogviszonyt létesítő vagy szolgáltatás nyújtását megkezdő személynek a rá vonatkozó 2. számú melléklet szerinti képesítési előírásnak a jogviszony létesítésétől vagy a szolgáltatás nyújtásának megkezdésétől számított 6 hónapon belül kell megfelelnie.

(1b)[2] Ha az (1a) bekezdésben foglalt személy az (1) bekezdés szerinti valamely tanfolyamon eredményesen részt vett, azt a képesítés megszerzésére irányuló tanfolyam során a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet szerinti Egységes Képzési Programban rögzítettek szerint kell beszámítani.

(2) A szolgáltatói nyilvántartásba 2016. december 31-én bejegyzett bölcsőde fenntartójának 2017. december 31-éig kell gondoskodnia a bölcsődei dajka munkakör bevezetéséről és a 2016. december 31-én technikai, takarítói munkakörben dolgozó személyek bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásáról.

(2a)[3] A (2) bekezdés szerinti fenntartónak legkésőbb 2017. december 31-éig gondoskodnia kell a (2) bekezdés szerinti személyeknek - a bölcsődei dajka munkakörhöz megállapított képesítési követelmények teljesítésétől függetlenül - az alap- vagy középfokú végzettségüknek megfelelően a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti A-D fizetési osztályba sorolásáról.

(3)[4] A (2) bekezdés szerint bölcsődei dajka munkakörbe átsorolt személynek 2019. december 31-éig kell megfelelnie a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.1. és 2.2. pontjában a bölcsődei dajka munkakörhöz megállapított képesítési követelménynek.

(3a)[5] A bölcsődében, mini bölcsődében a 2017. és 2018. év során

a) újonnan létesített jogviszonyban bölcsődei dajka munkakört betöltő, valamint

b) - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - más munkakörből bölcsődei dajka munkakörbe átsorolt

személynek 2019. december 31-éig kell megfelelnie a 2. számú mellékletben a munkakör ellátásához megállapított képesítési követelményeknek.

(3b)[6] A bölcsődében, mini bölcsődében 2018. december 31-ét követően

a) újonnan létesített jogviszonyban bölcsődei dajka munkakört betöltő, valamint

b) más munkakörből bölcsődei dajka munkakörbe átsorolt

---

1 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (2). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
2 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (2). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
3 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (3). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
4 *Módosította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 5. § a).*
5 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (4). Módosította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 5. § b).*
6 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (4). Módosította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 5. § c).*

személynek a bölcsődei dajka munkakör betöltésének, illetve a bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásának napjától számított 12 hónapon belül kell megfelelnie a 2. számú mellékletben a munkakör ellátásához megállapított képesítési követelményeknek.

(3c)[1] Mentesül a munkakör ellátásához a 2. számú mellékletben előírt tanfolyam elvégzésének kötelezettsége alól

a) az a 2017. december 31-én bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei dajka munkakört betöltő személy, aki 2018. január 1-jétől számított öt éven belül eléri a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, valamint

b) az a 2017. december 31-ét követően bölcsődében, mini bölcsődében újonnan létesített jogviszonyban bölcsődei dajka munkakört betöltő, vagy más munkakörből bölcsődei dajka munkakörbe átsorolt személy, aki a bölcsődei dajka munkakör betöltésének, illetve a bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásának napjától számított öt éven belül eléri a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt.

(3d)[2] Nem vonatkozik a munkakör ellátásához a 2. számú mellékletben előírt tanfolyam elvégzésének kötelezettsége a bölcsődében, mini bölcsődében a bölcsődei dajka munkakört betöltő személyre, a munkahelyi bölcsődében, családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyre, valamint a családi bölcsőde hálózat koordinátorára, ha a 2. számú melléklet II. Rész I. Alapellátások cím, 2. Bölcsődei ellátás pont, 2.1. Bölcsőde alpontjában foglalt ellátási formánál a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez szükséges bármely képesítési előírással rendelkezik.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelettel megállapított 39. §-t és 51/O. § (4) bekezdését a 2016. december 31-ét követően újonnan létrejövő bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és napközbeni gyermekfelügyelet tekintetében kell alkalmazni. A 2017. január 1-jét megelőzően már működött és 2017. január 1-jétől továbbműködő vagy átalakuló bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a bölcsődei ellátást nyújtó intézménnyé, szolgáltatóvá vagy napközbeni gyermekfelügyeletté átalakult családi napközi esetében a csoportszoba hasznos alapterületére a 2016. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

(5) A többcélú, közös igazgatású egy- vagy kétcsoportos bölcsődében vezetői megbízása megszűnéséig önálló vezető munkakörben látja el feladatait az a személy, akinek vezetői megbízására 2017. január 1-jét megelőzően került sor.

177. §[3] A 2017. július 1-jén speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban vagy gyermekotthon speciális csoportjában szakmai munkakörben foglalkoztatott, személyes gondoskodást nyújtó személynek a 126. § (10) bekezdése szerinti felkészítő képzést legkésőbb 2018. június 30-áig kell elvégeznie.

178. §[4] Szakképzettnek kell tekinteni folyamatos foglalkoztatásának időtartama alatt és annak megszűnését követő négy hónapon belül történő ismételt foglalkoztatásának időtartama alatt azt a személyt, akit 2016. december 31-én a 2016. december 31-én hatályos képesítési előírások alapján

---

1 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (4). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
2 *Beiktatta: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 5. § (4). Hatályos: 2017. IX. 19-től.*
3 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 21. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.*
4 *Beiktatta: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 22. §. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

a) speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban vagy gyermekotthon speciális csoportjában magasabb vezető, vezető, nevelő, fejlesztőpedagógus vagy gyermekfelügyelő munkakörben, vagy

b) utógondozó otthonban vagy kizárólag utógondozói ellátottak elhelyezését biztosító lakásotthonban magasabb vezető, vezető vagy nevelő munkakörben foglalkoztattak.

179. §[1] Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Módr1.) hatálybalépésekor foglalkoztatásban álló óvodai és iskolai szociális segítőnek az óvodai és iskolai szociális segítő képzést 2021. január 1-jéig kell elvégeznie.

180. §[2] A gyermekotthonban a Módr1. hatálybalépésekor gyógypedagógus munkakörben foglalkoztatott személyt foglalkoztatásának időtartama alatt szakképzettnek kell tekinteni, ha végzettsége a Módr1. hatálybalépését megelőző napon hatályos 2. számú melléklet II. Rész „II. Szakellátások” cím 2. pontjában a gyógypedagógus munkakörre előírt képesítési előírásoknak megfelel.

1. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[3]

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái

I. Alapellátások

Ellátás	Munkakör/fő	
1.[4] Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás		
a)[5] Család- és gyermekjóléti szolgálat		
4000 fő lakosságszámra (település/közös hivatalhoz tartozó települések) vetítve, vagy - ha ez magasabb létszámot eredményez - minden 25 ellátott családra 1 fő, de minimum 1 fő	családsegítő (3 fő családsegítő és a felett közülük intézményvezetőt kell kinevezni)	1 fő
10 000 fő járási lakosságszámra vetítve	szociális asszisztens (ajánlott létszám)	1 fő
b)[6] Család- és gyermekjóléti központ	intézményvezető	1 fő

1 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
2 *Beiktatta: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 7. §. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*
3 *Megállapította: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 97. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól. Lásd még: ugyane rendelet 98. § (6).*
4 *Megállapította: 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet 10. § (1), 1. melléklet. Hatályos: 2016. I. 1-től.*
5 *Módosította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 23. § (1) a), 1. melléklet.*
6 *Megállapította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (1), 1. melléklet 1. Hatályos: 2019. II. 28-tól.*

4000 fő lakosságszámra (település / közös hivatalhoz tartozó települések) vetítve, vagy - ha ez magasabb létszámot eredményez - minden 25 ellátott családra 1 fő, de minimum 1 fő	családsegítő	1 fő
7000 fő járási lakosságszámra vetítve, de minimum 3 fő azzal, hogy esetmenedzser esetében - ha ez magasabb létszámot eredményez - minden 50 ellátott családra 1 fő	esetmenedzser/tanácsadó	1 fő
család- és gyermekjóléti központonként	szociális diagnózist készítő esetmenedzser	1 fő
10 000 fő járási lakosságszámra vetítve	szociális asszisztens (ajánlott létszám)	1 fő
1000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve	óvodai és iskolai szociális segítő	1 fő
2.*1* Bölcsődei ellátás		
2.1.*2* Bölcsőde (csoportonként)	kisgyermeknevelő	2 fő
	Többcélú, közös igazgatású intézmény esetén az egycsoportos bölcsődében vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő	heti 2 óra
	Többcélú, közös igazgatású intézmény esetén a kétcsoportos bölcsődében a vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő	heti 4 óra
	bölcsődei dajka (bölcsődei egységenként, egy vagy két csoport esetén)	1 fő
	orvos	havi 4 óra
Bölcsődénként		
Önálló bölcsőde, bölcsődei igazgatóság, egyesített bölcsőde, és ezek tagintézménye szervezeti forma esetén	intézményvezető/vezető	1 fő
Bölcsődei igazgatóság, egyesített bölcsőde	intézményvezető-helyettes (létszáma a fenntartó döntése alapján kerül meghatározásra)	1 fő

1 Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 5. § (2) a), 2. melléklet 1. Hatályos: 2017. I. 1-től.
2 Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § g).

Többcélú óvoda-bölcsőde vagy többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egysége szervezeti formában 3 vagy annál több csoport esetén	intézményvezető/vezető	1 fő
	gazdasági vezető, élelmezésvezető, tejkonyhavezető (létszámuk fenntartói döntés alapján kerül meghatározásra)	1 fő
	5 vagy több gyermekcsoport esetén további kisgyermeknevelő (a létszámból az egyik kisgyermeknevelő vezető-helyettesi feladatokat végez azzal, hogy szükség esetén a bölcsődei csoportban kisgyermeknevelői feladatokat is ellát)	2 fő
Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekeket is ellátó bölcsődében	gyógypedagógus, gyógytornász, konduktor, gyógypedagógiai asszisztens (létszámuk fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)	
Egyesített bölcsődei igazgatóságokon, illetve többcélú intézmény esetén, ha korábban a bölcsődei ellátás szervezetileg egyesített bölcsődei intézményként vagy bölcsődei igazgatóságként működött	szaktanácsadó	1 fő
2.2. Mini bölcsőde (csoportonként)	kisgyermeknevelő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát bölcsődei dajka	1 fő
	bölcsődei dajka	1 fő
	önálló mini bölcsőde esetén intézményvezető (a fenntartó döntése alapján)	heti 20 óra
2.3. Munkahelyi bölcsőde (csoportonként)	szolgáltatást nyújtó személy/kisgyermeknevelő 6-8 fős csoport esetén segítő személy (az Nmr.-ben meghatározottak szerint)	1 fő
2.4. Családi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy/kisgyermeknevelő 6-7 fős csoport esetén segítő személy (az Nmr.-ben meghatározottak szerint)	1 fő
Családi bölcsőde hálózat	koordinátor (létszáma fenntartói döntés alapján kerül meghatározásra)	1 fő
3.[1] Napközbeni gyermekfelügyelet	szolgáltatást nyújtó személy nevelő vagy szakgondozó (hivatásos, társadalmi), vagy gondozó vagy segédgondozó (a Gyvt. 44/C. §-a szerinti ellátás során, létszáma fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)	

1 Megállapította: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 5. § (2) a), 2. melléklet 1. Hatályos: 2017. I. 1-től.

Napközbeni gyermekfelügyelet hálózat	koordinátor (létszáma fenntartói döntés alapján kerül megállapításra; 3-4 hálózatba szervezett napközbeni gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személy is elláthatja a koordinátori feladatokat)	
3/a-4.[1]		
5. Helyettes szülői hálózat	szakmai vezető helyettes szülő *(az ellátható gyermekek száma a jogszabályban meghatározottak szerint)* helyettes szülői tanácsadó *(25, helyettes szülői feladatot ellátó családra)*	*1 fő*
6.[2] Gyermekek átmeneti otthona *(max. 40 férőhely, max. 12 gyermek/csoport)*	intézményvezető/szakmai vezető	1 fő
gyermekcsoportonként	nevelő	1 fő
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő *(ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)*	3 fő
	családgondozó	10 óra/hét
40 gyermekenként	pszichológiai tanácsadó	1 fő
	gyermekvédelmi ügyintéző vagy növendékügyi előadó	1 fő
7.[3] Családok átmeneti otthona *(min. 12, max. 40 férőhely)*	intézményvezető/szakmai vezető	1 fő
12-25 férőhelyre	szakgondozó, gondozó	3 fő
	családgondozó	2 fő
25-40 férőhelyre	szakgondozó, gondozó	4 fő
	családgondozó	2 fő
intézményenként	pszichológiai tanácsadó, jogász, fejlesztő pedagógiai tanácsadó (az ellátottak szükségletei szerint, fenntartói döntés alapján)	összesen heti 10 óra

1 *Hatályon kívül helyezte: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 5. § (2) a), 2. melléklet 2. Hatálytalan: 2017. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 49/2013. (VII. 10.) EMMI rendelet 22. § (1), 1. melléklet 3. Hatályos: 2013. VII. 11-től.*
3 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (1), 1. melléklet 1. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

külső férőhely	családgondozó	heti 4 óra/ külső férőhelye elhelyeze család

II.[1] Szakellátások

Ellátás	Munkakör/fő	
1. Nevelőszülői hálózat	szakmai vezető	1 fő
	nevelőszülői tanácsadó	1 fő/48 gyermek vagy fiatal felnőtt legfeljebb 30 nevelőcsaládban
	növendékügyi előadó vagy gyermekvédelmi ügyintéző	1 fő
	nevelőszülő	az ellátható gyermekek száma a jogszabályban meghatározottak szerint
	gyermekgondozó	
2.[2] Gyermekotthon és kizárólag menekültként elismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon [369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 1. melléklet 3.1.29.2.8.1. pontja] (max. 48 férőhely, max. 12 gyermek/csoport)	intézményvezető	1 fő
	nevelő	1 fő gyermekcsoportonkén
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő (ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)	3 fő
Gyermekotthon speciális gyermekotthoni csoportjában	további nevelő vagy gyermekfelügyelő	1 fő
2/a)[3] Lakásotthon (max. 12 fő)	nevelő	1 fő
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő (ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)	3 fő

1 *Megállapította: 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 17. § (1), 2. melléklet. Hatályos: 2014. I. 1-től.*
2 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (1), 1. melléklet 2. Hatályos: 2018. II. 1-től.*
3 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (1), 1. melléklet 2. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

Speciális lakásotthon (max. 8 fő)	további nevelő vagy gyermekfelügyelő	1 fő
2/b)[1] Speciális gyermekotthon (max. 40 férőhely, max. 8 gyermek/csoport)	intézményvezető	1 fő
gyermekcsoportonkén	nevelő	2 fő
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő (ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)	2 fő
	további nevelő vagy gyermekfelügyelő	1 fő
	pszichológus vagy pszichológiai tanácsadó	1 fő/3 csoport
	gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógus orvos	1 fő/3 csoport
	(létszámuk fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)	1 fő/intézmén
	növendékügyi előadó vagy gyermekvédelmi ügyintéző	
2/c) Különleges gyermekotthon (max. 40 férőhely)	intézményvezető	1 fő
2/ca) Tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermekeket ellátó (csoportlétszám a 128/A. § szerint)		
gyermekcsoportonkén	nevelő	1 fő
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő (ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)	3 fő
2/cb) 0-3 év közöttieket ellátó 3 éven aluliakat ellátó csoporthoz (max. 8 fő/csoport) vagy 3 éven aluli fogyatékos gyermekeket is ellátó integrált csoporthoz (max. 6 fő/csoport)	kisgyermeknevelő	4 fő

1 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (1), 1. melléklet 2. Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (1), 1. melléklet 2.*

	nevelő	1 fő/2 csoport
	tejkonyhavezető	1 fő/intézmény
	gazdasági nővér	1 fő/intézmény
	gyermekszakorvos	átlag napi 1 óra/csoport
3 éven aluliakat ellátó intézményben éjszakai szolgálat teljesítésére	kisgyermeknevelő	1 fő/2 csoport
2/*d)*[1] Utógondozó otthon (max. 40 férőhely)	intézményvezető/szakmai vezető	1 fő/intézmény
25 férőhelyig	nevelő	2 fő/intézmény
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
26-40 férőhelyig	nevelő	4 fő/intézmény
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
A 2, 2/*a)* és 2/*c)* pont szerinti	gyermekotthon-vezető	1 fő
ellátásokban 40, illetve	pszichológus vagy pszichológiai tanácsadó	1 fő
48 gyermekre	növendékügyi előadó vagy gyermekvédelmi ügyintéző	1 fő
	gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógus	1 fő
2/*e)*[2] Kizárólag menekültként el nem	gyermekotthon vezető	1 fő/gyermekotthon
ismert, kísérő nélküli kiskorúakat	pszichológus vagy pszichológiai tanácsadó	1 fő/gyermekotthon
ellátó gyermekotthon [369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 1. melléklet 3.1.29.2.8.2. pontja]	növendékügyi előadó vagy gyermekvédelmi ügyintéző	1 fő/gyermekotthon
	orvos	fenntartói döntés szerint
	ápoló	2 fő/gyermekotthon
	védőnő	fenntartói döntés szerint
lehetőség szerint	nevelő	1 fő
12 fős, de legfeljebb 24 fős	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
gyermekcsoportonkén	gyermekfelügyelő	3 fő; 12 fősnél nagyobb létszámú gyermekcsoport esetén: 4 fő
	(ha a nevelők száma magasabb, a gyermekvédelmi asszisztensek, illetve a gyermekfelügyelők száma csökkenthető, ha a csoportra vonatkozó összlétszám 5 alá nem kerül)	

1 *Megállapította: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 6. § (1), 1. melléklet 2. Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (1), 1. melléklet 2.*

2 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 6. § (1), 1. melléklet 2. Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (1), 1. melléklet 2.*

2/*f)*[1] Gyermekotthonhoz tartozóan működtetett, menekültként el nem ismert, ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorúak ideiglenes befogadó férőhelyen történő ellátásának biztosítása esetében a 2. pontban meghatározottakon túl, továbbá lehetőség szerint 12 fős, de legfeljebb 24 fős gyermekcsoportonkén	nevelő	1 fő
	gyermekvédelmi asszisztens	1 fő
	gyermekfelügyelő	3 fő; 12 fősnél nagyobb létszámú gyermekcsoport esetén: 4 fő
	orvos	fenntartói döntés szerint
	ápoló	fenntartói döntés szerint
	védőnő	fenntartói döntés szerint
3.[2] Területi gyermekvédelmi szakszolgálat	intézményvezető	1 fő
	pszichológus	1 fő/évi 100 új örökbefogadói alkalmassági vizsgálatra, örökbefogadás előkészítésére, vér szerinti szülőnek, várandós anyának krízistanácsadásra, utánkövetési tanácsadásra
	örökbefogadási tanácsadó	1 fő/55-65 örökbefogadási eset*
	gyermekvédelmi gyám jogász	1 fő/30 gyermek létszámuk fenntartói döntés alapján kerül megállapításra
	közvetítő	1 fő, további létszám fenntartói döntés alapján kerül megállapításra
	elhelyezési ügyintéző vagy gyermekvédelmi ügyintéző	5 fő/intézmény
Megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság	vezető	1 fő

1 *Beiktatta: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 6. § (1), 1. melléklet 2. Hatályos: 2015. X. 15-től.*
2 *Megállapította: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 36. § (1), 1. melléklet. Módosította: 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 19. § (1), 1. melléklet 3.*

pszichológus	1 fő/évi 100 új vizsgálatra kerülő gyermek
gyógypedagógus	1 fő/évi 100 új vizsgálatra kerülő gyermek
pszichiáter	1 fő/évi 100 új vizsgálatra kerülő gyermek
orvos	1 fő/évi 100 új vizsgálatra kerülő gyermek
családgondozó	1 fő/évi 100 új vizsgálatra kerülő gyermek

* Örökbefogadási eset alatt értendő: érvényes alkalmassági határozattal rendelkező örökbefogadásra váró családok száma, a folyamatban lévő alkalmassági vizsgálatok száma (házaspár egynek számít), folyamatban lévő örökbefogadások (beleértve a más megyei örökbefogadás és nyílt örökbefogadás esetén a kötelező gondozási idő figyelemmel kísérését), a nyílt örökbefogadás előkészítésének száma, valamint az örökbefogadás kötelező és önkéntes utánkövetésének száma.

2. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

I. Rész

Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban vezetői beosztásban dolgozók részére

I. Alapellátások

Ellátási forma	Vezetői beosztás	Képesítés

1 *Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (3), 3. melléklet. Hatályos: 2018. II. 1-től.*

1. Család- és gyermekjóléti szolgálat és család- és gyermekjóléti központ	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség*, okleveles pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakképzettség**, okleveles szociálpolitikus-közgazdász, szociális menedzser, viselkedéselemző család- és gyermekvédelem szakos pedagógus, család- és gyermekvédő pedagógus, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, igazgatásszervező szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel, szociális igazgatásszervező oklevéllel rendelkező: nevelőtanár, pedagógus szakképzettség***, pedagógiai előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező és szervezetfejlesztő szakember, szociális menedzser oklevéllel rendelkező: pedagógus, védőnő, okleveles pasztorális tanácsadó, szociológus komplex szociális szolgáltatások

* Felsőfokú szociális szakképzettség: általános szociális munkás, szociális munkás, okleveles szociális munkás, okleveles egészségügyi szociális munkás, szociális szervező, szociálpolitikus, okleveles szociálpolitikus, okleveles szociálpedagógus, szociálpedagógus.
** Mentálhigiénés szakképzettség: felsőfokú végzettség és mentálhigiénés szakképzettség, valamint az alap- vagy mesterképzést követően szerzett szakirányú továbbképzésben szerzett mentálhigiénés szakképzettség.
*** Pedagógus szakképzettség: felsőfokú végzettség és tanító, tanár (közismereti, szakmai, hitéleti), óvodapedagógus, szakoktató szakképzettség, valamint a csecsemő- és kisgyermeknevelő.

2. Bölcsőde

A) Bölcsődei igazgatóság/egyesített bölcsődék	magasabb vezető	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) vagy 2. *a)* bölcsődei szakgondozó (OKJ), *b)* csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), *c)* csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), *d)* csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), *e)* kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), *f)* csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), *g)* csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus szakképzettségű személy, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális szakképzettségű személy
B) Önálló bölcsőde	magasabb vezető	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) vagy 2. *a)* bölcsődei szakgondozó (OKJ), *b)* csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), *c)* csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), *d)* csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), *e)* kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), *f)* csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), *g)* csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy pedagógus szakképzettségű személy

C) Bölcsőde	vezető		1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) vagy 2. *a)* bölcsődei szakgondozó (OKJ), *b)* csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), *c)* csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), *d)* csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), *e)* kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), *f)* csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ) vagy 3. a 2. *a)-f)* pontja szerinti végzettség valamelyikével rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy pedagógus szakképzettségű személy vagy 4. a csecsemő- és gyermekgondozói végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy pedagógus szakképzettségű személy
3. Helyettes szülői hálózat	magasabb vezető/vezető		felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

4. Gyermekek átmeneti otthona	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, szociológus, közgazdász szociálpolitikai szakon, népművelő, művelődésszervező, kulturális közösségszervező, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember vagy szociális menedzser oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittantanár, hittanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

5. Családok átmeneti otthona	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, szociológus, közgazdász szociálpolitikai szakon, népművelő, művelődésszervező, kulturális közösségszervező védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember vagy szociális menedzser oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittantanár, hittanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

II. Szakellátások

Ellátási forma	Vezetői beosztás	Képesítés

1. Nevelőszülői hálózat	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

2. Gyermekotthon	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, szociológus, közgazdász szociálpolitikai szakon, népművelő, művelődésszervező, kulturális közösségszervező, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember vagy szociális menedzser oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

2/a. Különleges gyermekotthon, speciális gyermekotthon	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség; - speciális gyermekotthonban tanító, tanár, gyógypedagógia-tanár, pedagógiatanár -, pszichológus, orvos vagy mentálhigiénés szakképzettséggel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, szociológus, közgazdász szociálpolitikai szakon, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
3. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat	magasabb vezető/vezető	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittanár, hittantanár - szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel, közigazgatás-szervező, szociális menedzser oklevéllel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, szociológus, közgazdász szociálpolitikai szakon, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember, hittanár, hittantanár

Megyei gyermekvédelmi vezető szakértői bizottság	pszichológus, pszichiáter, gyógypedagógus, gyermekszakorvos, felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel rendelkező: hittanár, hittantanár

II. Rész

Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban dolgozók részére

I.[1] Alapellátások

Ellátási forma	Intézményi munkakör	Képesítés

1 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (2), 2. melléklet 1-2.*

1. Család- és családsegítő gyermekjóléti szolgálat	felsőfokú szociális szakképzettség, okleveles pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakképzettség, szociológus, felekezeti szociális munkás, viselkedéselemző, közösségi szociális munkás, családterápiás konzultáns, családterapeuta, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns, család- és gyermekvédelem szakos pedagógus, család- és gyermekvédő tanár, család- és gyermekvédő pedagógus, játék- és szabadidő- szervező tanár, addiktológiai konzultáns vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember,

1/a.[1]	Család- és gyermekjóléti központ	esetmenedzser/szociál diagnózist készítő esetmenedzser	felsőfokú szociális szakképzettség, okleveles pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakképzettség, gyermekvédelmi pszicho-patrónus, viselkedéselemző, szociológus, családterápiás konzultáns, családterapeuta, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns, család- és gyermekvédelem szakos pedagógus vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, okleveles emberi erőforrás tanácsadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

1 Megállapította: 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 29. § (4), 4. melléklet 1. Hatályos: 2018. IX. 1-től.

	tanácsadó	felsőfokú szociális szaképzettség, utcai szociális munka, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, pedagógus szakképzettség, egészségügyi szociális munkás, okleveles szociálpolitikus-közgazdász, okleveles emberi erőforrás tanácsadó, szociálgerontológus, közösségi szociális munkás, szociológus, igazgatásszervező szociális szakigazgatás-szervező szakirányú szakképzettséggel, közigazgatás-szervező, jogász, teológus, pasztorális tanácsadó, humánerőforrás menedzser, humánszervező, mentálhigiénés szakképzettség, mentálhigiénés családtudományi és családterápiás szakember, ápoló (alapképzés), reflektív addiktológiai szociális segítés, addiktológiai konzultáns, addiktológiai szakpszichológus, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó, népművelő, művelődésszervező, művelődési menedzser, kulturális közösségszervező, andragógus, okleveles pszichológus, pszichiáter, gyermek- és ifjúságpszichiátriai és addiktológiai konzultáns, pszichopedagógus, családterápiás konzultáns, családterapeuta, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns, viselkedéselemző, társadalmi devianciák, életmód tanácsadó és terapeuta, életút-támogató tanácsadó, munkajogi szakokleveles tanácsadó szupervizor, mediátor, közösségi és családi mediáció, általános és családügyi mediáció, gyermekvédelmi pszicho-patrónus, egészségtan tanár, játék- és szabadidő-szervező tanár vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember, kulturális antropológus

	óvodai és iskolai szociális segítő	felsőfokú szociális szakképzettség, iskolai szociális munkás, család- és gyermekvédő tanár, család- és gyermekvédő pedagógus, család- és gyermekvédelem szakos pedagógus, ennek hiányában gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: nevelőtanár, pedagógus, pedagógiai előadó, pszichopedagógus, okleveles emberi erőforrás tanácsadó, mentálhigiénés szakképzettség, óvodapedagógus, tanító, gyógypedagógus
	szociális asszisztens	szociális asszisztens (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), mentálhigiénés asszisztens (OKJ), szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ), szociális segítő (OKJ), szociokulturális animátor (OKJ), foglalkoztatás szervező (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), ifjúságsegítő (OKJ), felsőfokú szociális munkás asszisztens, felsőfokú ifjúságsegítő asszisztens, gyermek- és ifjúságvédelmi asszisztens
2. Bölcsődei ellátás		
2.1. Bölcsőde	kisgyermeknevelő	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA),

	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus szakképzettségű személy, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]
bölcsődei dajka	a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam
orvos	orvos
gyógypedagógus	gyógypedagógus
gyógytornász	gyógytornász
konduktor	konduktor
gyógypedagógiai asszisztens	gyógypedagógiai asszisztens (OKJ)

	szaktanácsadó	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) vagy 2. *a)* bölcsődei szakgondozó (OKJ), *b)* csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), *c)* csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), *d)* csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), *e)* kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), *f)* csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ) vagy 3. a 2. *a)-f)* pontja szerinti végzettség valamelyikével rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy pedagógus szakképzettségű személy vagy 4. csecsemő- és gyermekgondozói végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy pedagógus szakképzettségű személy

2.2. Mini bölcsőde	kisgyermeknevelő		csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus szakképzettségű személy, felsőfokú szociális szakképzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]
	bölcsődei dajka		a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam
2.3. Munkahelyi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy		a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam

	kisgyermeknevelő (egyéb szakképesítéssel rendelkező személy, a fenntartó döntése alapján létrehozható munkakör)	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus szakképzettségű személy, felsőfokú szociális szakképzettségű személy
2.4. Családi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy	a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam
	kisgyermeknevelő (egyéb szakképesítéssel rendelkező személy, a fenntartó döntése alapján létrehozható munkakör)	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus szakképzettségű személy, felsőfokú szociális szakképzettségű személy

2.5. Családi bölcsőde koordinátor hálózat		a bölcsődei szolgáltatást nyújó személyek képesítési előírásait megatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam vagy a tanfolyamon túl a fenntartó döntése alapján egyéb szakképesítéssel rendelkező személy: csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ)
3. Napközbeni szolgáltatást nyújtó gyermekfelügyelet	szemely	a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam
	nevelő	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus

	szakgondozó (hivatásos gondozó)	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekápoló (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ)
	gondozó	csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ)
	segédgondozó	alapfokú iskolai végzettség, dajka (OKJ), óvodai dajka (OKJ)
3.1. Napközbeni gyermekfelügyelet hálózat	koordinátor	a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam

4. Alternatív napközbeni ellátás	felsőfokú szociális szakképzettség, pszichológus, pszichopedagógus, gyógypedagógus, pedagógus szakképzettség vagy mentálhigiénés szakképzettség, vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: óvodapedagógus, csecsemő- és kisgyermeknevelő (alapképzés), tanító, tanár, nevelőtanár, pedagógia szakos nevelő, pedagógiai előadó, pedagógia alapszakos bölcsész, viselkedéselemző, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, hittanár-nevelő, okleveles pasztorális tanácsadó vagy gyermekotthoni asszisztens (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ), mentálhigiénés asszisztens (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), szociális asszisztens (OKJ) vagy gyermek- és ifjúsági felügyelő II. (OKJ), dajka (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ), óvodai dajka (OKJ) vagy

	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ) vagy csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő II. (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ) vagy szociális asszisztens (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógus asszisztens (OKJ), mentálhigiénés asszisztens (OKJ), szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ) vagy népművelő, művelődésszervező, kulturális közösségszervező

5.	Helyettes szülői hálózat	helyettes szülői tanácsadó	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó
6.	Gyermekek átmeneti otthona	nevelő	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus vagy mentálhigiénés szakképzettség vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

családgondozó	felsőfokú szociális szakképzettség, pszichológus, pszichopedagógus vagy mentálhigiénés szakképzettség, szociológus, felekezeti szociális munkás, viselkedéselemző, közösségi szociális munkás, családterápiás konzultáns, családterapeuta, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns, család- és gyermekvédelem szakos pedagógus, játék- és szabadidő-szervező tanár, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: óvodapedagógus, tanító, tanár, nevelőtanár, pedagógia szakos előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó
gyermekvédelmi asszisztens	gyermekotthoni asszisztens (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ), mentálhigiénés asszisztens (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), szociális asszisztens (OKJ)
gyermekfelügyelő	kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), óvodai dajka (OKJ), dajka (OKJ), gyermekotthoni asszisztens (OKJ)

	pszichológiai tanácsadó	pszichológus, pszichiáter, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakképzettség
7. Családok átmeneti otthona	szakgondozó	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és gyermekápoló (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) vagy mentálhigiénés asszisztens (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ), gyermek- és ifjúságvédelmi asszisztens (OKJ), gyermekotthoni asszisztens (OKJ), felsőfokú szociális munkás asszisztens, felsőfokú ifjúságsegítő asszisztens
	gondozó	csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő II. (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ) vagy gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ), szociális asszisztens (OKJ),

	családgondozó	felsőfokú szociális szakképzettség, pszichológus, pszichopedagógus vagy mentálhigiénés szakképzettség, szociológus, felekezeti szociális munkás, viselkedéselemző, közösségi szociális munkás, családterápiás konzultáns, családterapeuta, kognitív- és viselkedésterápiás konzultáns, család- és gyermekvédelem szakos pedagógus, játék- és szabadidő-szervező tanár vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: óvodapedagógus, tanító, tanár, nevelőtanár, pedagógiai előadó, gyógypedagógus, védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
	pszichológiai tanácsadó	pszichológus, pszichiáter, pszichopedagógus, mentálhigiénés szakképzettség
	fejlesztő pedagógiai tanácsadó	gyógypedagógus, pedagógus szakképzettség

II. Szakellátások

Ellátási forma	Intézményi munkakör	Képesítés
1.[1] Nevelőszülői hálózat	nevelőszülői tanácsadó	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakképzettség, védőnő, teológus, hittanár vagy hittantanár
	nevelőszülő	nevelőszülő (OKJ), nevelőszülő (Központi Oktatási Program, KOP)

1 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (2), 2. melléklet 3-4.*

	gyermekgondozó,	
	a) ha a nevelőszülő hozzátartozója	alapfokú iskolai végzettség
	b) ha nem a nevelőszülő hozzátartozója	csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő II. (OKJ), dajka (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ) vagy óvodai dajka (OKJ)
	növendékügyi előadó	jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, humánszervező, személyügyi szervező, felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség
	gyermekvédelmi ügyintéző	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ), szociális asszisztens (OKJ)
2.[1] Gyermekotthon	nevelő	- speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában a csecsemő- és kisgyermeknevelő, az óvónő és az óvodapedagógus végzettség kivételével, valamint utógondozó otthonban és kizárólag utógondozói ellátottak elhelyezését biztosító lakásotthonban a csecsemő- és kisgyermeknevelő, az óvónő, az óvodapedagógus és a tanító végzettség kivételével - pedagógus szakképzettség, felsőfokú szociális szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakképzettség, teológus

1 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (2), 2. melléklet 3-6.*

gyermekvédelmi asszisztens	gyermekotthoni asszisztens (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ), mentálhigiénés asszisztens (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), pedagógiai és családsegítő munkatárs (OKJ), gyógypedagógiai segítő munkatárs (OKJ) vagy szociális asszisztens (OKJ)
gyermekfelügyelő	gyermek- és ifjúsági felügyelő II. (OKJ), - speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon és gyermekotthon speciális csoportja kivételével - dajka (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ), - speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon és gyermekotthon speciális csoportja kivételével - óvodai dajka (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ), gyermekotthoni asszisztens (OKJ) vagy - speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon és gyermekotthon speciális csoportja kivételével - isgyermekgondozó, -nevelő (OKJ)
pszichológus	pszichológus, pszichiáter
pszichológiai tanácsadó	mentálhigiénés szakképzettség, viselkedéselemző
növendékügyi előadó	jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező szociális szervező, humánszervező, személyügyi szervező, felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus szakképzettség

	gyermekvédelmi ügyintéző	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ), szociális asszisztens (OKJ)
	gyógypedagógus	gyógypedagógus
	fejlesztő pedagógus	gyógypedagógus, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában tanító tanár, gyógypedagógia-tanár, pedagógia-tanár művészetterapeuta, szociálpedagógus
	ápoló	ápoló (OKJ) csecsemő és gyermekápoló (OKJ) ápoló (alapképzés) okleveles ápoló (Msc)
	védőnő	védőnő
A 0-3 éves korosztály ellátására	kisgyermeknevelő	bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondoz (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő (alapképzés), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő
	nevelő	pedagógus szakképzettség, felsőfokú szociális szakképzettség
3.[1] Területi gyermekvédelmi szakszolgálat	pszichológus	pszichológus
	gyógypedagógus	gyógypedagógus
	orvos	gyermek-szakorvos

1 *Módosította: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 8. § (2), 2. melléklet 3.*

pszichiáter	pszichiáter-szakorvos
bizottsági családgondozó	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző vagy mentálhigiénés szakképzettség vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittantanár, hittanár, okleveles pasztorális tanácsadó
örökbefogadási tanácsadó	felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző, jogász vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

	gyermekvédelmi gyám	jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
	jogász	jogász
	közvetítő	mediátor képesítéssel rendelkező: jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, felsőfokú szociális szakképzettség, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakképzettség vagy mediátor képesítéssel és gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember

elhelyezési ügyintéző	jogász, igazgatásszervező, közigazgatás-szervező, felsőfokú szociális szakképzettségű, pedagógus - kivéve hittantanár, hittanár - szakképzettség, pszichológus, viselkedéselemző vagy mentálhigiénés szakképzettség, gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó, jogi szakokleveles családvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező: védőnő, teológus, hittanár, hittantanár, okleveles pasztorális tanácsadó/okleveles pasztorális tanácsadó és szervezetfejlesztő szakember
gyermekvédelmi ügyintéző	szociális gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző (OKJ), szociális asszisztens (OKJ)

3. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

Zsebpénz-nyilvántartás

1. A gyermek tartózkodási helye: .....
2. Csoportvezető nevelő/Nevelőszülő: .....
3. Gyermek neve: .....
4. Születési helye, ideje: .....
5. Zsebpénz havi összege: ..... Ft (..... év ..... hó ..... napjától ..... év ..... hó .... napjáig)
6. Kísérő nélküli kiskorú esetén a zsebpénz heti összege: ..... Ft (..... év ..... hó ..... napjától ..... év ..... hó ..... napjáig)
7. Felhasználás:

	A	B	C	D	E
1.	Dátum	Bevétel (Ft)	Kiadás (Ft)	Egyenleg (Ft)	Gyermek aláírása
2.					
3.					
4.					

1 *Megállapította: 46/2015. (X. 12.) EMMI rendelet 6. § (3), 3. melléklet. Hatályos: 2015. X. 15-től.*

5.					
6.					

4. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

ÉRTESÍTÉS A SZAKELLÁTÁSBAN ELLÁTOTTAKRÓL - BEFOGADÁS

KÜLDI: KAPJA:

A GYERMEK ADATAI: Törzsszáma: .....

neve: ..... anyja neve: .....

szül. helye, ideje: ..... GYERMEKVÉDELMI GYÁMJA, HELYETTES GYERMEKVÉDELMI GYÁMJA: .....

A) ÉRTESÍTEM, hogy _ a vezetésem alatt álló intézménybe

ÚJ GONDOZOTTAT fogadtam be. A befogadást a ..... számú hatósági határozat rendelte el.

B) ÉRTESÍTEM, hogy a gondozásomban levő gyermek/fiatal felnőtt ellátásában a gondozási napok igénybevételének mértékét befolyásoló, alábbi VÁLTOZÁS TÖRTÉNT:
_ A gondozott büntetésének letöltése után visszatért.

A BEFOGADÁS, illetve a VÁLTOZÁS időpontja: .....

_ Határozat mellékelve.

P. H. a gondozási hely nevében

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 23. § (2) a), 3. melléklet. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

A) ESETBEN A GYERMEKOTTHON egyidejűleg küldi:
1. A beutaló szerv, illetve a gyámhivatal
2. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
3. Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselője
4. A nevelésbe vett gyermek szülője, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, vagy az nem szűnt meg, valamint gyermekvédelmi gyámja és helyettes gyermekvédelmi gyámja
5. A szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központ
6. A pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelője

A NEVELŐSZÜLŐI HÁLÓZAT MŰKÖDTETŐJE küldi:
1. A beutaló szerv, illetve a gyámhivatal
2. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
3. Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek törvényes képviselője
4. A nevelésbe vett gyermek szülője, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, vagy az nem szűnt meg, valamint gyermekvédelmi gyámja és helyettes gyermekvédelmi gyámja
5. A szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központ
6. A pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelője

Az UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS esetén a szolgáltatást nyújtó egyidejűleg küldi:
1. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
2. Gyámhivatal
3. Pártfogói felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló fiatal felnőtt pártfogó felügyelője

B) ESETBEN KAPJA:
1. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat

A befogadást a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján a gondozási hely haladéktalanul köteles jelenteni.

5. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

ÉRTESÍTÉS A SZAKELLÁTÁSBAN ELLÁTOTTAKRÓL - TÁVOZÁS

KÜLDI: KAPJA:

A GYERMEK ADATAI:

neve: .....

szül. helye, ideje: .....

Törzsszáma: .....

anyja neve: .....

GYERMEKVÉDELMI GYÁMJA, HELYETTES GYERMEKVÉDELMI GYÁMJA: .....

1 *Megállapította: 1/2017. (II. 14.) EMMI rendelet 23. § (2) b), 4. melléklet. Hatályos: 2017. II. 17-től.*

A) ÉRTESÍTEM, hogy a gondozásomban levő gyermek gondozása MEGSZŰNT. A távozás körülményei:
_ A gondozott kiskorú a ..... számú gyámhivatali engedély alapján távozott.
_ A gondozott nagykorúságát elérte, a gondozási helyéről önként eltávozott, utógondozói ellátást nem kér.
Ismert új címe:
.....

_ A gondozott nagykorú, és a ..... számú, az utógondozói ellátást megszüntető gyámhivatali határozat alapján távozott.

B) ÉRTESÍTEM, hogy a gondozásomban levő gyermek/fiatal felnőtt ellátásában a gondozási napok igénybevételének mértékét befolyásoló, alábbi VÁLTOZÁS TÖRTÉNT:
_ A gondozott
.....

_ előzetes letartóztatását megkezdte.
_ jogerős ítélet alapján büntetésének letöltését megkezdte.

A TÁVOZÁS, illetve a VÁLTOZÁS időpontja:.....

_ Határozat mellékelve.

P. H. a gondozási hely nevében

A) ESETBEN A GYERMEKOTTHON egyidejűleg küldi:
1. Gyámhivatal
2. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
3. A gyermek gyermekvédelmi gyámja és helyettes gyermekvédelmi gyámja
4. A szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központ
5. A pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelője

A NEVELŐSZÜLŐI HÁLÓZAT MŰKÖDTETŐJE küldi:
1. Gyámhivatal
2. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
3. A gyermek gyermekvédelmi gyámja és helyettes gyermekvédelmi gyámja
4. A szülő lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti központ
5. A pártfogó felügyelet, megelőző pártfogás alatt álló gyermek, fiatal felnőtt pártfogó felügyelője

Az UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS esetén a szolgáltatást nyújtó egyidejűleg küldi:
1. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat
2. Gyámhivatal

B) ESETBEN KAPJA:
1. Területi gyermekvédelmi szakszolgálat

A távozást a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján a gondozási hely haladéktalanul köteles jelenteni.

6. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

A gyermekotthonban minimálisan biztosítandó lakóterület-igény

I.	0-3 éves korosztály részére csoportonként	
	gyermekszoba a hozzá kapcsolódó fürdőszobával	28 m^2
	terasz levegőztető ágyak részére	20 m^2
	kert	100 m^2
II.	3 évnél idősebb korosztály részére gyermekenként	12 m^2
III.	Külső férőhely esetén fiatal felnőttenként	6 m^2

7. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[2]

8. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[3]

KAPCSOLATTARTÁSI NAPLÓ

.....
(a gyermek neve, törzsszáma)

A kapcsolattartási napló vezetésének kezdete: ..... év ..... hó ..... nap

A kapcsolattartási napló vezetésének lezárta: ..... év ..... hó ..... nap

A kap-csolat tartás idő-pontja	A kap-csolat tartás helye	A kapcsolattar formája (folyamatos, időszakos, telefon, levél, elektronikus levél, ajándékozás csomagküld útján)	A kap-csolat tartás módja felügy - nem fel-ügyelt	A kap-csolat tartás idő-tartar	A kapcsolattartáson történtek rövid leírása, ha arról a gondozónak van információja A szülő-gyermek kapcsolat alakulása	A kap-csolat tartás jogosu hozzá tartoz neve	A kapcsolattar jogosult észrevételei	A korlátozott cselekvőké gyermek véleménye a kapcsolatta

1 *Beiktatta: 46/2003. (VIII. 8.) ESzCsM rendelet 97. §. Hatályos: 2003. VIII. 16-tól.*
2 *Hatályon kívül helyezte: 4/2019. (II. 27.) EMMI rendelet 10. § b). Hatálytalan: 2019. II. 28-tól.*
3 *Beiktatta: 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 26. § (2), 3. melléklet. Hatályos: 2011. I. 1-től.*

* Ha a kapcsolattartás a gyermek elvitelével valósul meg, az aláírás igazolja a gyern visszahozatalát.

9. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

Adatlap
a szakszolgálat Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti tevékenységéről
(Az országos örökbefogadást elősegítő szervnek továbbítandó adatok)

A) adatlap

A szakszolgálat neve:

Összesítő adatlap

1. A tárgyévben a szakszolgálattól segítséget kérő válsághelyzetben lévő
- várandós anyák száma:
- vér szerinti anyák száma:
Segítséget kérő anyák és apák száma, ha együtt kértek segítséget:
Segítséget kérő apák száma:
2. Kelengye és egyéb tárgyi juttatások száma:
3. A tárgyévben családjába gondozott gyermekek száma:
4. A tárgyévben családok átmeneti otthonába elhelyezéshez segített gyermekek száma:
5. Gyermekvédelmi gondoskodásba vett gyermekek száma:
6. Hány esetben döntött úgy a vér szerinti szülő, hogy a titkos örökbefogadást választja:
7. A tárgyévben örökbe fogadott gyermekek száma:

B) Adatlap

A szakszolgálat neve:

1 *Beiktatta: 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 36. § (3), 3. melléklet. Hatályos: 2014. III. 15-től.*

A tárgyévben családjába gondozott gyermekekről gyermekenként kitöltendő adatok

Az anya a gyermek születése előtt kért-e segítséget, ha igen mennyi idővel:
.....
.....
.....
.....
Az anya életkora a szüléskor:
Az anya titkolta-e terhességét, ha igen, ki elől és miért:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Az anya családi állapota:
Az anya nevezett-e meg apát:
Az apa támogatja-e az anyát, együtt él-e vele:
Mi volt a válság oka:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
Mi segített a gyermek nevelésének vállalásában:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

C) Adatlap

A szakszolgálat neve:

A tárgyévben családok átmeneti otthonába elhelyezett gyermekekről gyermekenként kitöltendő adatok

Az anya a gyermek születése előtt kért-e segítséget, ha igen, mennyi idővel:
.....
.....

.....
.....

Az anya életkora a szüléskor: .....

Az anya titkolta-e terhességét, ha igen, ki elől és miért:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Az anya családi állapota:

Az anya nevezett-e meg apát:

Az apa támogatja-e az anyát, együtt él-e vele:

Mi volt a válság oka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Mi segített a gyermek nevelésének vállalásában:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

1. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkori kutatások eredményeivel.

1 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 5. § (3) a), 4. melléklet. Hatályos: 2017. I. 1-től.*

Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével.

A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alapprogramban foglaltaknak.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

2. A bölcsődei nevelés

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

3. A bölcsődei nevelés alapelvei

3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

3.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

3.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4. A bölcsődei nevelés feladatai

4.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

4.2.[1] Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

---

1 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

4.3.[1] Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

4.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

5.1.[2] Tanulás

---

1 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*
2 *Módosította: 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet 6. § b).*

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

5.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

5.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

5.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

5.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

5.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

5.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, virághlocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

6.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

6.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

6.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

6.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

7. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

7.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

7.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

7.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

7.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

7.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

7.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

7.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

8. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

9. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsönzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkori intervenció szemléletének befogadását.

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.

11. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről

1 *Megállapította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 4. §, 1. melléklet. Hatályos: 2018. VIII. 15-től.*

I. Általános rendelkezések

A gyermekek részére kialakított helyiségek akkor megfelelőek, ha - rendeltetésüktől függően - alapterületük lehetővé teszi a gyermekek egészséges, biztonságos körülmények közötti ellátását, nevelését, pihenését, öltözését, tisztálkodását, étkezését, továbbá megfelelnek az építésügyi jogszabályoknak, valamint az egészségvédelmi és munkavédelmi követelményeknek.

Az egyes helyiségeket a csoportlétszám figyelembevételével kell kialakítani. Az adott helyiségnek olyan méretűnek és berendezésűnek kell lennie, hogy minden egyidejűleg jelen lévő gyermek és felnőtt igénye teljesíthető legyen. A bölcsődei csoportszoba hasznos alapterületének gyermekenként legalább három négyzetméternek kell lennie.

A fűtés és a világítás megoldási módjáról, valamint a helyiségek rendeltetésszerű használatát biztosító - a II-VII. pontban fel nem sorolt - további eszközökről helyben, az építészeti adottságok és az adott intézmény szakmai programja alapján kell dönteni.

A gyermekek ellátásához szükséges eszközöknek és felszereléseknek biztonságosaknak, jó minőségűeknek, fertőtleníthetőeknek és az ellátott gyermekek életkorához, testméretéhez igazodóaknak kell lenniük.

Az eszközöket és a felszereléseket az adott csoport vagy csoportok létszámának figyelembevételével kell beszerezni. Az adott eszközből, felszerelésből annyi szükséges, hogy minden egyidejűleg jelen lévő gyermek és felnőtt igényét teljesíteni lehessen.

Ha vitatott, hogy az előírt eszközök és felszerelések rendelkezésre állnak-e, az e rendelet 4. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei módszertani szervezet véleményét kell írásban beszerezni. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és szolgáltató a véleményben foglaltakat köteles figyelembe venni.

A játszóudvart úgy kell kialakítani, hogy alapterülete lehetővé tegye a bölcsődei gyermekcsoport egyidejű befogadását és egészséges, biztonságos körülmények közötti tevékenységét.

Többcélú intézményen belül a bölcsődei játszóudvart elkülönített részként kell kialakítani a bölcsődei csoportba felvett gyermekek számára. Munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében elfogadható a játszóudvar biztosítása a szolgáltatáson kívül, a gyermekek számára elérhető közelségben, a gyermekek biztonságos játéktevékenységét lehetővé tevő területen, így különösen játszótéren.

Ahol a II-VII. pontban a mennyiségi mutatónál a „bölcsődénként” megjelölés szerepel, azon a bölcsődét, mini bölcsődét, munkahelyi bölcsődét és családi bölcsődét kell érteni, függetlenül attól, hogy a székhelyen kívül rendelkezik-e telephellyel, és hogy hány épülete van. Ebben az esetben az adott helyiségek a székhelyen, illetve a telephelyen is kialakíthatóak. A „gyermekcsoportonként” megjelölésen egy bölcsődei gyermekcsoportot kell érteni. A „gyermeklétszám” megjelölésen azt a bölcsődei, mini bölcsődei, munkahelyi bölcsődei és családi bölcsődei csoportba felvehető maximális gyermeklétszámot kell érteni, amely az e rendeletben az adott ellátási formánál szerepel.

II. Helyiségek, játszóudvar, terasz

A kisgyermekellátást szolgáló helyiségek, játszóudvar és terasz jellemző adatait a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák az egyes ellátási formák különbözőségére tekintettel.

	A	B	C
1.	Helyiségek, játszóudvar, terasz	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	csoportszoba	gyermekcsoportonké 1	A csoportszoba bútorzat nélküli hasznos alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3 m^2/fő.
3.	gyermekfürdőszoba	gyermekcsoportonké 1	A férőhelyszám figyelembevételével 2 gyermekcsoport számára közösen is kialakítható. Óvodán belül kialakított mini bölcsődében, ha nem megoldható a 3 éven aluli gyermekek számára a külön fürdőszoba biztosítása, akkor az óvodások fürdőszobájában külön fallal leválasztva kialakítható csak a bölcsődések által használt rész WC, gyermekmosdó, zuhanytálca, valamint a III. pont 18-30. alpontjában foglalt eszközök és felszerelések biztosításával. Családi bölcsődénél nem kell külön gyermekfürdőszobát létrehozni.
4.	gyermeköltöző, átadóhelyiség, előszoba	gyermekcsoportonké 1	A férőhelyszám figyelembevételével 2 gyermekcsoport számára közösen is kialakítható. Óvodán belül kialakított mini bölcsődében az óvodások által használt helyiségben vagy folyosórészen is kialakítható csak a bölcsődések által használt rész a III. pont 31-37. alpontjában foglalt eszközök és felszerelések biztosításával. Családi bölcsődénél nem kell külön gyermeköltözőt létrehozni.

5.	tárolóhelyiség	gyermekcsoportonké 1	Kialakítása valamennyi gyermekágy, játék, egyéb eszköz tárolására nyújtson lehetőséget. Az építészeti adottságok függvényében folyosórészen, csoportszobában beépített szekrényben vagy gyermeköltözőben kialakított tárolási lehetőség is elfogadható. Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kell külön tárolóhelyiséget létrehozni.
6.	akadálymentes mosdó, illetve illemhely a szülők számára	bölcsődénként 1	Munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde esetében nem kötelező.
7.	előtér, illetve babakocsi- és gyermekkerékpár-tár	bölcsődénként 1	A férőhelyszám figyelembevételével 2 gyermekcsoport számára is kialakítható. Többcélú intézmény esetében a közös bejáratnál lévő előtérben vagy fedett szélfogóban is elhelyezhető a babakocsi és a gyermekkerékpár. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
8.	takarítószer-raktár vagy -szekrény	nevelési-gondozási egységenként 1	
9.	játszóudvar	gyermekcsoportonké 1	Többcélú óvoda-bölcsőde intézményben a másik korosztály udvarrészétől elkülönítetten kell kialakítani, biztosítva, hogy azt csak a bölcsődés korúak használhassák.
10.	terasz	nevelési-gondozási egységenként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
11.	vezetői iroda	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
12.	kisgyermeknevelői szoba	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
13.	irattár	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
14.	felnőtt öltöző	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény vagy munkahelyi bölcsőde esetében elfogadható a más munkaterületen dolgozókkal közös öltözőhelyiség. Családi bölcsőde esetében nem kötelező.
15.	felnőtt mosdó	bölcsődénként 1	

16.	felnőtt WC helyiség	bölcsődénként 1	
17.	felnőtt zuhanyzó	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
18.	felnőtt étkező	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
19.	főzőkonyha	bölcsődénként 1	Bölcsődében főzőkonyhát kell kialakítani, ha azt az épület adottságai lehetővé teszik. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
20.	melegítőkonyha	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében kötelező, ha nincs főzőkonyha. Bölcsőde esetében csak akkor alakítható ki melegítőkonyha a főzőkonyha helyett, ha az épület adottságai nem teszik lehetővé főzőkonyha kialakítását.
21.	hús- és zöldség-előkészítő	bölcsődénként 1-1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
22.	tálaló-mosogató	bölcsődénként 1	
23.	szárazáru-raktár	bölcsődénként 1	Melegítőkonyha esetén nem szükséges. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
24.	földesáru-raktár	bölcsődénként 1	Melegítőkonyha esetén nem szükséges. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
25.	ételhulladék-tároló	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény esetében lehet közös helyiség.
26.	mosoda	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény esetében lehet közös helyiség. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
27.	szeméttároló	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény esetében lehet közös helyiség. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.

III. A helyiségek, a játszóudvar és a terasz bútorzata, valamint egyéb berendezési tárgyai

Az e pontban foglalt táblázatban meghatározott eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó eszközzel és felszereléssel.

	A	B	C
1.	Helyiségek, játszóudvar	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	Csoportszoba		
3.	bölcsődei fektető	gyermeklétszám szerint 1 db/fő	
4.	rácsos fa gyermekágy matraccal	gyermekcsoportonké a gyermekek életkora, járni tudása, létszáma és fejlettségi szintje szerint szükséges 1 db/fő	A gyermekágy rácstávolsága 7 cm legyen.
5.	fahempergő vagy elkerített szobasarok	ha a gyermekek életkora és fejlettségi szintje szükségessé teszi, a gyermekcsoportban valamelyikből 1 db	A fa hempergő vagy elkerített szobasarok rácstávolsága 7 cm legyen.
6.	gyermekszék	gyermeklétszámhoz igazodóan 1 db/fő	Támla nélküli, állítható ülőmagasságú szék vagy a 2 éves vagy annál idősebbek csoportjában a gyermekek méretének megfelelő támlás szék.
7.	gyermekasztal	gyermeklétszámhoz, korösszetételhez igazodóan	Állítható magasságú négyszemélyes asztal, de hatszemélyes asztal is elfogadható a 2 éves vagy annál idősebbek csoportjában vagy az azonos fejlettségi szintű gyermekek esetében.
8.	fényzáró függöny vagy roló árnyékoláshoz	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	Anyaga mosható vagy higiénikusan tisztítható.
9.	szőnyeg	gyermekcsoportonké legalább 1-1 db	Mérete: 2 m × 3 m és 2 m × 2 m. Mini bölcsődében elegendő 1 db. Munkahelyi bölcsődében és családi bölcsődében elfogadható a szőnyegpadló is.
10.	nyitott játéktároló polc	gyermekcsoportonké 4 db	A mini bölcsődében, munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható ennél kevesebb számú játéktároló polc is.
11.	textil- és eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonké 1 db	Mérete, elhelyezése a csoportszoba alapterületét nem csökkentheti.
12.	kisgyermeknevelői asztal	gyermekcsoportonké 1 db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.

13.	kisgyermeknevelői szék	felnőtt létszám függvényében, legalább 2 db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
14.	falióra és hőmérő	csoportonként 1-1 db	
15.	fedeles szeméttartó	gyermekcsoportonké 1 db	
16.	gyermekheverő, szivacs, padlópárnák	gyermekcsoportonké a létszám, életkor, építészeti adottságok figyelembevételével a puhasarok, az elkülönülésre alkalmas kuckó kialakításához szükséges mennyiségben.	
17.	tálalókocsi	gyermekcsoportonké 1 db	Munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
18.	Gyermekfürdőszoba		
19.	törülközőtartó	gyermekcsoportonké 1 db létszámhoz igazodva, jellel és akasztóval ellátva	A gyermeklétszámnak megfelelően, a törölközők higiénikus tárolásának lehetőségét biztosítva.
20.	fésűtartó	gyermekcsoportonké 1 db, jellel ellátva	A gyermeklétszámnak megfelelően, saját fésű tárolásának lehetőségét biztosítva.
21.	falitükör	mosdókagylónként 1 db	Fektetve 1 db állótükör 2 mosdókagylóhoz is elfogadott. Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél elegendő 1 mosdókagylóhoz 1 db.
22.	állótükör	fürdőszobánként 1 db	Egész alakot mutató, legalább 30 cm × 100 cm.
23.	rekeszes fali polc, fogmosópohár-tartó	gyermekcsoportonké 1 db, a létszámhoz igazodó pohártartóval ellátva	
24.	pelenkázóasztal	csoportonként 1 db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél elfogadható a mobil pelenkázóasztal.
25.	gyógyszerszekrény, előírás szerinti felszereléssel	fürdőszobánként 1 db	
26.	személymérleg, magasságmérő	fürdőszobánként 1 db	
27.	badella, lábpedálos	fürdőszobánként legalább 2 db	

28.	szemetes badella, fedeles	fürdőszobánként 1 db	
29.	szennyestartó	fürdőszobánként 1 db	
30.	dobogó	fürdőszobánként 1 db	A gyermekillemhelyhez igazított, faanyagú vagy műanyag; mosható és fertőtleníthető legyen.
31.	Gyermeköltöző		
32.	gyermek-öltözőszekr elkülönített cipőtároló lehetőséggel	gyermeklétszám figyelembevételével, jellel ellátva	Minden gyermek számára szükséges biztosítani a saját ruha- és cipőtárolás lehetőségét.
33.	öltözőpad vagy szivacs	gyermeklétszám figyelembevételével	Méretük feleljen meg a különböző életkorú gyermekek öltözködési igényeinek.
34.	pelenkázóasztal	öltözőnként 1 db, a csoportokban lévő gyermekek fejlettségéhez igazodva	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
35.	ruhafogas	gyermeköltözőnként 1 db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
36.	fedeles szemetes	gyermeköltözőnként 1 db	
37.	hirdetőtábla	gyermeköltözőnként 1 db	
38.	Játszóudvar, terasz		
39.	babaház	nevelési-gondozási egységenként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
40.	udvari homokozó	nevelési-gondozási egységenként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetén elfogadható a mobil homokozó is.
41.	takaróháló	homokozónként 1 db	A homokozó használaton kívüli lefedéséhez szükséges biztosítani.

42.	vízpermetező	nevelési-gondozási egységenként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén elfogadható a mobil megoldás is. Családi bölcsőde esetében nem kötelező.
43.	mobil és fix mozgásfejlesztő eszközök	gyermeklétszám függvényében	Az eszközöknek igazodniuk kell a bölcsődés korosztály igényeihez és meg kell felelniük az előírásoknak is.
44.	árnyékolószerkezet	teraszonként, homokozónként, szükség szerinti mennyiségben	Falra rögzített vagy mobil szerkezet. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, de ajánlott a mobil szerkezetű.
45.	Vezetői iroda		
46.	íróasztal és szék	1-1 db	
47.	tárgyalóasztal, székekkel	1 db asztal 4 db székkel	
48.	telefon	1 db	
49.	könyvszekrény vagy könyvespolc	1 db	
50.	iratszekrény	1 db	
51.	számítógép internet-hozzáféréssel és perifériákkal	1 felszerelés	

IV. Egyéb eszközök, textiliák

	A	B	C
1.	Eszköz, textília	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	fésű, fogkefe, pohár	gyermeklétszám szerint 1 db/fő	
3.	szappantartó vagy folyékonyszappan-ad	mosdókagylónként 1-1 db	Folyékony és darabolt szappan használatához.
4.	lázmérő	fürdőszobánként 1-3 db	
5.	körömvágó olló	gyermekcsoportonké 1 db	
6.	gyermektörölköző	gyermekcsoportonké 2 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében papírtörlőt is használhatnak, vagy a szülő is beviheti a törölközőt.
7.	felnőtt törölköző	gyermekcsoportonké szükség szerint	
8.	asztalterítő	gyermekcsoportonké gyermeklétszám figyelembevételével	

9.	etetőszalvéta, előke	gyermekcsoportonké gyermeklétszám figyelembevételével	
10.	takaró, nagy	gyermekcsoportonké 1 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
11.	takaró, kicsi	gyermekcsoportonké 1 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
12.	ágyneműhuzat, nagy	gyermekcsoportonké 1 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
13.	ágyneműhuzat, kicsi	gyermekcsoportonké 1 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
14.	pelenka, textil	gyermekcsoportonké 2 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében nem kötelező.
15.	bölcsődei fektetőhöz lepedő	gyermekcsoportonké 2 db/fő	
16.	gyermekedényzet	gyermekcsoportonké a gyermeklétszám figyelembevételével, méretei a gyermek fejlettségéhez igazodjanak	Az edényzet körébe tartoznak a porcelántányérok, a bögrék, az üvegpoharak és az evőeszközök.

V. A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök

Az e pont alatt felsorolt eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó eszközzel és felszereléssel.

	A	B	C
1.	Eszköz	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	szennyesruha-tároló	2 db	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, ha nincsen külön mosoda.
3.	tisztaruha-tároló polc	2 db	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, ha nincsen külön mosoda.
4.	mosógép	1 db	Munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
5.	szárítógép	1 db	Önálló bölcsődékben ajánlott. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
6.	vasaló	1 db	Munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
7.	vasalóállvány	1 db	Munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
8.	szárítóállvány	2 db	Munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.

9.	takarítóeszközök	ellátandó feladat függvényében	A takarítóeszközök körébe tartozik a lapát, a seprű, a felmosó szett és a takarításhoz szükséges egyéb felszerelés.
10.	kerti munkaeszközök, szerszámok	ellátandó feladat függvényében	A kerti munkaeszközök, szerszámok körébe tartozik az ásó, a kapa, a gereblye, a kerti locsolókanna, a fűnyíró és a kerti munkavégzéshez szükséges egyéb eszköz.
11.	hűtőgép	dolgozók számára 1 db	A főző- vagy tálalókonyhában szükséges hűtőgépek nem ide értendők.
12.	porszívó	ellátandó feladat függvényében	
13.	konyhai gépek	az ellátandó létszám függvényében	A konyhai gépek körébe a villanytűzhely, a gáztűzhely, a zsámoly, a sütő, a hűtő és egyéb konyhai gépek tartoznak attól függően, hogy főző-, melegítő- vagy tálalókonyháról van szó.
14.	konyhai eszközök	az ellátandó létszám függvényében	A konyhai eszközök körébe a rozsdamentes edények, porcelántányérok, üvegpoharak, evőeszközök és egyéb konyhai eszközök tartoznak.
15.	postaláda	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény esetében lehet egy közös.

VI. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök

A gyermekcsoportok játékkészletét a gyermekek létszámának és életkorának figyelembevételével kell kialakítani úgy, hogy minden gyermek számára jusson minden típusú játékeszközből. Az életkor és a létszám változásának függvényében a gyermekek számára kínált játékok és eszközök mindig az addig használtak körét bővítik.

	A	B	C
1.	Játékok, játékeszközök	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	alapjátékok, így különösen baba, labda, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszköz	gyermekcsoportonké a gyermekek létszámának megfelelő mennyiségben	Minden gyermekcsoportban rendelkezésre kell állnia. A csoportszobai és udvari eszközöket külön-külön szükséges biztosítani.
3.	különféle játékformák eszközei, így különösen mozgásos játékok, gyakorló-, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, bábozás, barkácsolás eszközei	gyermekcsoportonké a gyermekek létszámának megfelelő mennyiségben	Csoportszobai és udvari eszközöket külön-külön szükséges biztosítani.

4.	mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonké a gyermeklétszám figyelembevételével	Csoportszobai és udvari eszközök külön-külön.
5.	ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonké a gyermeklétszám figyelembevételével	
6.	a beszédfejlődést elősegítő játékok, eszközök	gyermekcsoportonké a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	
7.	az értelmi képességeket és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonké a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	
8.	alkotótevékenységek eszközei	gyermekcsoportonké a gyermeklétszám figyelembevételével	
9.	környezet megismerését segítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonké a gyermeklétszám figyelembevételével	

VII. Egészség- és munkavédelmi eszközök

	A	B	C
1.	Eszköz	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	ételmintás tasak, üveg	szükség szerint	Akkor kell biztosítani, ha a bölcsődében főzőkonyha vagy tálalókonyha van.
3.	elsősegélyláda	bölcsődénként 1 db	
4.	gyógyszerszekrény, zárható	fürdőszobánként 1 db	Felszerelése a közegészségügyi előírások szerint.
5.	munkaruha vagy védőruha, ha a betöltött munkakörben a viselete előírt vagy javasolt	Az egyéni védőeszköz használatára, a munka- és védőruhára vonatkozó jogszabályokban, valamint a munka- és védőruha biztosításáról rendelkező intézményi belső szabályzatban foglaltak szerint.	
6.	tűzoltó készülék	A tűzvédelmi szabályok szerint.	

12. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[1]

A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyek munkaruha juttatásának minimumkövetelményei

	A	B	C	D
	Munkakör	**Munkaruha-juttatás**	**Mennyiség** (db, pár)	**Kihordási idő (év)**
1.	Kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka	kabát	1	3
		melegítő	1	3
		benti munkacipő vagy legalább kétpántos benti papucs	1	1
		utcai cipő	1	3
		felsőruházat (pl. tunika, ing, póló) vagy ingruha, vagy felsőrész és nadrág vagy munkaköpeny	3	1
2.	Intézményvezető/vezet szaktanácsadó	felsőruházat (pl. tunika, ing, póló), vagy ingruha, vagy felsőrész és nadrág vagy szoknya és blúz	2	3
		utcai cipő vagy legalább kétpántos utcai papucs	1	1

13. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez[2]

---

1 *Beiktatta: 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 5. § (3) c), 6. melléklet. Módosította: 27/2018. (VIII. 7.) EMMI rendelet 5. § d), e).*
2 *Hatályon kívül helyezte: 40/2018. (XII. 4.) EMMI rendelet 24. § d). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.*

TARTALOMJEGYZÉK

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1
a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 1
I. Fejezet 1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 1
II. Fejezet 10
A GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK 10
1. Cím 10
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK 10
1/A. Cím 11
2. Cím 11
CSALÁDSEGÍTÉS ÉS GYERMEK JÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS 11
Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer 12
A család- és gyermekjóléti szolgálat 15
A család- és gyermekjóléti központ 17
Kapcsolattartási ügyelet 18
Utcai (lakótelepi) szociális munka 19
Kórházi szociális munka 19
Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás 19
Készenléti szolgálat 21
Javaslattétel hatósági intézkedésre 21
Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme 22
Egyéni gondozási-nevelési terv 23
Családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családbafogadásának elősegítése 24
3. Cím 25
A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA 25
Bölcsődei ellátás 25
A bölcsődére és a mini bölcsődére vonatkozó közös rendelkezések 29
A bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések 30
A mini bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések 31
Munkahelyi bölcsőde 32
Családi bölcsőde 34
Napközbeni gyermekfelügyelet 36
Alternatív napközbeni ellátás 39
4. Cím 40
GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA 40
Helyettes szülő 43
A működtető feladatai 43

A helyettes szülő feladatai 43
Gyermekek átmeneti otthona 44
Feladatai 44
Befogadás 44
Értesítés rendkívüli eseményről 45
Elhelyezési feltételek 45
Családok átmeneti otthona 45
Feladatai 45
Befogadás 46
Elhelyezési feltételek 46
Ellátás 46
III. Fejezet 48
A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSOK 48
1. Cím 48
ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK 48
2. Cím 48
AZ OTTHONT NYÚJTÓ ELLÁTÁSOKRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK 49
A teljes körű ellátás 49
A gondozás, nevelés 51
Engedély nélküli eltávozás 53
A családi kapcsolatok 54
Az utógondozás 56
3. Cím 57
AZ UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁS 57
4. Cím 60
A NEVELŐSZÜLŐ 60
A nevelőszülői hálózatot működtető feladatai 60
A nevelőszülő feladatai 62
Befogadás 62
Elhelyezési feltételek 64
Az ellátás megszüntetése 64
5. Cím 65
A GYERMEKOTTHON 65
Feladatai 66
Létesítés 67
Dokumentumok 67
Befogadás 68
Az ellátás megszüntetése 69
Elhelyezési feltételek 71
Lakásotthon 72
A csoportgazdálkodás 72
A családi pótlék felhasználása 72
Speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon és a gyermekotthon speciális csoportja 73

A gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában 74
Nevelési felügyelet a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban és a gyermekotthon speciális csoportjában 75
Különleges gyermekotthon, különleges lakásotthon és a gyermekotthon különleges csoportja 76
Utógondozó otthon 78
Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság 79
A központi speciális gyermekotthon 80
A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely 82
6. Cím 85
A TERÜLETI GYERMEKVÉDELMI SZAKSZOLGÁLTATÁS ÉS A SZAKSZOLGÁLAT 85
A szakszolgálat feladatai 86
Javaslat a gondozási hely meghatározásához 86
Javaslat a gondozási hely megváltoztatásához 88
Egyéni elhelyezési terv készítése 88
Az ideiglenes hatállyal elhelyezett kísérő nélküli kiskorúakkal, valamint a menekültként elismert, nevelésbe vett gyermekekkel kapcsolatos feladatellátás 89
Ideiglenes elhelyezési feladatot ellátók kijelölése 90
Az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás 90
Az örökbe fogadható gyermekek nyilvántartása, az örökbe fogadni szándékozó személyek alkalmassági vizsgálata, örökbefogadásra történő felkészítése és nyilvántartása 91
A gyermek titkos örökbefogadásának előkészítése 93
A nyílt örökbefogadás elősegítése 97
Az örökbefogadás utánkövetése 97
A nyílt örökbefogadás elősegítésére és utánkövetésére, valamint az adatkezelésre vonatkozó rendelkezések 98
A titkolt terhességből származó gyermek iratainak kezelése 98
A gyermekvédelmi gyám tevékenységéhez kapcsolódó feladatok 99
Kapcsolattartás, családgondozás 99
Támogatott közvetítői eljárásban nyújtott szolgáltatás 100
Nyilvántartás 101

Kríziskezelő szolgáltatás 101
Az elhanyagolt és bántalmazott, különösen a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatás 102
IV. Fejezet 102
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 102
Átmeneti rendelkezések 103
1. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 110
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái 110
I. Alapellátások 110
II. Szakellátások 114
2. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 118
I. Rész 118
Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban vezetői beosztásban dolgozók részére 118
I. Alapellátások 118
II. Szakellátások 123
II. Rész 127
Képesítési előírások a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás egyes formáiban dolgozók részére 127
I. Alapellátások 127
II. Szakellátások 143
3. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 149
Zsebpénz-nyilvántartás 149
4. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 150
ÉRTESÍTÉS A SZAKELLÁTÁSBAN ELLÁTOTTAKRÓL - BEFOGADÁS 150
5. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 151
ÉRTESÍTÉS A SZAKELLÁTÁSBAN ELLÁTOTTAKRÓL - TÁVOZÁS 151
6. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 153
A gyermekotthonban minimálisan biztosítandó lakóterület-igény 153
7. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 153
8. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 153
9. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 154
Adatlap a szakszolgálat Gyvt. 69/A. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti tevékenységéről (Az országos örökbefogadást elősegítő szervnek továbbítandó adatok) 154
10. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez 156
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA 156

11. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez ... 166
Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről ... 166
I. Általános rendelkezések ... 167
II. Helyiségek, játszóudvar, terasz ... 167
III. A helyiségek, a játszóudvar és a terasz bútorzata, valamint egyéb berendezési tárgyai ... 170
IV. Egyéb eszközök, textiliák ... 174
V. A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök ... 175
VI. A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök ... 176
VII. Egészség- és munkavédelmi eszközök ... 177
12. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez ... 178
A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyek munkaruha juttatásának minimumkövetelményei ... 178
13. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez ... 178